

Projekty programu ESPON

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ÚSTAV
ÚZEMNÍHO
ROZVOJE

ISBN 978-80-87318-25-6

Projekty programu ESPON

Obsah

Předmluva	3
ESPON 2006	
Priorita 1 – Tematické projekty	5
Priorita 2 – Projekty dopadů politik	15
Priorita 3 – Koordinující projekty napříč tématy	27
Priorita 4 – Vědecké informace a tvorba sítí	32
Studie a projekty vědecké podpory programu ESPON 2006	33
ESPON 2013	
Priorita 1 – Aplikovaný výzkum	39
Priorita 2 – Cílená analýza založená na požadavku uživatele	61
Priorita 3 – Vědecká platforma a nástroje	81
Priorita 4 – Nadnárodní síťové aktivity	89
Seznam vyobrazení	95
Adresář vedoucích projektových partnerů	97

Předmluva

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

v souladu s programovým obdobím EU uzavírá letos síťový operační program ESPON svou druhou fázi s názvem ESPON 2013. Po předchozích dvou publikacích vám přinášíme ucelený přehled projektů tohoto výzkumného operačního programu, jehož se účastní vedle dosavadních členských zemí Evropské unie také Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko. Cílem programu ESPON je přinášet v celoevropském kontextu ucelený zdroj informací, analýz, scénářů, databází a grafických materiálů v územním plánování, regionálním rozvoji, územní soudržnosti a konkurenceschopnosti na všech úrovních, tedy v měřítcích celoevropském, národním, regionálním i lokálním.

Program ESPON 2013 navázal na předchozí program ESPON 2006, do něhož se v roce 2004, souběžně se vstupem do Evropské unie, zapojila prostřednictvím svých vědeckých a výzkumných institucí také Česká republika.

Publikace, jejíž hlavní ambicí je zpřístupnění informací o projektech programu ESPON, v zásadě obsahuje dva základní oddíly. V prvním jsou představeny projekty, které se uskutečnily v předchozím programovém období 2006. V druhém jsou prezentovány projekty stávajícího programového období 2007–2013.

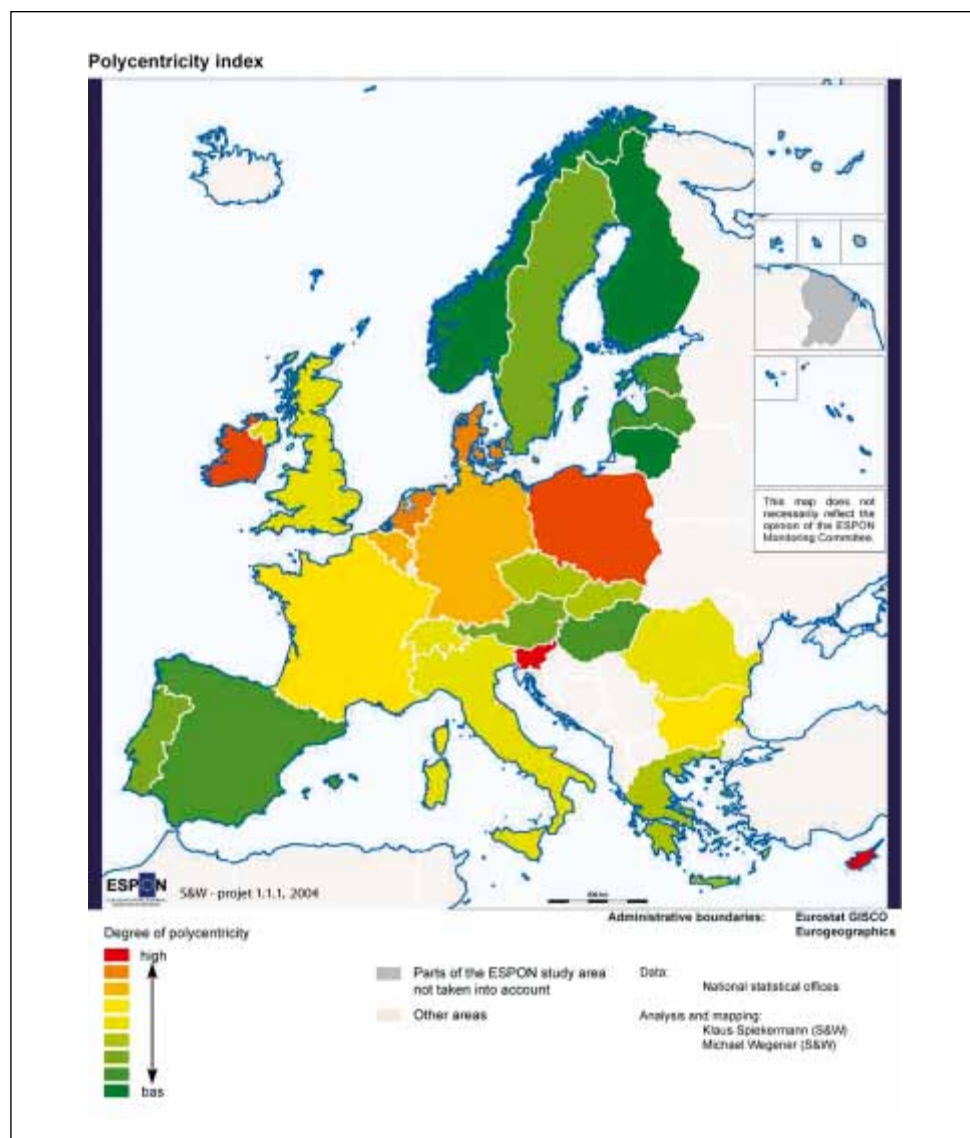
Popis realizovaných projektů je doplněn grafikou s tím, že projekty, jejichž závěrečná zpráva prochází schvalovacím procesem, mají průvodní ilustrativní grafiku označenu poznámkou, že se jedná o její předběžnou podobu, potenciálně odlišnou od definitivní verze mapy.

Popisy projektů provází výčet projektových partnerů. Publikaci doplňuje seznam vyobrazení s odkazy a kontakty na vedoucí projektové partnery, jejichž název je zachován v původním (tedy jimi uvedeném) znění – příklady by zejména v případě méně známých organizací mohly způsobit problémy.

Všechny projektové zprávy – závěrečné, průběžné i vstupní, stejně jako ostatní relevantní informace o programu ESPON, jsou volně dostupné na webových stránkách www.espon.eu. Odpovědi na dotazy, případně další informace, například o možné účasti v projektech, vám rádi poskytnou Národní koordinátor, Odbor evropské územní spolupráce Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, e-mail: espon@mmr.cz, nebo Národní kontaktní místo ESPON, Ústav územního rozvoje, e-mail: fridrich@uur.cz.

Za redakci tohoto vydání
Lubor Fridrich & Elena Fedrová

Index polycentricity

Projekt 1.1.1

MĚSTSKÉ OBLASTI JAKO UZLY POLYCENTRICKÉHO ROZVOJE URBAN AREAS AS NODES IN A POLYCENTRIC DEVELOPMENT

Tento projekt je zaměřen na vztah mezi územním a polycentrickým rozvojem. Významnou roli připisuje tzv. Eurokoridorům, globálním integračním zónám, tzv. gateway cities („vstupním městům“ jednotlivých států či oblastí), urbánním klastrům a jednotlivým městským pólům. Cílem je vytvořit základnu pro informovanější diskusi o polycentrickém rozvoji v Evropě. To na jedné straně zahrnuje přehled evropského urbánního systému s ohledem na funkční specifika a stávající úroveň polycentrismu a předpokládanou analýzu možných dopadů regionální polycentrické integrace v různých částech Evropy. Na straně druhé jsou v projektu analyzována stávající partnerství v meziměstských, meziregionálních a nadnárodních dimenzích a zkoumány různé aplikace polycentrismu v rámci politik jednotlivých států. Výsledky projektu mají zlepšit územní rovnováhu v Evropské unii.

Vedoucí partner:

Nordregio (Švédsko)

Partneři:

Danish Centre for Forest, Landscape and Planning (Dánsko)
 OTB – Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, Delft University of Technology (Nizozemí)
 CNRS-UMR Géographie-cités (Francie)
 CUDEM – Centre for Urban Development and Environmental Management, Leeds Metropolitan University (Spojené království)
 ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)
 S&W – Spiekermann & Wegener (Německo)
 Dipartimento Interateneo Territorio, Politecnico e Università di Torino (Itálie)
 Quaternaire (Portugalsko)
 NTUA – Department of Urban and Regional Planning, National Technical University of Athens (Řecko)
 NIBR – Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)
 IRL – Institute for Territorial Development and Landscape, Swiss Federal Institute of Technology (Švýcarsko)
 VÁTI – Hungarian Institute for Regional and Urban Development and Planning (Maďarsko)
 Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (Slovinsko)

ESPON 2006

PRIORITA 1 – TEMATICKÉ PROJEKTY

Projekt 1.1.2

VZTAHY MĚSTO – VENKOV V EVROPĚ URBAN-RURAL RELATIONS IN EUROPE

Budoucnost četných venkovských území je stále více funkčně spojena s rozvojem měst. Je to zřejmé v hustě obydlených oblastech (např. tzv. „peri-urban zones“), kde dochází k značným urbanizačním tlakům, ale také v řídko osídlených venkovských územích, která jsou pod méně viditelným městským vlivem. Projekt řeší následující otázky: Jaká je perspektiva vztahů mezi městem a venkovem a jak se budou vzájemně doplňovat? Města poskytují služby, kulturní aktivity, infrastrukturu a hlavní přístup k trhu práce, zatímco venkovská území se zemědělskou výrobou mohou nabídnout rekreační potenciál a zeleň. Bude životaschopnost venkova více záležet na jeho dostupnosti a schopnosti komunikace s městským územím? Jak mohou spolupráce a partnerství podporovat udržitelný rozvoj venkova? Projekt dále zkoumá vztahy mezi městskými a venkovskými oblastmi v podmínkách procesů vzájemné výměny, institucionálních vazeb a souvislostí. Tyto vztahy nabývají zvláštního významu v kontextu různorodé struktury území EU a sousedících zemí.

Vedoucí partner:

Centre for Urban and Regional Studies, Helsinki University of Technology (Finsko)

Partneři a subkontraktoři:

Centre for Urban Development and Environmental Management, Leeds Metropolitan University (Spojené království)

Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, Technical University of Delft (Nizozemí)

TAURUS – Institute at the University of Trier (Německo)

TERSYN – Agence Européenne Territoires et Synergies (Francie)

Centre for Geographical Studies, University of Lisbon (Portugalsko)

Regional Development and Policy Research Unit, University of Macedonia (Řecko)

Economic and Financial Studies and Quantitative Methods, Faculty of Economics, University of Rome Tor Vergata (Itálie)

National Institute for Regional and Spatial Analysis, NUI Maynooth (Irsko)

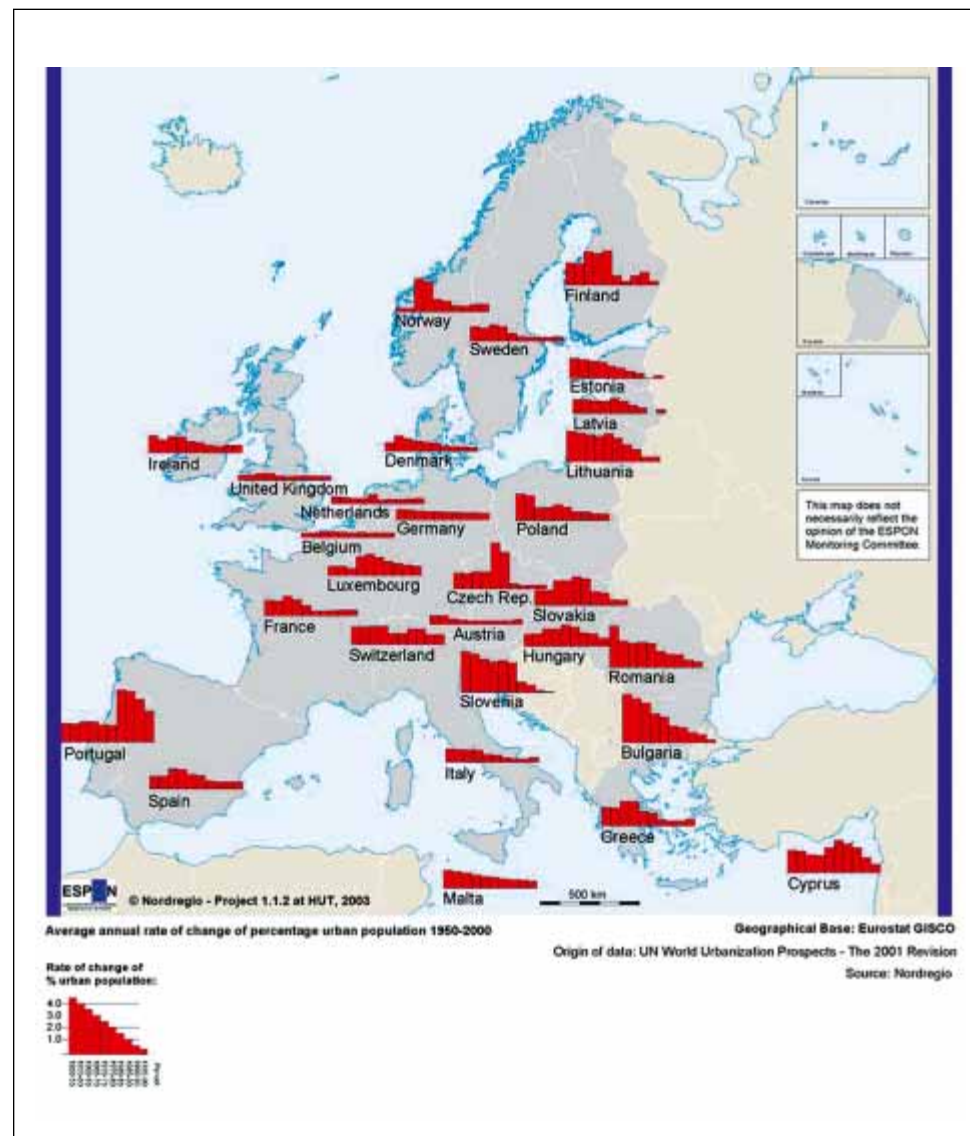
Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Nordregio (Švédsko)

Mcrit (Španělsko)

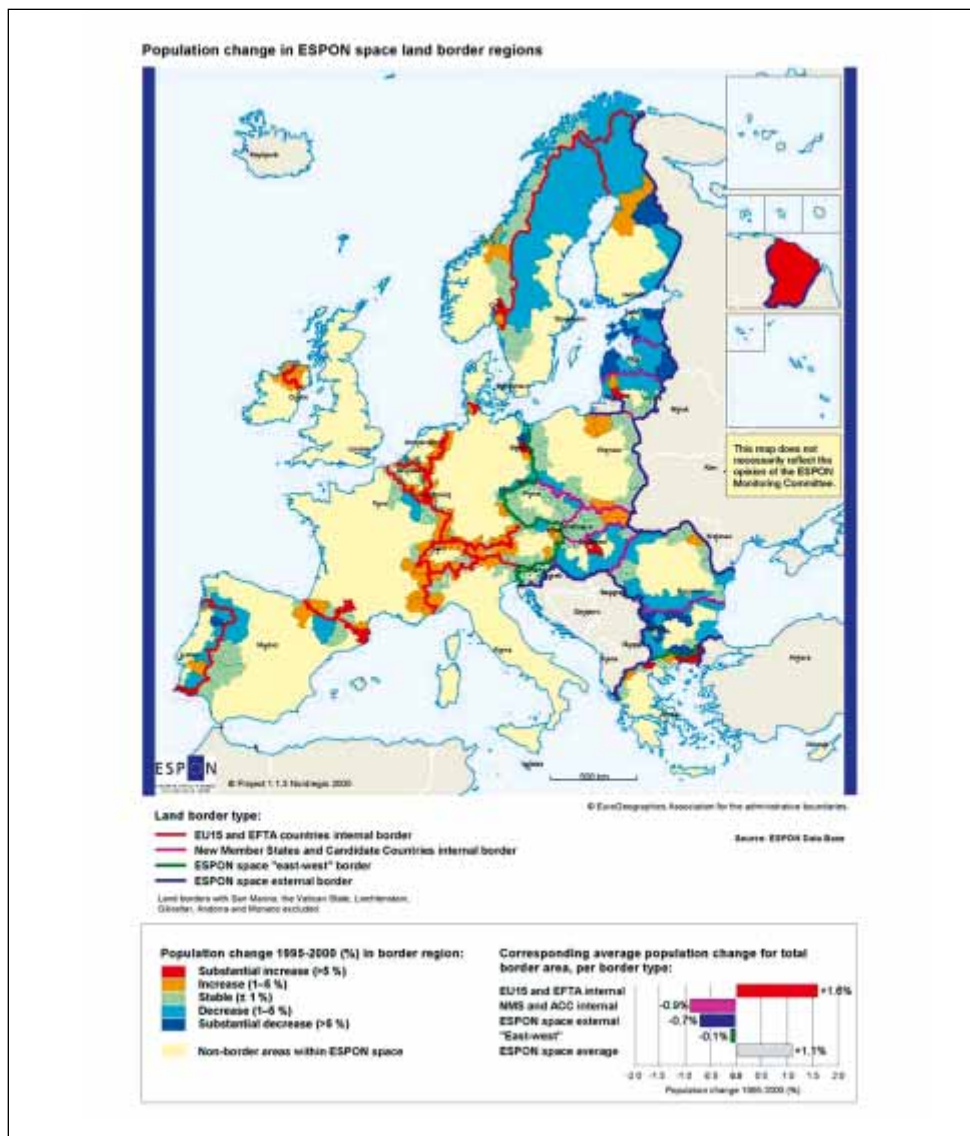
VÁTI – Hungarian Public Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

Ljubljana Urban Institute (Slovinsko)

Stupeň urbanizace v evropských zemích (1950–2000)

Populační změny v příhraničním prostoru členských zemí ESPON, NUTS 3 (1995–2000)

Projekt 1.1.3

ROZŠÍŘENÍ EVROPSKÉ UNIE A JEJÍ POLYCENTRICKÉ PROSTOROVÉ STRUKTURY ENLARGEMENT OF THE EU AND ITS POLYCENTRIC SPATIAL STRUCTURE

Projekt je zaměřen zejména na zhodnocení budoucích důsledků rozšíření EU z hlediska územního rozvoje z pohledu jak členských států a jejich regionů, tak přistupujících zemí a jejich regionů, přičemž zvláštní pozornost je věnována disproporcím a potenciálům vyplývajícím z procesu integrace nových členských států a přistupujících zemí. Projekt také zkoumá polycentrickou prostorovou strukturu v rámci Evropských perspektiv územního plánování (ESDP), zejména vyváženou konkurenceschopnost a ekonomickou územní soudržnost. Hlavní otázkou je: Jsou nové členské a přistupující státy schopny dosáhnout úrovně těch stávajících? Projekt vyvinul rozdílné metodologie směřující k vytvoření představy o stupni územní soudržnosti a konkurenceschopnosti na různých úrovních evropského území. Projekt také navrhuje prostorovou a časovou politickou strategii vedoucí ke kohezním a konkurenceschopným cílům v modelu kombinace politik na národní úrovni. Dalším úkolem projektu je popis trendů působících na země, které sousedí s rozšířenou EU a které mohou přímo ovlivňovat územní rozvoj EU.

Vedoucí partner:

KTH, The Royal Institute of Technology (Švédsko)

Partneři:

Faculty of Civil and Geodetic Engineering, Chair of Spatial Planning, Ljubljana (Slovensko)
 Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences (Polsko)
 Centre for Advanced Spatial Analysis (Spojené království)
 National Technical University of Athens (Řecko)
 Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)
 Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)
 Global Urban Development (formerly the Prague Institute for Global Urban Development (Česká republika)
 Centre for Urban and Regional Development Studies, Ltd. (Portugalsko)
 IRER, University of Neuchâtel (Švýcarsko)
 Karelian Institute, University of Joensuu (Finsko)
 TNO Inro (Nizozemí)
 VÁTI – Hungarian Public Nonprofit Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)
 Nordregio (Švédsko)
 Swedish Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

Projekt 1.1.4

PROSTOROVÉ DOPADY DEMOGRAFICKÝCH TENDŮ A MIGRACE SPATIAL EFFECTS OF DEMOGRAPHIC TRENDS AND MIGRATION

Evropa čelí výrazným změnám co do demografického rozvoje. V mnoha sférách společnosti a v různých regionech jsou předpokládány dopady demografických změn a stárnutí obyvatelstva. Demografické trendy zahrnují přirozené populační trendy, jakými jsou porodnost, úmrtnost a věková struktura obyvatelstva, dále migrace ve větším i menším (regionálním a meziregionálním) měřítku, která se v průběhu času i místa mění. Demografické trendy společně s migrací a nárůstem mobility způsobují vážné dopady na územní rozvoj a dělbu práce mezi regiony. Tyto trendy mohou být ovlivněny migračními pohyby spojenými s rozšířením Evropské unie. Typologie evropských regionů popisuje rozdílnost situací co do demografie a migrace, kterým regiony Evropy čelí.

Vedoucí partner:

ITPS – Swedish Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

Partneři:

CEG – Centre for Geographical Studies, University of Lisbon Foundation (Portugalsko)

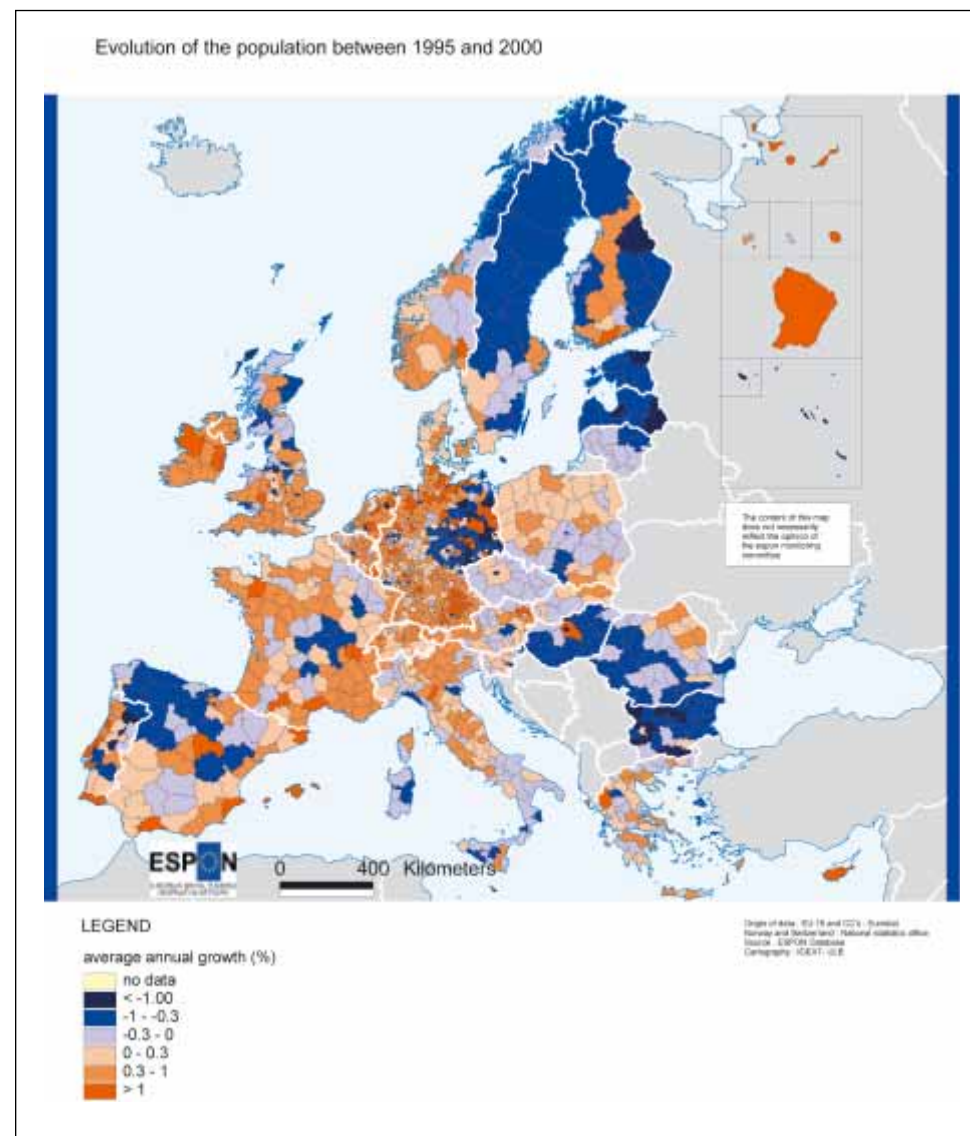
University of Vienna, Institute for Geography and Regional Research (Rakousko)

Universite Libre de Bruxelles, (Belgie)

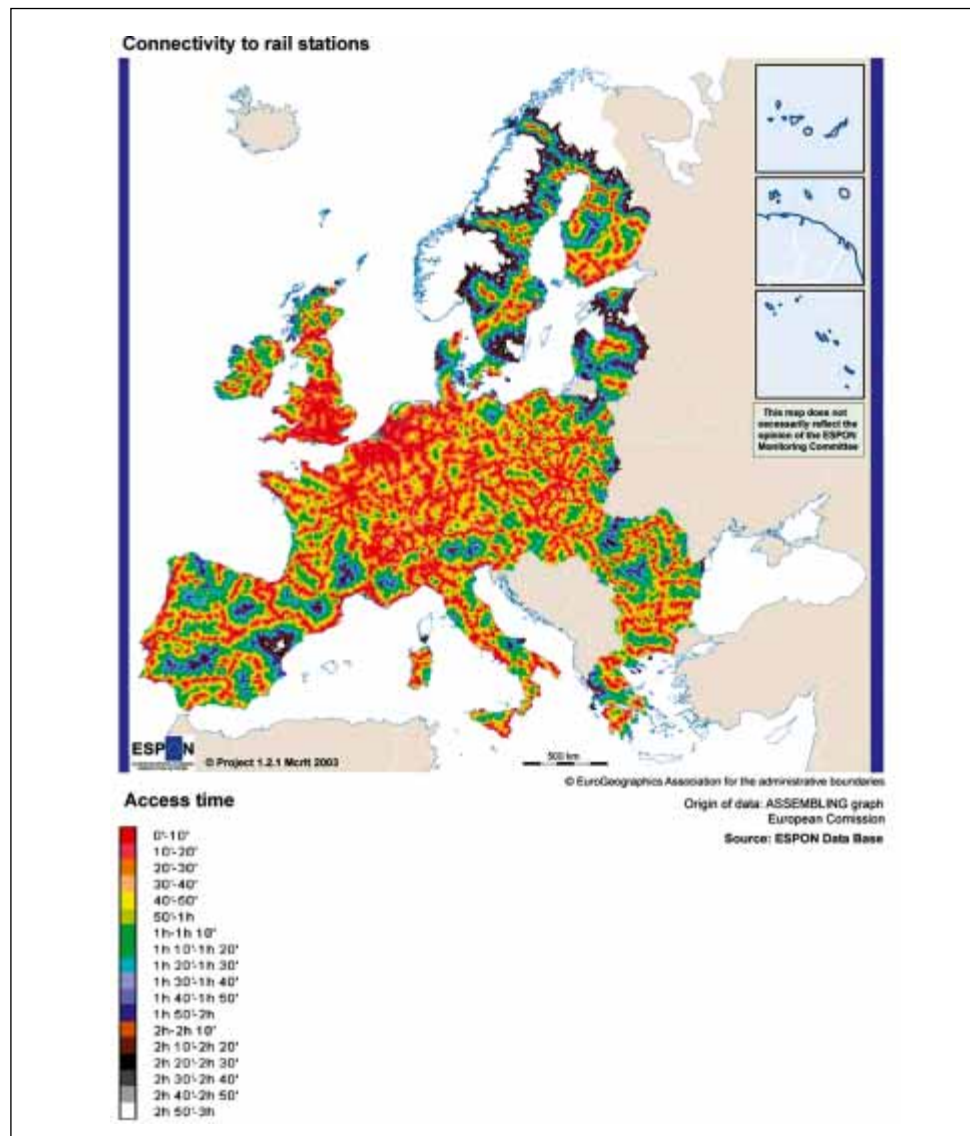
University G.d'Annunzio, Department of Economy and History of the Territory (Itálie)

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

VÁTI – Hungarian Public Non Profit Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

Průměrné roční změny v populaci mezi lety 1995–2000 (NUTS 3)

Dostupnost vlakových nádraží

Projekt 1.2.1

DOPRAVNÍ SLUŽBY A SÍŤ: ÚZEMNÍ TRENDY A ZDROJE

TRANSPORT SERVICES AND NETWORKS: TERRITORIAL TRENDS AND SUPPLY

Účelem projektu je posoudit evropský prostor z hlediska všech druhů dopravy. Do indikátorů projektu byla ale také zahrnuta mnohá socio-ekonomická data. Při práci na projektu byly zkoumány tři hlavní otázky: (1) Jak se může dopravní síť stát klíčovým faktorem pro vyrovnanější, více polycentrický a trvale udržitelnější prostorový rozvoj? (2) Jak zajistit dostupnost k základním službám a znalostem tak, aby vzrostla územní soudržnost? (3) Jaké budou důsledky předchozích cílů v rámci rozšíření EU?

Projekt disponuje strategickým i územním přístupem. Je částečně založen na datech a znalostech jiných dopravních studií, z větší míry ale na dalším vývoji a aplikaci přístupů pohotově dodávaných projektovými partnery. Jde spíše o novinku – integraci informací do územního rozměru než o prohloubení specializovaných dopravních otázek. Koncept projektu je tedy kombinací stávajících a nových metodik s cílem popsat rozdílné aspekty dopravní infrastruktury a dopravních služeb v Evropě a jejích regionech.

Vedoucí partner:

University of Tours (Francie)

Partneři:

INRETS (Francie)

MCRIT (Španělsko)

NESTEAR (Francie)

Politecnico di Milano (Itálie)

S&W (Německo)

ESPON 2006

PRIORITA 1 – TEMATICKÉ PROJEKTY

Projekt 1.2.2

TELEKOMUNIKAČNÍ SLUŽBY A SÍŤE: ÚZEMNÍ TRENDY

TELECOMMUNICATION SERVICES AND NETWORKS: TERRITORIAL TRENDS

Tento projekt shrnuje a analyzuje data o poptávce a nabídce na poli telekomunikací, přičemž se zabývá jak dosavadními technologiemi (pevnými i mobilními telefony, osobními počítači a internetem), tak technologiemi novými (broadband – vysokorychlostní internet a internetové páteřní sítě). Závěry projektu charakterizují model poptávky a nabídky po telekomunikacích v Evropě jako komplexní. Na makro úrovni neplatí co do telekomunikací rozdíl mezi „jádem“ a „periferií“ Evropy. Je to hlavně zásluhou síly „severské periferie“ především v oblasti mobilních telefonů. „Středozemní periferie“ včetně Španělska a Portugalska už také smazaly rozdíly proti některým původním „jádrovým“ oblastem, jakými jsou Spojené království nebo Francie. Na mezo úrovni je jasné, že klíčovými zůstávají národní specifika co do pochopení rozdílů. Ty jsou v každé jednotlivé zemi v úzkém srovnání s mezistátními rozdíly. To vede k předpokladu, že existují rozdílné „národní telekomunikační kultury“. Některé země mají například vysokou „počítačovou kulturu“, zatímco jiné mají vyšší „kulturu hlasových komunikací“. Na mikro úrovni projekt zjišťuje disparity mezi metropolitními, městskými a venkovskými oblastmi. S ohledem na aktuální politické diskuse projekt ukazuje, že současné nejvíce rozvinuté formy „broadband“ technologií sledují hierarchický vzor – oblasti s vyšší hustotou obyvatelstva jsou „obslouženy“ jako první.

Vedoucí partner:

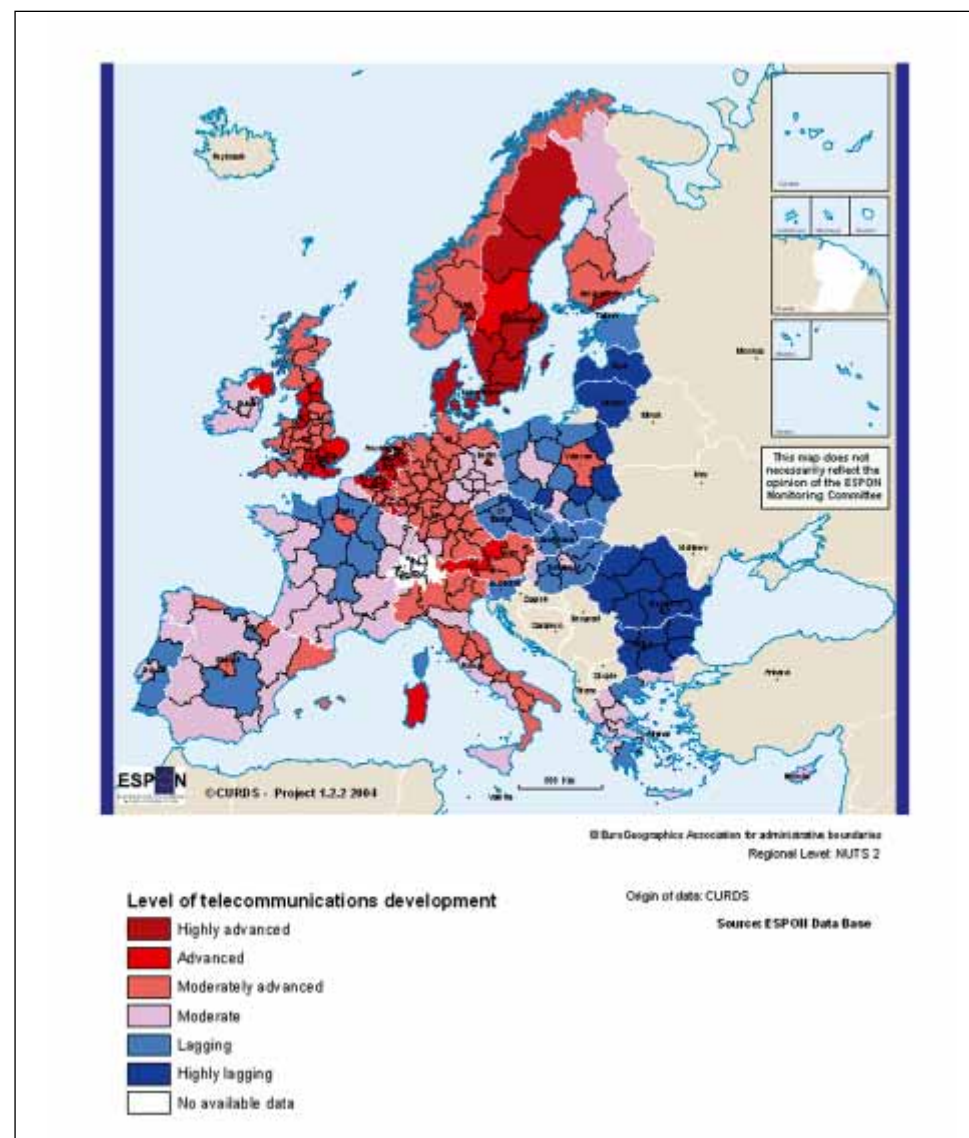
Centre for Urban & Regional Studies, University of Newcastle (Spojené království)

Partneři:

School of the Built Environment, Heriot-Watt University (Spojené království)

Universidade de Aveiro / University of Aveiro, CEIDET (Portugalsko)

Social Science Department, Karelian Institute, University of Joensuu (Finsko)

Všeobecná typologie kombinovaného rozvoje telekomunikací domácností a podniků

Projekt 1.2.3 PROSTOROVÉ ASPEKTY INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI SPATIAL ASPECTS OF THE INFORMATION SOCIETY

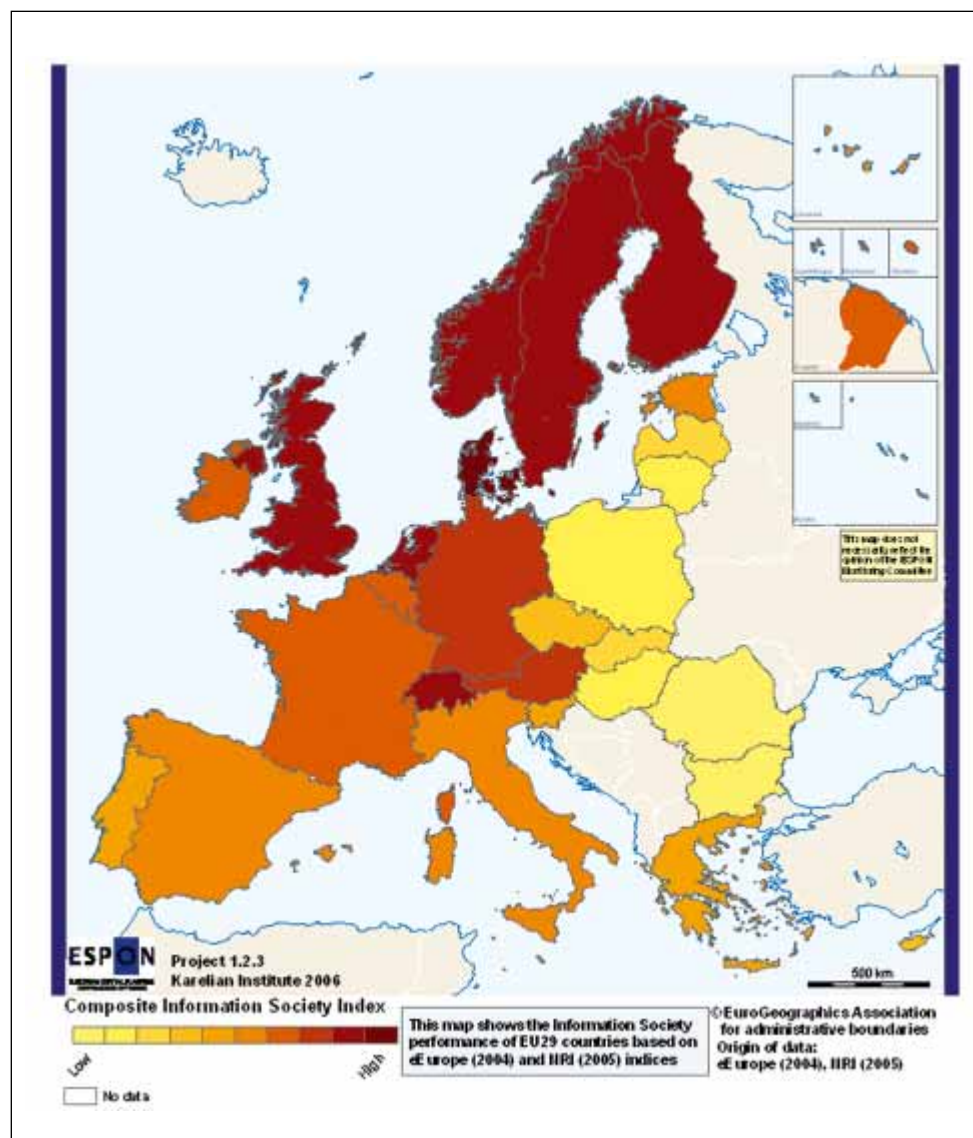
Rozvoj informačních a komunikačních technologií a jejich liberalizace umožňují lidem přístup k informacím a také přispívají k rozvoji vzájemné komunikace mezi občany, podnikateli a veřejnou správou. Zároveň odstraňuje bariéry co do času, místa a vzdálenosti – vytváří ze světa „globální vesnici“. Technologický rozvoj je tedy klíčem k znalostní ekonomii, přičemž informace jsou přenosné a přístupné komukoli v rámci „globální sítě“ – informační společnosti. Cílem tohoto projektu je charakteristika informační společnosti z územního pohledu a analýza územních aspektů na všech velikostních úrovních. Projekt se zabývá centralizovanými i decentralizovanými dopady informační společnosti v krátkodobých, střednědobých i dlouhodobých úrovních a propojuje je s cíli a politickými možnostmi stanovenými Evropskými perspektivami územního plánování (ESDP). Pokrývá také venkovské a periferní oblasti zemí Evropské unie, tedy míst, kde informační společnost může představovat významný rozvojový element. Projekt také specifikuje možný příspěvek informační společnosti k vyváženému územnímu rozvoji, územní soudržnosti a polycentricitě.

Vedoucí partner:

Warsaw University, Centre for European Regional and Local Studies EUROREG (Polsko)

Partneři:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)
University of Rome "Tor Vergata" URTV (Itálie)
University of Joensuu UJOE Karelian Institute (Finsko)
University of Thessaly, Department of Planning and Regional Development DPRD (Řecko)
Hungarian Academy of Sciences, Institute of Economics IE-HAS (Maďarsko)
Charles University in Prague, Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science (Česká republika)

Kompozitní index informační společnosti vycházející z eEurope (2004) a NRI (2005)

ESPON 2006

PRIORITA 1 – TEMATICKÉ PROJEKTY

Projekt 1.3.1

PROSTOROVÉ DOPADY PŘÍRODNÍCH A TECHNOLOGICKÝCH RIZIK SPATIAL EFFECTS OF NATURAL AND TECHNOLOGICAL HAZARDS

Hlavním cílem projektu je ukázat prostorové vzory přírodních a technologických rizik v administrativních regionech v rámci členských států ESPON na úrovni NUTS 3. Rizika jsou přirozenými fenomény vedoucími k hrozbám a škodám na populaci, životním prostředí a majetku. Projekt se zabývá jedenácti druhy rizik, mimo jiné sesuvy půdy, lavinami, zátopami, lesními požáry, suchem a zemětřesením. Výstupy projektu jsou mapy výskytu rizik, integrovaná mapa specifikující lokaci míst s vysokou či nízkou četností rizik v Evropě a mapy kombinující opakovaná rizika a zranitelnost pro daný region v dlouhodobé perspektivě. Projekt ukazuje, že prostorová představa přírodních a technologických rizik znamená výzvu pro vyvážený a udržitelný rozvoj Evropy. Jednotlivé regiony jsou rizikům vystaveny v rozdílných úrovních. Zpracování rizikových předpokladů lze chápat jako významný úkol kohezní politiky. Z tohoto úhlu pohledu projekt formuluje politická doporučení na evropské, nadnárodní, národní, regionální i místní úrovni tak, aby byla lépe zahrnuta prevence rizik do politik a územně plánovací praxe.

Vedoucí partner:

Geological Survey of Finland (Finsko)

Partneři:

SMHI – Swedish Meteorological and Hydrological Institute (Švédsko)

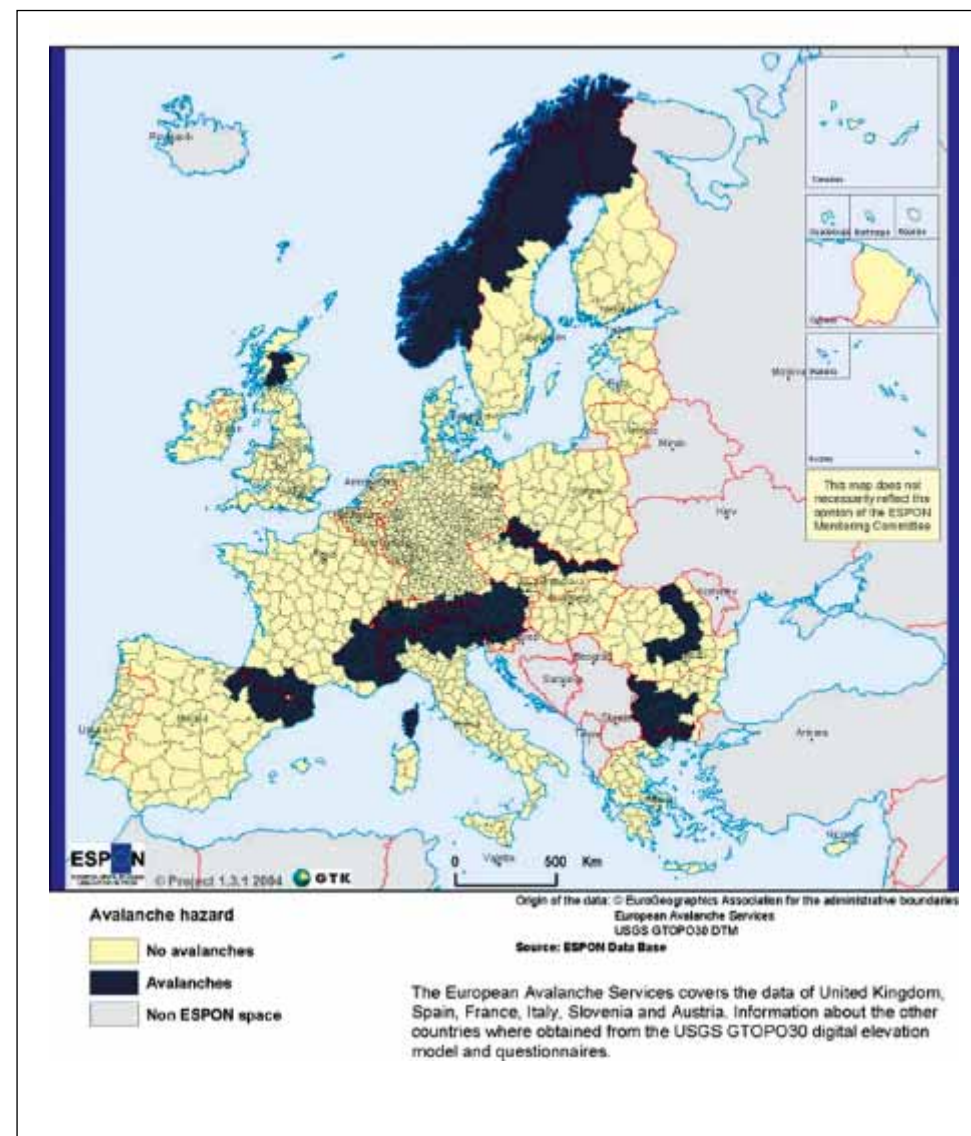
CCRC – Comissão de Coordenação da Região Centro (Portugalsko)

IGM – Instituto geológico e mineiro (Portugalsko)

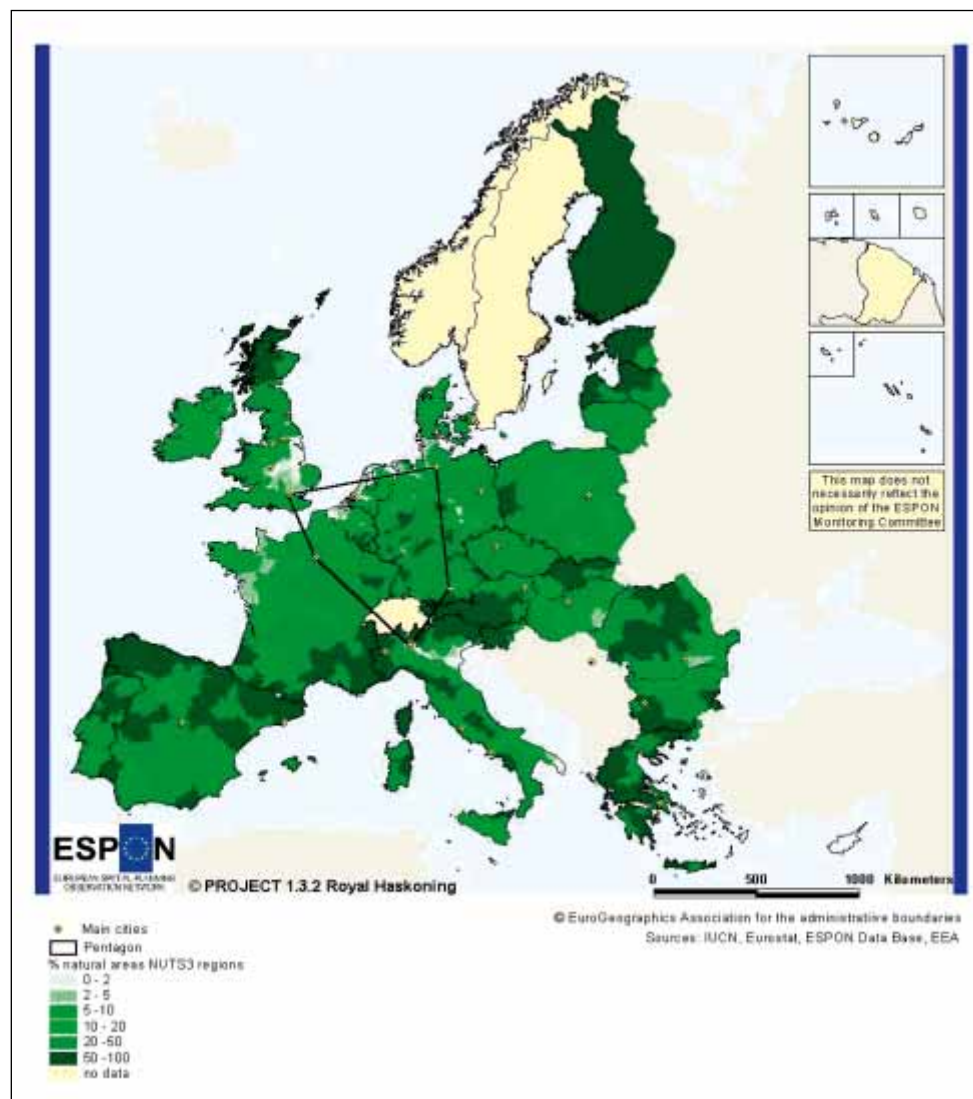
IOER – Institute of Ecological and Regional Development (Německo)

IRPUD – Institute of Spatial Planning, University Dortmund (Německo)

HUT – Center of Urban and Regional Studies, Helsinki University of Technology (Finsko)

Hrozba vzniku lavin

Percentuální zastoupení polopřírodních oblastí (kombinace kulturních a přírodních hodnot) – NUTS 3

Projekt 1.3.2

ÚZEMNÍ TRENDY ŘÍZENÍ PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ

TERRITORIAL TRENDS OF THE MANAGEMENT OF THE NATURAL HERITAGE

Přírodní dědictví je nezanedbatelnou součástí tradičního prostředí každé země. Hodnota biodiverzity je politikami Evropské unie pečlivě sledována. Přírodní dědictví musí být chráněno před riziky, ale také tvůrčím způsobem zachovááno v souladu s udržitelným rozvojem, například stanovením a zhodnocením přirozených sítí a jednotlivých přírodních prvků v rámci integrovaných rozvojových strategií. Je nutno nalézt nové formy rozvoje tak, aby byla zajištěna synergie a koexistence lidské činnosti s činnostmi ovlivňujícími přírodní dědictví. Ve shodě s Evropskou úmluvou o krajině z roku 2000 přispívá krajina k tvorbě místní kultury a je základním prvkem přírodního kulturního dědictví, které přispívá k identitě Evropy. Přírodní dědictví představuje čím dál výhodnější stimul pro ekonomický rozvoj měst a větších území, a to jak v souvislosti s běžným životem obyvatelstva, tak co do atraktivity jednotlivých lokalit jako turistických destinací.

Vedoucí partner:

Royal Haskoning (Nizozemí)

Partneři:

ENVIPLAN (Řecko)

Taller de Ideas Centro de Estudios Urbanos S.L. (Španělsko)

Territoires Sites et Cites (Francie)

ECNC – European Centre for Nature Conservation (Nizozemí)

Momentum 21, Land Use Consultants (Spojené království)

Polis University Genova (Itálie)

Eastern Norway Research Institute (Norsko)

AISF – Forest Research (Itálie)

ESPON 2006

PRIORITA 1 – TEMATICKÉ PROJEKTY

Projekt 1.3.3

VLIVY KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A IDENTITY

IMPACTS OF CULTURAL HERITAGE AND IDENTITY

Koncepce kulturního dědictví a identity zahrnuje množství komponentů. Projekt je zaměřen zejména na komponenty hmotné, tedy kulturní krajiny, památky a kulturní infrastrukturu, ale také na komponenty nehmotné, jakými jsou kulturní události, umělecká povolání a intelektuální produkce, které všechny představují klíčová aktiva územního rozvoje. Vedle hlavních prostorových modelů kulturního dědictví je projekt také zaměřen na klasifikaci regionů založenou na jejich kulturním potenciálu a kulturní „orientaci“ při zhodnocení jednotlivých prvků kultury (památková ochrana, šíření kultury). Projekt také zkoumá prostorové dopady kultury na územní rozvoj konfrontací základních kulturních indikátorů s ostatními územními indikátory programu ESPON. Dalším zajímavým aspektem je tvorba mnoha případových studií sledujících organizaci a územní dopady kulturního dědictví na místní úrovni. Na základě těchto analytických prvků projekt rozvíjí řadu politických doporučení podporujících efektivnější a udržitelné využití kulturních zdrojů a sledujících ochranu, plánování, organizační politiky a akce.

Vedoucí partner:

Università Ca' Foscari, Department of Economics – CAF (Itálie)

Partneři:

Ernst-Moritz-Arndt Universität (Německo)

Katholieke Universiteit Leuven (Belgie)

EURICUR – European Institute for Comparative Urban Research, Erasmus University Rotterdam (Nizozemí)

Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Geografia (Španělsko)

Nottingham Business School, Nottingham Trent University, Department of Strategic Management and Marketing (Spojené království)

University of Thessaly, Argonafton & Filellinon (Řecko)

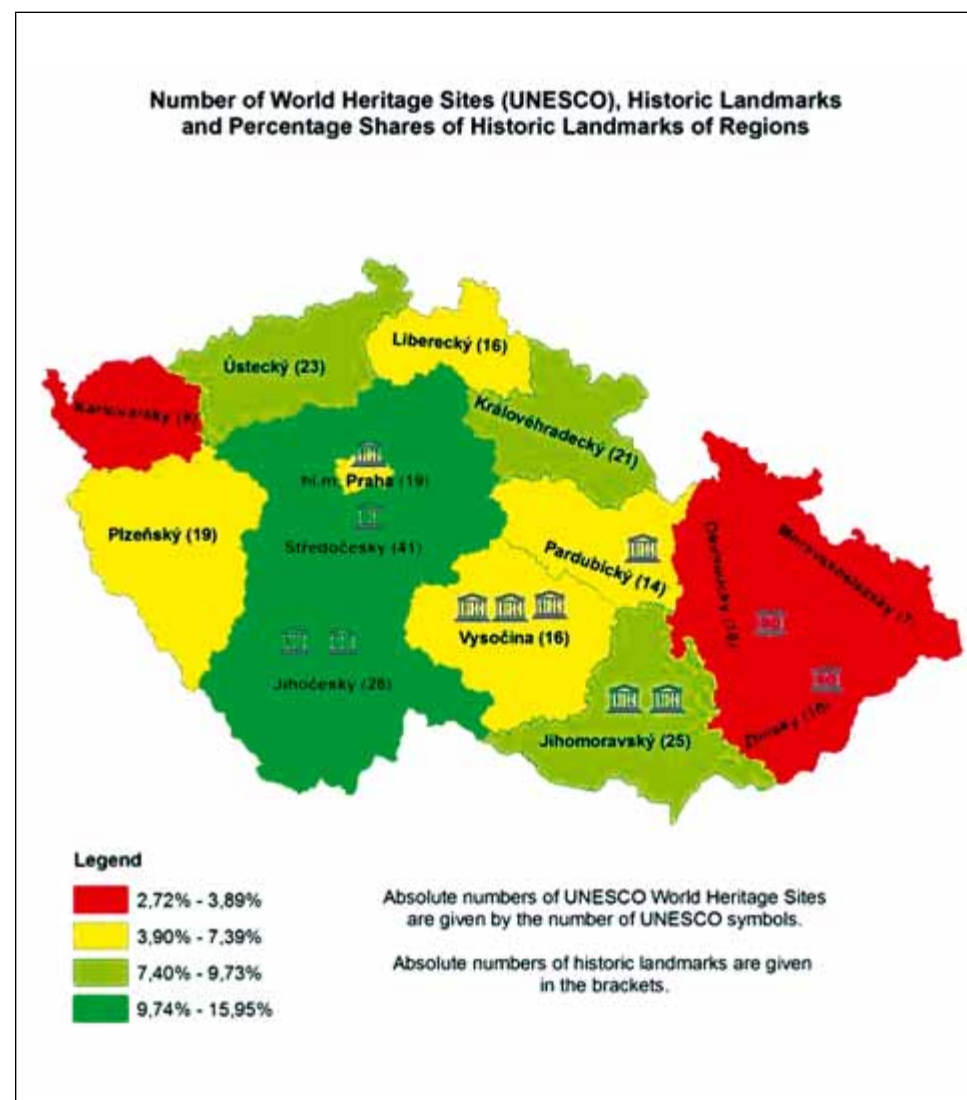
Institute of Urban and Regional Studies, Universidade de Coimbra (Portugalsko)

University of Copenhagen (Dánsko)

Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation, Polish Academy of Sciences (Polsko)

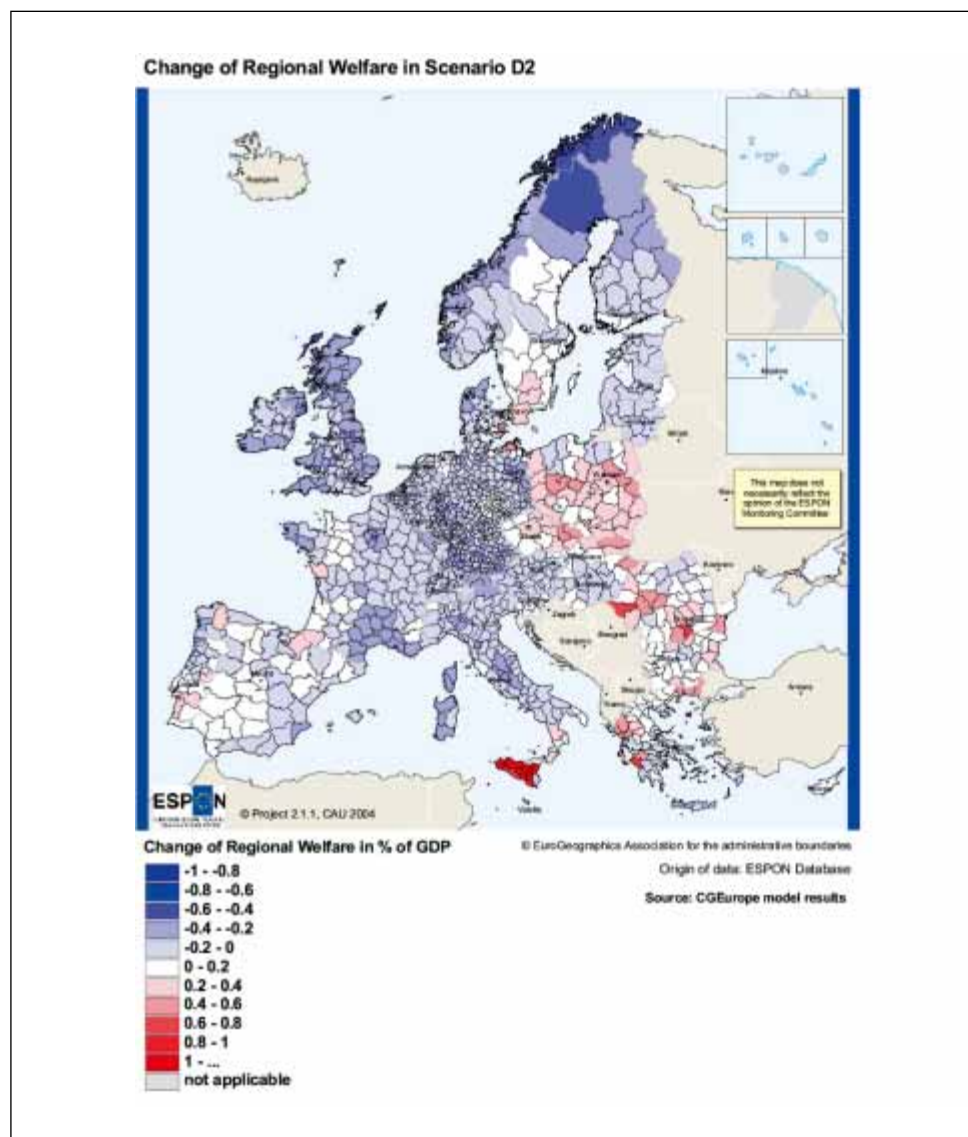
University of Joensuu, Savonlinna Institute for Regional Development and Research (Finsko)

University of Pardubice, Faculty of Economics and Administration (Česká republika)

Počet památek zapsaných v seznamu UNESCO a procentuální zastoupení historických pamětihodností v regionech ČR

Změny v regionální prosperitě v procentech HDP – scénář D2

Projekt 2.1.1

ÚZEMNÍ DOPADY DOPRAVNÍ POLITIKY A POLITIKY TEN (TRANS EUROPEAN NETWORK) TERRITORIAL IMPACT OF EU TRANSPORT AND TEN POLICIES

Jde o nalezení optimálních odpovědí pro územní rozvoj popisovaný v rámci ESDP. Pro tento projekt poskytuje výchozí datovou strukturu dokument „Evropská dopravní politika 2010“ (COM 2001/370). ESDP zdůrazňuje potřebu integrovaného přístupu pro zlepšení dopravních vazeb a pro rozvoj polycentrického rozvojového modelu. Upozorňuje také na účinné a udržitelné použití infrastruktury a odkazuje na význam rozšiřování inovace a znalostí. Tento integrovaný přístup by měl vyústit v analýzu dopravy a telekomunikačních sítí zahrnující princip územní rovnováhy, specifické problémy okrajových oblastí a zlepšení sekundárních sítí. Projekt jako hlavní výstup vytvořil deset scénářů (na témata silniční a železniční infrastruktury, jejich ocenění a kombinace) vedoucích k zhodnocení dopravní politiky Evropské unie. Zkoumá dopady na regionální rozvojový potenciál (konkurenceschopnost, propojitelnost a rozvojové trendy jako hlavní indikátory) a polycentrismus. Byly vytvořeny typologie regionů založené na klasifikaci předpokládaných dopadů dopravních politik.

Vedoucí partner:

Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Institute of Regional Research (Německo)

Partneři

ARE – Federal Office for Spatial Development (Švýcarsko)

Politecnico di Milano, Department of Management, Economics and Industrial Engineering (Itálie)

Institute of Transport Economics (Norsko)

University of Kent, Department of Economics (Spojené království)

BBR – Federal Office for Building and Regional Planning (Německo)

KTH – The Royal Institute of Technology (Švédsko)

Free University of Amsterdam (Nizozemí)

S&W – Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.1.2

ÚZEMNÍ DOPADY POLITIKY VÝZKUMU A VÝVOJE (R&D) EVROPSKÉ UNIE

TERRITORIAL IMPACT OF EU RESEARCH & DEVELOPMENT POLICY

Projekt analyzuje distribuci dvou základních nástrojů politiky výzkumu a vývoje EU: strukturálních fondů a rámcových programů RTD (Research & Technical Development). Výdaje politiky R&D nejsou distribuovány plošně. Politiky R&D mají v mnoha ohledech výrazný dopad na prostorovou geografii Evropské unie, především ve tvorbě kontaktů mezi firmami a výzkumnými institucemi a při posilování kapacity jednotlivých regionů přispívají k výzkumným a inovačním aktivitám. Dopady politik R&D jsou nejviditelnější v mikro měřítku. V jednotlivých regionech mají strukturální fondy významné dopady na podporu rozvoje výzkumné a inovační kapacity. Distribuce projektů dotovaných rámcovými programy se na první pohled jeví jako rušivý element vůči cílům územní soudržnosti – ekonomicky silnější regiony disponují větším množstvím firem a výzkumných institucí angažovaných v rámcových programech. Bližší analýza ale ukazuje, že pokud je ekonomická síla pod kontrolou, pak mnoho méně silných regionů z rámcových programů profituje. Projekt popisuje, že rámcové programy na evropské úrovni mají podstatný vliv na stimulaci rozvoje evropského inovačního systému tím, že vytvářejí vzájemné vazby mezi vědci a společnostmi napříč unií. Pro monitorování územních účinků politiky R&D je nezbytné vytvořit vhodné nástroje zaměřené na konkrétní požadavky EU.

Vedoucí partner:

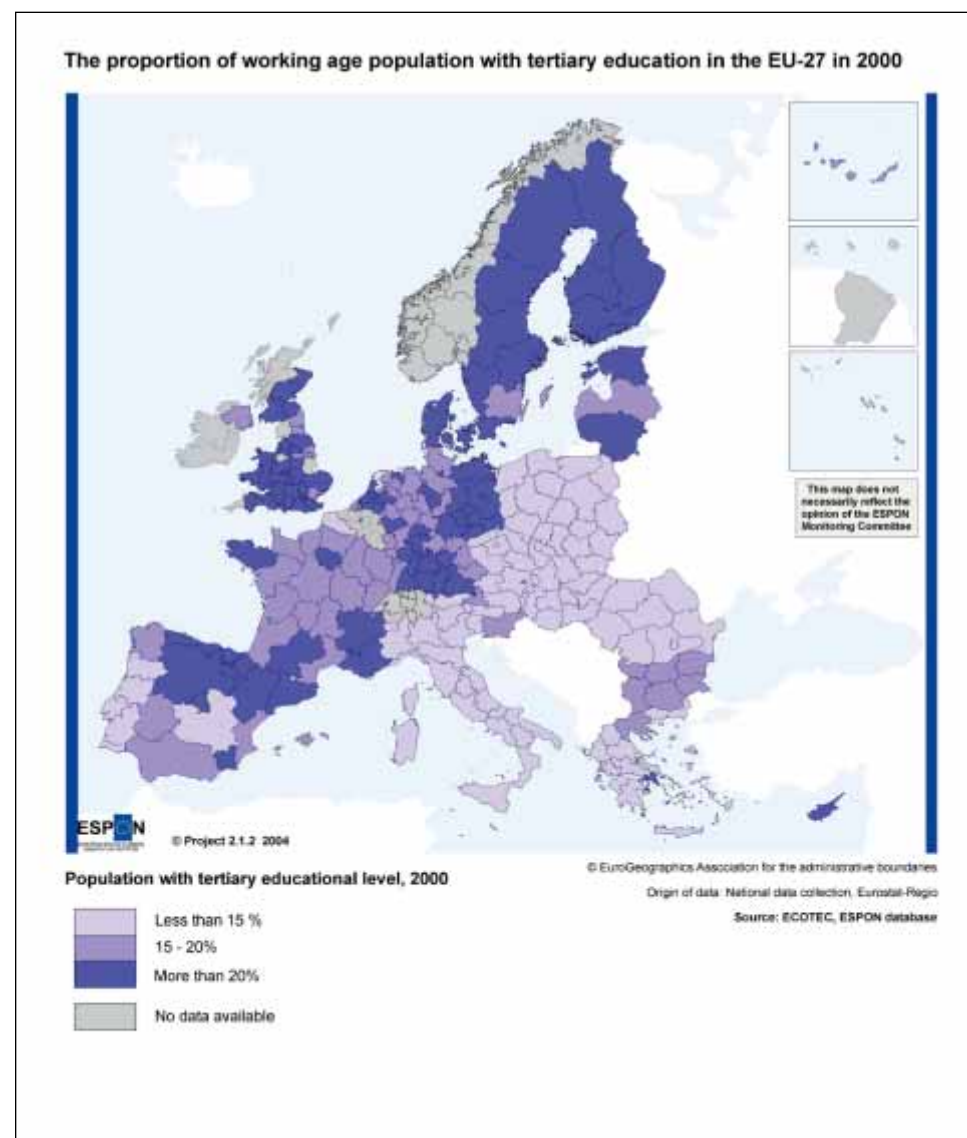
ECOTEC, Research and Consulting Ltd. – Brussels (Belgie)

Partneři:

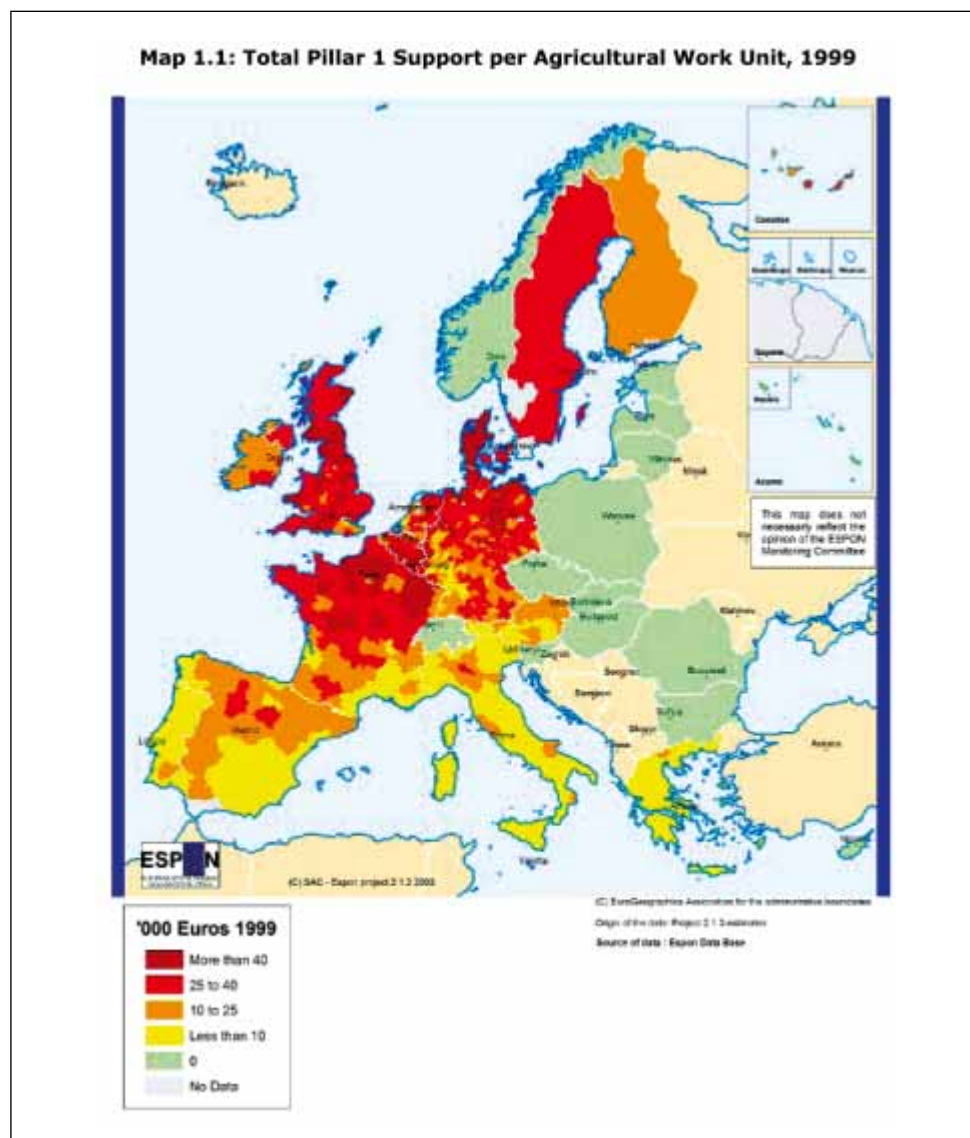
ECOTEC, Research and Consulting Ltd. – Madrid (Španělsko)

Politecnico di Milano, Dipartimento di Architettura e Pianificazione (Itálie)

University of Trier – TAURUS Institute (Německo)

Podíl ekonomicky aktivní populace s terciárním vzděláním k roku 2000

Pilíř 1: Finanční podpora na zemědělskou pracovní jednotku (1999)

Projekt 2.1.3

ÚZEMNÍ DOPADY SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY (CAP) A POLITIKY ROZVOJE VENKOVA TERRITORIAL IMPACT OF CAP AND RURAL DEVELOPMENT POLICY

Společná zemědělská politika Evropské unie stojí v poslední době před specifickými úkoly. Nejdůležitějšími z nich jsou reforma systému podpory, důsledky rozšíření EU, změny ve struktuře zemědělské výroby, zvýšená zemědělská produkce nepotravinářského zboží a měnící se přístup farmářů k ochraně krajiny a k životnímu prostředí. Poslední vývoj v živočišné výrobě vykazuje snížení produkce masa – dá se předpokládat ekologičtější a trvale udržitelné zemědělství. Tyto vývojové trendy ovlivňující zemědělskou výrobu a politiku nedopadají na všechny regiony stejně. Analýza územních dopadů identifikuje územní vzory regionálního rozšíření Společné zemědělské politiky Evropské unie a ukazuje, že tato politika nemá za cíl soudržnost.

Vedoucí partner:

University of Aberdeen, Arkleton Centre for Rural Development Research (Spojené království)

Partneři:

Departamento de Economía y Ciencias Sociales Agrarias. Universidad Politécnica de Madrid (Španělsko)

IRPUD – Institute of Spatial Planning, University Dortmund (Německo)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.1.4

ENERGETICKÉ SLUŽBY, SÍTĚ A ÚZEMNÍ DOPADY ENERGETICKÉ POLITIKY EU ENERGY SERVICES, NETWORKS AND TERRITORIAL IMPACT OF EU ENERGY POLICY

Tento projekt vytváří základní evidenci a informace nezbytné pro odbornou diskusi o dopadech energetické politiky v Evropě. Jeho snahou je ukázat, jak jsou energetická infrastruktura, výroba a spotřeba spojeny s lidskou činností. Projekt chce také vytvořit základ pro pochopení, do jaké míry je územní rozvoj závislý na energetickém sektoru, případně do jaké míry je jím ovlivněn. Projekt přináší přehled evropské energetiky (sítí, infrastruktury a služeb s ohledem na rozdílné druhy energií), základní vzory spotřeby, ale také předběžnou analýzu možných dopadů energetické politiky v rámci regionálního rozvoje, přičemž bere v potaz dodávku energie jako faktor potenciálně ovlivňující ekonomické aktivity. Pokud jde o environmentální cíle (cíle trvalé udržitelnosti), projekt se zabývá potenciálem rozvoje obnovitelné energie a pro jejich propagaci shrnuje množství politických doporučení.

Projekt hodnotí všechny druhy neobnovitelných (elektřina, uhlí, ropa, zemní plyn) i obnovitelných (vítr, voda, mořský příliv, slunce) energetických zdrojů, ale také způsoby dopravy a přenosu (potrubí, lodní doprava, kabelové rozvodné sítě). Směrování a kapacita energetických sítí mohou mít rozhodující vliv na územní rozvoj v dané oblasti. Zajímavým aspektem projektu je také pokus stanovit vliv desetiprocentní změny (nárůstu i poklesu) ceny energie na regionální HDP.

Hlavní partner:

CEEETA – Research Centre for Energy, Transport and Environment Economics (Portugalsko)

Partneři:

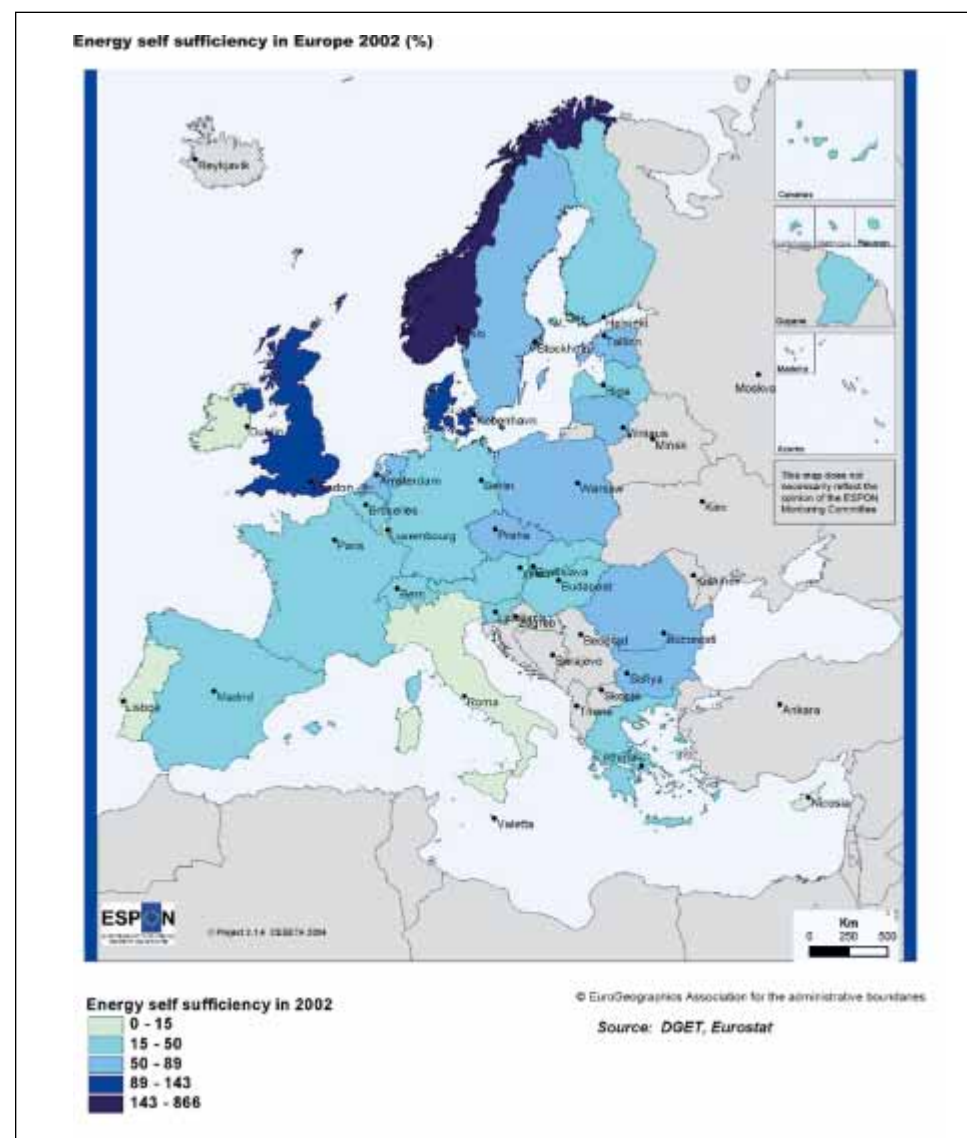
Softech Energia Tecnologia Ambiente (Itálie)

University of Mining and Metallurgy, Faculty of Fuels and Energy (Polsko)

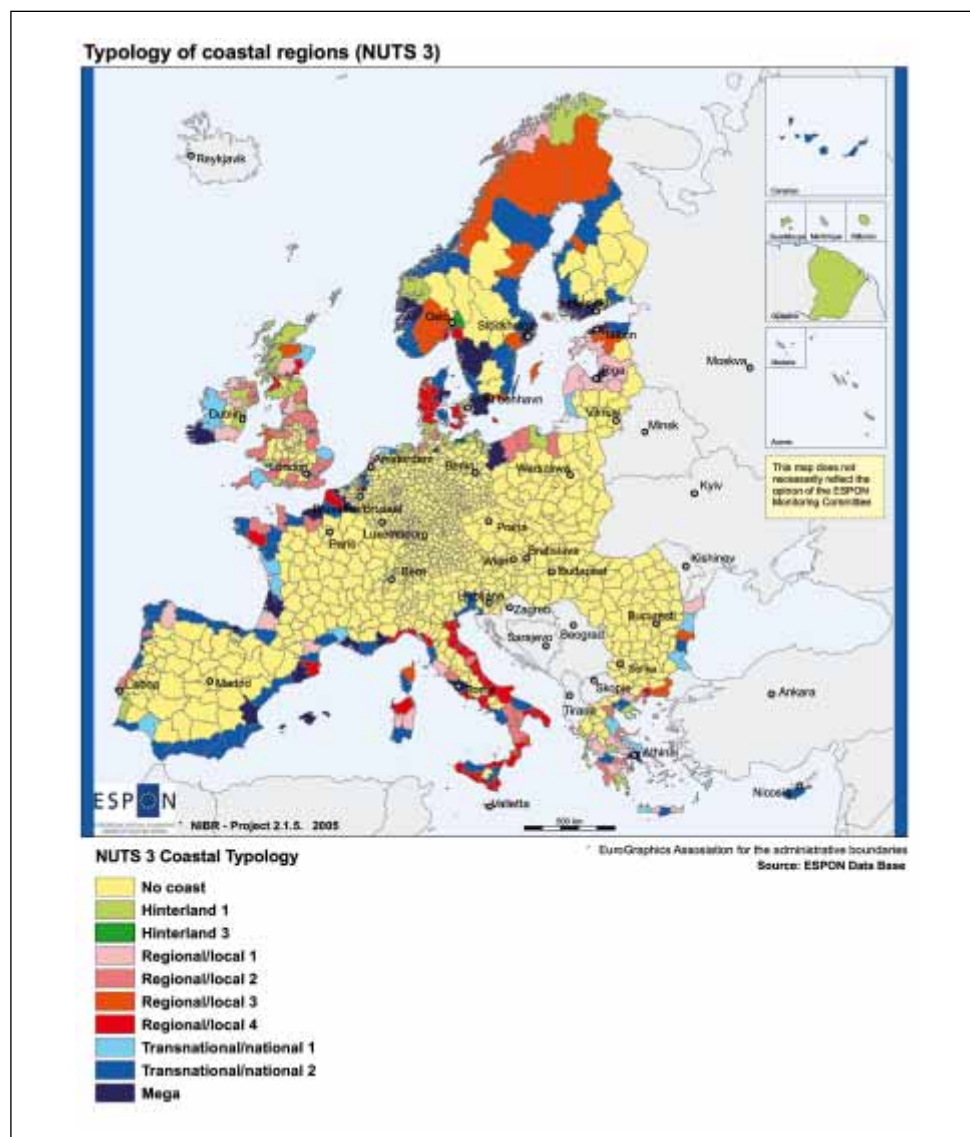
Cenergia – Energy Consultants (Dánsko)

Cirius – Centro de Investigações Regionais e Urbanas (Portugalsko)

Instituto Geográfico Português (Portugalsko)

Energetická soběstačnost v Evropě (%), 2002

Typologie pobřežních regionů (NUTS 3)

Projekt 2.1.5

ÚZEMNÍ DOPADY EVROPSKÉ RYBÁŘSKÉ POLITIKY

TERRITORIAL IMPACTS OF EUROPEAN FISHERIES POLICY

Evropská rybářská politika se musí na jedné straně zabývat evropskými záležitostmi, jakými jsou uchování přírodních zdrojů, přístup k rybářským oblastem, sociální, ekonomické a demografické důsledky, a na straně druhé musí čelit globální soutěži v rámci evropských trhů.

Projekt zkoumá změny a probíhající procesy ovlivňující evropské země a jejich regiony a územní dopady těchto změn na soudržnost, územně vyvážený, trvale udržitelný rozvoj a polycentrismus. Předmětem projektu jsou také potenciály a předpoklady pro inovaci v námořním sektoru. Projekt se zabývá rozdílnými typy pobřežních regionů a možnými vlivy ekonomické dynamiky a námořní politiky na jejich územní rozvoj. Zkoumá také polycentrický rozvoj na místní/regionální úrovni a úlohu dostupnosti při tvorbě nových aktivit rybářského průmyslu v různých typech regionů.

Vedoucí partner:

NIBR – Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

Partneři:

NORUT GROUP (Norsko)

Institute for Fisheries Management and Coastal Community Development (Dánsko)

Estonian Marine Institute, University of Tartu (Estonsko)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.2.1

ÚZEMNÍ DOPADY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

TERRITORIAL EFFECTS OF STRUCTURAL FUNDS

Účelem tohoto projektu je stanovit územní dopady a možné prostorové dopady strukturálních fondů se zvláštním zaměřením na polycentrismus a územní soudržnost v Evropě. Ústředním motivem projektu je zmapování strukturálních fondů a stanovení jejich přínosu cílům politik územního rozvoje s důrazem na územní soudržnost a polycentrický rozvoj. Projekt analyzuje programové období 1994–1999, ale tam, kde je to možné, zahrnuje také období do roku 2006, případně předpoklady pro další léta, přičemž hodnotí územní dopady působení strukturálních fondů na rozšířenou Evropskou unii a na její bezprostřední sousedy.

Vedoucí partner:

Nordregio (Švédsko)

Partneři:

European Policies Research Centre, University of Strathclyde (Spojené království)

MCRIT (Španělsko)

INFYDE – Información y Desarrollo, S.L. (Španělsko)

ITPS – Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

University of Utrecht, Faculty of Geographical Sciences, Dept. of Urban and Regional Planning (Nizozemí)

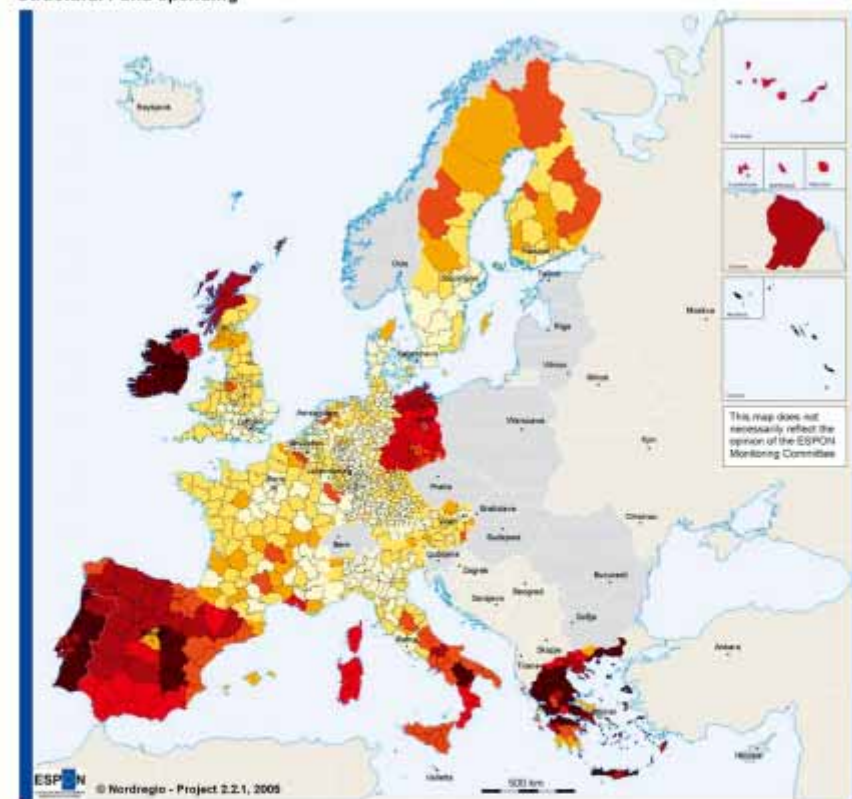
SYSTEMA – Systems Planning & Management Consultants SA (Řecko)

Margaret Hall – Independent Consultant for GIS (Lucembursko)

University of Hamburg-Harburg, Working Group on City, Regional and Environmental Planning (Německo)

Map 1: Annual average Structural Fund spending as a share of GDP in 1999

Structural Fund spending

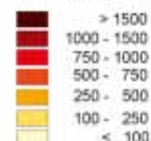

Structural Fund spending 1994-99 (Objective 1,2,3,5b,6 and Cohesion Fund)

Geographical Base: Eurostat GISCO

EURO per capita

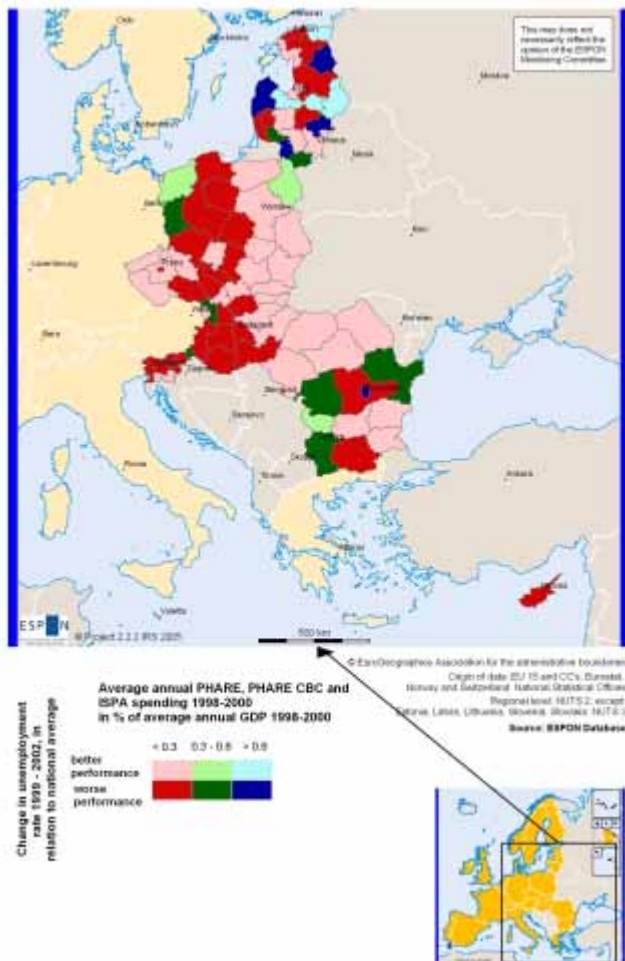
Origin of data: Nordregional data collection

Source: Nordregio

Průměrné čerpání strukturálních fondů – podíl na HDP v roce 1999

Map 1-4: Average Annual Pre-accession Aid Spending in Percentage of Average Annual GDP in Relation to the Change of Average National Performance Measured in the Change of the Unemployment Rate to National Averages between 1999 and 2002

Průměrná roční předvstupní pomoc vztažená k průměrnému ročnímu HDP (1999–2002)

Projekt 2.2.2

ÚZEMNÍ DOPADY PŘEDVSTUPNÍ POMOCI

TERRITORIAL EFFECTS OF THE PRE-ACCESSION AID

Projekt zpracovává srovnávací územní analýzu národních nástrojů strukturální politiky v členských státech přistoupivších do Evropské unie v roce 2004 a tehdejších kandidátských zemích – Bulharsku a Rumunsku. Navíc jsou do jisté míry analyzováni také nečlenové Evropské unie – Norsko a Švýcarsko.

Analýzy jsou zaměřeny na stanovení územních dopadů strukturálních opatření v těchto zemích tak, aby byla lépe pochopena vazba mezi příslušnými strukturálními fondy v rámci předvstupní pomoci a územním rozvojem evropských regionů. Vedle toho jsou projektem posouzeny také další relevantní politické nástroje, například sektorové politiky, národní a regionální politiky atp. Pokud jde o prostorové dopady, byl projekt doplněn o analýzy prostorových vzorů vybraných indikátorů popisujících regionální charakteristiku na evropské úrovni. Projekt vychází z předchozího projektu (2.2.1) a hodnotí vedle předvstupní pomoci pro nové členy EU také jednotlivé programy (PHARE, TACIS a MEDA).

Vedoucí partner:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

Partneři:

Institute of Regional Development (Řecko)

Centre for Regional Studies of the Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

Centre for Regional and Tourism Research (Dánsko)

European Policies Research Centre – University of Strathclyde (Spojené království)

Centre for European Regional & Local Studies – University of Warsaw (Polsko)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.2.3

ÚZEMNÍ DOPADY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V MĚSTSKÝCH OBLASTECH

TERRITORIAL EFFECTS OF STRUCTURAL FUNDS IN URBAN AREAS

Vedle iniciativy URBAN jsou záležitosti městských oblastí variabilně řešeny v programech 1, 2 a 3 Strukturálních fondů. Městské oblasti a městská politika jsou součástí programu 2 zejména v rámci restrukturalizace průmyslu a služeb v souvislosti s rehabilitací a rozvojem měst a zlepšením městských dopravních systémů. Projekt souvisí s dalšími projekty ESPON (1.1.1, 2.2.1 a 2.2.2), jejichž výsledky je s ním nutno vzájemně koordinovat. Otázka měst je na evropské úrovni zaměřena především na významnou územní dimenzi s městy jako hnacími silami rozvoje. Zahrnutí územního přístupu do strukturálních fondů, zejména pokud jde o základní principy Evropských perspektiv územního rozvoje (ESDP), se liší ve způsobech i rozsahu.

Hlavní partner:

ECOTEC, Research and Consulting Ltd. (Belgie)

Partneři:

ECOTECH Birmingham (Spojené království)

ECOTECH Madrid (Španělsko)

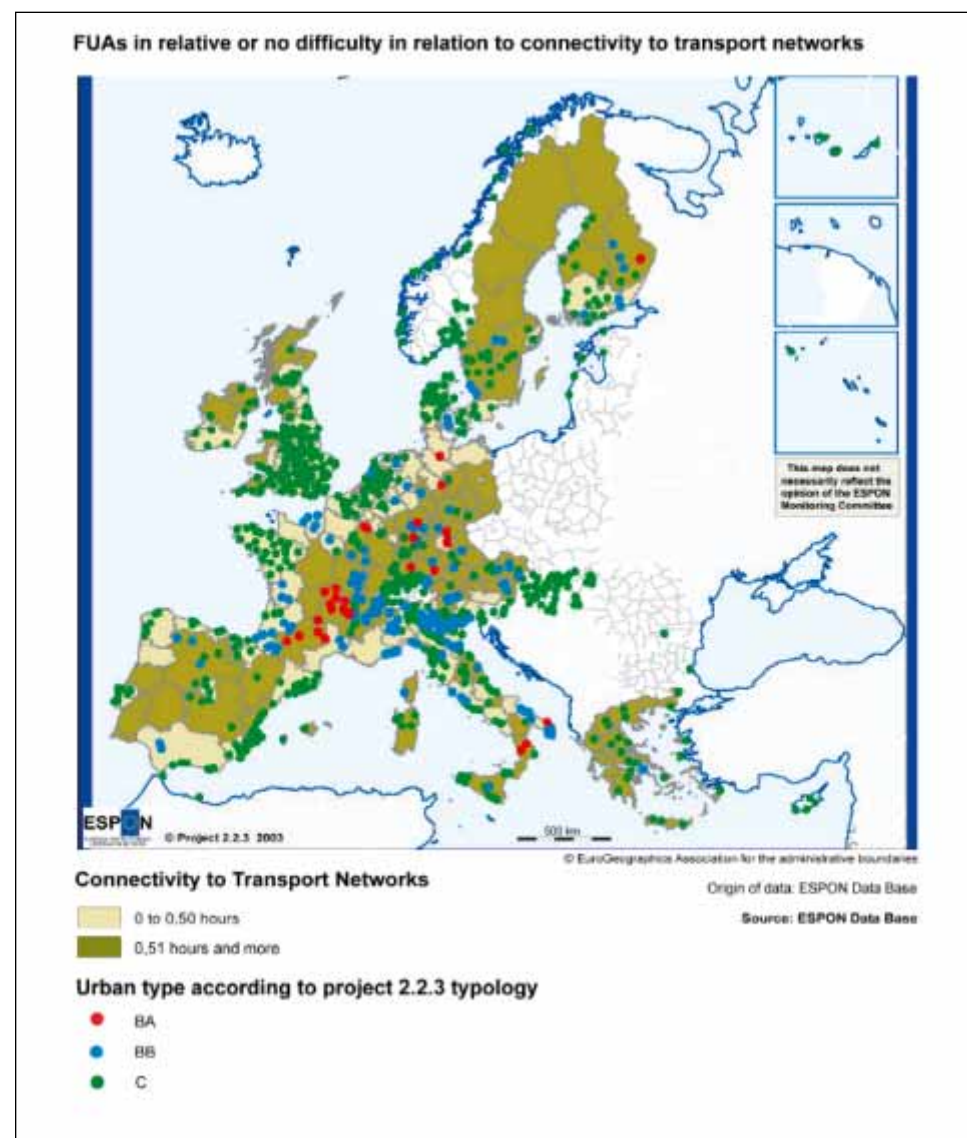
Nordregio (Švédsko)

ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

SDRU – Aristotle University of Thessaloniki (Řecko)

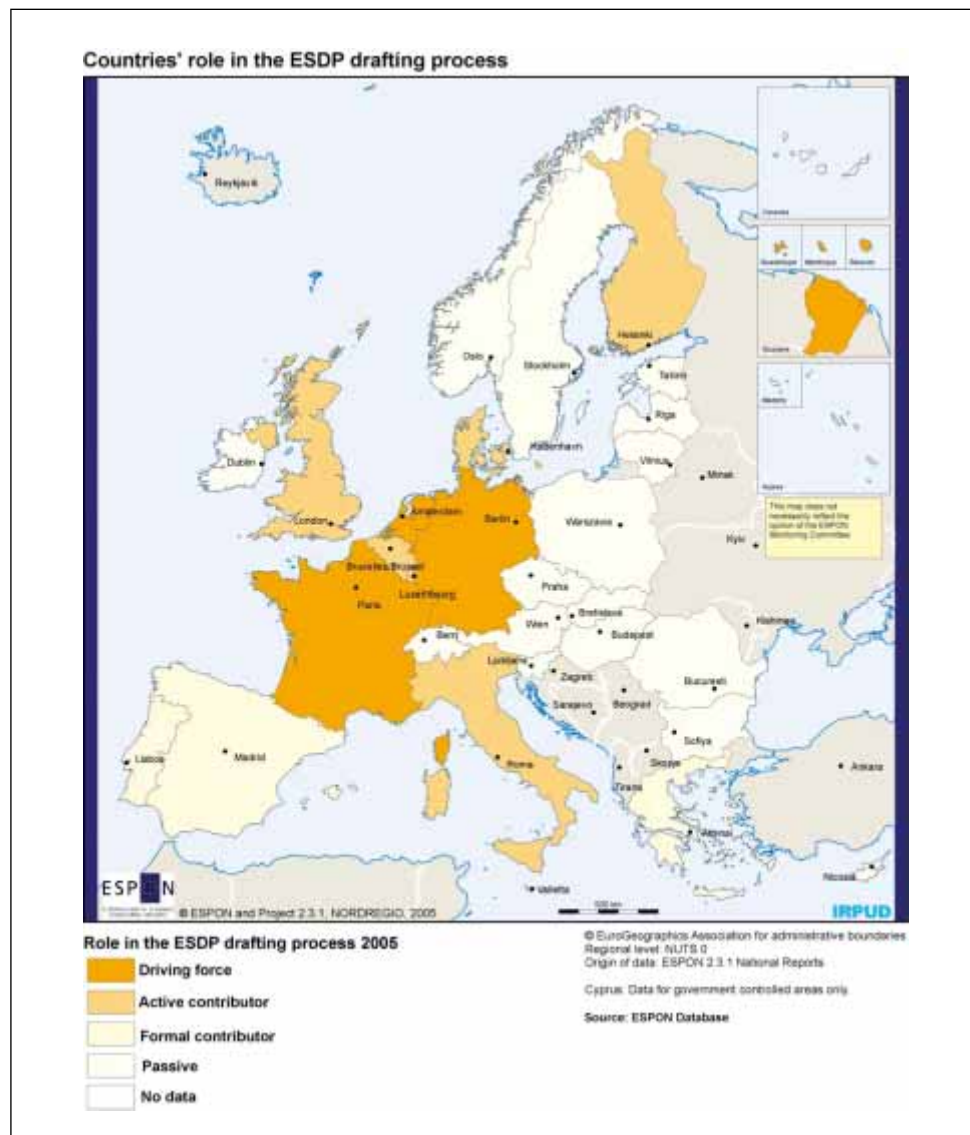
IRS – Institute for Social Research (Itálie)

MCRIT (Španělsko)

Funkční městské oblasti (FUAs) a jejich napojení na dopravní síť

Úloha zemí v uplatnění návrhů ESDP (2006)

Projekt 2.3.1

APLIKACE A DOPADY EVROPSKÝCH PERSPEKTIV ÚZEMNÍHO ROZVOJE V ČLENSKÝCH STÁTECH APPLICATION AND EFFECTS OF THE ESDP IN MEMBER STATES

Evropské perspektivy územního rozvoje (ESDP) byly přijaty v květnu roku 1999 v Postupimi. S odstupem času je nezbytné stanovit vliv ESDP v rámci Evropy i členských států tak, aby bylo možno najít nejlepší příklady uplatnění ESDP na evropské, nadnárodní, národní, regionální i místní úrovni. ESDP ovlivňuje jak nové členské státy, tak sousední země účastníci se programu ESPON. Projekt proto zahrnuje jako oblast výzkumu celý prostor ESPON.

Vedoucí partner:

Nordregio (Švédsko)

Partneři:

EuroFutures (Švédsko)

IRPUD – Institute for Spatial Planning (Německo)

Katholieke University Leuven (Belgie)

ÖIR – Austrian institute for Spatial Planning (Rakousko)

OTB – Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, University of Delft (Nizozemí)

Philippe DeBoe Consultant (Belgie)

Politecnico di Torino (Itálie)

SDRU – Spatial Development and Research Unit, Aristotle University of Thessaloniki (Řecko)

University of Liverpool (Spojené království)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.3.2

GOVERNANCE (SPRÁVA S ÚČASTÍ VEŘEJNOSTI) ÚZEMNÍCH A MĚSTSKÝCH POLITIK GOVERNANCE OF TERRITORIAL AND URBAN POLICIES

Projekt 2.3.2 zaujímá důležitou roli při definici a vypracování společného základu pro zkoumání institucionálních aspektů a nástrojů implementace územních a městských politik v Evropě. Projekt je zaměřen na efektivitu jednotlivých systémů, na politické souvislosti územního plánování (v jeho různých formách tak, jak je realizováno členskými státy EU), místní veřejné správy a daňové politiky ve vazbě na obecné strategie a cíle územního rozvoje, jakými jsou polycentrický urbánní systém, vzájemné vyrovnání potřeb města a venkova, oživení zanedbaných městských území, regenerace měst, udržitelný rozvoj přírodních a kulturních statků. Projekt se zabývá analýzou založenou na srovnávacím přehledu použitých nástrojů a zainteresovaných subjektů (stakeholders) v různých politických oblastech tak, aby koncipoval relevantní závěry související s governancí.

Vedoucí partner:

University of Valencia, Department of Geography (Španělsko)

Partneři:

IGEAT – Institut de Gestion de l'environnement et d'aménagement du territoire, Université Libre de Bruxelles (Belgie)

UMR – Géographie-Cités, University Paris 7 (Francie)

IRPUD – Institute für Raumplanung, University of Dortmund (Německo)

NTUA – National Technical University of Athens (Řecko)

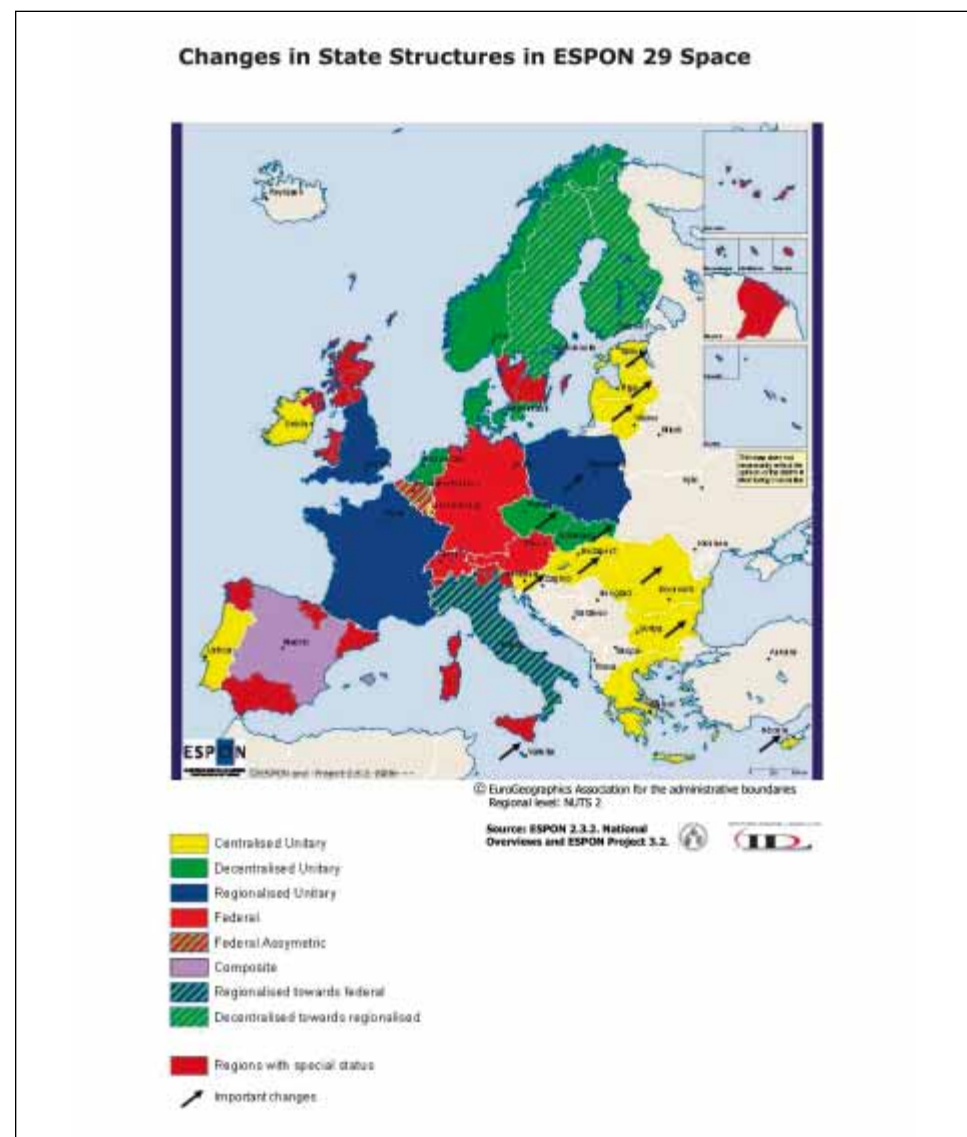
Politecnico e Università di Torino, Dipartimento Interateneo Territorio (Itálie)

CUEM – School of the Built Environment, Faculty of Arts and Society (Spojené království)

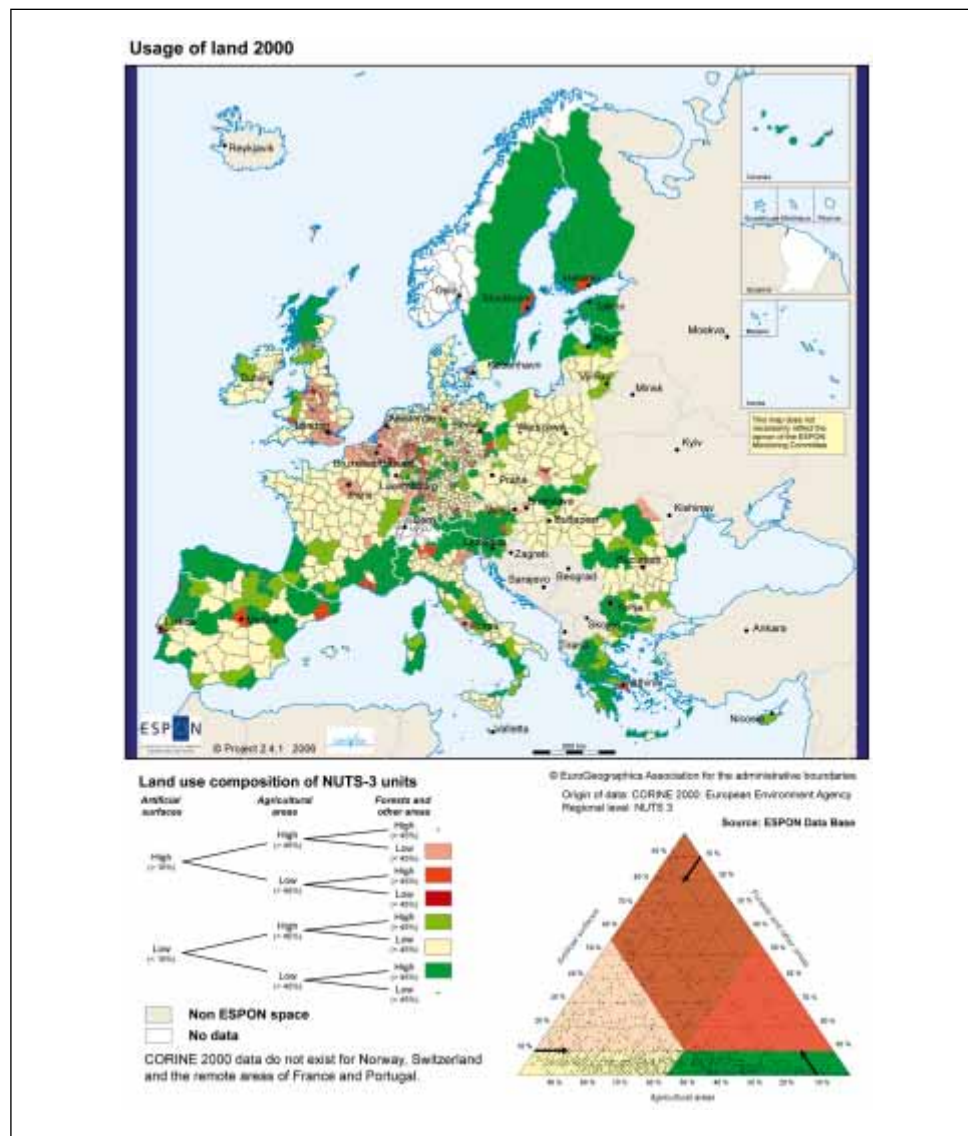
NORDREGIO (Švédsko)

Nijmegen School of Management (Nizozemí)

University of Graz- Institut für Geographie und Raumforschung (Rakousko)

Změny státních struktur v prostoru ESPON 29

Využívání území (2000)

Projekt 2.4.1

ÚZEMNÍ TRENDY A DOPADY ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE TERRITORIAL TRENDS AND IMPACTS OF EU ENVIRONMENT POLICY

Projekt se zabývá územními trendy souvisejícími se životním prostředím a dopady environmentální politiky Evropské unie na jednotlivá území členských států. Je přípravou pro lepší pochopení integrace územní dimenze jako součásti trvale udržitelného územního rozvoje. Budoucí aplikovaný výzkum musí být postaven na stávajícím výzkumu a na informačních zdrojích.

Projekt zahrnuje širokou perspektivu směřující k environmentálním prvkům a politickým oblastem zpracovanou jako součást environmentální politiky Evropské unie. Na tomto základě projekt předkládá široký přehled vedoucí k bližšímu seznámení s nejdůležitějšími úkoly a politickými oblastmi relevantními pro územní rozvoj. Projekt takto přispěje k tvorbě budoucích projektů aplikovaného výzkumu protínajících územní a environmentální zaměření a potenciály.

Vedoucí partner:

GTK – Geological Survey of Finland (Finsko)

Partneři:

Office for Spatial Development, Ministry of the Environment, Spatial Planning and Energy (Slovinsko)

GeoVille Information Systems GmbH (Rakousko)

PRC – Plan + Risk Consult (Německo)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.4.2

INTEGROVANÁ ANALÝZA NADNÁRODNÍCH A NÁRODNÍCH ÚZEMÍ

INTEGRATED ANALYSIS OF TRANSNATIONAL AND NATIONAL TERRITORIES

První projekty programu ESPON představily nové pohledy na územní rozvoj v Evropě a územní dopady sektorových politik. Územní disparity jsou často odrazem silných nerovností ve schopnostech jednotlivých území co do faktorů konkurenceschopnosti a strukturálních intervencí. Sektorové politiky a nástroje mohou mít podstatný vliv na tyto prvky a být faktorem znovuvyvážení mezi jednotlivými územími.

Různorodost územních možností a rozvojových potenciálů hraje významnou roli při utváření harmonického a vyváženého evropského území. Rozdílné územní souvislosti vykazují konkrétní slabé stránky i nové možnosti, které bude zapotřebí systematicky analyzovat za použití „tříúrovňového přístupu“ programu ESPON – evropské měřítko (makro měřítko), rozdílnost v nadnárodních prostorových souvislostech (mezo měřítko) a každé vlastní národní území (mikro měřítko).

Tento projekt se zabývá integrovanou a strukturovanou analýzou výsledků probíhajících a ukončených výsledků projektů programu ESPON a je „přiblížen“ (zoomed) na různé územní souvislosti a měřítko tak, aby identifikoval stávající prostorové vzory, územní specifika a komplementarity.

Vedoucí partner:

Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR (Německo)

Partneři:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

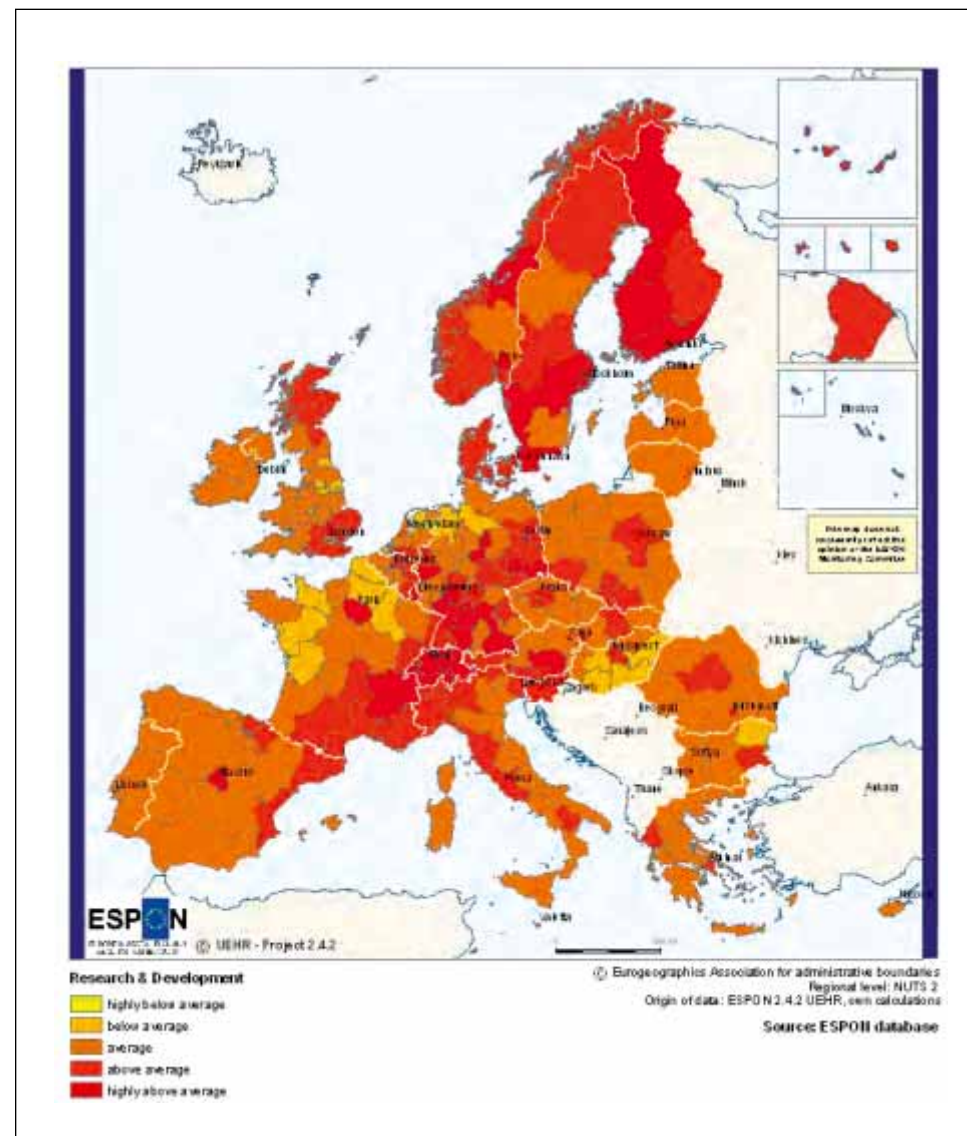
ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

UEHR – Institute of Urban Environment and Human Resources, Panteion University (Řecko)

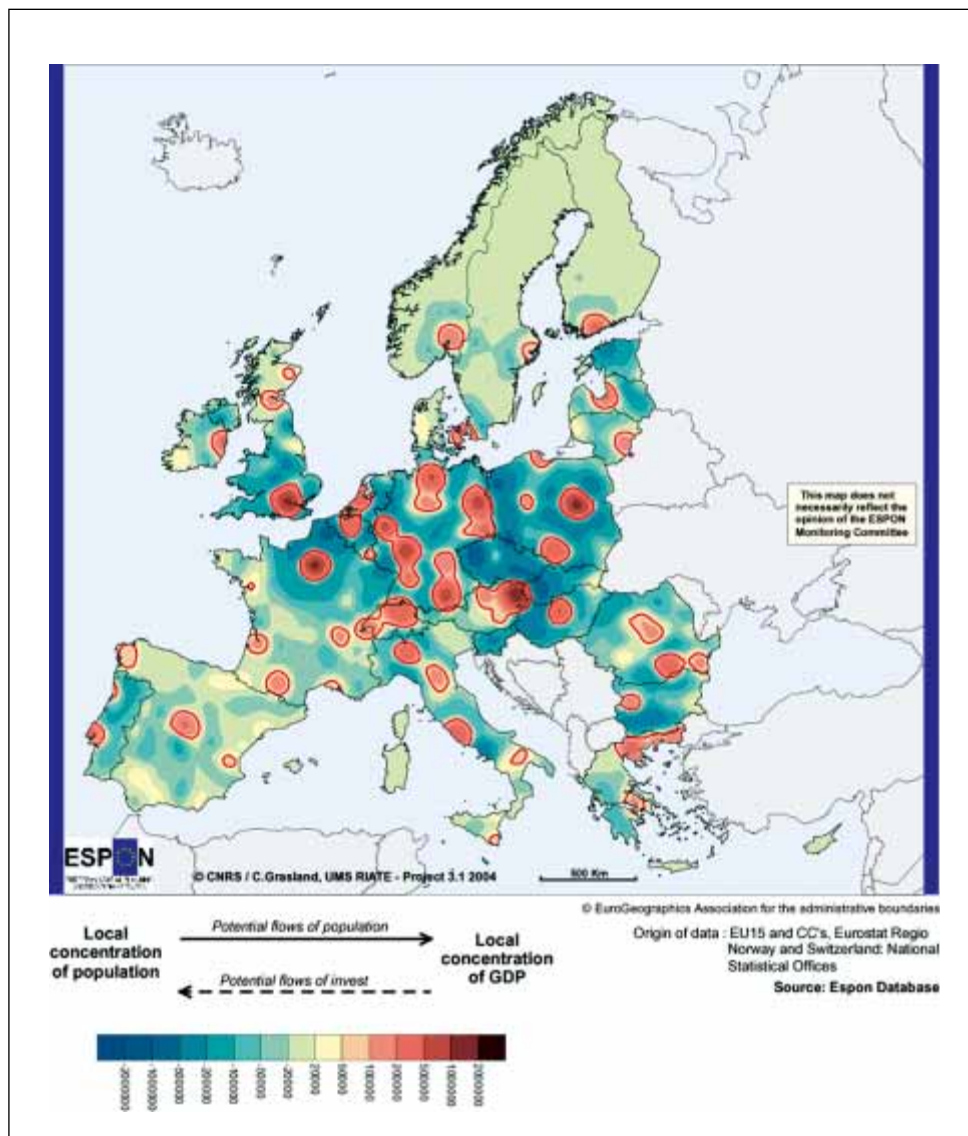
EUROREG – Centre for European Regional and Local Studies, Warsaw University (Polsko)

BIC Lazio S.p.A. (Itálie)

UPIRS – Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (Slovinsko)

Regionální klasifikace Evropy – demografie

Místní koncentrace populace ve vztahu k HDP

Projekt 3.1 INTEGROVANÉ NÁSTROJE PRO EVROPSKÝ PROSTOROVÝ ROZVOJ INTEGRATED TOOLS FOR EUROPEAN SPATIAL DEVELOPMENT

Projekt zahrnuje podporu koordinace na vědecko-technické úrovni programu ESPON 2006 a projektů pod opatřeními 1 a 2 včetně sběru dat, rozvoje GIS a tvorby map, tematické koordinace při přípravě využití vícetematických (cross thematic) integrovaných výsledků založených na všech projektech připravených programem ESPON.

Práce sestává z pěti úrovní:

- Technická a analytická podpora a koordinace (databáze, GIS a tvorba map, koncepce a typologie pro prostorové analýzy, prostorové koncepce)
- Územní a tematická koordinace probíhajících projektů
- Příprava pro využití výsledků všech projektů
- Sestavení a uspořádání doporučení pro další politický rozvoj v zájmu podpory územní soudržnosti
- Součinnost při propagaci a tvorbě sítí programu ESPON

Hlavním úkolem projektu je nabídka vědecké podpory vedoucí k dosažení cílů programu ESPON 2006.

Vedoucí partner:

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

Partneři:

Mcrit, S.L. (Španělsko)

NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

ÖIR – Österreichisches Institut für Raumordnung (Rakousko)

PhDB konsultant (Belgie)

TAURUS (Německo)

UEHR – Institute of Urban Environment and Human Resources (Řecko)

UMS RIATE – Interdisciplinary Network for European Spatial Planning (Francie)

ESPON 2006

PRIORITA 3 – KOORDINUJÍCÍ PROJEKTY NAPŘÍČ TĚMATY

Projekt 3.2

PROSTOROVÉ SCÉNÁŘE VE VZTAHU K ESDP A POLITICE SOUDRŽNOSTI EU SPATIAL SCENARIOS IN RELATION TO THE ESDP AND EU COHESION POLICY

Hlavním cílem projektu je vypracování scénářů, které jsou na jednu stranu dlouhodobé, prognostické s vazbami na témata programu ESPON a na politické orientace ESDP. Na straně druhé by scénáře měly také mít alternativní cíle a brát pružně v potaz doporučení související se změnami v politikách EU, která umožní vytvořit vyvážené a polycentrické území a územní soudržnost v rámci rozšířené Evropské unie. Časový horizont pro prostorové scénáře je stanoven na rok 2015 (střednědobý) a na pro rok 2030 (dlouhodobý).

Vedoucí partner:

Free University of Brussels – IGEAT (Belgie)

Druhý vedoucí projektu:

European Agency Territories and Synergies – EA-TS (Francie)

Partneři:

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

CUDEM – School of the Built Environment, Faculty of Arts and Society (Spojené království)

UMS RIATE Université Paris7 – UFR GHSS (Francie)

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Mcrit (Španělsko)

Politecnico di Milano, Department of Management, Economics and Industrial Engineering (Itálie)

The Netherlands Institute for Spatial Research (Nizozemí)

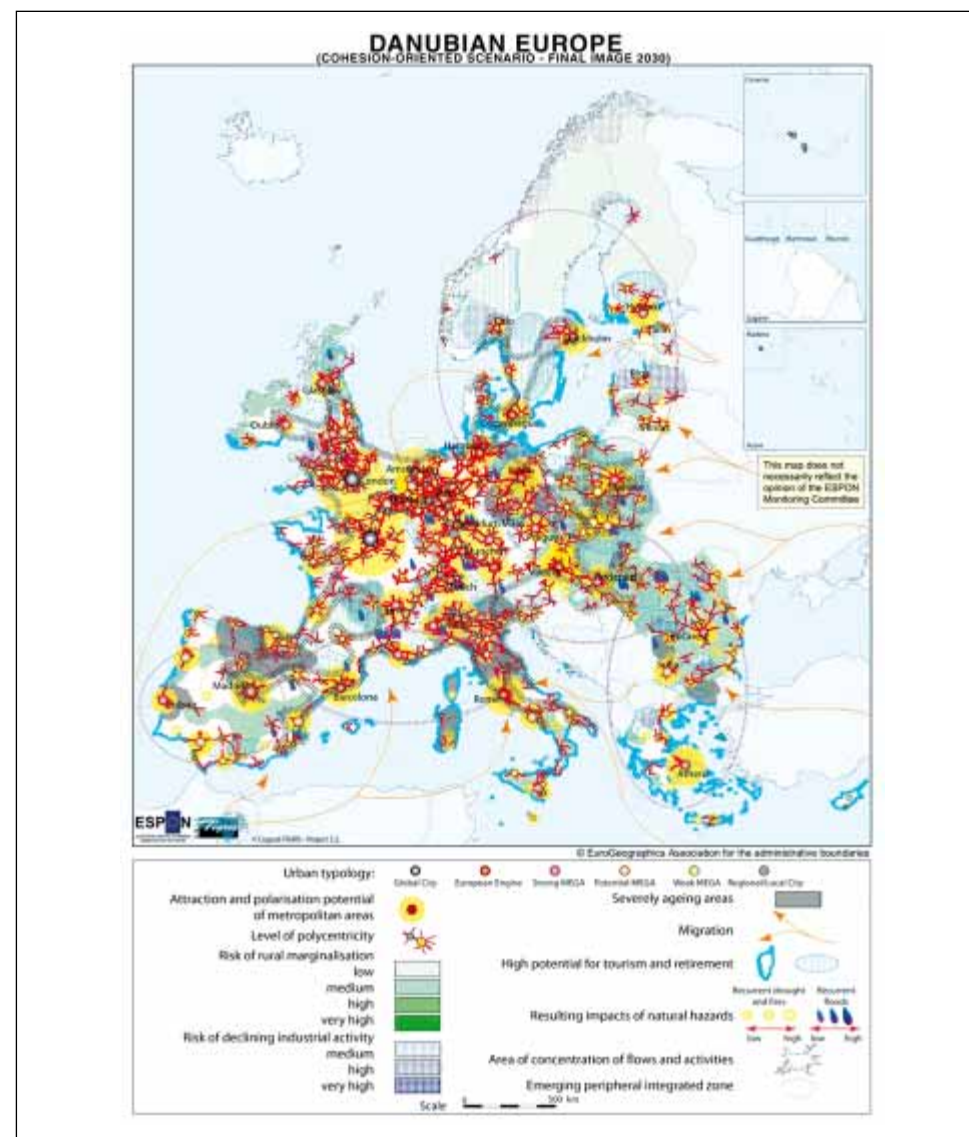
Centre for Regional Studies of the Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

Centre for European Regional & Local Studies – University of Warsaw (Polsko)

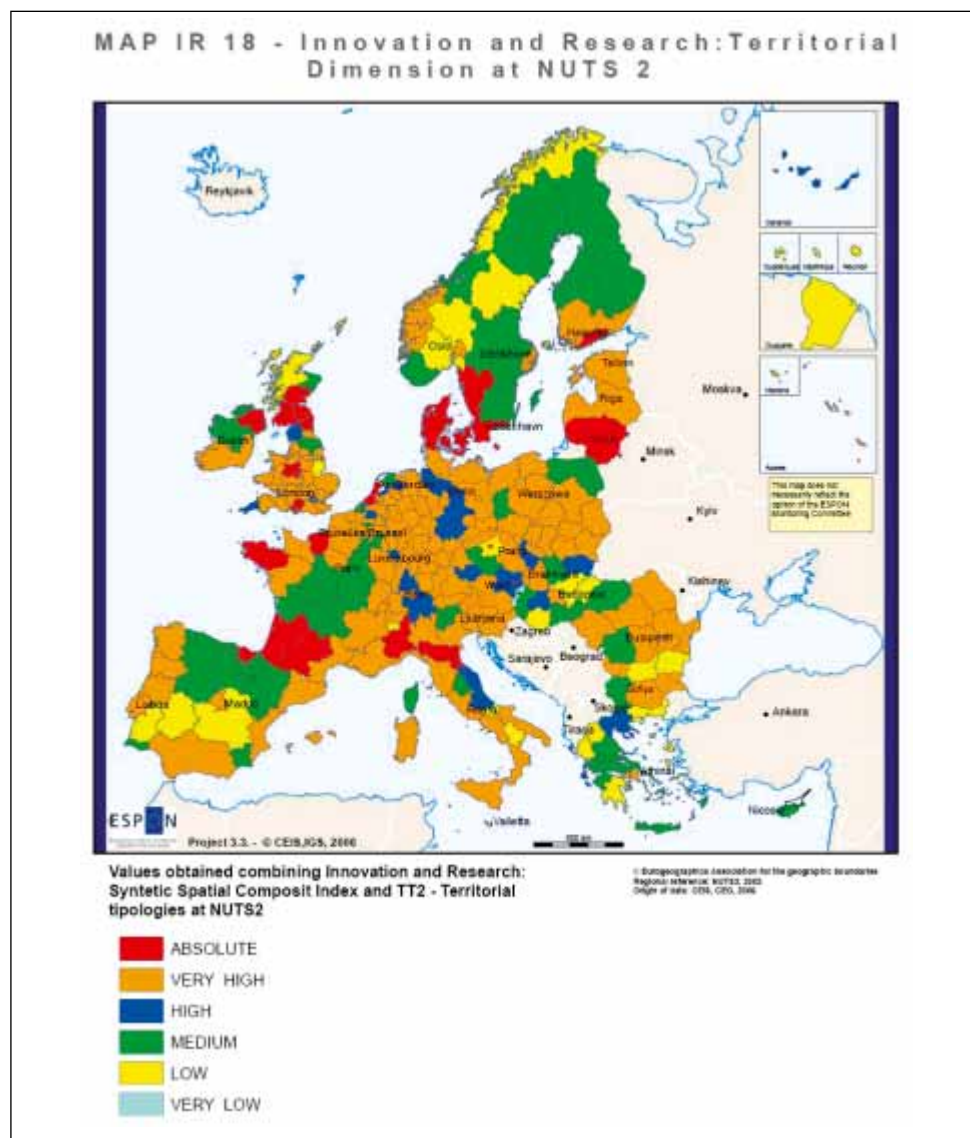
National Technical University of Athens School of Architecture, Department of Urban and Regional Planning (Řecko)

Alexandru Joan Cuza University, Department of Geography (Rumunsko)

Institut für Wirtschaftsforschung (IWH), Department of Regional and Urban Economics (Německo)

Dunajská Evropa (scénář zaměřený na soudržnost, 2030)

Inovace a výzkum: územní dimenze na úrovni NUTS 2

Projekt 3.3

ÚZEMNÍ ROZMĚR LISABONSKÉHO/GÖTEBORSKÉHO PROCESU

TERRITORIAL DIMENSION OF THE LISBON/GOTHENBURG PROCESS

Studium územní dimenze Lisabonské/Göteborské (L/G) strategie zahrnuje množství velmi složitých procesů a souvislostí. Nelze provést analýzu dopadu L/G strategie a současně integrovat všechny faktory konkurenceschopnosti.

Hlavním úkolem projektu je vypracovat řadu základních analytických prvků schopných zahrnout do L/G strategie územní soudržnost a ukázat způsob, jak L/G strategii začlenit do strukturálních fondů a do podpory vyváženého územního rozvoje rozšířené Evropské unie. Mimořádně důležité je přidat další (územní) ukazatele k indikátorům monitorujícím L/G strategii, jež mohou být akceptovány na politické úrovni.

Vedoucí partner:

CEIS – Centre for International Studies on Economic Growth, University of Rome, „Tor Vergata“ (Itálie)

Partneři:

Ministry of Environment and Spatial Planning. Office for Spatial Development (Slovensko)
CURS – Centre of Urban and Regional Studies, Helsinki University of Technology (Finsko)
Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, Technical University of Delft (Nizozemí)
CEG – Centre of Geographical Studies, University of Lisbon (Portugalsko)
CUDEM – School of the Built Environment, Faculty of Arts and Society (Spojené království)

ESPON 2006

PRIORITA 3 – KOORDINUJÍCÍ PROJEKTY NAPŘÍČ TĚMATY

Projekt 3.4.1

EVROPA VE SVĚTĚ

EUROPE IN THE WORLD

Zeměpisná poloha, rozdíly ve vývoji populace a věkové struktury, socio-ekonomický potenciál a životní prostředí – to vše představuje významné položky v rámci postavení Evropy v globálním kontextu. Územní struktury, jakými jsou funkčnost urbánních území a globální dopravní spojení, definují ty oblasti evropského území, které budou hrát zvláštní roli jako „brány“ (gateways) Evropy vůči ostatnímu světu.

Globální perspektiva musí být dále rozvíjena se zřetelem na Lisabonskou/Göteborgskou strategii, která má za cíl umožnit Evropě stát se nejvíce konkurenceschopným, na znalostech založeným „světovým regionem“ uplatňujícím principy trvale udržitelného rozvoje.

Projekt v tomto kontextu analyzuje trendy, cíle a strategie evropského prostorového vývoje z globálního pohledu a zahrnuje tři požadavky. První se váže k identifikaci vztahů a spojení mezi Evropou a jinými částmi světa. Druhý řeší územní struktury, tedy vypracování strukturálního srovnání se srovnatelnými „regiony“ světa. Třetí zahrnuje Evropu do geografických souvislostí s jejím okolím.

Vedoucí partner:

Université Paris 7 – UMS 2414 RIATE (CNRS – DATAR – Université Paris 7) (Francie)

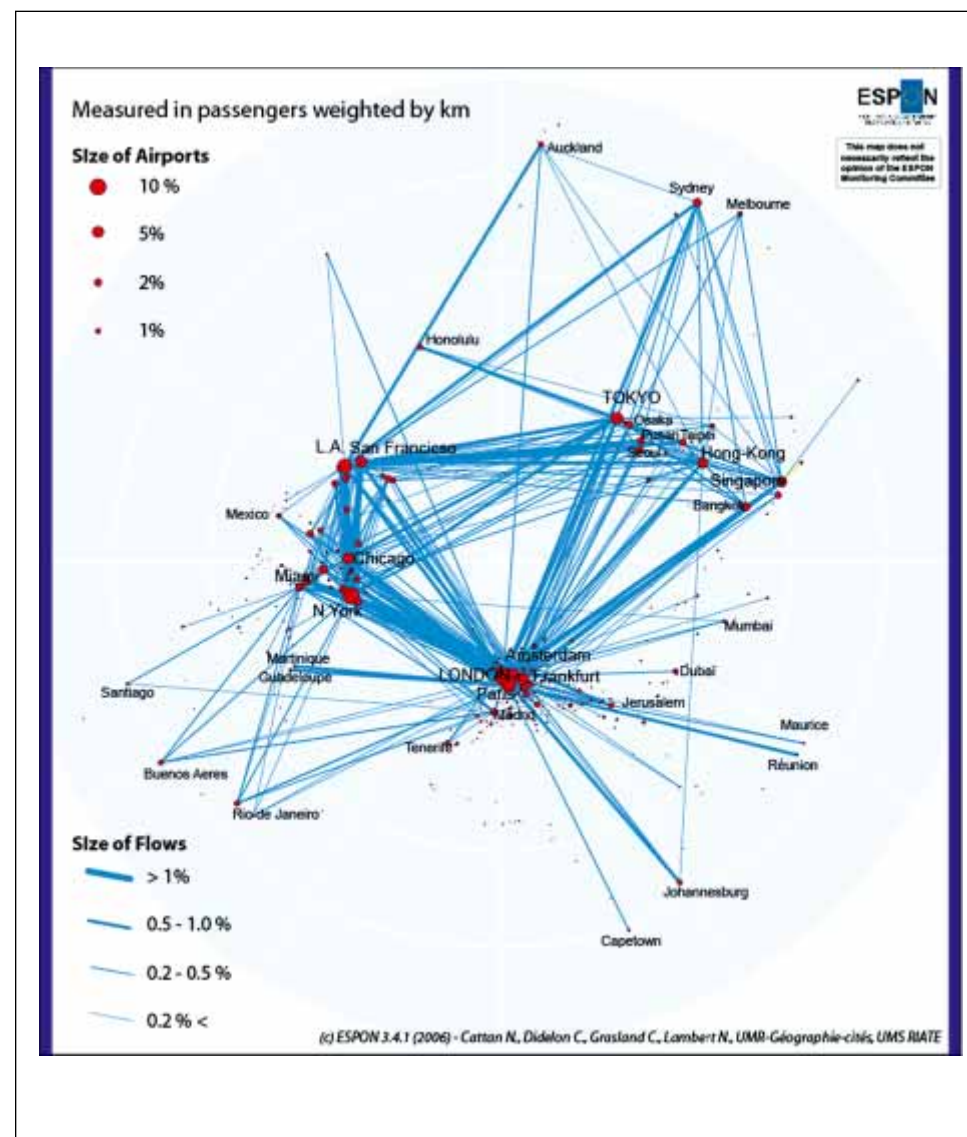
Partneři:

IT PS – Swedish Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

CNRS – Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 8504 Géographie-cités (Francie)

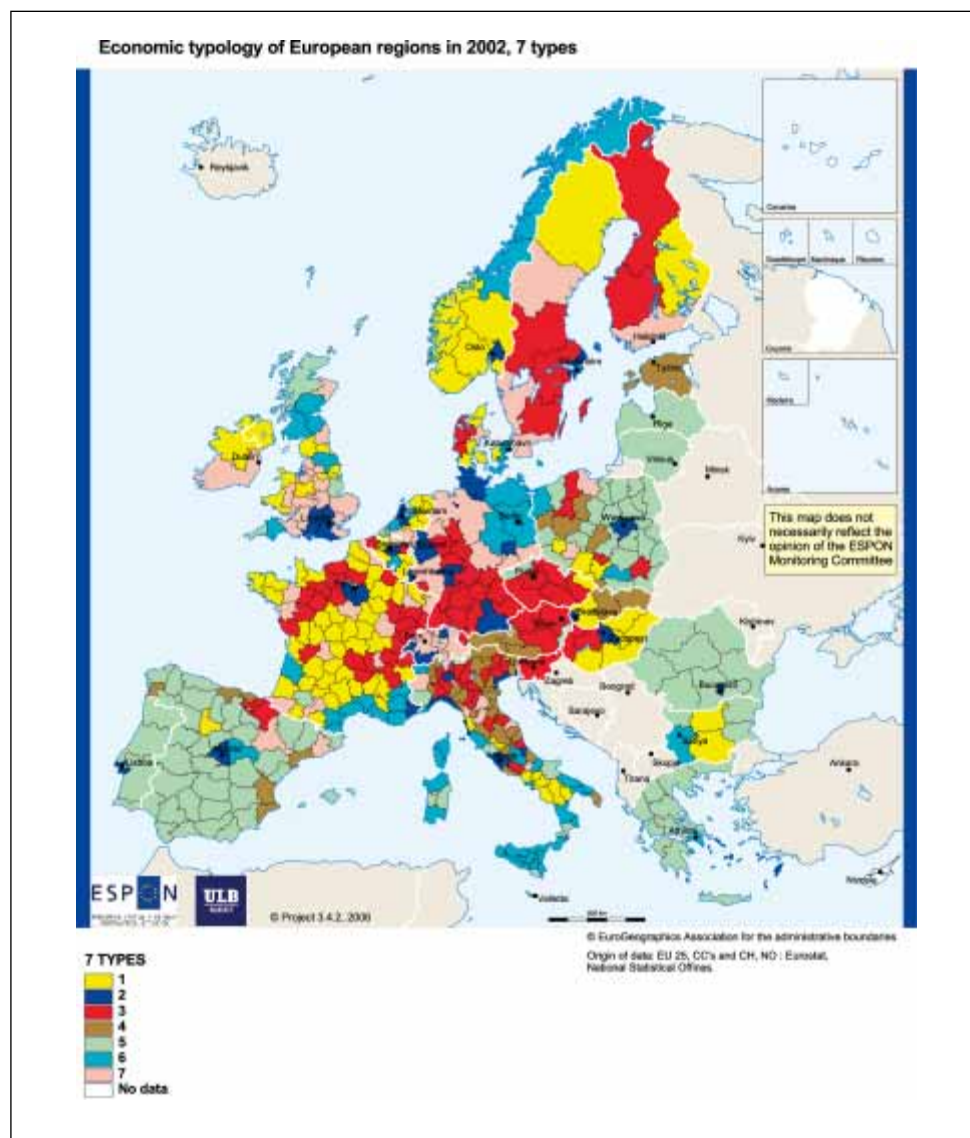
IGEAT – Université Libre de Bruxelles (Belgie)

CNRS – Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 7533 LADYSS – «Dynamiques sociales et recomposition des espaces» (Francie)

Velikost světových letišť a intenzita leteckých spojení dle počtu cestujících (2000)

Ekonomická typologie evropských regionů v roce 2002, 7 typů

Projekt 3.4.2

EKONOMICKÉ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE A LOKACE EKONOMICKÝCH AKTIVIT **EU ECONOMIC POLICIES AND LOCATION OF ECONOMIC ACTIVITIES**

Projekt rozvíjí a prohlubuje chápání ekonomické dimenze rozvoje evropského území. To zahrnuje identifikaci prostorových vzorů investičních lokací a také faktory, jež je ovlivňují a které vycházejí z politické perspektivy identifikující klíčová opatření, jež mají na tyto vzory vliv. Politická perspektiva by měla mít vliv jak na opatření provedená na úrovni EU jako definice všeobecných podmínek vnitřního trhu a souvisejících úprav ekonomických faktorů, tak na podmínky a politické dopady utvářené národními, regionálními i místními subjekty tak, aby stimulovaly investice na konkrétní území. Vzhledem k multiskalárnímu přístupu by měly být vyvinuty jak závěry co do územních dopadů ekonomických politik EU a lokací ekonomických aktivit v Evropě, tak politická doporučení k podpoře územní soudržnosti. Projekt zahrnuje v analýzách maximum dynamických prvků a precizně rozlišuje dopady intervencí politiky EU a národních politik.

Vedoucí partner:

IGEAT – Université Libre de Bruxelles (Belgie)

Partneři:

DULBEA-CERT, Université Libre de Bruxelles (Belgie)

SEFeMEQ – University of Rome 'Tor Vergata', Faculty of Economics (Itálie)

EUROREG – University of Warsaw, Centre for European and Local Studies (Polsko)

Nordregio (Švédsko)

CERUM – Centre for Regional Science – Umeå University (Švédsko)

University of Cambridge, Department of Geography (Spojené království)

University of Rennes 1, Faculté des Sciences économiques (Francie)

ESPON 2006

PRIORITA 4 – VĚDECKÉ INFORMACE A TVORBA SÍTÍ

Projekt 4.1.3

MONITOROVÁNÍ ÚZEMNÍHO ROZVOJE

MONITORING TERRITORIAL DEVELOPMENT

Cílem tohoto projektu je podpořit rozvoj Evropského územního monitorovacího systému v rámci průběžného hodnocení trendů územního rozvoje a v souvislosti se stanovením cílů územní politiky. Územní monitorovací systém poskytne odpovídající základ pro následnou zprávu založenou na klíčových ukazatelích programu ESPON. Tato studie zkoumá způsobilost daných ukazatelů a nástrojů podpory vypracování prozatímní územní monitorovací zprávy. V tomto procesu bude studie podporovat identifikaci nejpodstatnějších indikátorů umožňujících na jednu stranu pravidelné hodnocení vývoje evropského území vzhledem k uznaným územním nástrojům a cílům stanoveným Evropskou komisí a obsaženým v mezivládních politických dokumentech, na stranu druhou sledování územní rovnováhy a soudržnosti.

Aktuální složky územního monitorovacího systému jsou postaveny na klíčových indikátorech programu ESPON, na nástrojích územního hodnocení (Hodnocení územních dopadů – Territorial Impact Assessment – TIA) a na výstupech z výzkumů, stejně jako na výstupech z dosud realizovaných projektů aplikovaného výzkumu financovaných v rámci programu ESPON.

Vedoucí partner:

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

Partneři:

TAURUS Institut an der Universität Trier (Německo)

IRS – Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

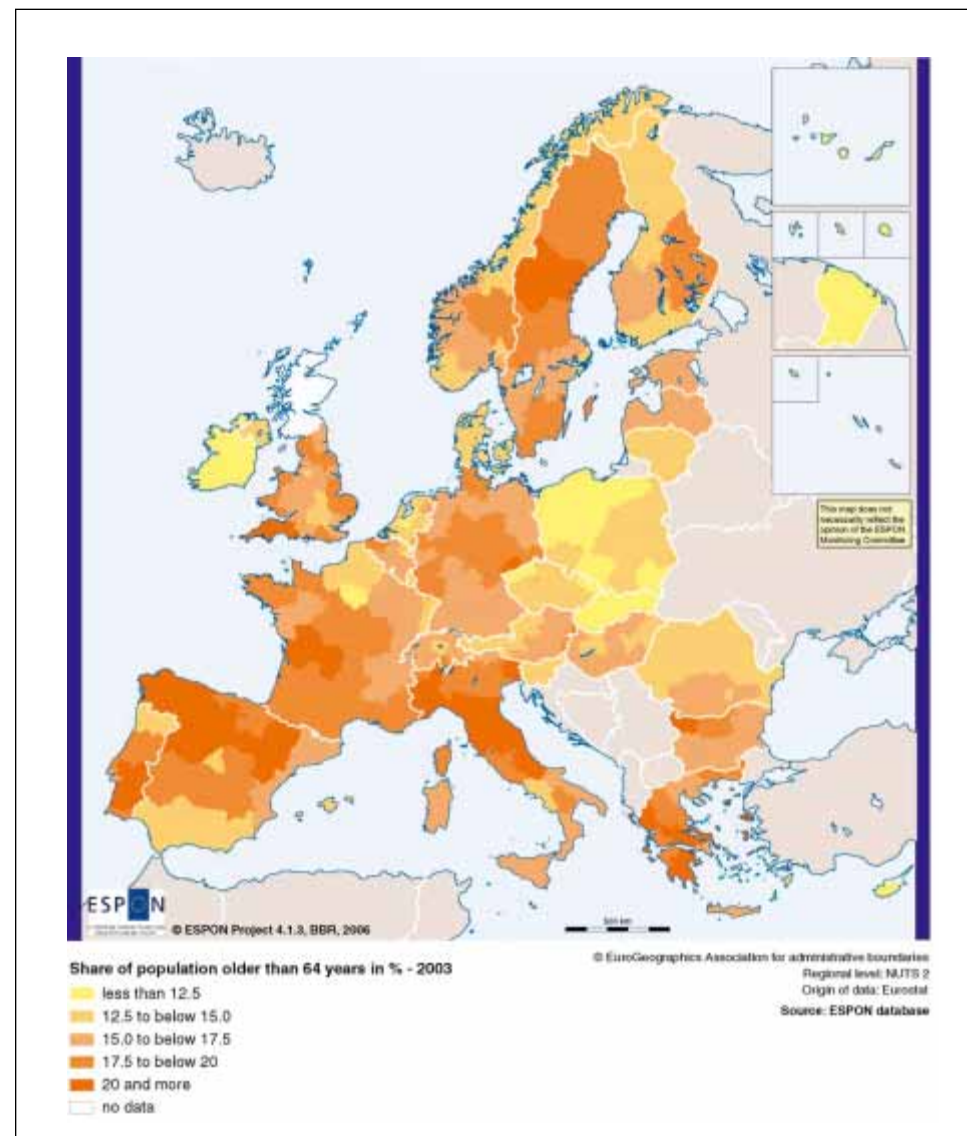
IGEAT – Institut de Gestion de l'Environnement & Aménagement du Territoire Université Libre de Bruxelles (Belgie)

NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

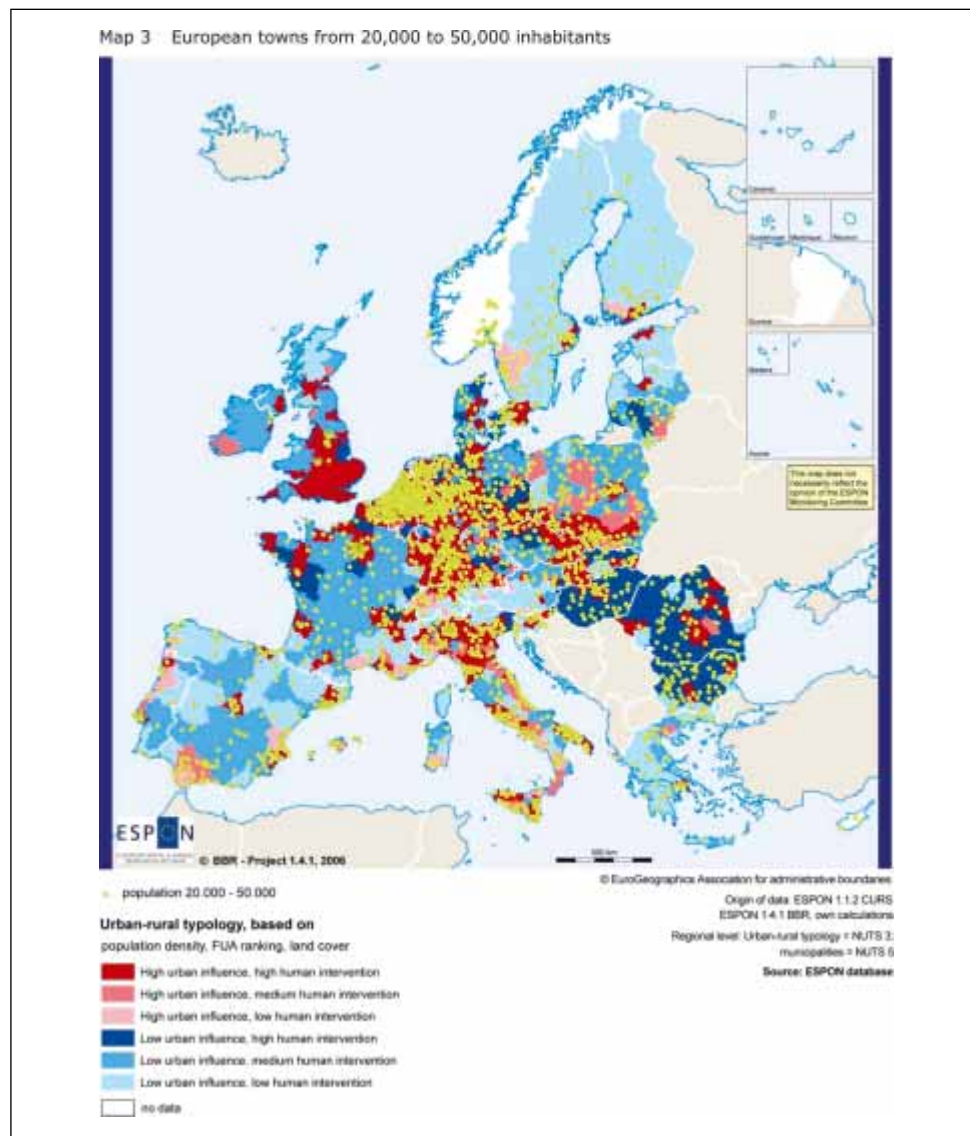
ÖIR – Österreichisches Institut für Raumordnung (Rakousko)

DIG – Department of Management, Economics and Industrial Engineering, Politecnico di Milano (Itálie)

RRG – Büro für Raumforschung, Raumplanung und Geoinformation (Německo)

Podíl populace starší než 64 let v procentech (2003)

Evropská města s 20 000 až 50 000 obyvateli

Studie 1.4.1

ROLE MALÝCH A STŘEDNÍCH MĚST

THE ROLE OF SMALL AND MEDIUM SIZED TOWNS

Malá a střední města hrají v regionálním rozvoji významnou roli. Z tohoto hlediska vzniká řada stejně významných námětů:

- Posílení malých a středních měst ve venkovských oblastech jako ohnisek regionálního rozvoje a podpora vytváření jejich sítí
- Udržování základních služeb a veřejné dopravy v malých a středních městech
- Podpora spolupráce malých a středních měst založená na národním i mezinárodním partnerství prostřednictvím společných projektů a vzájemné výměny zkušeností.

Mnoho aspektů v různých stupních determinuje vliv na kvalitu života a budoucí prosperitu malých a středních měst.

Je důležité vysvětlit rozdílné role, které hrají malá a střední města místně. Mnohá z nich se zdají být bezvýznamnými v evropském či dokonce národním měřítku, ale na regionální či národní úrovni mohou být velmi důležitá, stejně jako hlavní města, která jsou rozhodujícími centry na ostrovech nebo ve vzdálených oblastech.

Vedoucí partner:

ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Partneři:

Nomisma (Itálie)

Nordregio (Švédsko)

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

University of Tours, Laboratoire CITERES (Francie)

West Hungarian research Institute, Academy of Sciences (Maďarsko)

ESPON 2006

STUDIE A PROJEKTY VĚDECKÉ PODPORY PROGRAMU ESPON 2006

Studie 1.4.2

SOCIÁLNÍ ASPEKTY ÚZEMNÍHO ROZVOJE EVROPSKÉ UNIE

SOCIAL ASPECTS OF EU TERRITORIAL DEVELOPMENT

Studie zkoumá hlavní prvky spojené se sociálními aspekty územní dynamiky a je přípravou na následující projekt aplikovaného výzkumu programu ESPON.

Studie se proto soustřeďuje na čtyři klíčové sociální komponenty územního rozvoje:

- Bydlení
- Vzdělání a výchovu
- Zaměstnání a příjmy
- Přístup k sociálním službám, službám všeobecného zájmu a mechanismům veřejné dopravy

V každém z těchto bodů studie identifikuje klíčové politiky, výzvy, problematické koncepce a klíčové indikátory, které podpoří budoucí uplatnění územní analýzy sociálních aspektů ve vztahu k cílům územního rozvoje – soudržnosti, vyváženosti, trvalé udržitelnosti, atraktivitě a konkurenceschopnosti.

Vedoucí partner:

ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

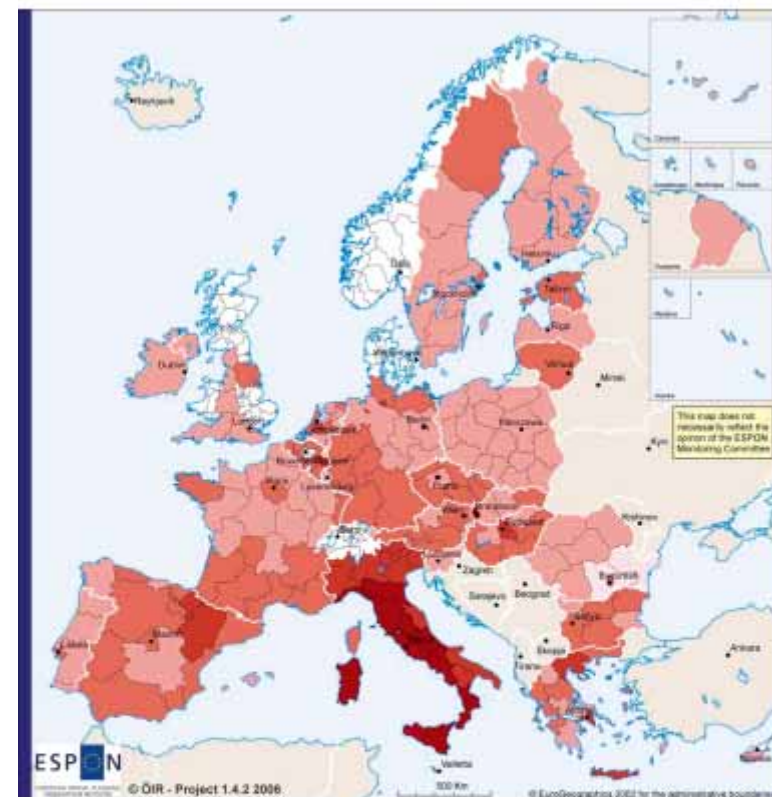
Partneři:

MRI – Metropolitan Research Institute (Maďarsko)

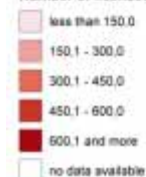
Nordregio (Švédsko)

CEG – Centro de Estudos Geograficos (Portugalsko)

Map 1 Number of licensed physicians/doctors per 100,000 inhabitants, in 2003

Number of licensed physicians/doctors per 100,000 inhabitants, in 2003

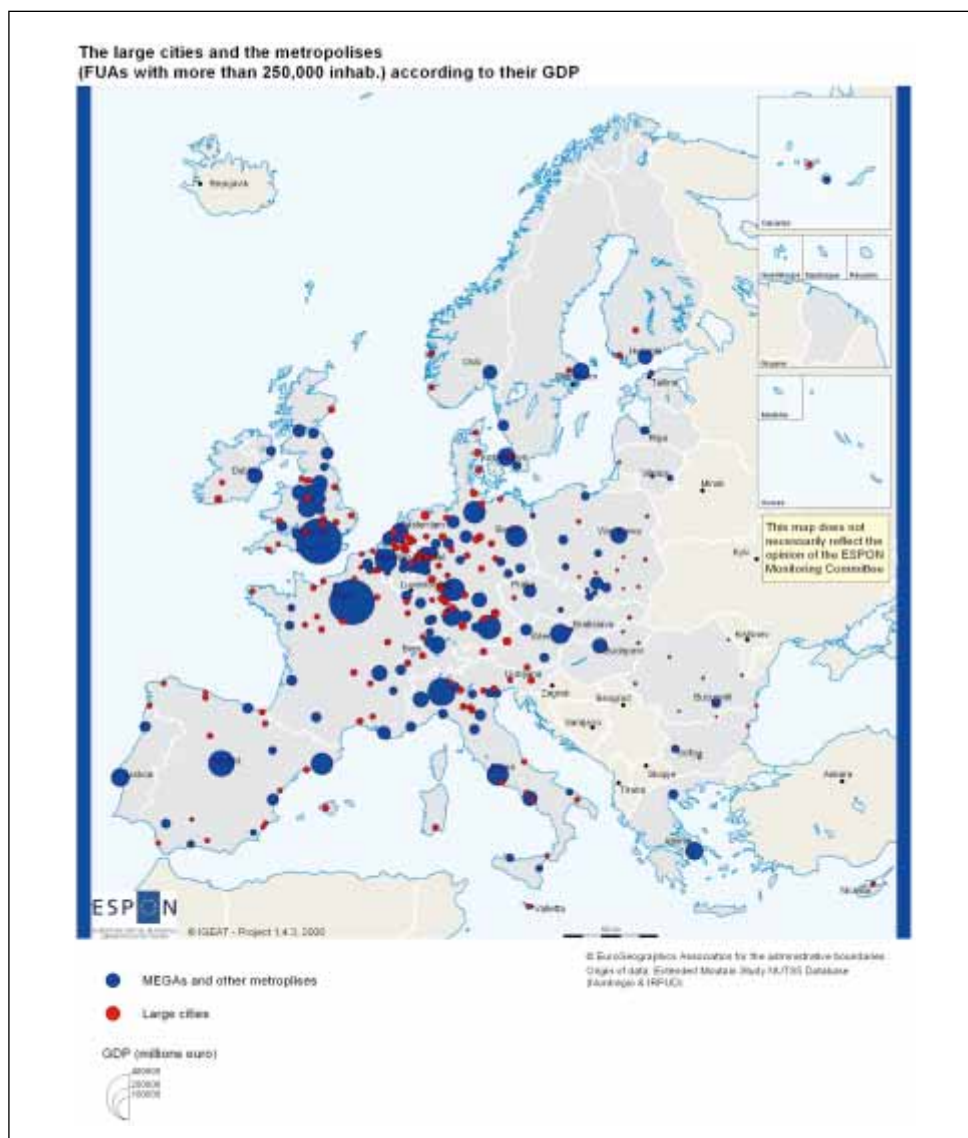
Source: Eurostat

NUTS0: Cyprus, Malta, Lithuania, Latvia, Estonia, Ireland, Slovenia
NUTS 1: United Kingdom, Germany
NUTS 2: other countries with data available

Year of data availability:
2002: Belgium (except Brussels 2000), Estonia, Cyprus, Lithuania, Netherlands, Poland, Islands of Åland (Finland)
2001: Greece, Malta
2000: Sweden
1998: Slovenia

Data not existing: Denmark, Switzerland, Norway, UK (partly)

Počet lékařů na 100 000 obyvatel (2003)

Velká města a metropolitní oblasti (FUAs s více než 250 tisíci obyvateli ve vztahu k jejich HDP)

Studie 1.4.3 STUDIE O URBÁNNÍCH FUNKCÍCH STUDY ON URBAN FUNCTIONS

Tato studie je spojena s analýzou evropského urbánního systému zpracovávanou projektem ESPON 1.1.1 (Městské oblasti jako uzly polycentrického rozvoje). Přitom sjednocuje vymezení funkčních urbánních oblastí (FUAs) v Evropě a postupuje dále – zkoumá funkční socio-ekonomickou specializaci městských oblastí. Projekt na základě těchto nových výzkumných zjištění aktualizuje typologii evropských městských oblastí zpracovanou až dosud programem ESPON a navrhuje budoucí výzkum na poli evropského urbánního systému.

Vedoucí partner:

IGEAT – Institut de Gestion de l'environnement et d'aménagement du territoire, Free University of Brussels (Belgie)

Partneři:

IGIPZ PAN – Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation, Polish Academy of Sciences (Polsko)

LATTS – Laboratoire Techniques, Territoires, Sociétés à l'Ecole Nationale des Ponts et Chaussées (Francie)

ESPON 2006

STUDIE A PROJEKTY VĚDECKÉ PODPORY PROGRAMU ESPON 2006

Studie 1.4.4

STUDIE REALIZOVATELNOSTI ANALÝZY TOKŮ

STUDY ON FEASIBILITY ON FLOWS ANALYSIS

Cílem této studie je prohloubit některé z analytických prvků stávajících projektů ESPON s ohledem na použití dat toků (flows data). Studie se pokouší odpovědět na následující klíčové otázky výzkumu: Jaký je význam integrace dat toků? Které toky a jak mohou být integrovány do budoucí analýzy programu ESPON? A konečně studie stanovuje, které druhy toků lze integrovat do budoucího aplikovaného výzkumu programu.

Studie podává přehled o tocích mezi územími, o aktuálním stavu přístupnosti dat a o metodách analýzy toků. Zabývá se následujícími sedmi typy toků relevantními pro územní analýzu v evropském měřítku: obchodní, finanční, migrační, dopravní, dojížděkový, informační a environmentální. Studii doprovázejí případové studie.

Studie je „pilotním projektem“ zaměřeným na lepší pochopení komplexity vědeckých otázek spojených s daným tématem a navrhuje možná zaměření podrobných výzkumných projektů programu ESPON 2013.

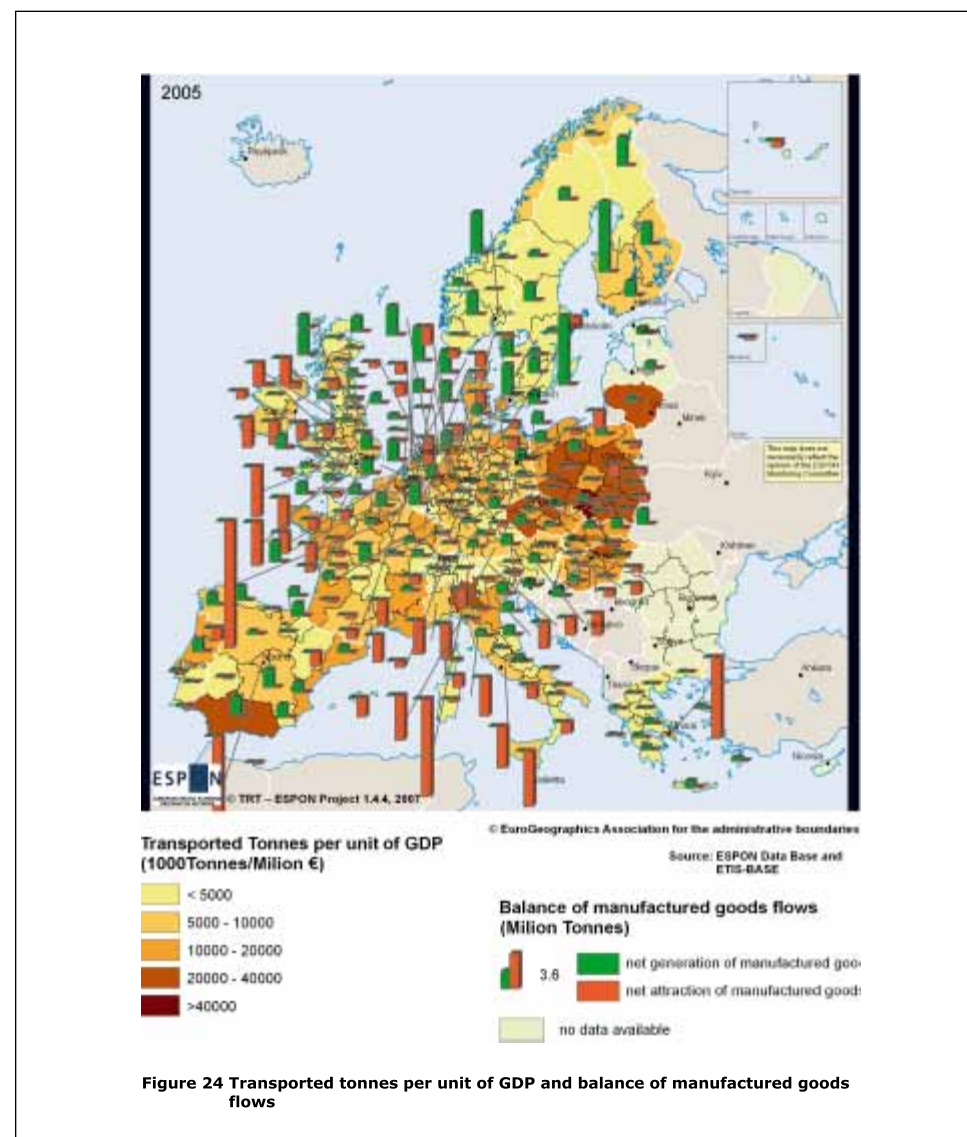
Vedoucí partner:

S&W – Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)

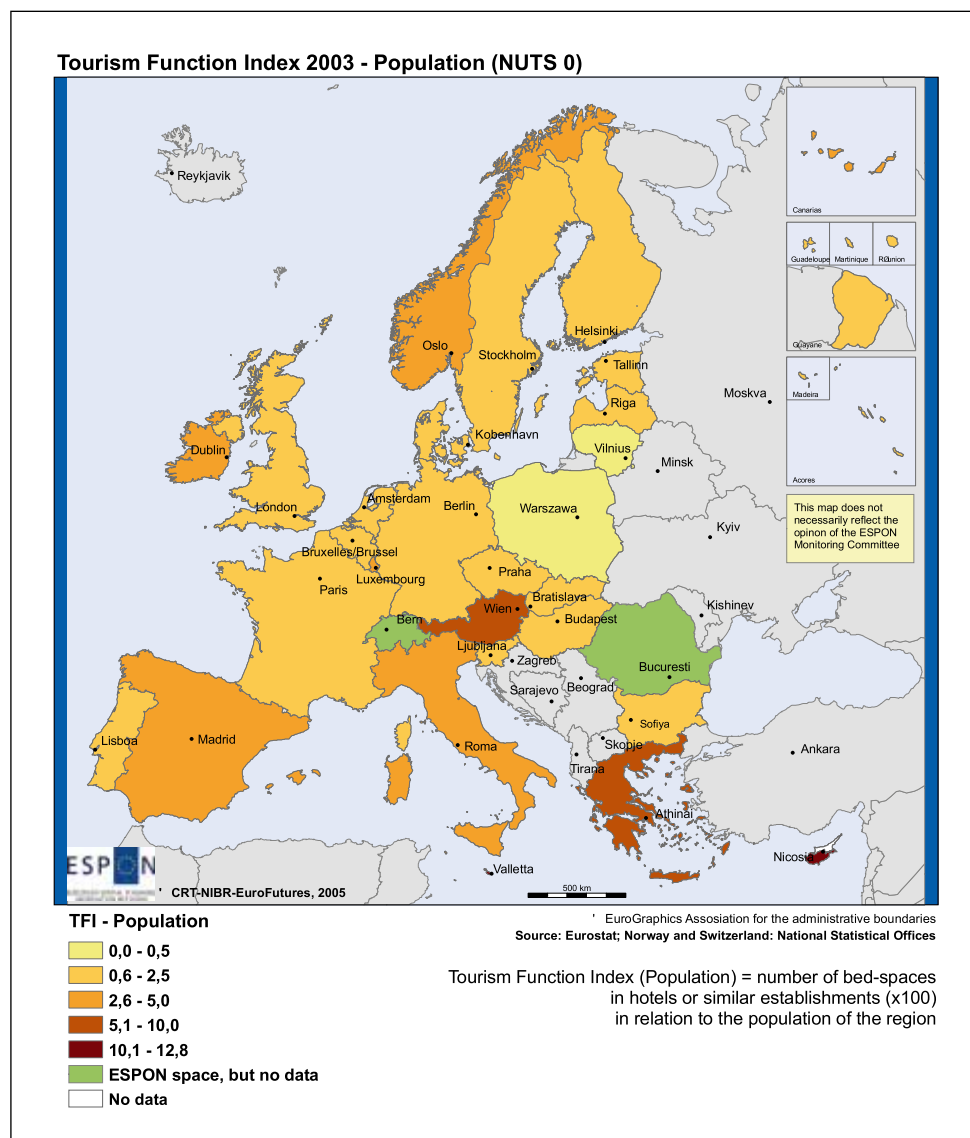
Partneři:

TRT – Transportation and Territory S.r.l. (Itálie)

IGIPZ PAN – Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation Polish Academy of Sciences (Polsko)

Přepravené tuny na jednotku HDP a vyváženost toků zpracovaného zboží (2005)

Index cestovního ruchu vycházející z počtu obyvatel – národní úroveň (2003)

Studie 1.4.5

STUDIE PROSTOROVĚ RELEVANTNÍCH ASPEKTŮ CESTOVNÍHO RUCHU STUDY ON SPATIALLY RELEVANT ASPECTS OF TOURISM

Cestovní ruch je významným prvkem jak světové ekonomiky, tak mnoha ekonomik regionálních. World Tourism Organisation (WTO) odhaduje, že cestovní ruch přímo či nepřímo generuje až 10% světového HDP a 100 milionů pracovních míst. Evropská komise uvádí, že v oblasti cestovního ruchu je na území EU přímo zaměstnáno 9 milionů lidí, což představuje cca 5% jejího HDP.

Vezmeme-li v potaz podstatný nárůst cestovního ruchu jako ekonomického a sociálního fenoménu, zdá se, že lepší pochopení jeho regionální diverzity a prostorových dopadů výrazně napomůže evropskému rozvoji co do lepší vyváženosti, regionální konkurenceschopnosti a územní soudržnosti.

Studie spojuje následující všeobecné cíle:

1. Je budována na základě existujícího vědeckého rámce programu ESPON a ESDP s ohledem na vyvážený trvale udržitelný rozvoj a územní soudržnost. Jde zde zejména o projekty o kulturním dědictví (1.3.3), polycentrickém rozvoji (1.1.1), vztazích město – venkov (1.1.2), demografii (1.1.4), o Evropě ve světě (3.4.1), integrovaných nástrojích (3.1), prostorových scénářích (3.2) a o realizovatelnosti analýzy toků (1.4.4).
2. Stanovuje základy pro vědecký výzkum, tj. přehled relevantních existujících studií, výzkumných prací a politik včetně zdrojů dat, definice vhodných koncepcí, návrhů pro indikátory a data související s následným projektem aplikovaného výzkumu.

Hlavním konečným cílem studie je zpracování návrhu pro následný projekt aplikovaného výzkumu na dané téma.

Vedoucí partner:

EuroFutures Frederiksson& Partners AB (Švédsko)

Partneři:

Centre for Regional and Tourism Research (Dánsko)

World Tourism Organization (Španělsko)

ESPON 2006

STUDIE A PROJEKTY VĚDECKÉ PODPORY PROGRAMU ESPON 2006

Projekt vědecké podpory 3.4.3

PROBLÉM MODIFIKOVATELNÉ ÚZEMNÍ JEDNOTKY (MAUP)

THE MODIFIABLE AREAS UNIT PROBLEM

Tento podpůrný vědecký projekt vychází z tzv. MAUP (Modifiable Area Unit Problem – problém modifikovatelné územní jednotky) ze sedmdesátých let dvacátého století.

Řešení MAUP mohou být dělena do tří hlavních skupin, které mají různé výhody či nevýhody z vědeckých a politických hledisek: územní metody, rastrové metody a vyrovnávací metody. Vedle nich také existují metody hybridní. Cílem studie je zajistit vstupní údaje pro zlepšení prostorové analýzy v aktuálních studiích programu ESPON a pro budoucí výzkum na tomto poli. Vzhledem k tomu je klíčovým problémem stanovení politické přijatelnosti zlepšené prostorové analýzy.

Vedoucí partneři:

UMS 2414 RIATE – CNRS-DATAR-Université Paris 7 (Francie)

CNRS – Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 8504 GEOGRAPHIE-CITES (Francie)

Partneři:

IGEAT – Institut de Gestion de l'Environnement et d'Aménagement du Territoire, Université Libre de Bruxelles (Belgie)

The National Centre for Geocomputation (Irsko)

Department of Social and Economic Geography, Umeå University (Švédsko)

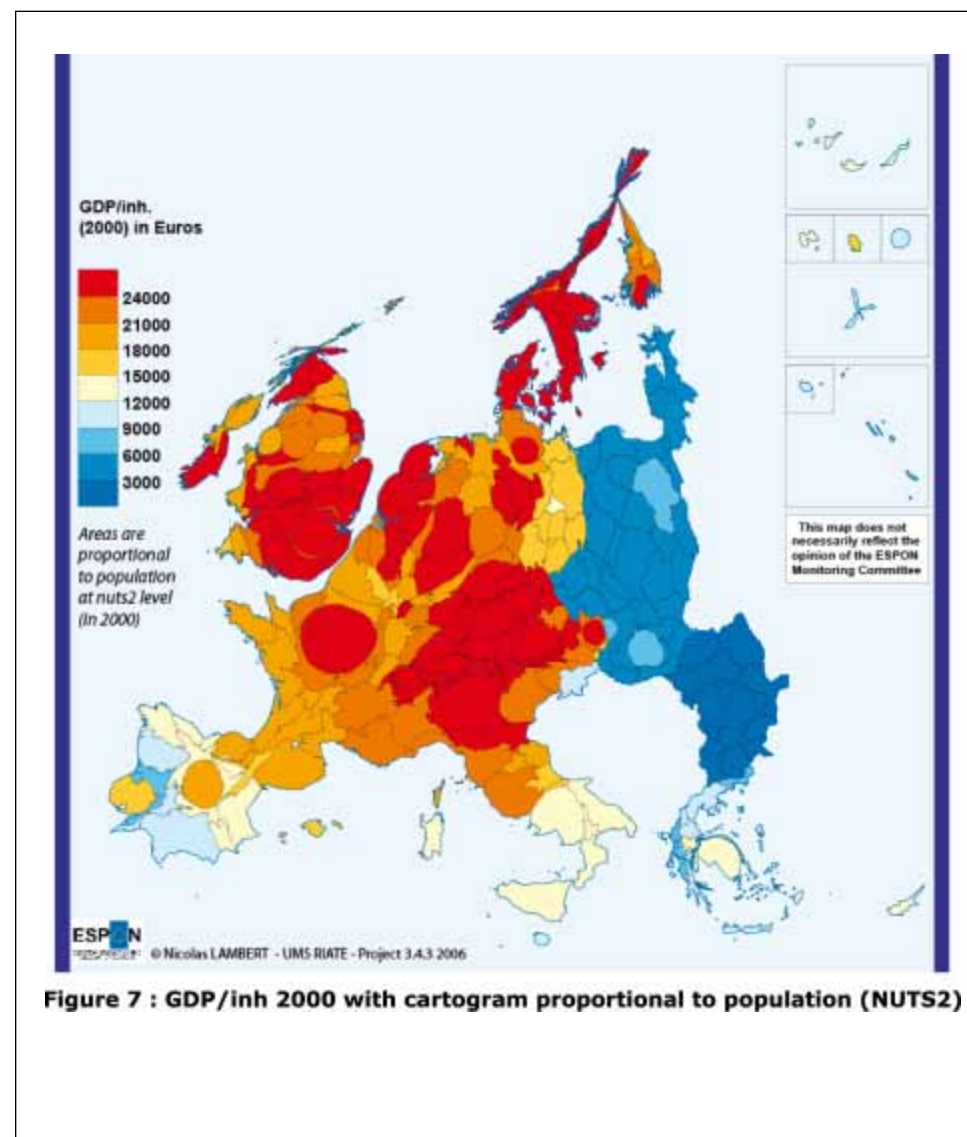
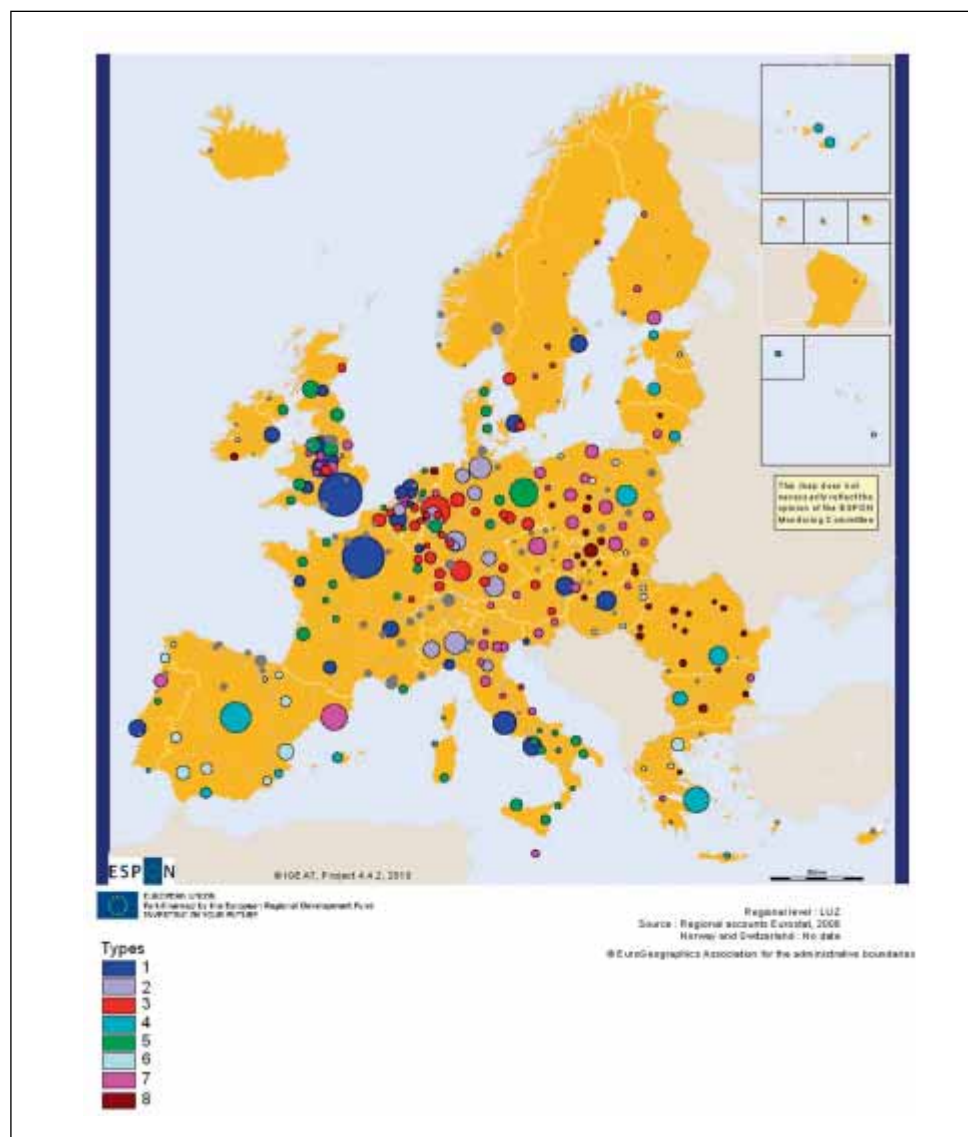

Figure 7 : GDP/inh 2000 with cartogram proportional to population (NUTS2)

HDP na obyvatele v roce 2000 (NUTS 2)

Typologie evropských měst z hlediska odvětvové struktury

BUDOUCÍ ORIENTACE MĚST (FOCI) FUTURE ORIENTATIONS FOR CITIES

Města a jejich rozvoj jsou hlavním cílem současné politiky územního rozvoje. Na pozadí cílů Lisabonského programu týkajícího se růstu pracovních příležitostí jsou města vnímána jako hlavní hnací síly pro dosažení cílů stanovených rovněž v dokumentech politiky soudržnosti Evropské unie 2007-2013, včetně Strategických směrnic, stejně jako Územního programu/agendy a Lipské charty o udržitelných evropských městech.

V rámci tohoto projektu je tak analyzován současný stav, trendy (sociální, ekonomické a ekologické) a vyhlídky rozvoje větších měst a městských aglomerací na území Evropské unie. Jsou vytvářeny typologie městského systému, analyzovány silné a slabé stránky městských systémů v Evropě, identifikovány faktory určující míru závislosti mezi metropolí a regionem a navrženy možnosti spolupráce měst vedoucí ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Součástí projektu je dále identifikace hlavních hnacích sil městského rozvoje a tvorba scénářů rozvoje evropských měst, využitelných při sestavování alternativních politik.

Celý projekt je řešen na třech základních úrovních – vnitroměstské, regionální a supra-regionální (evropské) úrovni.

Vedoucí partner:

Free University of Brussels (Belgie)

Partneři:

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

Centre for European Regional and Local Studies (EUROREG), Warsaw University (Polsko)

National Technical University of Athens (Řecko)

Institute of Geography of Lausanne University (Švýcarsko)

ENPC School (Francie)

Géographie-cités (Francie)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

EVROPSKÉ ROZVOJOVÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH (EDORA)

EUROPEAN DEVELOPMENT OPPORTUNITIES IN RURAL AREAS

Reforma Společné zemědělské politiky v rámci Agendy 2000 vyzdvihla důležitost rozvoje venkova. Toho má být z hlediska Lisabonské/Göteborgské strategie dosaženo vytvářením pracovních nabídek a realizací ekonomického rozvoje ve venkovských oblastech – a to trvale udržitelným způsobem.

Tento projekt proto poskytuje důkazy o příležitostech rozvoje různých typů evropských venkovských oblastí a definuje možnosti směřující ke zlepšení jejich konkurenceschopnosti a posílení evropské soudržnosti.

V další části projekt identifikuje možnosti územní spolupráce vedoucí ke zvýšení silných stránek venkovských oblastí, analyzuje potenciální dopady klimatických změn na příležitosti rozvoje těchto regionů a formuluje predikci vývoje různých venkovských typů Evropy z hlediska střednědobého horizontu (10-15 let).

Vedoucí partner:

UHI Millennium Institute (Spojené království)

Partneři:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Newcastle University (Spojené království)

University of Valencia (Španělsko)

Research Committee – University of Patras (Řecko)

The Irish Agriculture and Food Development Authority (Irsko)

University of Gloucestershire (Spojené království)

University of Ljubljana (Slovinsko)

Johann Heinrich von Thünen-Institut, Federal Research Institute for Rural Areas, Forestry and Fisheries, Institute of Rural Studies (Německo)

Federal Institute for Less-Favoured and Mountainous Areas (Rakousko)

Dortmund University of Technology (Německo)

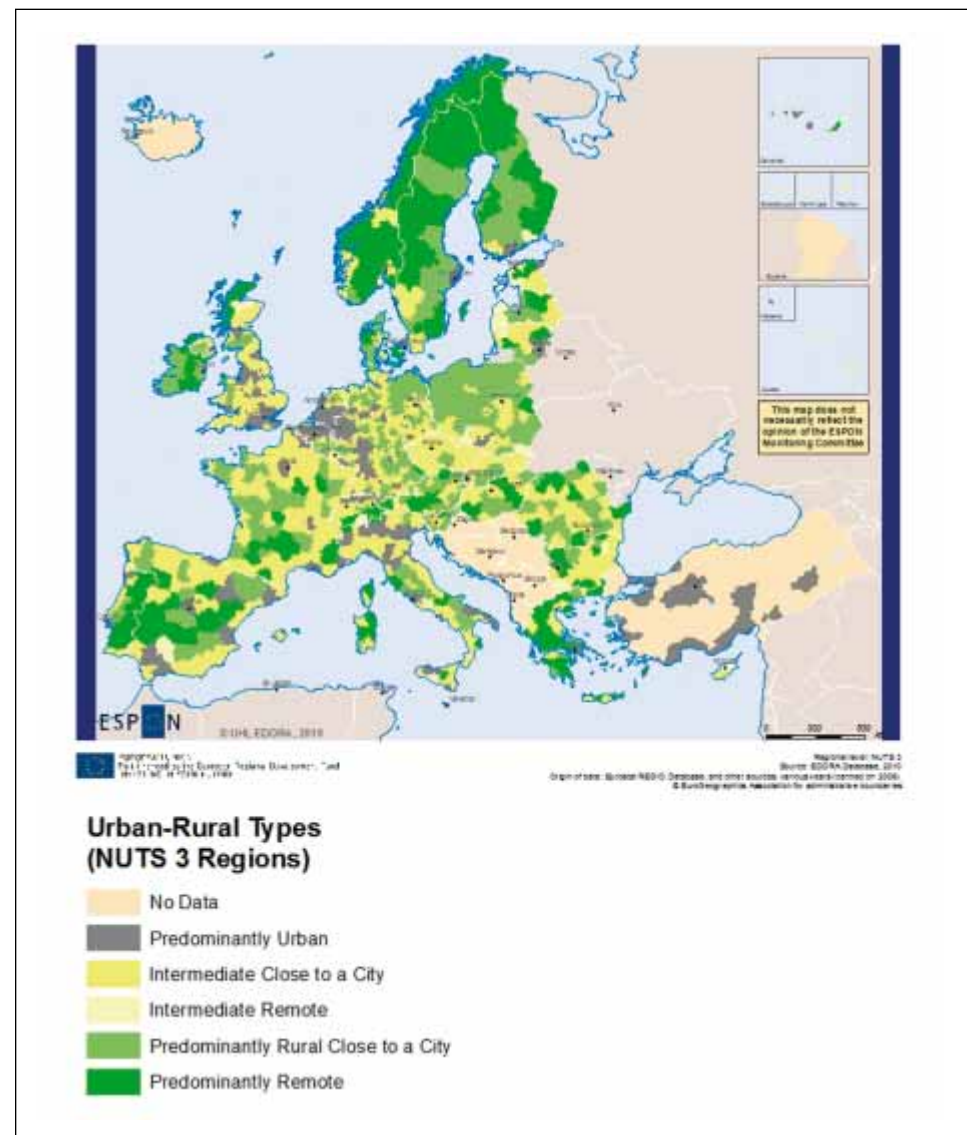
Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences (Polsko)

Institute of Economics, Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

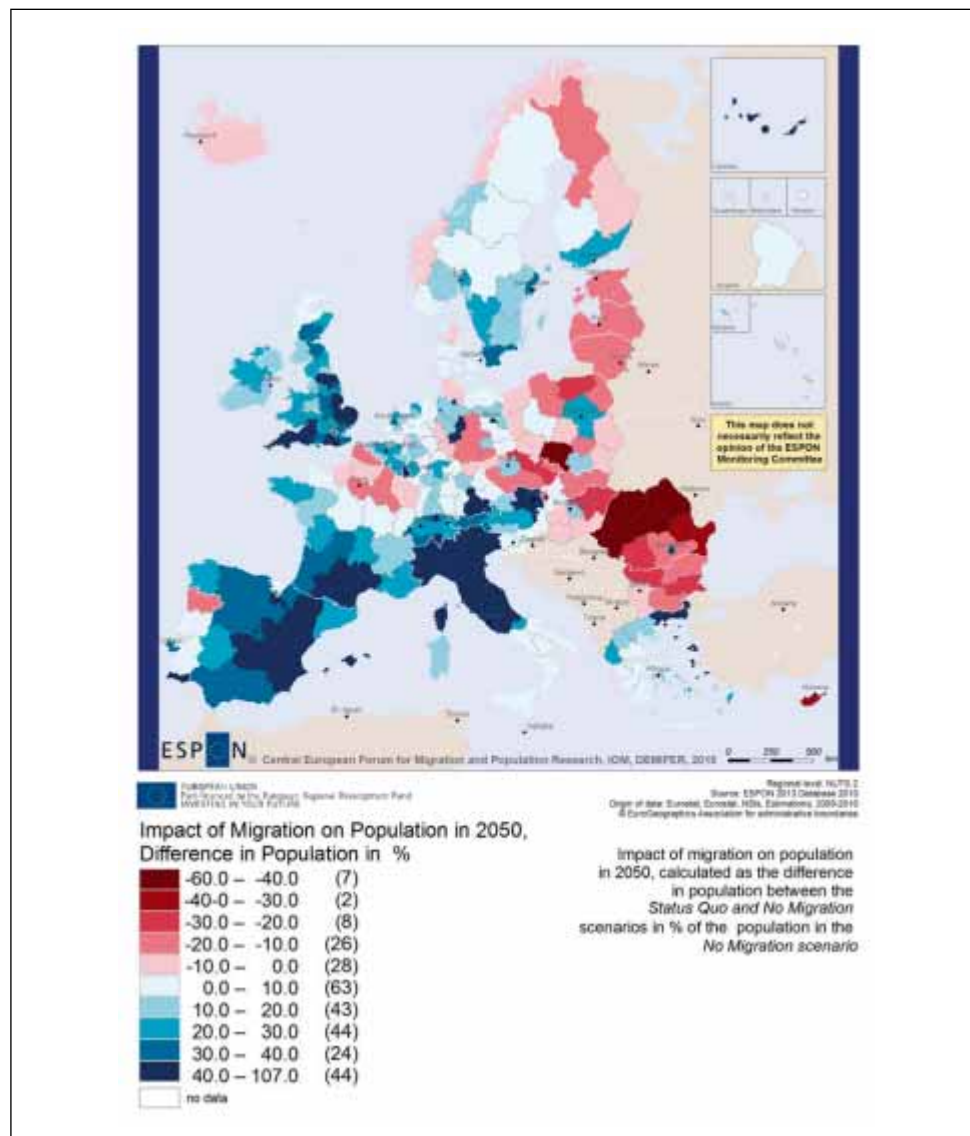
Higher Institute of Agronomy (Portugalsko)

Scottish Agricultural College (Spojené království)

IOM Internal Organization for Migration, Central European Forum for Migration and Population Research (Polsko)

Městsko-venkovská typologie

Dopady migrace na populaci v r. 2050

DEMOGRAFICKÉ A MIGRAČNÍ TOKY OVLIVŇUJÍCÍ EVROPSKÉ REGIONY A MĚSTA (DEMIFER) DEMOGRAPHIC AND MIGRATORY FLOWS AFFECTING EUROPEAN REGIONS AND CITIES

Odhaduje se, že v důsledku úbytku populace v produktivním věku dojde ke stagnaci a potažmo ke snížení celkové zaměstnanosti v Evropě. Jak uvádí Čtvrtá zpráva o kohezi, je již nyní růst populace závislý na imigraci.

Z tohoto důvodu projekt DEMIFER analyzuje současný stav evropské populace (velikost a strukturu pracovní síly, diverzitu evropských regionů atd.), efekty plynoucí z demografických a migračních toků na evropské regiony a města a zkoumá konečné důsledky těchto jevů na regionální konkurenceschopnost a celkovou soudržnost Evropy.

Tento projekt také vytváří typologii evropských regionů vycházející z demografických, socio-ekonomických a environmentálních statistik, formuluje scénáře založené na stupni a směru migračních toků, stejně jako sestavuje evropské mapy popisující demografické, migrační a finanční toky mezi hostitelským státem a zemí původu migrantů. Mimo tvorby vlastních výstupů také analyzuje politická řešení, která se problematiky migrace bezprostředně dotýkají.

Obecně tedy projekt DEMIFER analyzuje efekty plynoucí z migrace na demografickou budoucnost Evropy a předkládá politická řešení, která mohou pozitivně ovlivnit vnitřní migraci a přirozený populační přírůstek v Evropě.

Vedoucí partner:

Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute – NIDI (Nizozemí)

Partneři:

University of Vienna/Faculty for Geosciences, Geography and Astronomy (Rakousko)
IOM International Organization for Migration/Central European Forum for Migration and Population Research (Polsko)

University of Leeds (Spojené království)

Netherlands Environmental Assessment Agency (Nizozemí)

NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

National Research Council – CNR (Itálie)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

REGIONY V RIZIKU NEDOSTATKU ENERGIE (ReRisk)

REGIONS AT RISK OF ENERGY POVERTY

Evropa vstupuje do nové etapy – období růstu cen energie a závislosti na fosilních palivech. V budoucnu tedy bude nutno přistoupit k většímu využívání obnovitelných zdrojů energie a k efektivnějšímu nakládání s energií. Ministři zodpovědní za územní rozvoj uznali tento problém tím, že v Územní agendě (2007) stanovili prioritu týkající se nalezení nových forem dodávek obnovitelné energie.

Projekt ReRisk se proto zaměřuje na možnosti podpory konkurenceschopných a šetrných dodávek energie pro evropské regiony a na posílení využívání obnovitelných zdrojů energie. Poskytuje dále územní důkazy týkající se dopadu rostoucích cen energie na budoucí konkurenceschopnost evropských regionů, stejně jako na soudržnost Evropy z dlouhodobého hlediska. Tento projekt rovněž zkoumá zranitelnost evropských regionů vůči nárůstu cen energie, produkuje scénáře dopadů růstu cen energie na evropské regiony z hlediska konkurenceschopnosti a soudržnosti. V závěru stanovuje politická doporučení směřující k vyšší asimilaci regionů vůči cenové fluktuaci energie.

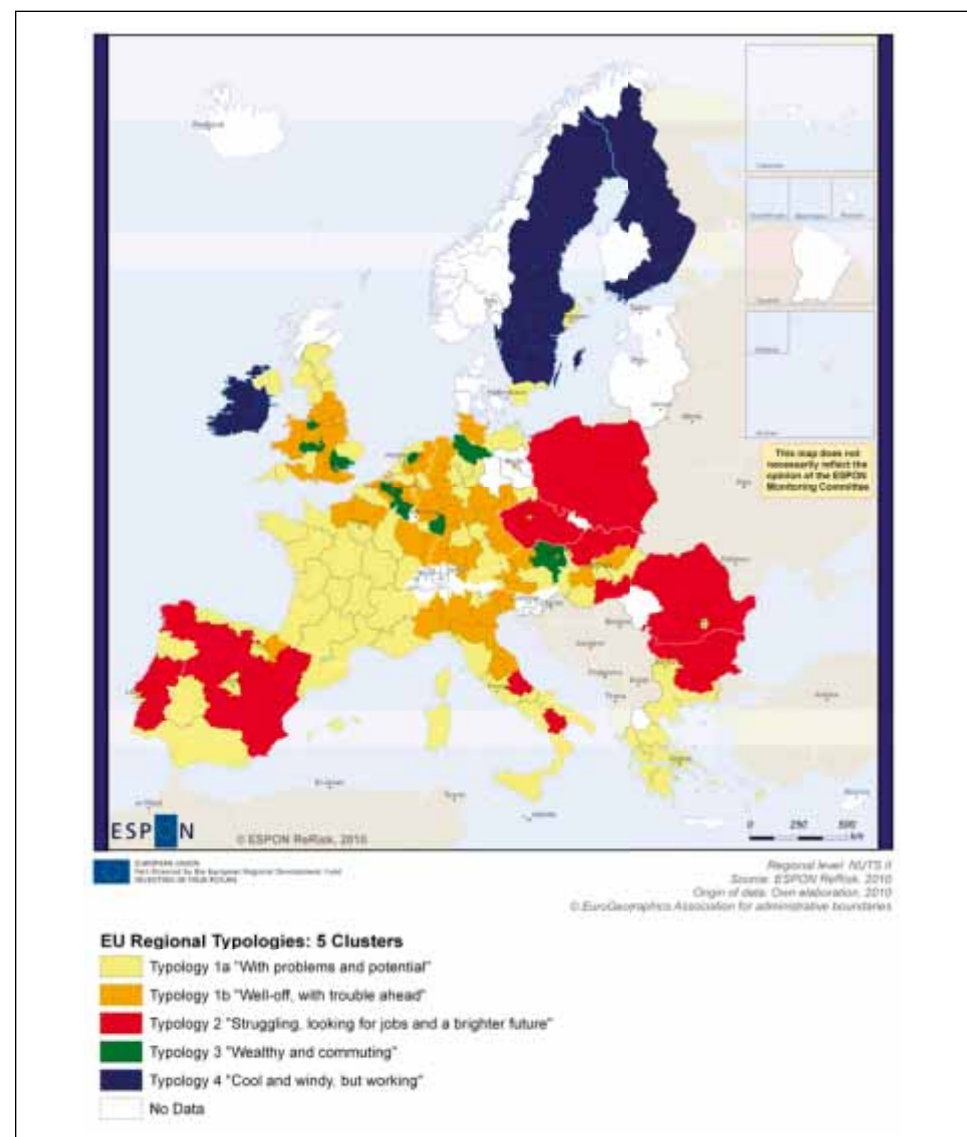
Vedoucí partner:

INNOBASQUE (Španělsko)

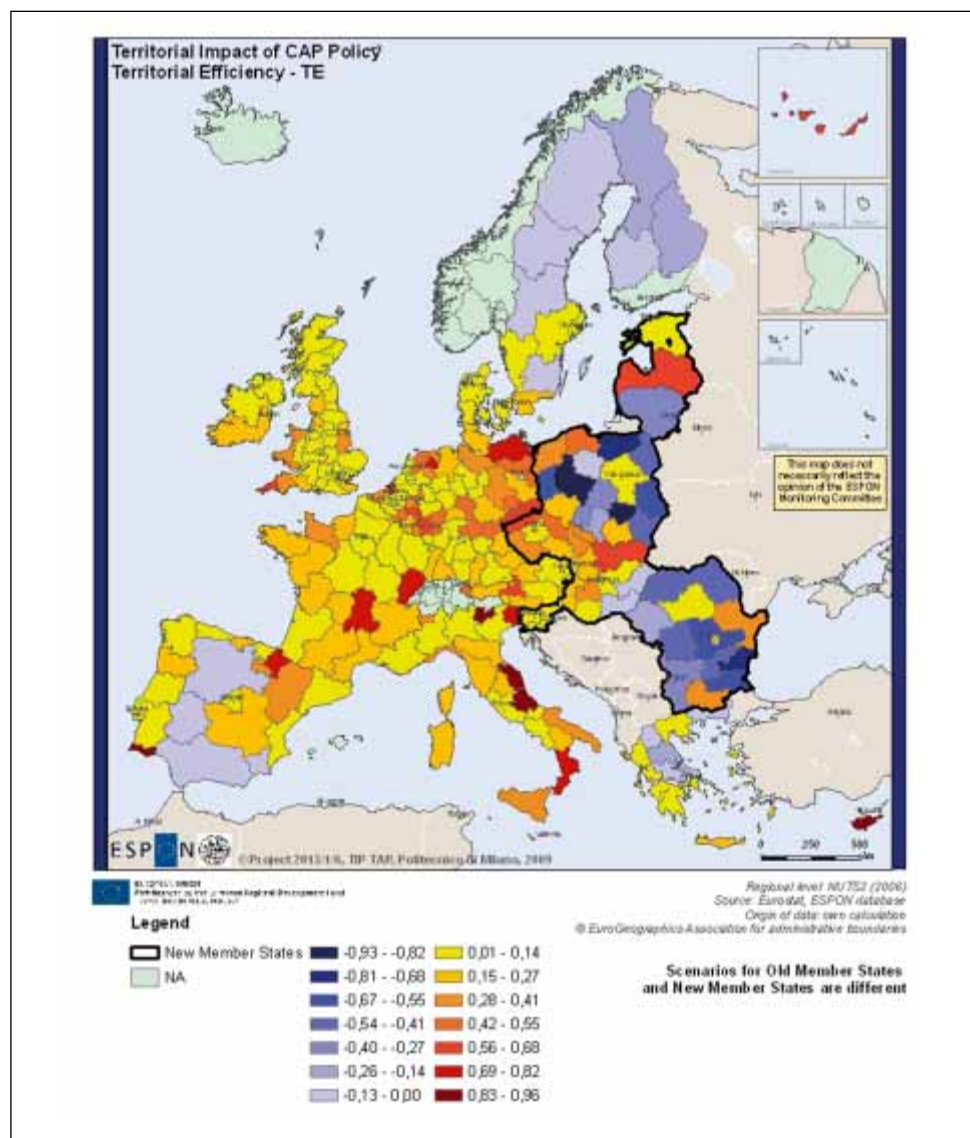
Partneři:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

National Technical University of Athens (Řecko)

Typologie regionů dle jejich energetické dostupnosti

Územní dopady společné zemědělské politiky, územní výkonnost

BALÍČEK ÚZEMNÍCH DOPADŮ NA DOPRAVNÍ A ZEMĚDĚLSKOU POLITIKU (TIPTAP) TERRITORIAL IMPACT PACKAGE FOR TRANSPORT AND AGRICULTURAL POLICIES

Vzhledem ke stále se zvyšující účinnosti komunitárních politik na dílčích oblastech Evropy je v Územní agendě EU zdůrazněno, že by právě zmíněný vztah komunitárních a územních politik měl být do evropských dokumentů zakomponován.

Zelená kniha o územní soudržnosti popisuje, že koordinace mezi sektorovými a územními politikami je stěžejní pro maximalizaci synergií a pro předcházení případným konfliktům.

Tento projekt je založen na výstupech z projektů realizovaných v předchozím programovém období ESPON 2006 – jsou tedy stále rozšiřovány dříve použité metodologie, indikátory a prototyp modelu TEQUILA.

V rámci projektu je demonstrován územní dopad dopravní a zemědělské politiky EU, přičemž jsou zkoumány čtyři typy dopadů – (1) dopad na regionální situaci (sociální/ekonomickou/environmentální), (2) regionální konkurenceschopnost, (3) klimatické změny a (4) územní dopady. V tomto směru jsou vytvořeny indikátory poskytující klíčovou informaci o dopadech politik na situaci regionů (sociální, ekonomickou, environmentální, kulturní), je stanoven průměrný dopad politik na specifické typy regionů, je provedeno hodnocení dopadů (pokud možno na NUTS 3 úrovni) a jsou vytvořeny relevantní mapy.

Výsledky projektu TIPTAP jsou prezentovány formou doporučení a politických návrhů, které mají zajistit lepší koordinaci politik v budoucnu.

Vedoucí partner:

Polytechnics of Milan – DIG (Itálie)

Partneři:

University of Newcastle upon Tyne (Spojené království)

VU University Amsterdam (Nizozemí)

ZMĚNY KLIMATU A ÚZEMNÍ VLIVY NA REGIONY A MÍSTNÍ EKONOMIKY V EVROPĚ (ESPON Climate)

CLIMATE CHANGE AND TERRITORIAL EFFECTS ON REGIONS AND LOCAL ECONOMIES IN EUROPE

Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC) jako první upozornil na potřebu zvýšené opatrnosti v případě vlivu člověka na klimatický systém. IPCC zároveň poukázal na nutnost realizace studií a tvorbu scénářů, které by mimo globálního zohledňovaly také regionální a dokonce i místní hledisko, umožňující hodnocení dopadu.

Pro lepší prozkoumání oblasti a překlenutí globální úrovně byl vytvořen projekt ESPON Climate, který analyzuje, jak a do jaké míry klimatické změny ovlivňují konkurenceschopnost a soudržnost evropských regionů, respektive Evropy jako celku. V rámci projektu jsou analyzovány efekty klimatických změn na různé sektory regionálních a lokálních ekonomik a regionálních/lokálních infrastruktur, stejně jako dopady na management vodních toků a konkurenceschopnost regionů. Součástí tohoto projektu je také typologie evropských regionů klasifikující stupeň jejich zranitelnosti vůči klimatickým změnám a schopnost jejich adaptace. Regiony nejvíce náchylné na klimatické změny jsou v rámci případových studií analyzovány do hloubky a jsou pro ně formulovány jak příležitosti rozvoje, tak i hrozby.

V závěru předkládá projekt ESPON Climate návrh, jakým způsobem může politika přispívat k oslabení dopadů klimatických změn.

Vedoucí partner:

TU – Dortmund University (Německo)

Partneři:

Geological Survey of Finland (Finsko)

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

Newcastle University (Spojené království)

Potsdam Institute for Climate Impact Research (Německo)

Helsinki University of Technology (Finsko)

Budapest University of Technology and Economics, Department of Environmental Economics (Maďarsko)

VÁTI Hungarian Public Nonprofit Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

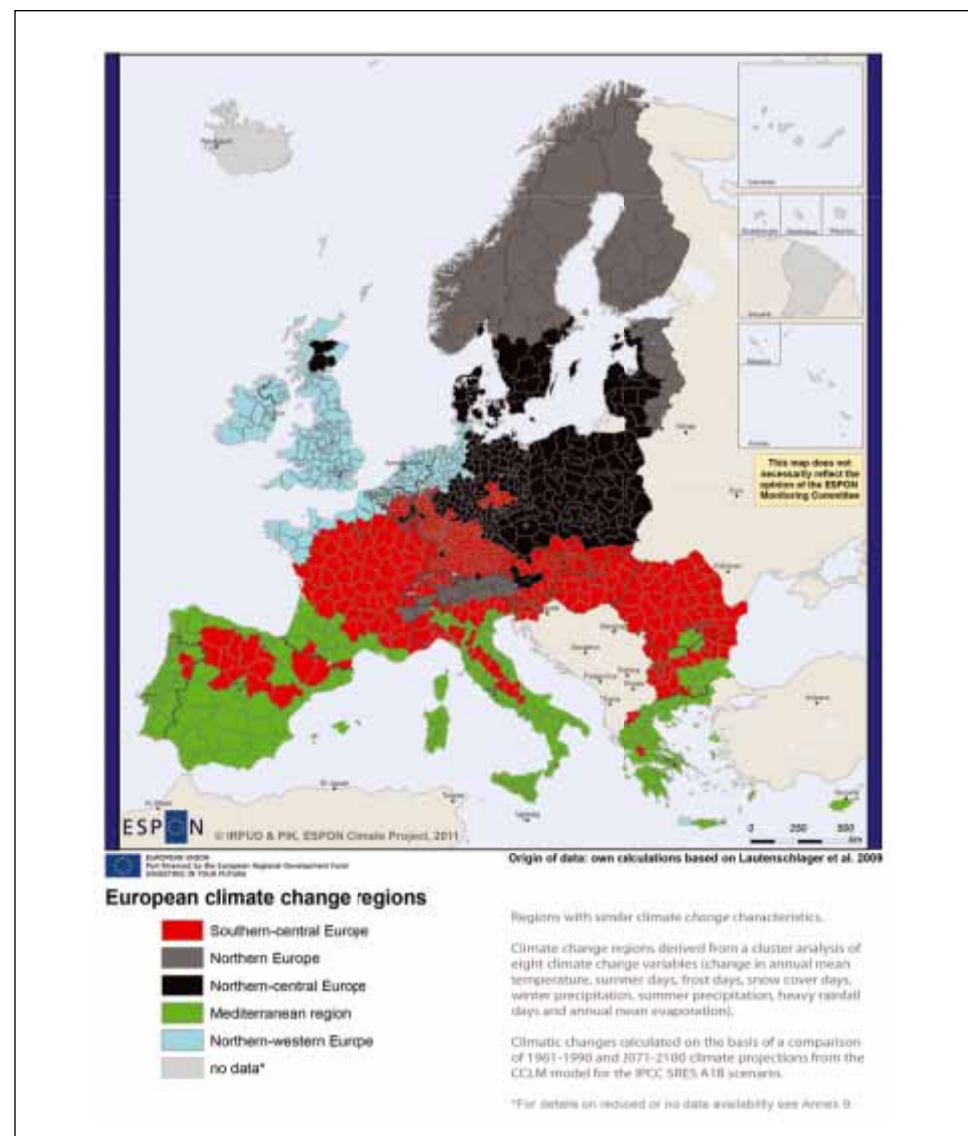
National Institute for Territorial and Urban Research Urban Project (Rumunsko)

Agency for the Support of Regional Development Košice, n.o. (Slovensko)

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

The Netherlands Environmental Assessment Agency (Nizozemí)

Swiss Federal Research Institute WSL (Švýcarsko)

Typologie klimatických změn

SEKUNDÁRNÍ PÓLY RŮSTU A ÚZEMNÍ ROZVOJ V EVROPĚ: VÝKONNOST, POLITIKY A VYHLÍDKY (SGPTD)

SECONDARY GROWTH POLES AND TERRITORIAL DEVELOPMENT IN EUROPE; PERFORMANCE, POLICIES AND PROSPECTS

Struktura evropského osídlení může být charakterizována jako hustý a polycentrický městský vzorec. Sekundární města – tj. města mimo město hlavní, jejichž ekonomická a sociální výkonnost má přímý vliv na potenciální výkonnost národní ekonomiky – mají v ekonomické struktuře měst evropského území relativně velkou váhu a zahrnují značnou část evropské populace. Je proto důležité, aby role těchto měst byla lépe integrována do globální ekonomiky, a bylo jim tak umožněno větší měrou přispět k ekonomickému růstu a tvorbě pracovních míst.

Cílem projektu je vysvětlit příležitosti a vyhlídky územního rozvoje sekundárních měst, stejně jako stanovit jasná politická doporučení vedoucí k rozvoji sekundárních měst. K dosažení cíle má napomoci hloubková analýza současného stavu sekundárních měst – a to konkrétně identifikace a vysvětlení (1) role sekundárních měst, (2) jejich aktuálního a potenciálního podílu na evropském/národním/regionálním růstu a (3) rozsahu evropských/národních/regionálních/místních politik, které byly přijaty (resp. by mohly být přijaty v budoucnu) vedoucí k maximalizaci podílu sekundárních měst na rozvoji.

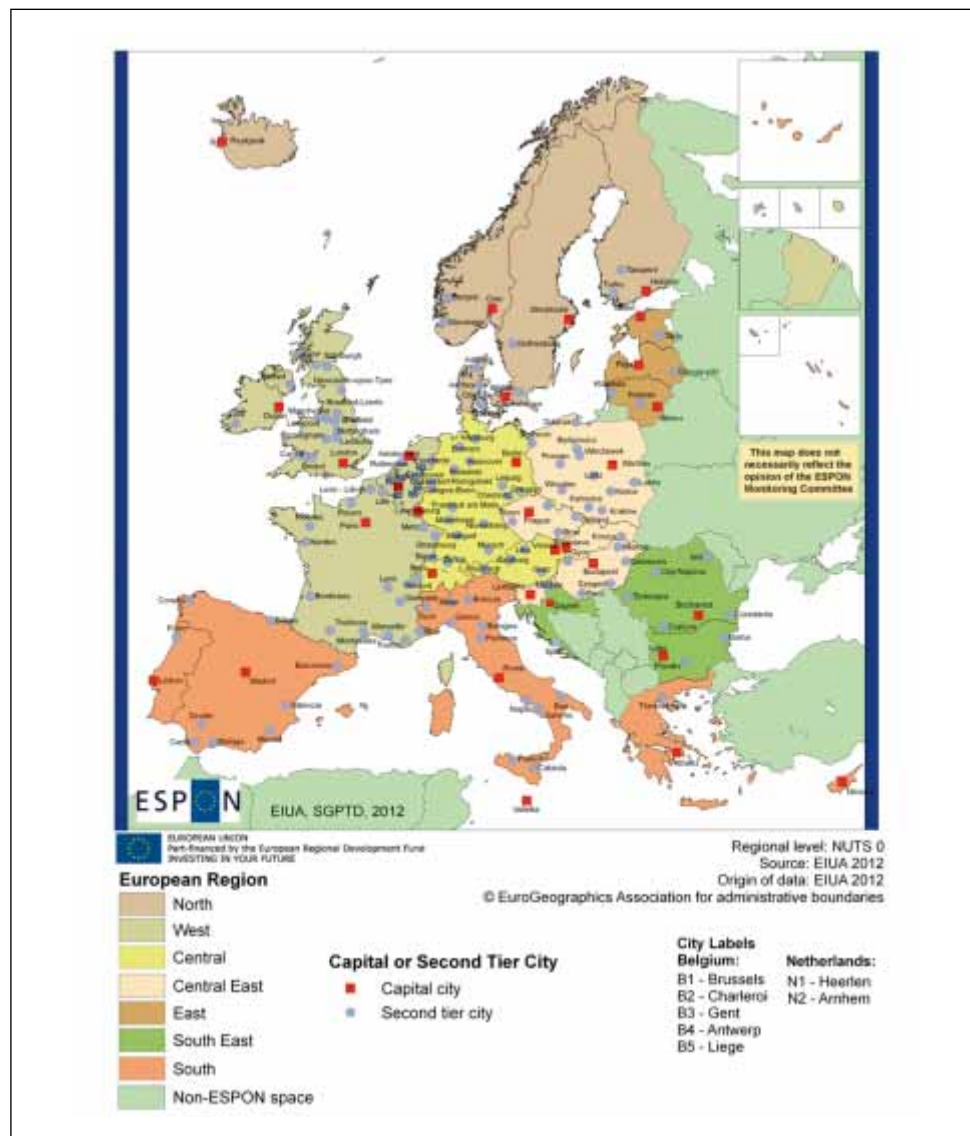
Vzhledem k ekonomické recesi a fiskálním problémům ohrožujícím výkonnost sekundárních měst je nabídka praktických rad plynoucích z tohoto projektu pro tvůrce politik více než žádoucí. V důsledku již zmíněné ekonomické krize nebo konkurence mezi veřejnými a soukromými zdroji lze očekávat prohloubení propasti mezi hlavními městy a městy sekundárními. Výstupy z projektu SGPTD zahrnují mj. také politická doporučení mohou vyvolat adekvátní politickou reakci a následně zmírnění až odstranění těchto rozdílů.

Vedoucí partner:

European Institute for Urban Affairs (Spojené království)

Partneři:

Metropolitan Research Institute (Maďarsko)
University of Tampere (Finsko)

32 hlavních a 124 sekundárních měst obsažených ve studii

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

GEOGRAFICKÁ SPECIFIKA A ROZVOJOVÉ POTENCIÁLY EVROPY (GEOSPECS)

GEOGRAPHIC SPECIFICITIES AND DEVELOPMENT POTENTIALS IN EUROPE

Regiony se specifickými územními znaky jsou jedním z témat politiky soudržnosti Evropské unie. Jedná se o venkovské oblasti, ostrovy, hornaté regiony, přímořské regiony, nebo oblasti postižené nepříznivými vlivy (demografickými, přírodními, transformační průmyslu apod.). Tyto regiony se vyznačují nejen příležitostmi rozvoje, ale také sadou specifického kapitálu, který byl již v mnoha regionech a lokalitách identifikován a do jisté míry zakomponován do studií a politických představ.

Navzdory častým komentářům a ohlasům vůči politickým dokumentům zabývajícím se oblastmi s geografickými specifiky nebyly nicméně učiněny žádné kroky směřující k zavedení daných nástrojů do praxe a potažmo ke snížení znevýhodnění a zaostalosti těchto oblastí. Projekt Geografická specifika a rozvojové potenciály Evropy si proto stanovil za cíl definovat silné a slabé stránky jednotlivých specifických regionů, stejně jako vytvořit indikátory poskytující dodatečné informace o regionech a oblastech se specifickými znaky. Na základě analýzy minulého stavu a stanovením základních trendů je dalším cílem projektu formulovat potenciály budoucího rozvoje, které by sloužily jako podklad pro územní politiku a regionální rozvoj.

Vedoucí partner:

Geography Department – University of Geneva (Švýcarsko)

Partneři:

Alterra (Nizozemí)

Perth College (Spojené království)

Research Unit – University of the Aegean (Řecko)

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

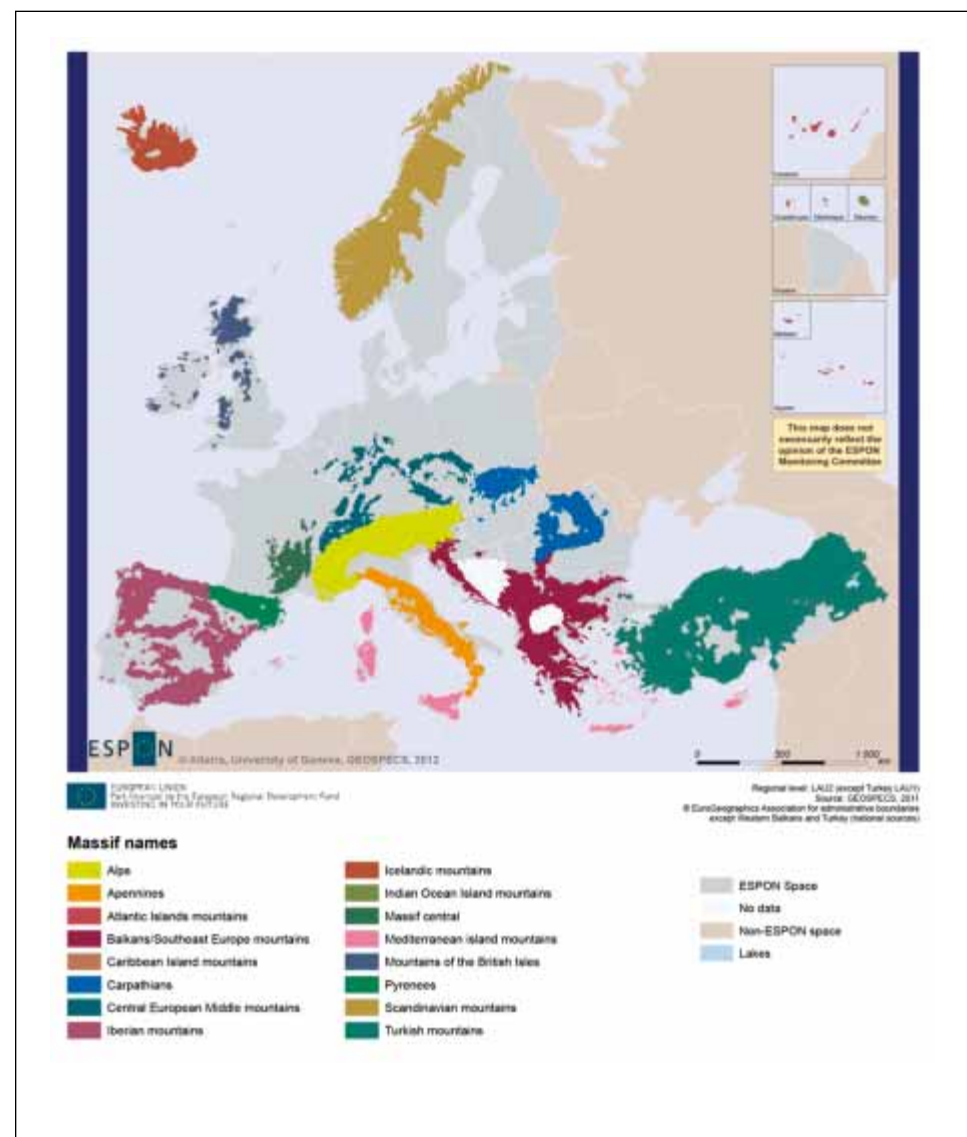
Louis Lengrand & Associés (Francie)

Centre for Populations, Poverty and Public Policy Studies – CEPS/INSTEAD (Lucembursko)

Leibniz Institute of Ecological and Regional Development (Německo)

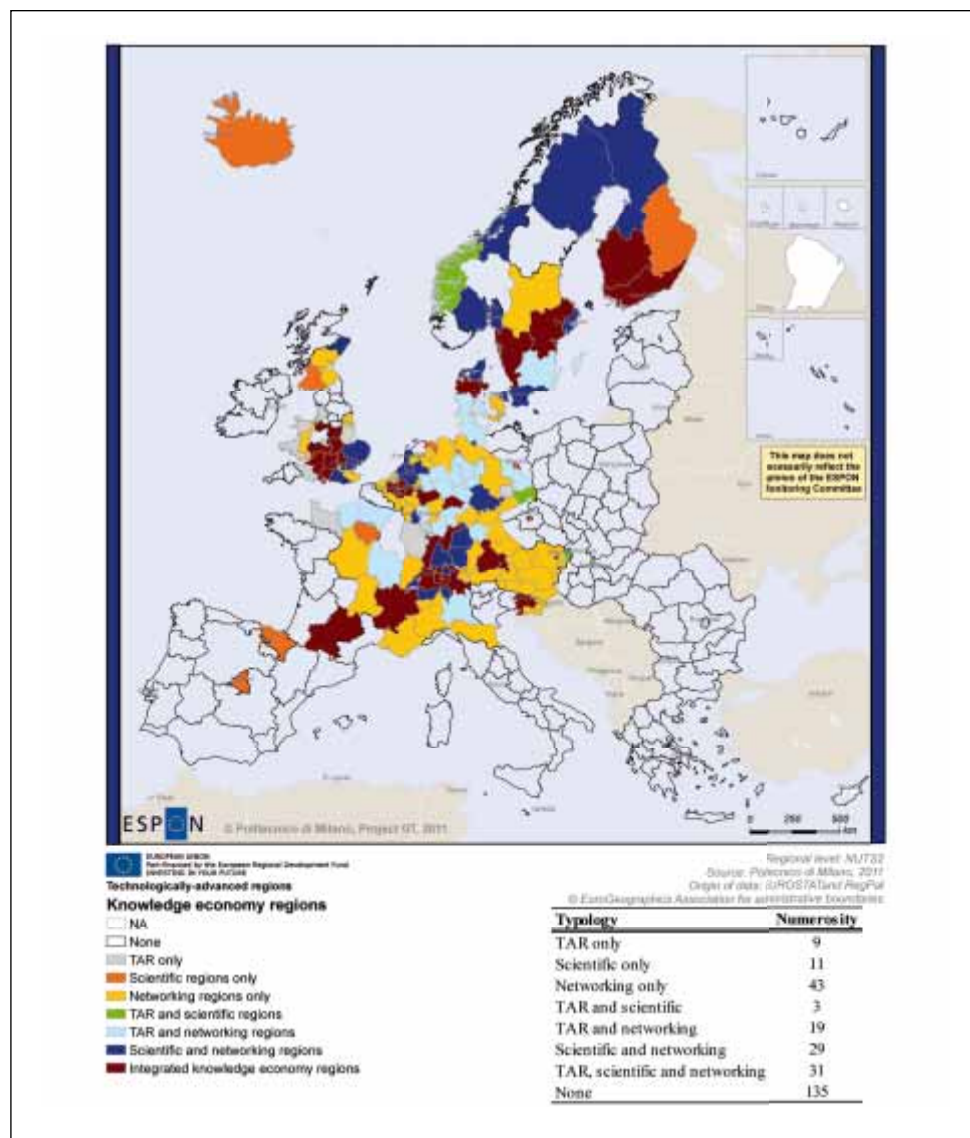
National University of Ireland, Cork – CMRC (Irsko)

Environmental Agency Austria (Rakousko)

Horské oblasti v Evropě – enklávy a exklávy

Znalostní ekonomika v Evropě

ZNALOSTI, INOVACE, ÚZEMÍ (KIT) KNOWLEDGE, INNOVATION, TERRITORY

Nové vědecké a technologické síly vyskytující se mimo Evropu přitahují značné množství investic. Evropa se nicméně snaží objevovat nové možnosti v oblasti znalostí a inovací a být tak v tomto ohledu konkurenceschopnou. Znalosti se v poslední době staly hlavním faktorem ekonomického růstu a dostupnost znalostí je obecně považována za klíčový faktor pro inovativní aktivity v současné moderní ekonomice.

V evropských dokumentech je územní dimenze inovací a znalostní ekonomiky, stejně jako jejich role v potenciálním územním rozvoji, obsažena. Projekt KIT tyto evropské dokumenty využívá jako teoretický základ pro zkoumání územní dimenze inovací a znalostní ekonomiky. Analyzuje současný stav znalostní ekonomiky a inovací v Evropě, formuluje měření těchto dvou faktorů, identifikuje jejich aspekty (sociální, ekonomické, ekologické) a sleduje jejich dopad na konkurenceschopnost, územní rozvoj, soudržnost a socio-ekonomickou situaci evropských regionů a měst. Na tomto základě stanovuje typologii, vzorce a potenciály regionů a definuje strategii územního rozvoje pro znalostní ekonomiku a inovace. Pozici Evropy sleduje projekt i v globálním měřítku – na základě komparativní analýzy územních faktorů inovací v Evropě, USA, Číně a Indii.

Vedoucí partner:

Politecnico di Milano – BEST – Building Environment, Sciences and Technology (Itálie)

Partneři:

University of Cagliari – CIREM Section CRENoS (Itálie)

University of Barcelona (Španělsko)

London School of Economics – LSE (Spojené království)

University of Economics in Bratislava (Slovensko)

Cardiff University (Spojené království)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

HODNOCENÍ REGIONÁLNÍ A ÚZEMNÍ CITLIVOSTI (ARTS)

ASSESSMENT OF REGIONAL AND TERRITORIAL SENSITIVITY

Efektivní využívání evropského kapitálu vyžaduje hlubší studium územních dopadů sektorové legislativy a politiky EU, stejně jako prozkoumání jejich vzájemného vlivu.

Tvůrci politik vyjadřují stále častěji potřebu zvážit ex ante možné územní dopady nových sektorových politik EU, které mohou mít jak přímý, tak nepřímý dopad na územní organizaci a rozvoj – a to v evropském, (nad)národním a regionálním měřítku. Dopady a účinnost evropských politik jsou závislé na citlivosti regionů, která je charakterizována jejich geografickými, socio-ekonomickými, environmentálními a kulturními charakteristikami.

Územní/regionální citlivost k legislativě a politikám EU může být popsána jako míra, jakou je území/region přímo či nepřímo postižen, kladně nebo záporně, změnou evropské legislativy nebo politiky. Územní citlivost je proto významnou proměnnou v hodnocení územních dopadů (tzv. TIA). Oproti obdobnému termínu „zranitelnost“ zohledňuje právě územní „citlivost“ také možné přínosy, zatímco nezvažuje (možnou) adaptabilitu území.

Tvůrci politik v oblasti územní soudržnosti a rozvoje potřebují důkazy o územních dopadech evropské legislativy a politik. Takové důkazy mohou včlenit faktor územní citlivosti do procesu tvorby politik a legislativy EU, a přispět tak potažmo k lepší účinnosti evropské politiky směřující k soudržnosti Evropy.

Vedoucí partner:

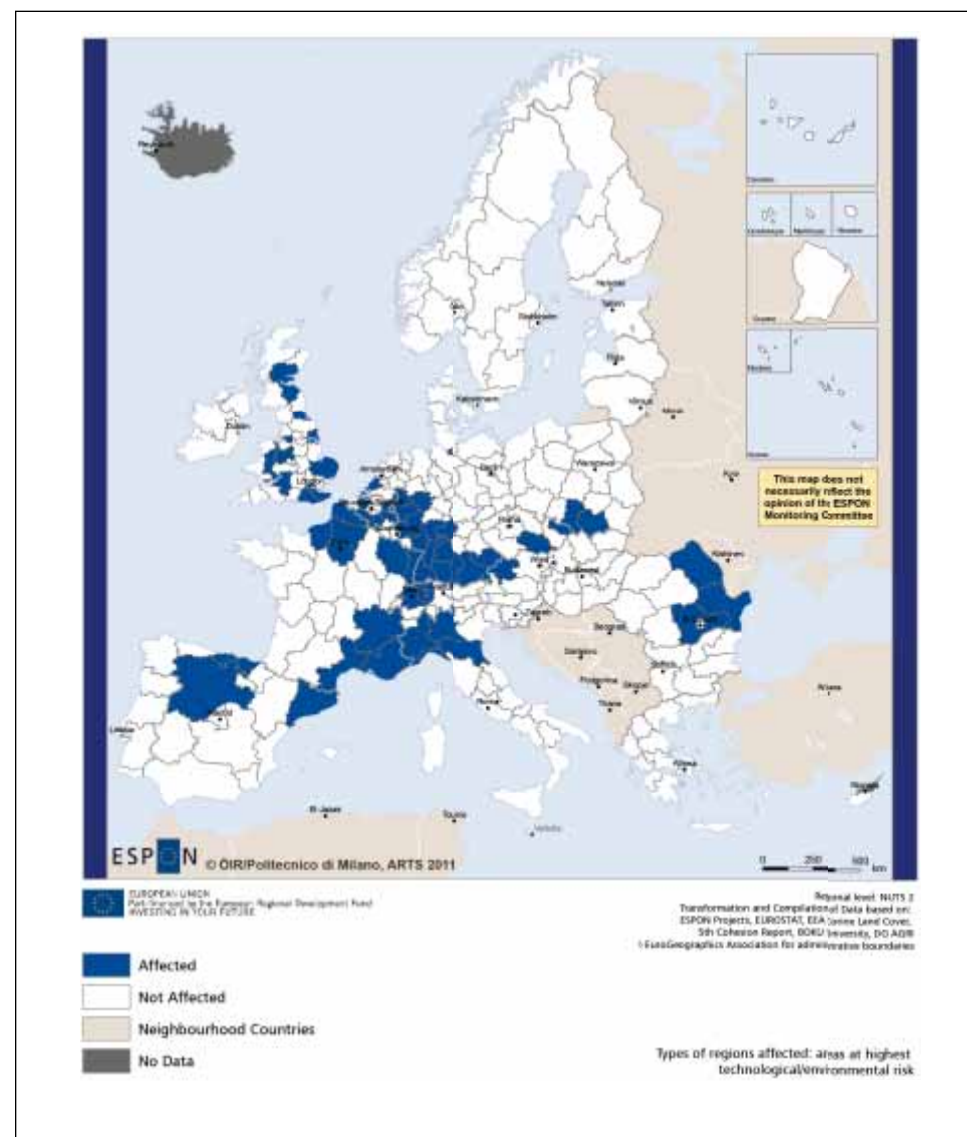
Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Partneři:

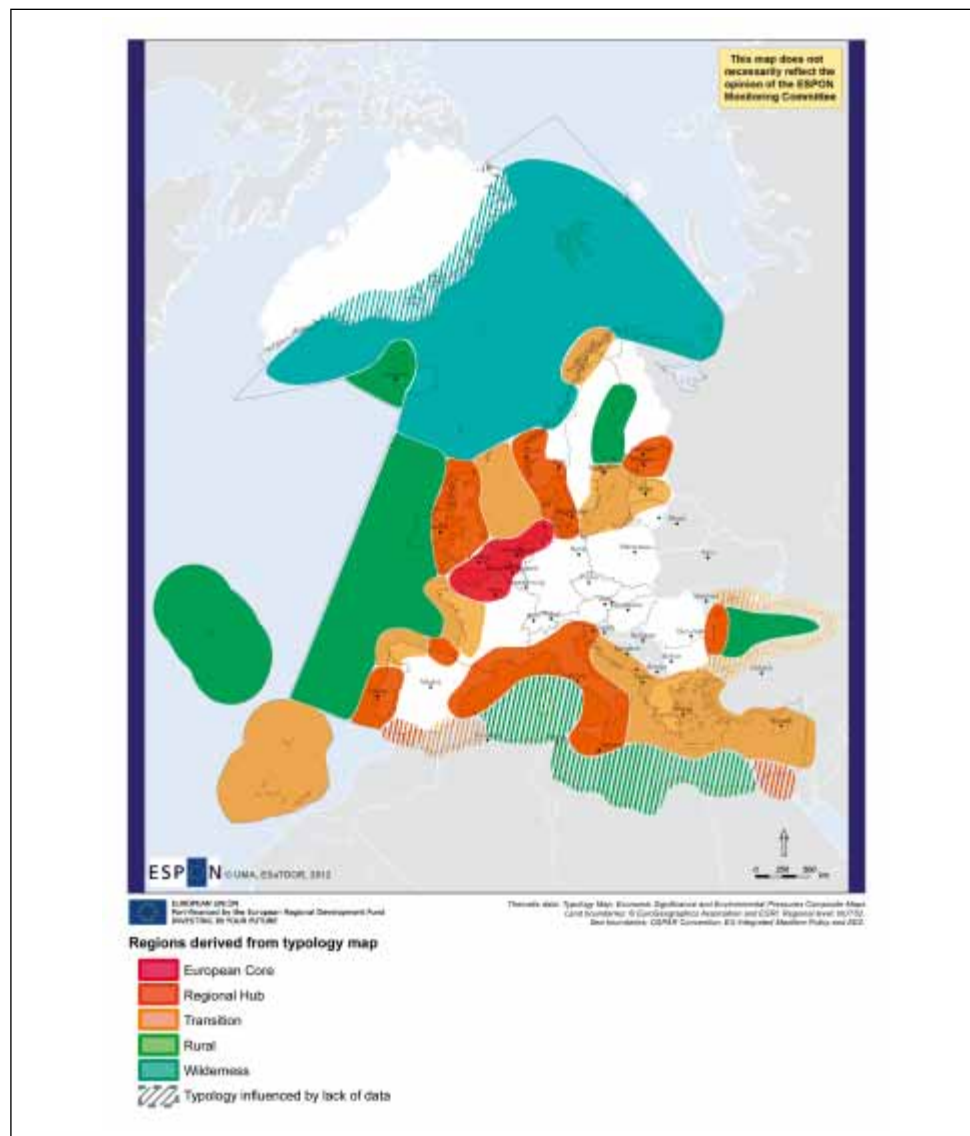
Politecnico di Milano – BEST – Building Environment, Sciences and Technology (Itálie)

Delft University of Technology (Nizozemí)

Netherlands Environmental Assessment Agency (Nizozemí)

Regiony ovlivněné směrnicí Seveso

Typologie evropských přímořských regionů (schématická mapa)

EVROPSKÁ MOŘE A ÚZEMNÍ ROZVOJ, PŘÍLEŽITOSTI A RIZIKA (ESaTDOR) EUROPEAN SEAS AND TERRITORIAL DEVELOPMENT, OPPORTUNITIES AND RISK

Evropská moře nabývají na poli tvorby evropské i národní politiky stále většího významu. Ekonomický zájem o využívání moří a pobřežních oblastí jde ruku v ruce s jeho protipólem, zájmem environmentálním.

Obecně existují snahy o nahrazení stávající orientace managementu moří přístupem integrovanějším, na celoevropské úrovni. V tomto smyslu byla Evropskou komisí představena Modrá kniha o integrované námořní politice (Blue Book on an Integrated Maritime Policy, IMP). Pro tuto politiku je rozhodující zohledňovat rozdílné geografické, socio-ekonomické, kulturní a politické podmínky jednotlivých mořských oblastí Evropy. Regiony Středozemního, Baltského a Černého moře například čelí nejen odlišným typům výzev, ale mají také různé příležitosti rozvoje a potenciály. Z hlediska IMP je pozornost věnována mořské přepravě, která je nejen katalyzátorem dosavadního ekonomického rozvoje a prosperity, ale také faktorem současného fungování námořních přístavů jako vstupních bran do globální ekonomiky. Předpokládané výsledky jsou následující:

- Vstupní data do Databáze ESPON.
- Indikátory poskytující informaci o pobřežních oblastech a jejich příležitostech rozvoje, socio-ekonomické situaci, stejně jako jejich úrovni konkurenceschopnosti.
- Typologie různých vzorců využití moří a pobřežních oblastí klasifikovaná dle územních charakteristik, silných a slabých stránek, potenciálů a výzev.
- Evropská mapa současného stavu využití moří zachycující stávající a potenciální environmentální rizika, různé pobřežní oblasti a aktuální stav jejich rozvoje, stejně jako územní potenciály a výzvy různých evropských moří a pobřežních oblastí.

Vedoucí partner:

University of Liverpool (Spojené království)

Partneři:

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)
Mcrit, LTDO (Španělsko)
University of Malaga – European Topic Centre on Spatial Information and Analysis (Španělsko)
Institute for Local Development, University of Valencia (Španělsko)
Leibniz Institute for Baltic Sea Research (Německo)
Institute for Environmental Studies, VU University (Nizozemí)
University of Thessaly (Řecko)
Constanta Maritime University (Rumunsko)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

SLUŽBY VEŘEJNÉHO ZÁJMU (SeGI)

SERVICES OF GENERAL INTEREST

Služby veřejného zájmu tradičně zahrnují elektronické komunikace, poštovní služby, elektřinu, plyn, vodu a dopravu. Dřívější politické dokumenty obsahovaly mj. větší snahu o komplexnější přístup a zohlednění služeb trhu práce, vzdělání, zdravotní/sociální/dětské péče, stejně jako kultury (sociálního) bydlení. Sociálně-ekonomické politiky se více zaměřují na zajištění služeb veřejného zájmu všem obyvatelům a podnikatelům v Evropské unii.

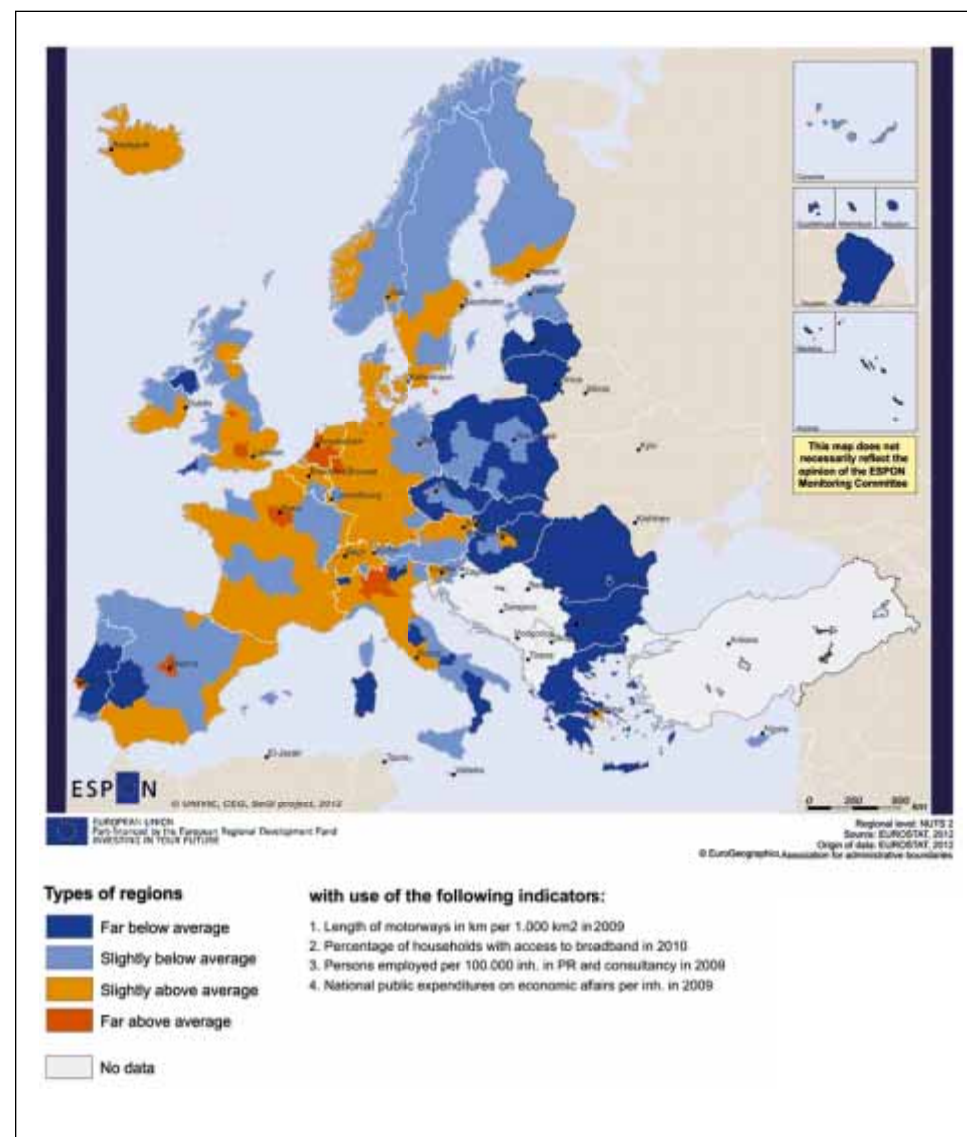
Obyvatelé a obchodníci správně očekávají vysoce kvalitní přístup ke službám veřejného zájmu v rámci celé Evropské unie. Územní soudržnost a rozvojové politiky spojily tyto základní politické ambice a vytvořily územní přístup orientovaný na služby veřejného zájmu. Územní důkazy k podpoře implementace, monitorování a hodnocení nástrojů územních politik zohledňující služby veřejného zájmu zůstávají nicméně nedostatečné. Tento projekt se snaží poskytnout územní důkazy, které by tuto propast pomohly překlenout.

Vedoucí partner:

Royal Institute of Technology (Švédsko)

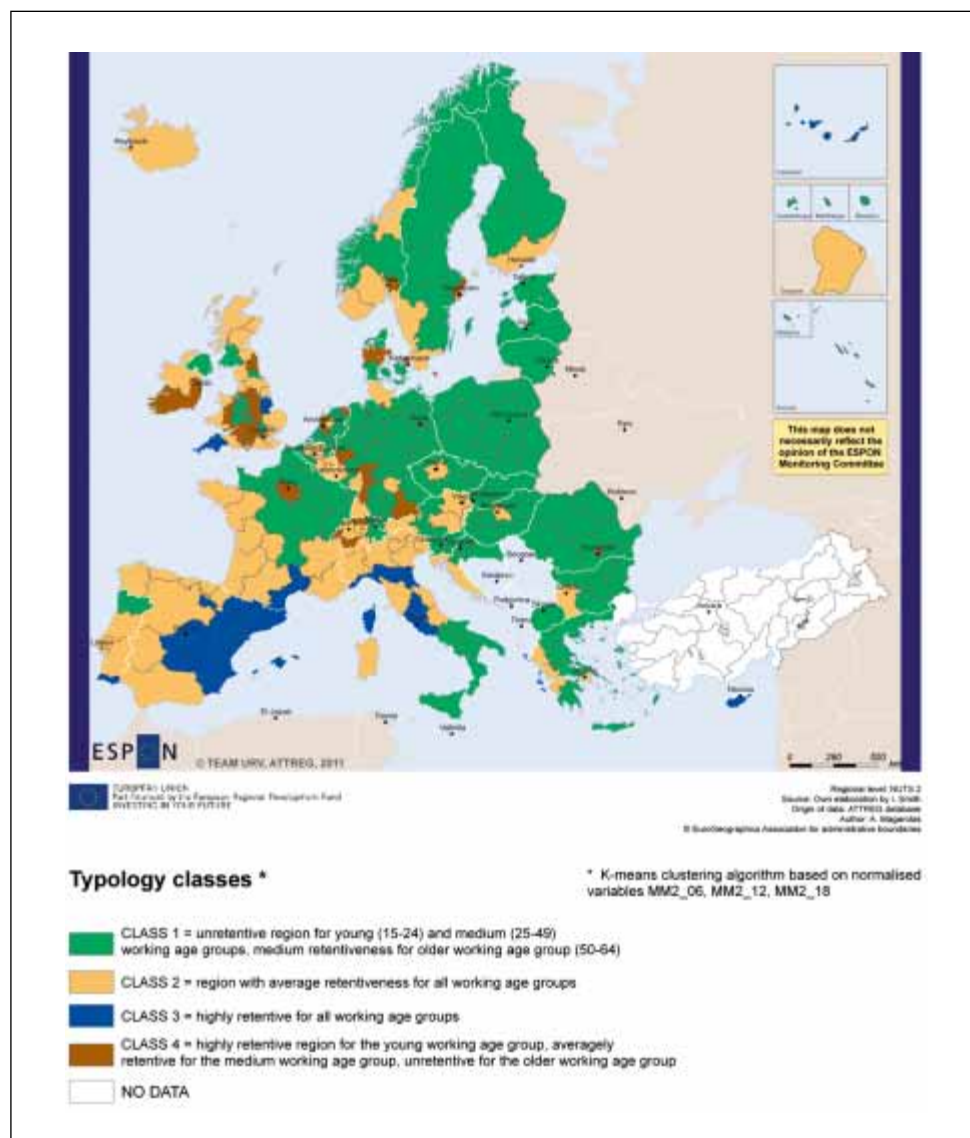
Partneři:

University of Vienna, Department of Geography and Regional Research (Rakousko)
Federal Institute for Research on Building, Urban Affairs and Spatial Development (Německo)
Centre of Geographical Studies (Portugalsko)
University of Akureyri Research Centre (Island)
Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)
Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences (Polsko)
Planidea Knowledge Center Nonprofit Ltd. (Maďarsko)
Academy of Economic Studies of Bucharest – Research Centre for Macroeconomic and Regional Forecasting (Rumunsko)
University of the West of England, Bristol (Spojené království)

Regionální typologie ekonomických služeb veřejného zájmu

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze mapy totožná s verzí závěrečnou

Regionální typologie podle mobility věkových skupin

ATRAKTIVITA EVROPSKÝCH REGIONŮ A MĚST PRO OBYVATELE A NÁVŠTĚVNÍKY (ATTREG) ATTRACTIVENESS OF EUROPEAN REGIONS AND CITIES FOR RESIDENTS AND VISITORS

Na rozdíl od běžných ekonomických analýz zaměřených výhradně na produkci je tento projekt orientován na spotřebu. Atraktivita evropských regionů a měst pro obyvatele a návštěvníky záleží na kvalitě, ceně a dostupnosti specifických služeb a zboží, např. obchodů, restaurací, nemocnic, pošt apod.

Atraktivní, konkurenceschopné a dynamické regiony a města byly hlavním tématem evropských politik. Již ESDP (1999) zdůraznila potřebu podpory regionů a měst, aby došlo ke zlepšení jejich konkurenceschopnosti a atraktivity.

Tento projekt sleduje evropské regiony a města z hlediska vlivu jejich atraktivity na ekonomickou výkonnost. Identifikuje klíčové složky atraktivity v různých typech regionů – a to při zohlednění faktorů, jakými jsou dostupnost služeb nebo kvalita života. Vytváří dále indikátory umožňující měření atraktivity a sestavuje mapy popisující rozmístění těchto faktorů v rámci Evropy. Projekt také zkoumá, jakým způsobem mohou tvůrci politik vylepšit podobu svého města, aby uspokojili jak své obyvatele, tak i návštěvníky.

Vedoucí partner:

University „Rovira i Virgili“ (Španělsko)

Partneři:

European Institute for Comparative Urban Research – EURICUR (Nizozemí)

Ca'Foscari Venice University (Itálie)

Catholic University of Leuven, Department K.U.Leuven Research&Development (Belgie)

University of Coimbra (Portugalsko)

Centre for Regional and Tourism Research – CRT (Dánsko)

(IGSO) S. Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organization – Polish Academy of Sciences (Polsko)

University of Ljubljana (Slovinsko)

University of the West of England, Bristol (Spojené království)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

EVROPSKÉ VZORCE FUNKČNÍHO VYUŽITÍ ÚZEMÍ (EU-LUPA)

EUROPEAN LAND USE PATTERNS

Během posledních padesáti let prošlo funkční využití území výraznými změnami, které byly často spojeny s doprovodnými jevy, jakými jsou suburbanizace, ztráta biodiverzity, půdní eroze, degradace půdy nebo vysychání půdy.

Vzhledem k hypotéze, že se socio-ekonomické aktivity promítají do funkčního využití, chápe projekt EU-LUPA funkční využití území právě jako „využití území vzhledem k socio-ekonomickým aktivitám“. Až dosud bylo přitom využití území v Evropě a jeho změny chápáno hlavně z tematické perspektivy, čemuž se projekt snaží předejít svým integrovaným přístupem zohledňujícím hlediska různých sektorů. Cílem projektu je s ohledem na multifunkčnost využití území vytvořit konzistentní metodologii pro analýzu srovnatelných informací o evropských regionech a městech – a to na různých administrativních úrovních.

Projekt zároveň poskytuje komplexní informace o regionech – z hlediska fyzické stránky (pokrývka země), jejich socio-ekonomické situace (funkční využití území) a environmentálních podmínek. Tento postup má směřovat k lepšímu pochopení jak současných vzorců, tak i dynamiky a změn funkčního využití území. Projekt EU-LUPA dále analyzuje vztah mezi vzorci funkčního využití území a hnacími silami rozvoje (geografické/demografické/kulturní/klimatické faktory), stejně jako provádí hodnocení posuzující, do jaké míry jsou současné vzorce funkčního využití území v souladu se základními principy územního rozvoje.

V závěru tento projekt identifikuje hlavní výzvy v různých typech území/regionů/měst a formuluje politická doporučení odpovídající evropským výzvám.

Vedoucí partner:

Labein-Tecnalia-Technology Centre (Španělsko)

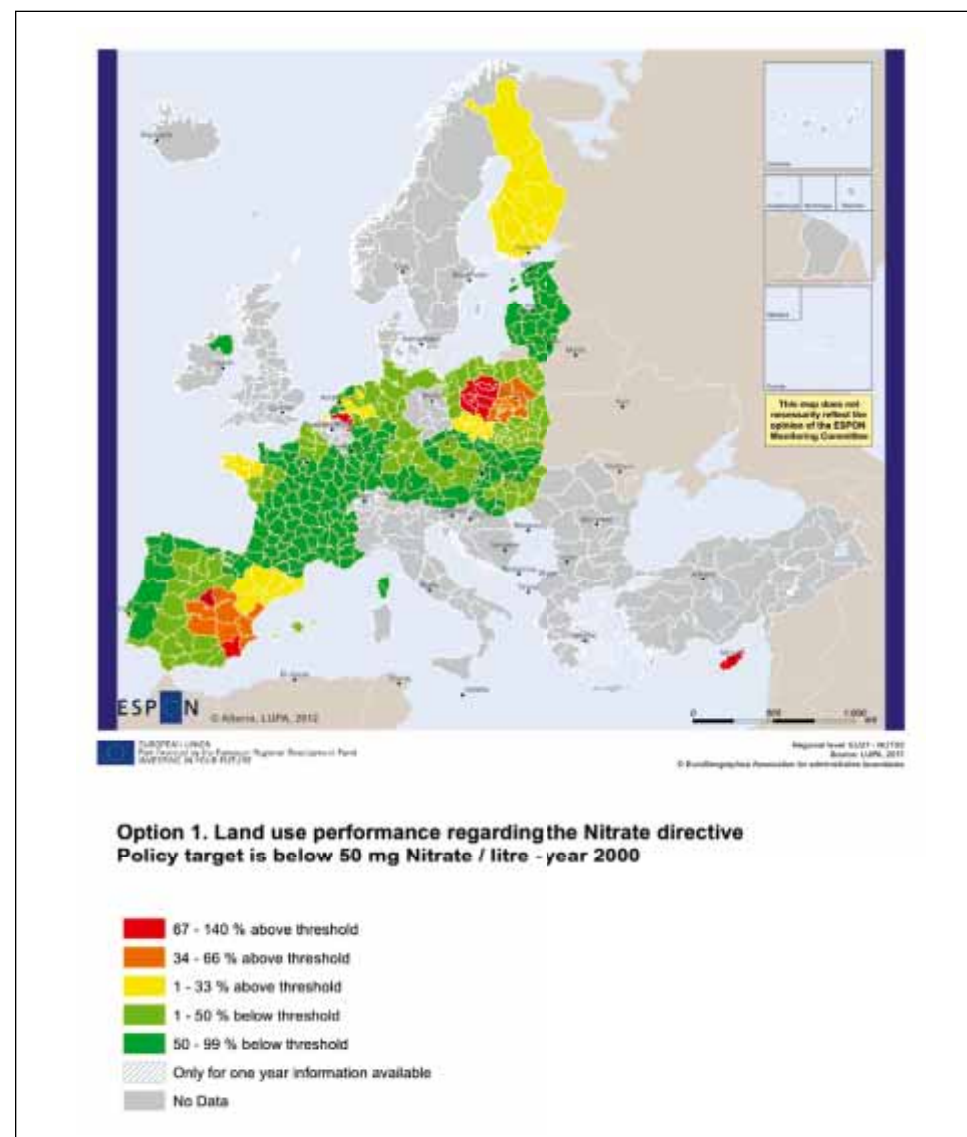
Partneři:

Universitat Autònoma de Barcelona (Španělsko)

Alterra (Nizozemí)

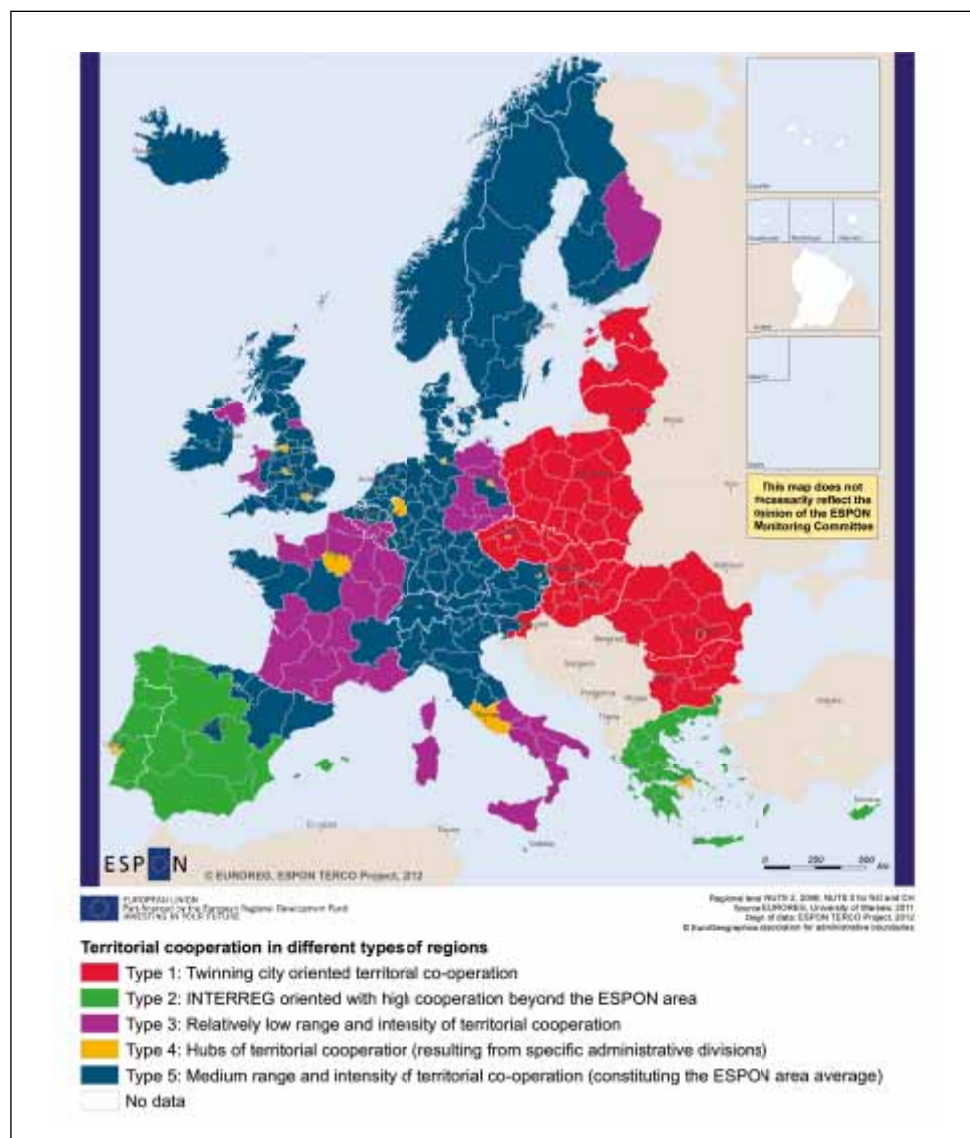
Nordregio (Švédsko)

S. Leszczycki Institute of Geography (Polsko)

Územní výkonnost s ohledem naZZ Nitrátovou směrnicí

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze mapy totožná s verzí závěrečnou

Územní spolupráce u různých typů regionů

EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE JAKO FAKTOR RŮSTU, ZAMĚSTNANOSTI A KVALITY ŽIVOTA (TERCO)

EUROPEAN TERRITORIAL COOPERATION AS A FACTOR OF GROWTH, JOBS AND QUALITY OF LIFE

Územní spolupráce je považována za jeden z předpokladů pro realizaci inovací, které jsou klíčem pro dosažení udržitelného růstu a zaměstnanosti. Umožňuje zároveň výměnu znalostí a zkušeností mezi lidmi a regiony v rámci celé Evropy.

Jedním z cílů současného programového období 2007–2013 je posílit přidanou hodnotu formou spolupráce realizované přes hranice, nadnárodně, stejně jako meziregionálně. Hledání a řešení různých problémů je tak ve společných rukou regionů a měst různých členských zemí EU.

V rámci tohoto projektu je vytvořena typologie nadnárodní a přeshraniční spolupráce, jsou sestaveny indikátory poskytující dodatečnou informaci o různých typech evropských oblastí rozvoje, stejně jako komplexní indikátory vycházející z příležitostí rozvoje, socio-ekonomické situace regionů a jejich konkurenceschopnosti. Dále je provedeno zhodnocení vhodnosti současné územní spolupráce pro naplnění aktuálních výzev územního rozvoje, kterými jsou např. globální konkurenceschopnost, soudržnost nebo klimatické a demografické změny.

V závěru projektu jsou formulovány možnosti a výzvy pro rozšíření evropské územní spolupráce. Právě rozšíření a posílení územní spolupráce může v budoucnu napomoci tomu, aby strukturální fondy EU přispěly k formulaci dalších kroků v rámci územní spolupráce.

Vedoucí partner:

EUROREG – Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych (Polsko)

Partneři:

European Policies Research Centre (Spojené království)

Free University of Brussels (Belgie)

University of Joensuu / Karelian Institute (Finsko)

University of Thessaly, DPRD (Řecko)

Autonomous University of Madrid (Španělsko)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST NA REGIONÁLNÍ/MÍSTNÍ ÚROVNI A VZORCE V EVROPĚ (TRACC) **TRANSPORT ACCESSIBILITY AT REGIONAL/LOCAL SCALE AND PATTERNS IN EUROPE**

Dynamický rozvoj území závisí na optimální kombinaci dostupnosti služeb a zdrojů. Dobrá dostupnost a propojenost významně ovlivňuje úvahy o umístění ekonomických aktivit. Tento faktor způsobil, že se rychlá, relativně levná, spolehlivá a udržitelná nákladní a osobní doprava stala jedním ze základních předpokladů konkurenceschopnosti a ekonomického rozvoje regionů. Z tohoto důvodu hraje rozvoj dopravní infrastruktury a dopravních sítí v rámci Evropy významnou roli ve formulaci různých evropských politik zahrnujících mj. hledisko soudržnosti.

Projekt TRACC zahrnuje integrovaný přístup zohledňující sociální, kulturní, environmentální a ekonomický aspekt. Jeho součástí je analýza současného stavu a charakteristik regionální dostupnosti (silniční, železniční, letecké), stejně jako stanovení dostupnosti potenciální. Další oblastí výzkumu je vztah mezi dostupností, regionálním rozvojem, cestovními náklady a zaměstnaností.

Samotným cílem projektu je vytvořit inovativní řešení, která mohou podpořit rozvoj dopravní politiky a zlepšit dostupnost evropského území, stejně jako jeho konkurenceschopnost a soudržnost. Tento projekt má napomoci tvůrcům politik v nalezení kompromisu mezi podporou dostupnosti pro cestující, nákladní dopravou, konkurenceschopností, udržitelností, úsporou energie a územním rozvojem.

Vedoucí partner:

Spiekermann & Wegener Urban and Regional Research – S&W (Německo)

Partneři:

Charles University in Prague (Česká republika)

PRG Spatial Planning and Geoinformation (Německo)

MCRIT, Ltdo (Španělsko)

Department of Geography, University of Oulu (Finsko)

TRT – Transport and Land Use (Itálie)

(IGSO) S. Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation – Polish Academy of Sciences (Polsko)

ÚZEMNÍ DOPAD GLOBALIZACE NA EVROPU A JEJÍ REGIONY (TIGER)

TERRITORIAL IMPACT OF GLOBALIZATION FOR EUROPE AND ITS REGIONS

Vlivem globalizace je evropská konkurenceschopnost stále provázanější a závislejší na zbytku světa. Správné pochopení role Evropy ve světě je předpokladem pro tvorbu politiky a pro propagaci Evropy v této mezinárodní soutěži.

Integrace, spolupráce a rozumné využívání zdrojů jsou klíčovými faktory pro zvýšení celosvětové konkurenceschopnosti evropských regionů. Je také důležité rozumět územním strukturám a vzorcům ekonomické aktivity ve světovém měřítku, stejně jako tokům mezi kontinenty a mezi evropskými regiony. Regiony jsou pod silným vlivem mnoha trendů a potřebují podklady pro správné rozhodnutí, jak investovat, aby se zvýšila jejich konkurenceschopnost. Hlavním cílem projektu je prozkoumání územní dimenze procesu globalizace a analýza jejího významu pro Evropu. Cíle je dosaženo definováním trendů, dynamiky a územních vzorců globalizace, analýzou dopadů globalizace na evropské území, stanovením toků a sítí v dnešním globalizovaném světě, stejně jako zhodnocením závislosti konkurenceschopnosti/regiónálního růstu na globalizaci.

Výsledkem je správné pochopení pozice Evropy a jejích regionů v globálním měřítku a ve vztahu k možným oblastem spolupráce. Dále potom navržení nových forem územní organizace a integrace, stejně jako politických doporučení pro tvůrce politik, která by mohla napomoci konkurenceschopnosti a soudržnosti Evropy.

Vedoucí partner:

Free University of Brussels (Belgie)

Partneři:

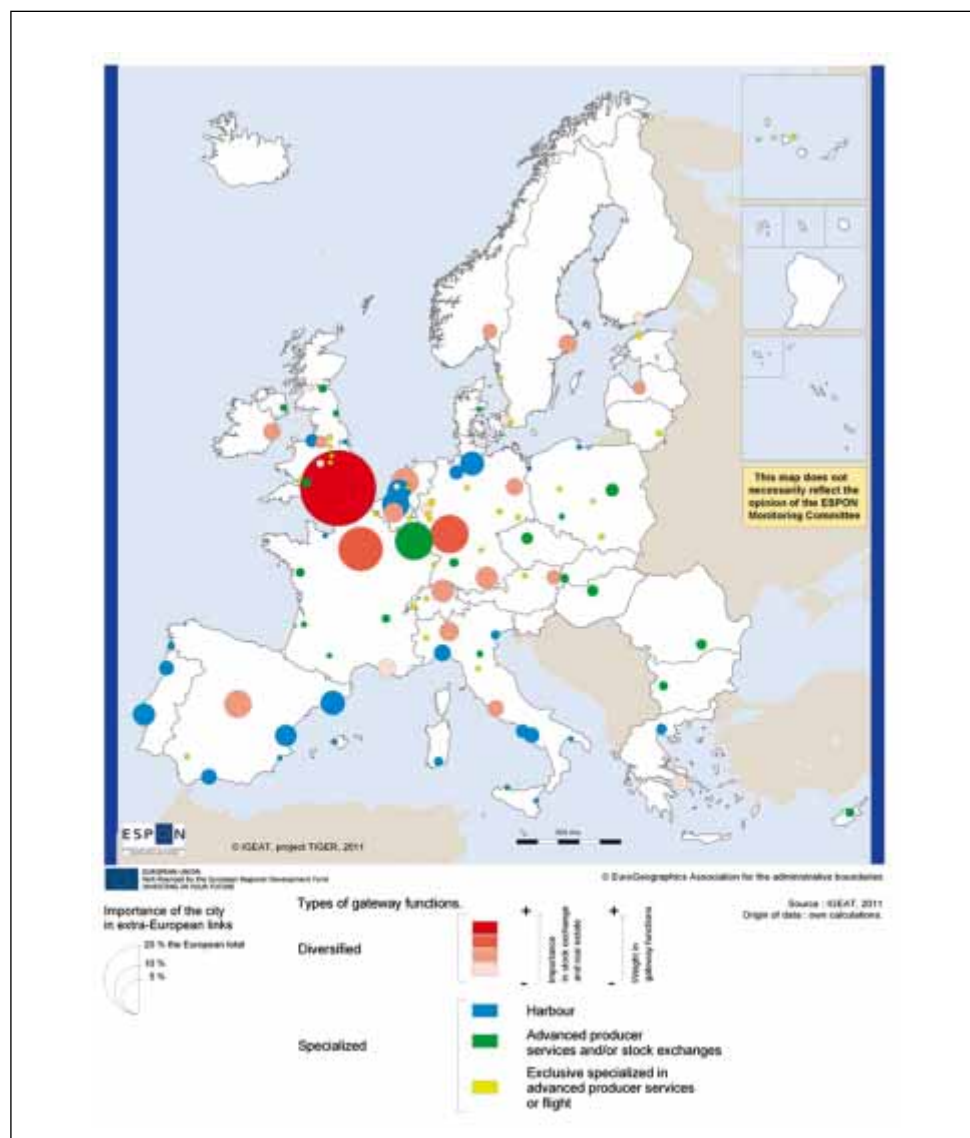
University of Reading (Spojené království)

CNRS (Francie)

European & Intercultural Studies Dpt., Sapienza University of Rome (Itálie)

Jönköping International Business School (Švédsko)

Institute of Geography BAS (Bulharsko)

Klasifikace měst podle typu jejich napojení na neevropská města (s více než 500 000 obyvateli)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

ÚZEMNÍ INDIKÁTORY PRO ÚZEMNÍ ANALÝZU STRATEGIE EVROPA 2020 (SIESTA) SPATIAL INDICATORS FOR A EUROPE 2020 STRATEGY TERRITORIAL ANALYSIS

Ve strategii Evropa 2020, zveřejněné Evropskou komisí dne 3. března 2010, byly identifikovány tři klíčové faktory rozvoje, které by měly být implementovány konkrétními akcemi na evropské a národních úrovních.

- Chytrý růst – podporující znalosti, inovace, vzdělání a digitální společnost.
- Udržitelný růst – zaměřený na produkci s vyšší efektivitou využití zdrojů při současné stimulaci konkurenceschopnosti.
- Růst podporující začlenění – spojený se zvýšením participace na trhu práce, nabýváním zkušeností a bojem proti chudobě.

Cílem tohoto projektu je poskytnout důkazy o územní dimenzi strategie EU2020 na základě určení příležitostí různých typů regionů ve vztahu k cílům a iniciativám stanoveným ve strategii. Projekt se pokusí nalézt odpovědi na otázky:

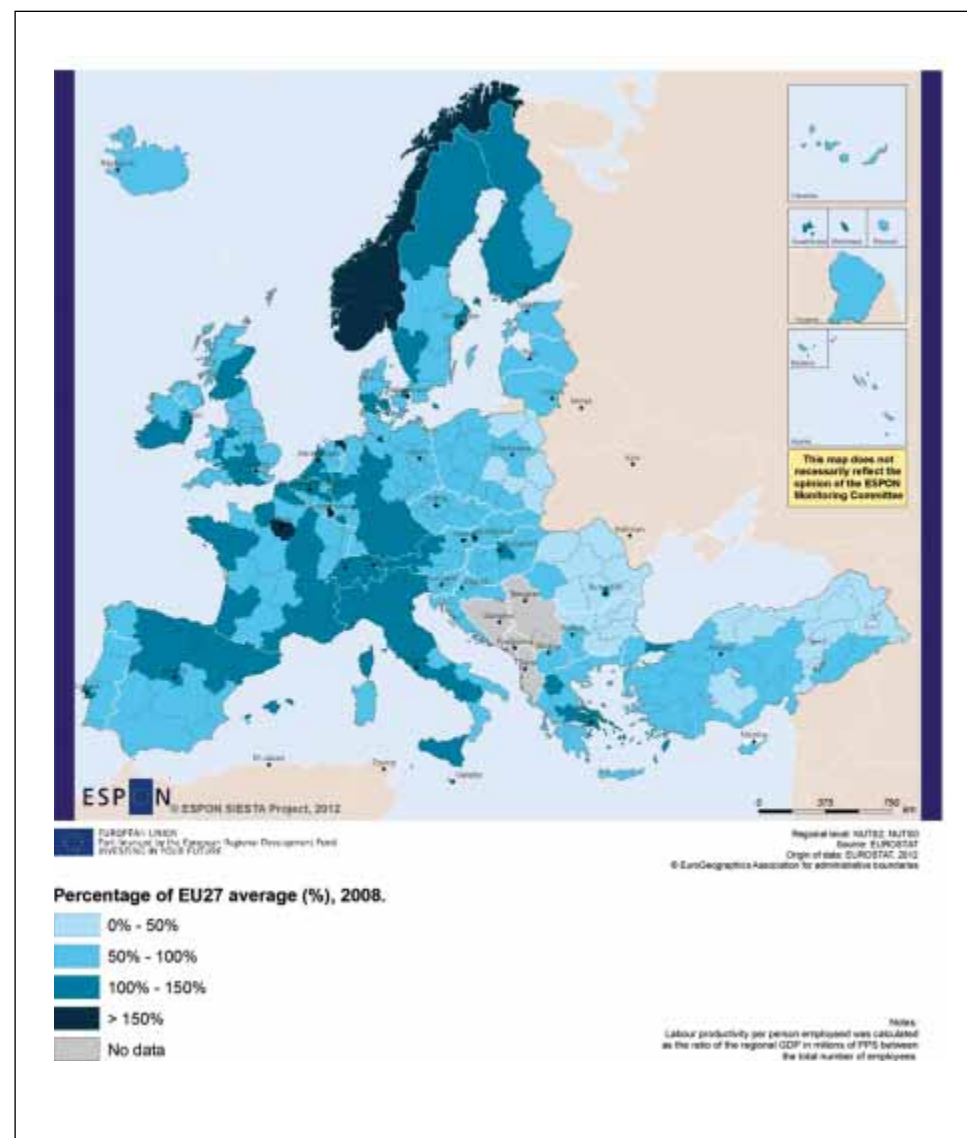
- Jaká je územní dimenze strategie Evropa 2020?
- Jaké typy regionů mají jaké příležitosti k dosažení cílů a přispění k chytrému a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění?
- Jaké specifické páky rozvoje mají dané regiony s ohledem na podporu daných tří pilířů stanovených ve strategii EU 2020? A jak mohou být tyto příležitosti a potenciály efektivněji využity?
- Jaká je aktuální pozice a současné trendy evropských regionů/měst ve vztahu k cílům zmíněným ve strategii Evropa 2020?
- Jaké příležitosti a výzvy mají evropské regiony/města k podpoře různých politických cílů strategie?

Vedoucí partner:

University of Santiago de Compostela (Španělsko)

Partneři:

National Centre for Scientific Research (Francie)
Adam Mickiewicz University in Poznan (Polsko)
Mediterranean University of Reggio Calabria (Itálie)
Hellenic Open University (Řecko)
University of Bucharest (Rumunsko)
University College Dublin (Irsko)
MCRIT S.L. (Španělsko)

Produktivita práce vztahovaná k průměru EU27 (EU27 = 100), 2008

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze mapy totožná s verzí závěrečnou

EKONOMICKÁ KRIZE: ODOLNOST REGIONŮ (ECR2)**ECONOMIC CRISIS: RESILIENCE OF REGIONS**

Obrázek ekonomické situace v Evropě vycházející z krize, která započala roku 2008, vypadá u regionů spíše asymetricky a různě – některé regiony nebyly krizí poznamenány vůbec, jiné těžce, další sice poznamenány byly, ale jejich obnova je progresivní a dále existují regiony, které stále krizí poměrně značně trpí. Rychlá a úspěšná obnova konkrétních regionů vzbuzuje pozornost a klade otázku, co se za tímto úspěchem skrývá.

Faktor ekonomické krize a jejího řešení je obsažen ve všech současných politických záměrech, které stanovují rámec pro územní rozvoj a politiku soudržnosti. Cílem tohoto projektu je představit územní důkazy, které pomohou tvůrcům politik na různých administrativních úrovních při vytváření takových ekonomických struktur v Evropě a jejich zemích, regionech a městech, které budou lépe odolávat ekonomické krizi a náhlé ekonomické recesi.

Hlavní očekávané výsledky:

- Zpracování indikátorů k měření dopadů a odolnosti.
- Typologie různých ekonomických struktur v Evropě.
- Evropské mapy zachycující regionální dopady ekonomické krize.
- Evropské mapy popisující regiony s rychlou obnovou.
- Seznam faktorů úspěchu a bariér pro strategie „ozdravení se“ včetně podrobnějšího přehledu, jak tvůrci politik na různých úrovních reagovali na krizi prostřednictvím 6–8 případových studií.
- Prezentace závěrečných výsledků ve vztahu k různým typům regionů a měst při využití stávající typologie – pokud je to použitelné, pak pro oblasti nadnárodní spolupráce, a pokud je to užitečné a realizovatelné, také pro přeshraniční oblasti spolupráce a regionální spolupráce.

Vedoucí partner:

Cardiff University (Spojené království)

Partneři:

Aristotle University of Thessaloniki (Řecko)

Research and technology transfer centre Leipzig (Německo)

University of Gdansk (Polsko)

University of Tartu (Estonsko)

University of Manchester (Spojené království)

Experian PLC (Spojené království)

ÚZEMNÍ PŘÍSTUPY PRO NOVOU SPRÁVU (TANGO)**TERRITORIAL APPROACHES FOR NEW GOVERNANCE**

Tvůrci politik v oblasti územního rozvoje a soudržnosti uznali, že jsou na území celého evropského kontinentu třeba konzistentní veřejné akce a alokace veřejných zdrojů v rámci různých oblastí. Zejména v době omezených veřejných rozpočtů je nezbytné pochopit, jak docílit v jejich každodenní praxi vyšší efektivity politických akcí a využít možných synergií prostřednictvím vertikální a horizontální spolupráce veřejných politik, programů a projektů. Konkrétně v rozsáhlém kontextu tvorby politik, jakým je územní rozvoj zahrnující různé úrovně a sektory, jsou třeba praktické rady a dobré příklady poskytující inspiraci jak pro tvůrce politik, tak pro vědce. Cílem projektu je vytvořit praktická doporučení pro územní správu založenou na důkazech plynoucích z konkrétní praxe.

Hlavní očekávané výsledky:

- Důkazy o aktuálních trendech v organizování a řízení územního rozvoje (například decentralizace, slučování úřadů atd.).
- Přehled příkladů dobré praxe pro územní správu v Evropě a jejich důvod úspěchu v dosahování cílů územního rozvoje.
- Příklady dobré územní správy z víceúrovňového, vícesektorového a vícečinitelového přístupu podporujícího územní rozvoj a/nebo implementaci politiky soudržnosti a jejich hlavní faktory úspěchu.
- Přehled bariér územní správy a způsobů jejich překonání.
- Možná podpůrná role nástrojů územního plánování a jiných nástrojů v dobré územní správě.
- Typologie aktuálních praktik územní správy v Evropě.
- Příručka s nejlepšími příklady tvorby územní správy vycházející z 8–12 hloubkových případových studií.

Vedoucí partner:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Partneři:

Delft University of Technology / OTB Research Institute (Nizozemí)

POLITO (Itálie)

University of Newcastle upon Tyne (Spojené království)

Research Centre for Economic and Regional Studies, Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

University of Ljubljana, Faculty of Civil and Geodetic Engineering (Slovinsko)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

EVROPSKÉ SOUSEDÍCÍ REGIONY (ITAN)

EUROPEAN NEIGHBOUR REGIONS

Cílem tohoto projektu je představit důkladné informace o sousedících regionech EU tak, aby byl podpořen politický rozvoj vyplývající z politiky soudržnosti, která má za cíl (1) zlepšit regionální konkurenceschopnost, stejně jako udržitelný a vyvážený růst evropského území, (2) podpořit evropskou integraci v provázané světové ekonomice a (3) napomoci přeshraniční spolupráci podél vnějších hranic EU. Na tomto základě projektový tým vytváří „integrovanou územní analýzu sousedství“ (Integrated Territorial Analysis of the Neighbourhoods' – ITAN). Díky stále rostoucí globální ekonomice, se kterou se EU setkává, a výzvám postihujícím území bez ohledu na státní hranice, jakými jsou např. klimatické změny, je zohlednění území za hranicemi EU stále zřejmější.

Města a regiony v teritoriu ESPON a jejich sousedící regiony jsou v tomto smyslu významnými hráči, kteří potřebují územní důkazy k podpoře aktivit vzájemné spolupráce, jelikož navazování spolupráce přináší příležitosti pro podporu ekonomické a sociální integrace prostřednictvím dialogu o společných zájmech a strategických možnostech.

Tento projekt představí nezbytné územní důkazy vyzdvihující témata, která mají být předmětem zájmu aktivit spolupráce se sousedními regiony a jejich městy, jež mohou být zachyceny v územní agendě zemí ESPON.

Pro členské státy EU a jejich sousedící regiony budou identifikovány potenciály vztahující se k cílům strategie Evropa 2020 při současném zvážení politiky soudržnosti EU tak, aby byly lépe pochopeny (1) územní interakce se sousedními regiony a (2) potenciální společné příležitosti rozvoje.

Politické otázky:

- Jaké územní dynamiky a odpovídající změny mohou být identifikovány mezi městy a regiony teritoria ESPON a jejich sousedstvím?
- Jak mohou být popsány struktury a dynamiky sousedství ESPON a územní toky mezi teritoriem ESPON a jeho sousedy?
- Jaké územní charakteristiky území ESPON mají dopad na územní rozvoj a soudržnost sousedících regionů a měst?
- Jak se pravděpodobně mohou změnit územní toky a jaký dopad na územní rozvoj by to mohlo přinést?
- Jak a kde mohou být zlepšeny existující územní struktury, dynamiky a toky díky bližší spolupráci beroucí v úvahu ekonomické, sociální a environmentální aspekty, rozšíření EU, politiku soudržnosti a relevantní otázky týkající se územní spolupráce?

Vedoucí partner:

French National Centre for Scientific Research CNRS / GIS CIST (Francie)

Partneři:

Free University of Brussels (Belgie)

NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Mcrit, Ltdo (Španělsko)

REGIONÁLNÍ POTENCIÁL PRO ZELENĚJŠÍ POLITIKU (GREECO)

REGIONAL POTENTIAL FOR A GREENER ECONOMY

Obsah strategie Evropa 2020 naznačuje, že směřování k zelenější ekonomice umožňuje řešit environmentální výzvy a sociální nerovnosti, stejně jako vytvářet ekonomický růst a nová pracovní místa.

V rámci přístupu zelené ekonomiky je růst očekáván zejména v oblastech, jakými jsou obnovitelná energie, zemědělství, vodní a odpadové hospodářství. Doprava, turismus a lesnictví jsou příklady dalších sektorů, které by měly být rozvojem zelené ekonomiky pozitivně ovlivněny.

Protože zelená ekonomika vyžaduje rámec pro investice a formulaci srozumitelných politických balíčků, jsou potřeba integrované akce na evropské, národní, regionální a místní úrovni. Co se týče jiných ekonomických aktivit, potenciál pro jednotlivé kroky zelené politiky závisí také na jejich geografickém kontextu.

Politické otázky:

- Jaký potenciál mají různé evropské regiony a města pro příspěvek k zelenější ekonomice?
- Jakou roli by mohly hrát územní politiky v podpoře rozvoje zelené ekonomiky?
- Jaké jiné klíčové politické oblasti včetně územně relevantních prvků jsou rozhodující pro rozvoj zelené ekonomiky a jak mohou být tyto různé politické oblasti lépe územně integrovány a vytvářet synergie?

Vedoucí partner:

Foundation Tecnalia Research (Španělsko)

Partneři:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research – S&W (Německo)

The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe – REC (Maďarsko)

Department of Environmental, Social and Spatial Change (ENSPAC), Roskilde University (Dánsko)

ÚZEMNÍ DIMENZE CHUDOBY A SOCIÁLNÍ HO VYLOUČENÍ V EVROPĚ (TIPSE)

TERRITORIAL DIMENSION OF POVERTY AND SOCIAL EXCLUSION IN EUROPE

Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení patří mezi hlavní cíle Evropské unie a její členské státy. Na Evropské radě v Lisabonu (březen 2000) se představitelé států a vlád zavázali k tomu, že se zapojí do odstranění chudoby do roku 2010.

Současná ekonomická krize měla na miliony Evropanů obrovský dopad, řada lidí přišla o svou práci a domácnosti zaznamenaly pokles příjmů, což v konečném důsledku zvýšilo riziko chudoby. Aby se zabránilo dalšímu ekonomickému a sociálnímu poklesu v Evropě, byla ve strategii Evropa 2020 právě sociálnímu vyloučení a chudobě věnována speciální pozornost, která nastínila směr chytrému, udržitelnému a inkluzivnímu růstu.

Zdá se, že obecně neexistuje jednoznačná definice sociálního vyloučení, stejně jako systematická aplikace tohoto konceptu ve výzkumu.

Nový indikátor Evropa 2020 by měl sloužit k monitorování vývoje ve snahách napomoci alespoň 20 milionům lidí z rizika chudoby a vyloučení.

Dalším aspektem je integrace migrantů ze třetích zemí EU, kteří byli v poslední době hlavním zdrojem populačního růstu v regionech EU.

Tento projekt by měl napomoci lepšímu pochopení územního vzorce chudoby a sociálního vyloučení v evropských regionech a podpořit jejich všeobecný rozvoj.

Politické otázky:

- Které oblasti jsou postiženy vysokým stupněm chudoby a sociálního vyloučení?
- Jaká politická doporučení plynou z územní analýzy chudoby a sociálního vyloučení?
- Jak mohou být chudoba a sociální exkluze monitorovány na místní úrovni?

Vedoucí partner:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Partneři:

University of the Highlands and Islands (Spojené království)

Newcastle University (Spojené království)

Research Centre for Economic and Regional Studies, Hungarian Academy of Sciences – Institute for Regional Studies (Maďarsko)

ILS – Research Institute for Regional and Urban Development (Německo)

National Centre for Social Research (Řecko)

James Hutton Institute (Spojené království)

ESPON 2013

PRIORITA 1 – APLIKOVANÝ VÝZKUM

ÚZEMNÍ SCÉNÁŘE A VIZE PRO EVROPU (ET2050)

TERRITORIAL SCENARIOS AND VISIONS FOR EUROPE

Tvůrci politik v oblasti územního rozvoje a soudržnosti mají problémy s formulováním vizí budoucího a integrovaného rozvoje evropského území. Proto program ESPON zahájil územní proces tvorby vizí (territorial vision-building process), který uplatňuje participativní proces a zapojování relevantních zainteresovaných subjektů na evropské, národní a regionální úrovni. Tato vize má strategický charakter, který umožňuje nasměrovat politickou debatu o územním rozvoji. Cílem projektu je zpracovat podklady pro územní proces tvorby vizí prostřednictvím aktualizace, rozšíření a předefinování pracovního scénáře programu ESPON.

K dosažení daného cíle jsou zapotřebí tři osy:

- Sdílení řady příběhů pro pochopení územní soudržnosti a hlavních politických cílů evropských oblastí, jejich regionů a měst.
- Podpora evropských regionů a měst při jejich přispívání k cílům strategie Evropa 2020 vedoucím k polycentrické, rozmanité a udržitelné Evropě.
- Doplnění a další detaily pro čtyři klíčové výzvy identifikované ve studii Regiony 2020 a integrace vyhlídek pro regiony a města v dlouhodobém evropském územním rámci.

Vedoucí partner:

Mcrit, Ltd (Španělsko)

Partneři:

TERSYN European Agency Territories and Synergies (Francie)

Free university of Brussels (Belgie)

Research Centre for Economic and Regional Studies, Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

Politecnico di Milano – BEST, Building Environment (Itálie)

International Organization for Migration, Central European (Polsko)

Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)

Research Institute for Knowledge Systems (Nizozemí)

Warsaw School of Economics (Polsko)

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

University of Thessaly (Řecko)

Institute of Studies for Integration of Systems (Itálie)

Ersilia Foundation (Španělsko)

MALÁ A STŘEDNĚ VELKÁ MĚSTA (TOWN)

SMALL AND MEDIUM-SIZED TOWNS

Vyvážený a polycentrický rozvoj evropského území je klíčovou výzvou územního rozvoje a politiky soudržnosti. Konkrétně geografickému rozložení urbánní a ekonomické aktivity v rámci evropského území byla již v programu ESPON věnována značná pozornost. Jednalo se o projekty aplikovaného výzkumu, které byly zaměřeny na problematiku měst a městských aglomerací, role měst v územním rozvoji, sekundárních polí a rozvojových potenciálů různých typů oblastí.

Výsledky a důkazy vyplývající z těchto projektů vyžadují další rozšíření o výzkum a dodatečně důkazy o funkčních rolích malých a středně velkých měst a také informace, jak tato města přispívají k rozvoji relevantního území a přinášejí přidanou hodnotu strategii Evropa 2020 zaměřenou na chytrý a udržitelný růst podporující začlenění.

Politické otázky:

- Jaký druh rolí a funkcí zastávají malá a středně velká města v evropské územní struktuře, např. jako poskytovatelé zaměstnání, růstu a služeb veřejného zájmu, což přispívá k naplnění strategie Evropa 2020 zaměřené na chytrý a udržitelný růst podporující začlenění?
- Jaké jsou potenciály a bariéry rozvoje malých a středně velkých měst v různém územním kontextu a jak může politika na různých úrovních odhalit potenciály a minimalizovat bariéry tam, kde je posilován jejich funkční charakter?
- Jaký typ správního uspořádání a kooperace, podporující rozvoj malých a středně velkých měst a jejich územního kontextu, existuje na různých úrovních, a jak může politika dále podpořit tyto typy uspořádání, aby byl posílen jejich příspěvek k vyváženějšímu územnímu rozvoji evropských regionů?

Vedoucí partner:

Planning & Development Research Group – Katholieke Universiteit Leuven (Belgie)

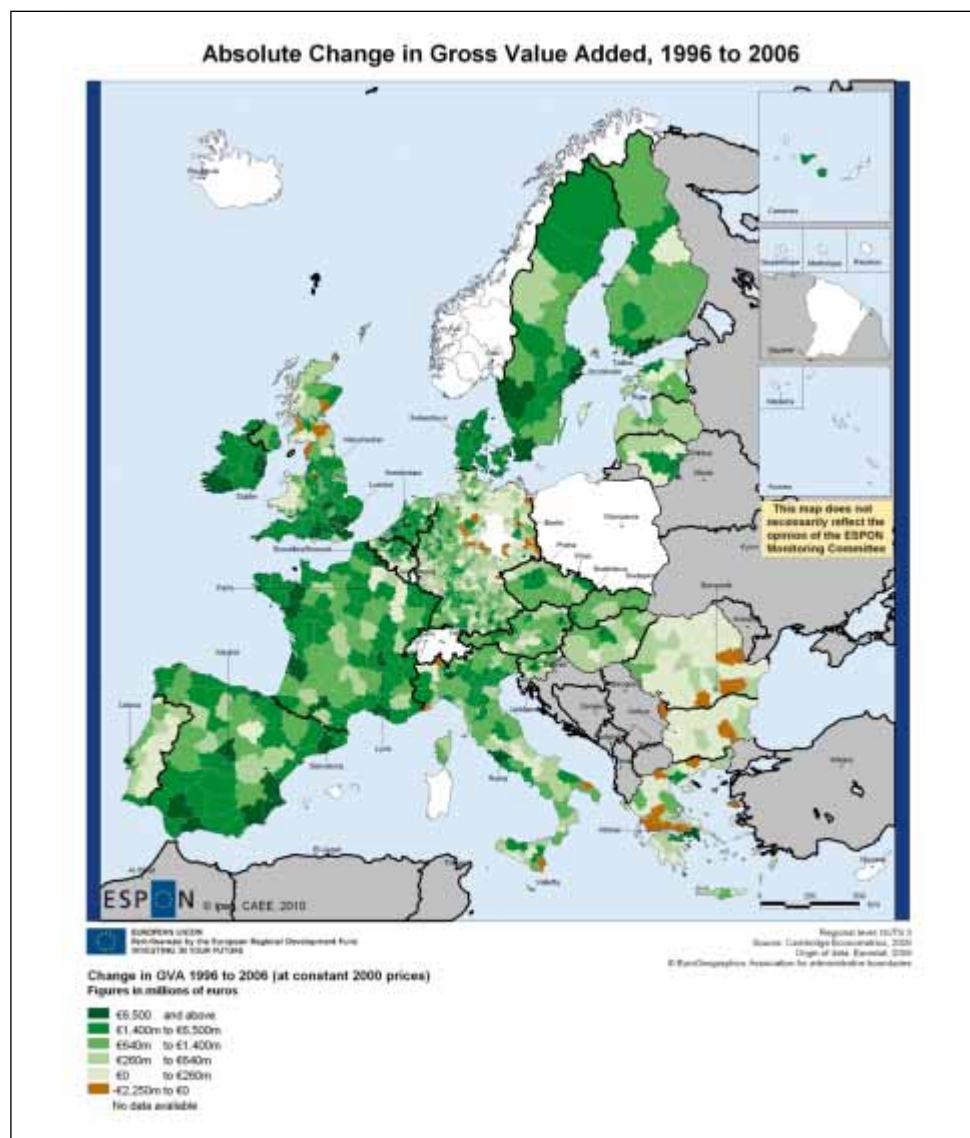
Partneři:

Cities Research Center, University of the West of England (Spojené království)

Faculty of Tourism and Geography – FTG, University ‚Rovira i Virgili‘ (Španělsko)

Faculty of Science, Charles University in Prague (Česká republika)

Department of Planning, University of Tours (Francie)

Absolutní změna hrubé přidané hodnoty (1996-2006)

PŘÍPAD PRO AGLOMERAČNÍ EKONOMIKY V EVROPĚ (CAEE) **THE CASE FOR AGGLOMERATION ECONOMIES IN EUROPE**

Evropská města jsou centry financí a obchodu, kultury, znalostí, kreativity a komunikace, stejně jako střediska cestovního ruchu. Vysoká koncentrace lidí a pracovních aktivit může městům přinést řadu výhod.

Projekt Případ pro aglomerační ekonomiky v Evropě (CAEE) je ekonomicky zaměřenou studií zkoumající proces aglomerace v rámci městských regionů v Evropě, tj. těch oblastí, jež jsou typickými regiony NUTS 2 s velkoměstem jako centrem.

V rámci projektu je mj. vysvětlen proces aglomerace v rámci kontextu MEGAs (evropské městské regiony). Je v něm také definováno, jak mohou být měřeny aglomerační efekty. Dále projekt obsahuje komparativní analýzu aglomeračních ekonomik mezi evropskými městskými regiony, podtrhující konkurenční pozici partnerských městských regionů a jejich unikátní návrhy pro budoucí zaměstnání a investice.

Tento projekt má napomoci lepšímu pochopení aglomerace v Evropě a stanovení optimální úrovně/rozsahu/velikosti podoby měst a aglomerací – a to při zohlednění jak ekonomických nákladů, tak i přínosů plynoucích z velkých městských aglomerací.

Vedoucí partner:

University of Manchester (Spojené království)

Partneři:

National Institute for Regional and Spatial Analysis, National University of Ireland, Maynooth (Irsko)

Technical University of Catalonia (Španělsko)

Advanced National School of Humanities and Social Sciences (Francie)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Manchester Enterprises Ltd (Spojené království) – vedoucí stakeholder

Barcelona Provincial Council, Territorial Observatory of the Studies Department (Španělsko)

Dublin Regional Authority, Regional Planning Guidelines, Dublin and Mid-East Regional Authorities (Irsko)

Greater Lyon, Department for International Relations (Francie)

ROZVOJ OSTROVŮ – EVROPSKÉ OSTROVY A KOHEZNÍ POLITIKA (EUROISLANDS) THE DEVELOPMENT OF THE ISLANDS – EUROPEAN ISLANDS AND COHESION POLICY

V posledních letech byla věnována značná pozornost geografickým specifikům, která jsou pravděpodobně značnou měrou zodpovědná za přetrvávající rozdíly mezi regiony i v rámci regionů, čímž negativně ovlivňují jejich vývoj.

Na základě znalosti určitých problémů, kterým ostrovy čelí, stejně jako na příležitostech rozvoje, byla do Prvního akčního programu (AP1 – First Action Program) začleněna specifická akce týkající se evropských ostrovů. Projekt EUROISLANDS je přitom v souladu s požadavky a cíli AP1 a předpokládá se, že přispěje k definování dalších kroků. V rámci tohoto projektu je provedena analýza struktur a dynamiky území, je realizováno hodnocení intenzity limitů rozvoje založených na typologii ostrovů, stejně jako zpracována analýza podmínek pro propagaci územních potenciálů z hlediska evropské, nadnárodní, národní a regionální/místní perspektivy. Obecně se jedná o práci, která má po stránce technické, metodologické a analytické podpořit proces územního plánování, územního programování a strategického plánování. Obecným cílem projektu je potom formulace politických doporučení a strategických návodů k posílení udržitelného rozvoje evropských ostrovů v rámci jednotného trhu, které by ostrovům zajistily rovné podmínky a příležitosti.

Vedoucí partner:

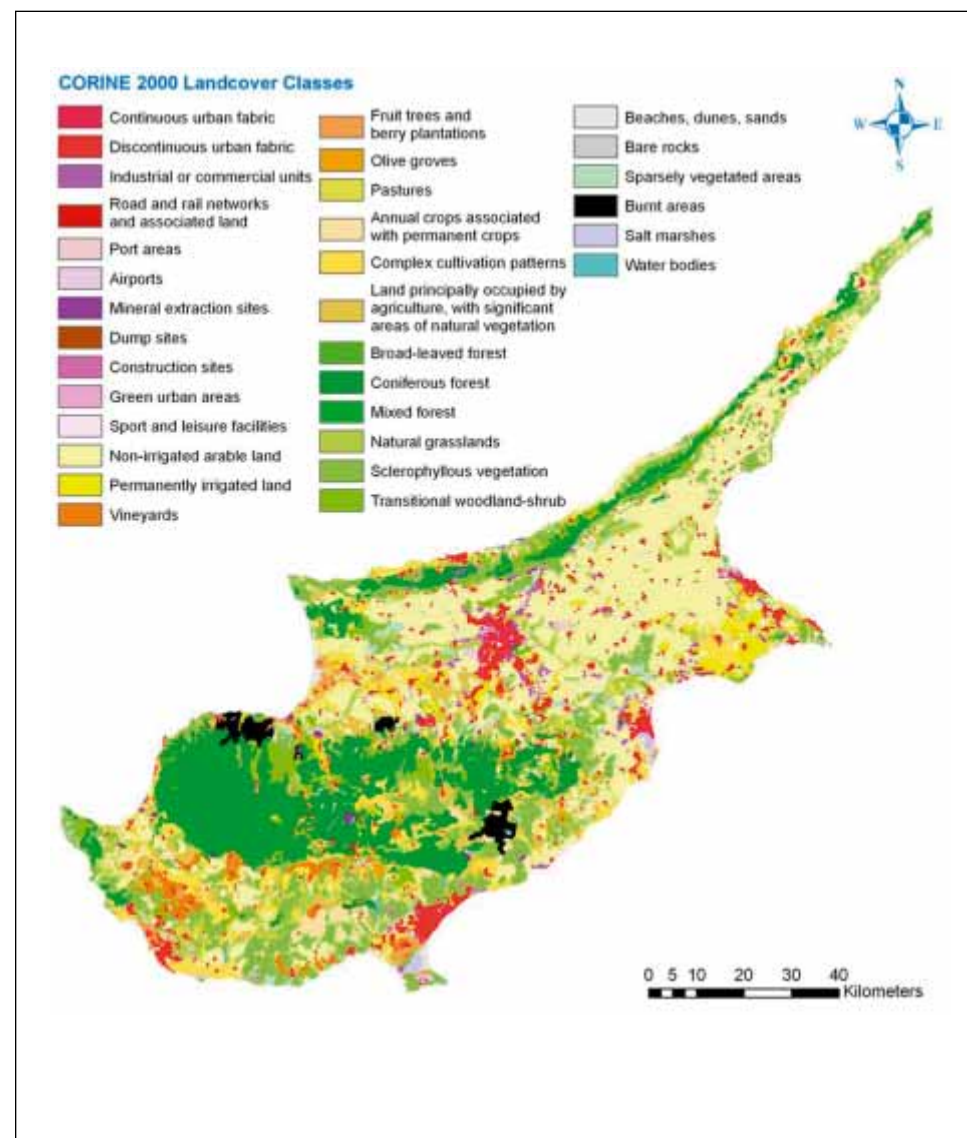
Research Unit – University of the Aegean (Řecko)

Partneři:

Centre for Regional and Tourism Research (Dánsko)
University of Malta (Malta)

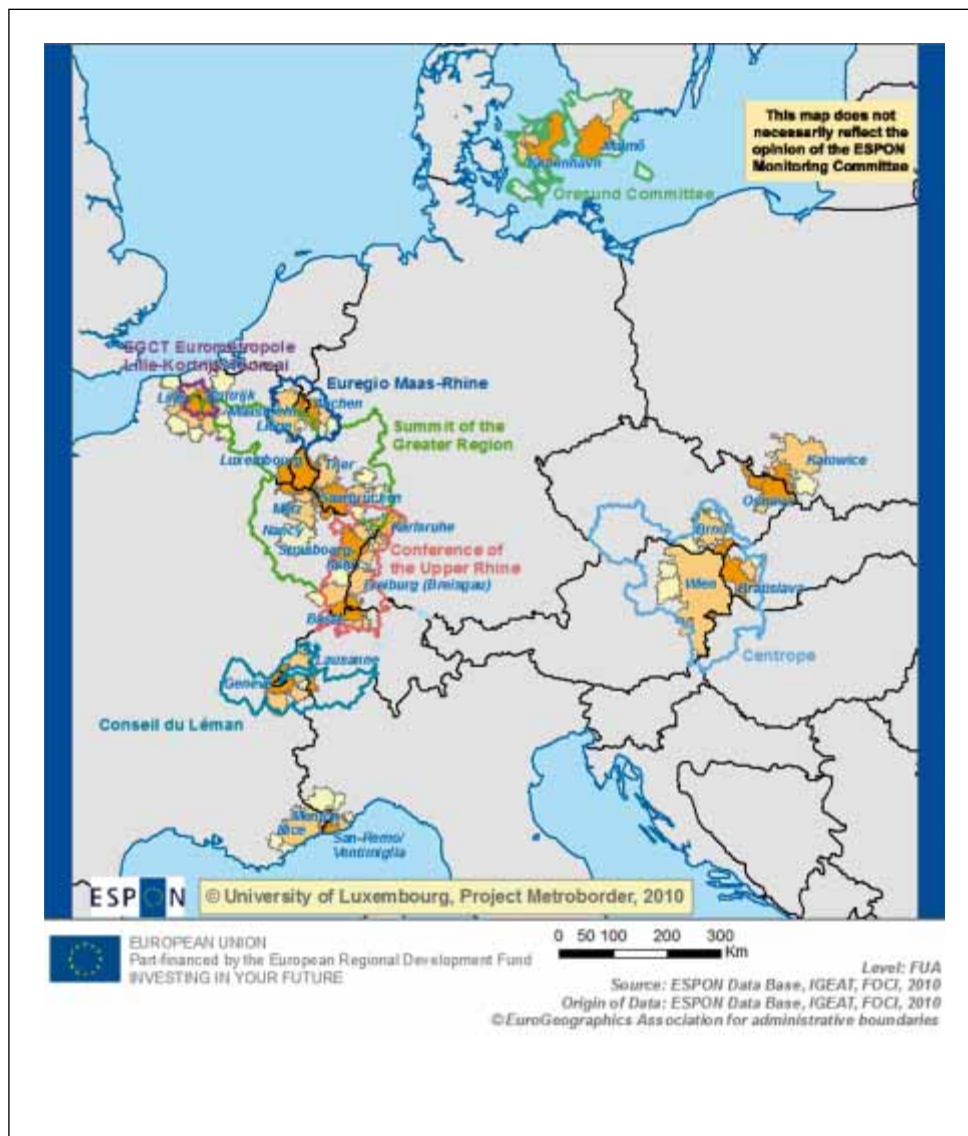
Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Ministry of Economy & Finance (Řecko) – vedoucí stakeholder
Malta Environment and Planning Authority – MEPA (Malta)
National Rural Development Agency – GVB (Švédsko)
Municipality of Gotland – GK (Švédsko)
Government of Balearic Islands – CAIB (Španělsko)
Department of Town Planning and Housing – DTPH (Kypr)
Regional Municipality of Bornholm, Department of Regional Development – RU BRK (Dánsko)
Ministry of Economic Development – DPS (Itálie)
Autonomous Region of Sardinia, Department of EU and International Affairs – RAS (Itálie)
Saaremaa County Government, Department of Development and Planning – SCG (Estonsko)
The Government of Åland, Department for Administrative Affairs – AL (Finsko)

Klasifikace pokrytí území Kypru

Funkční městská území přeshraničních polycentrických metropolitních regionů

PŘEŠHRANIČNÍ POLYCENTRICKÉ METROPOLITNÍ REGIONY (METROBORDER) CROSS-BORDER POLYCENTRIC METROPOLITAN REGIONS

Metropolitní regiony jsou obecně považovány za hnací síly územního rozvoje v národním měřítku, ale také za základní faktory ekonomického, sociálního a kulturního rozvoje v evropském a celosvětovém kontextu. Mnoho příhraničních regionů disponuje specifickými potenciály, zároveň ale také bariérami pro vytvoření přeshraničního polycentrického metropolitního regionu. Vzhledem k zřejmému nedocení rozvojových možností těchto oblastí je třeba zvýšit informovanost o jejich rozvojovém potenciálu. Z tohoto důvodu vznikl projekt METROBORDER, který sleduje přeshraniční metropolitní regiony v Evropě z hlediska hlavních cílů polycentrického rozvoje. Záměrem projektu je identifikovat kritéria, potenciály a praktiky governance založené na dostupných datech ESPON o polycentrických příhraničních metropolitních regionech v Evropě a na návrhu variant rozvojových strategií víceúrovňového přístupu pro dva regiony, které jsou předmětem případových studií.

Obsahem projektu je identifikace základního rámce hlavních funkcí příhraničních metropolitních regionů, mapa příhraničních metropolitních oblastí a jejich dominantních funkcí s ohledem na globální/evropskou a národní úroveň. Dále projekt METROBORDER obsahuje analýzu územních potenciálů, výzev a hrozeb a představuje nástroje, které napomohou procesu metropolizace z národního hlediska při vícestupňové governance.

Vedoucí partner:

University of Luxembourg (Lucembursko)

Partneři:

Swiss Federal Institute of Technology Zurich, Network City and Landscape, Planning of Landscape and Urban Systems – ETHZ, NSL-PLUS (Švýcarsko)

Centre for Populations, Poverty and Public Policy Studies – CEPS/INSTEAD (Lucembursko)

Free University of Brussels (Belgie)

Stakeholders (zajímavé subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Federal Office for Spatial Development, ARE (Švýcarsko) – vedoucí stakeholder

Ministry of the Interior and for Spatial Planning, Directorate for Spatial Planning (Lucembursko)

Interministerial Delegation to the Spatial Planning and the Competitiveness of the Territories – DIACT (Francie)

Federal Ministry of Transport, Building and Urban Affairs (Německo)

Ministry of the Walloon Region, Directorate for Spatial Planning, Housing and Heritage (Belgie)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

CESTA VEDOUĆÍ K ÚSPĚCHU EKONOMIKY KONVERGENČNÍCH REGIONŮ (SURE) SUCCESS FOR CONVERGENCE REGIONS ECONOMIES

Je všeobecně známo, že regiony konvergence netrpí pouze podprůměrnou úrovní HDP, ale jsou také tlačeny k tomu, aby vykazovaly rychlejší růst než regiony jiné, a podpořily tak konzistentní rozvoj Evropské unie. K překlenutí dané skutečnosti je mnoho evropských projektů orientováno na stimulaci rozvoje těchto regionů a na posílení regionální kapacity v oblasti hmotného a lidského kapitálu, inovací, schopnosti ke změnám, environmentální a administrativní efektivity.

Projekt SURE je proto zaměřen na specifické výzvy rozvoje v evropských regionech konvergence. I přes dřívější dotování Evropskou unií nedokázaly této finanční pomoci využít všechny regiony stejně – některé z nich stále nezlepšily svou socio-ekonomickou výkonnost a konkurenceschopnost, což je předmětem zájmu projektu. K tomuto cíli má sloužit systematické srovnávání relevantních faktorů ekonomického růstu a analýza úspěšných projektů soudržnosti za posledních 15 let v regionech konvergence jak s vysokými, tak s nízkými hodnotami růstu. Daného cíle má být dosaženo kvalitativní analýzou zaměřenou na potenciálně relevantní faktory úspěchu, deskriptivní analýzou sbírající a poskytující relevantní data a dále empirickou analýzou zabývající se statisticky významnými faktory úspěchu. V dalším mají být prozkoumány faktory a charakteristiky společné pro všechny regiony konvergence v EU, které budou následně ověřeny za pomoci statistických a ekonometrických metod.

Vedoucí partner:

Interdepartmental Research Centre L.U.P.T. – Territorial Town Planning Laboratory – University of Naples „Federico II“ (Itálie)

Partner:

Urban and Regional Studies, Institute of Geography, Department of Environmental Sciences, University of Basel (Švýcarsko)

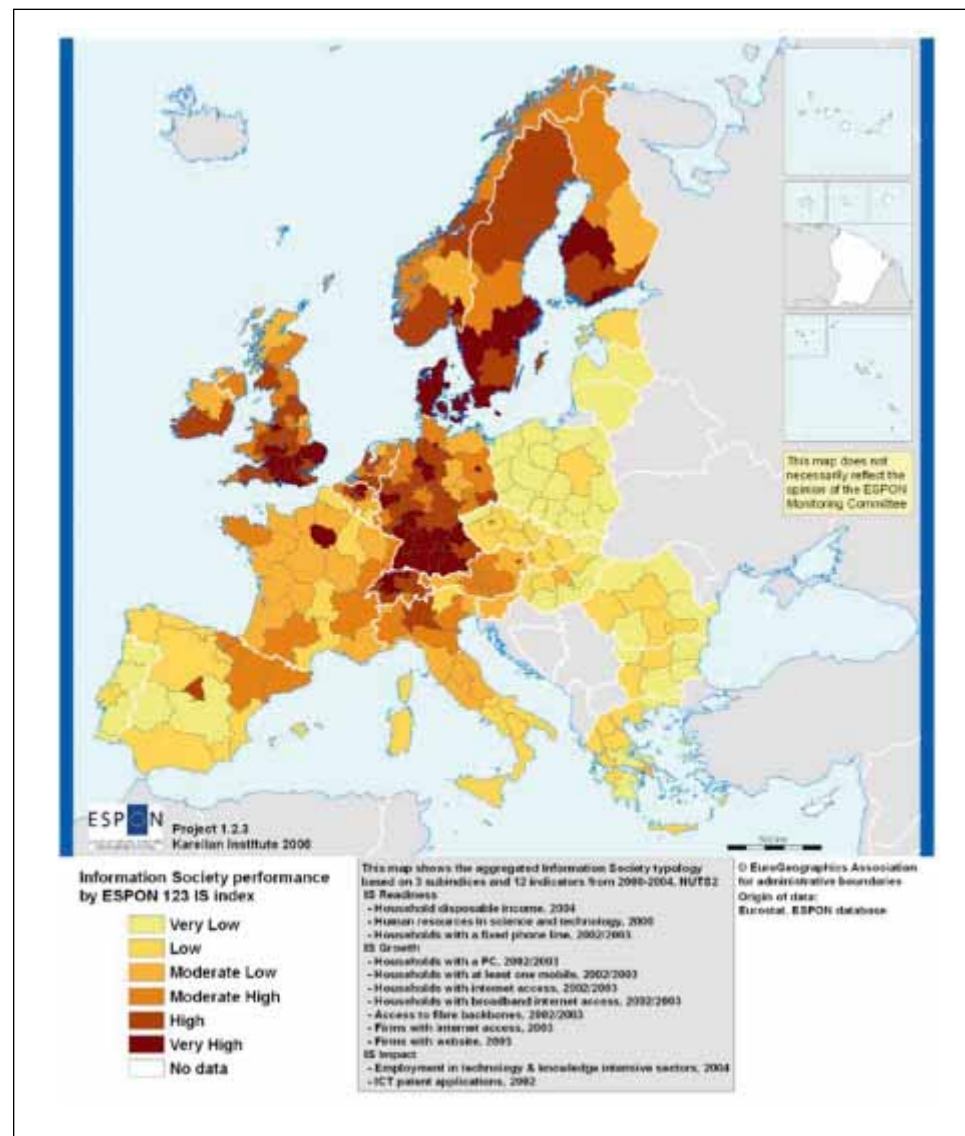
Stakeholders (zajímavé subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Campania Region (Itálie) – vedoucí stakeholder

Podlaskie Voivodship Marsal's Office (Polsko)

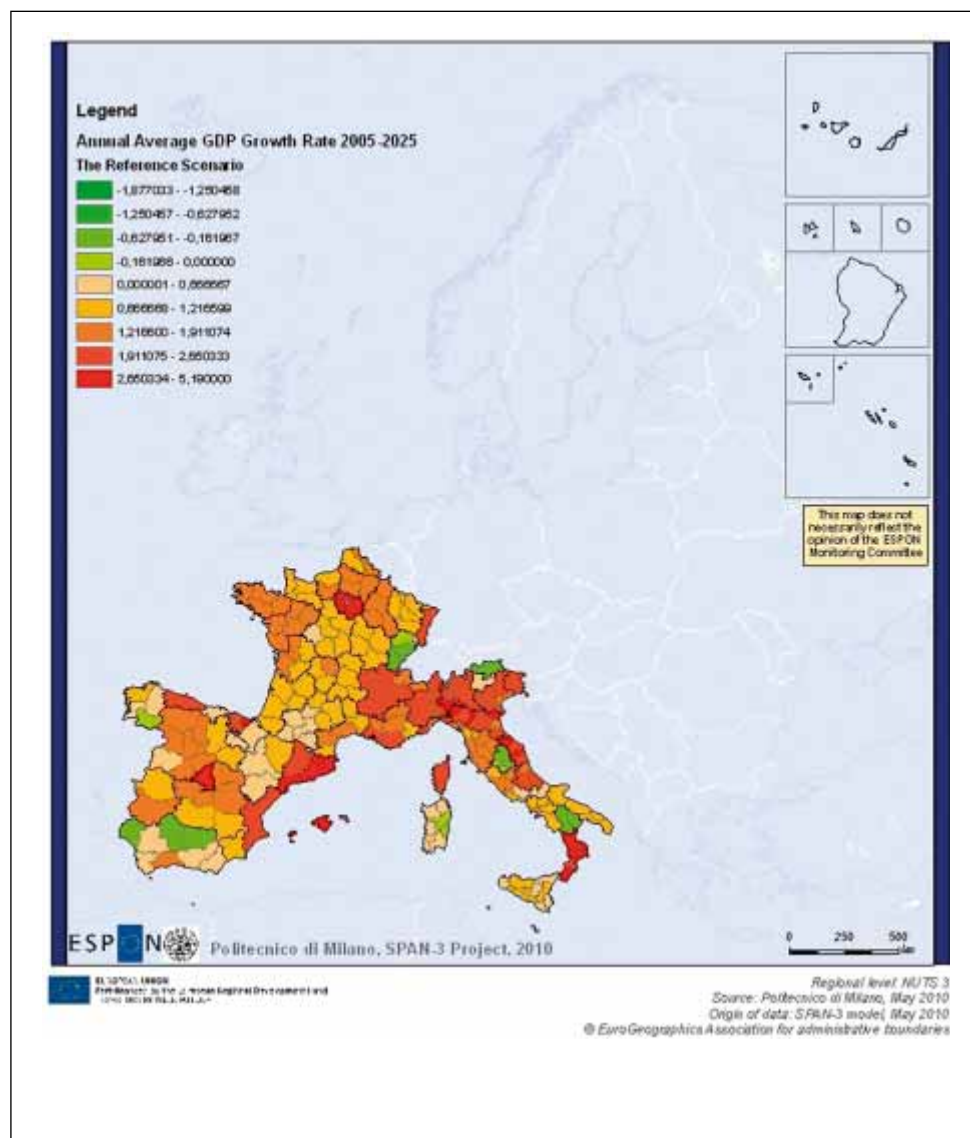
Fundacion Comunidad Valenciana – Region Europea (Španělsko)

Region of East Macedonia – Thrace (Řecko)

Výkonnost informační společnosti dle indexu ESPON

zdroj: projekt ESPON 1.2.3

Průměrná roční míra růstu HDP (2005–2025)

PROSTOROVÉ SCÉNÁŘE: NOVÉ NÁSTROJE PRO MÍSTNĚ-REGIONÁLNÍ ÚZEMÍ (SS-LR) SPATIAL SCENARIOS: NEW TOOLS FOR LOCAL-REGIONAL TERRITORIES

Hlavním předmětem zájmu tohoto projektu je schopnost převést metodiky prostorových scénářů do místního/regionálního měřítka. Tvůrci politik a hlavní zainteresované subjekty zahrnuté v procesu strategického plánování potřebují nástroje územního prognózování, aby odhalili hlavní kritické faktory a trendy při hodnocení změn v prostředí. Je třeba vytvořit a aplikovat regionální metodiky a nástroje regionálních prognóz na příslušné úrovni, odpovídající funkčním místním/regionálním oblastem.

Účelem této cílené analýzy je přeměnit, přizpůsobit a aplikovat shodnou metodiku územních scénářů, dříve použitou v Projektu 3.2 programu ESPON v měřítku funkčních území, odpovídající úrovni NUTS 3 nebo nižší. Metodika a nástroje budou aplikovány na případu Rady provincie Barcelona (Barcelona Provincial Council, BPC). Výstup projektu by měl umožnit tvůrcům politik sestavit regionální, sociální a ekonomické územní politiky a strategie rozvoje pro svá území. Projekt SS-LR obsahuje metodiky k definování scénářů na úrovni NUTS 3 nebo nižší, nástroje a územní scénáře pro místní/regionální úroveň včetně obou – tj. integrovaných a tematických scénářů. Tento projekt dále zahrnuje mapy shrnující dopady a trendy politik pro hlavní kritické faktory územního a ekonomického rozvoje, komparativní analýzu zaměřenou na evropskou perspektivu a jejich integraci ve stálých nástrojích pro analýzu.

Vedoucí partner:

Polytechnics of Milan – DIG (Itálie)

Partner:

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhující téma výzkumu:

Barcelona Provincial Council (Španělsko) – vedoucí stakeholder

Province of Torino (Itálie)

Department of the Hérault (Francie)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ APLIKOVANÉHO VÝZKUMU Z PROGRAMU ESPON JAKO SROVNÁNÍ PRO PŘESHraniČNÍ ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ (ULYSSES) USING APPLIED RESEARCH RESULTS FROM ESPON AS A YARDSTICK FOR CROSS-BORDER SPATIAL DEVELOPMENT PLANNING

ULYSSES je experimentálním a inovativním projektem zahrnujícím 18 evropských pohraničních a přeshraničních oblastí, jehož cílem je využít výsledky aplikovaného výzkumu programu ESPON jako základu pro decentralizované územní plánování rozvoje přeshraničních oblastí. Přihlédnuto bude k projektům ESPON souvisejícím s problematikou demografických změn, polycentrického rozvoje, dostupnosti a konektivity, výkonu přeshraničních oblastí vzhledem k Lisabonské strategii apod.

Vedoucí partner:

TECNALIA (Španělsko)

Partneři:

Karlsruhe Institute of Technology (KIT), Institute of Urban and Regional Planning (Německo)
Democritus University of Thrace (Řecko)
Tomas Bata University in Zlin (Česká republika)
University of Aveiro (Portugalsko)
Lappeenranta University of Technology (Finsko)

Stakeholders (zajímavé subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Alsace Region (Německo) – vedoucí stakeholder
Regio Basiliensis (Švýcarsko)
Regional Planning Board of the Middle Upper Rhine (Německo)
Regional Planning Board of the Southern Upper Rhine (Německo)
EUREGIO (Německo, Nizozemí)
Prefectural Authority of Drama-Kavala-Xanthi (Řecko)
Regional Council of North Karelia (Finsko)
Government of Navarra, Department of Housing and Spatial Planning (Španělsko)
Regional Development and Spatial Planning Commission of Alentejo – Spatial Planning and Land Management Direction (Portugalsko)
General Direction of Urbanism and Spatial Planning, Ministry of Building, Regional Government of Extremadura (Španělsko)
The Öresund Committee (Dánsko)
Danube-Kris-Mures-Tisa Euroregion (Maďarsko, Rumunsko, Srbsko)

City of Szczecin (Polsko)

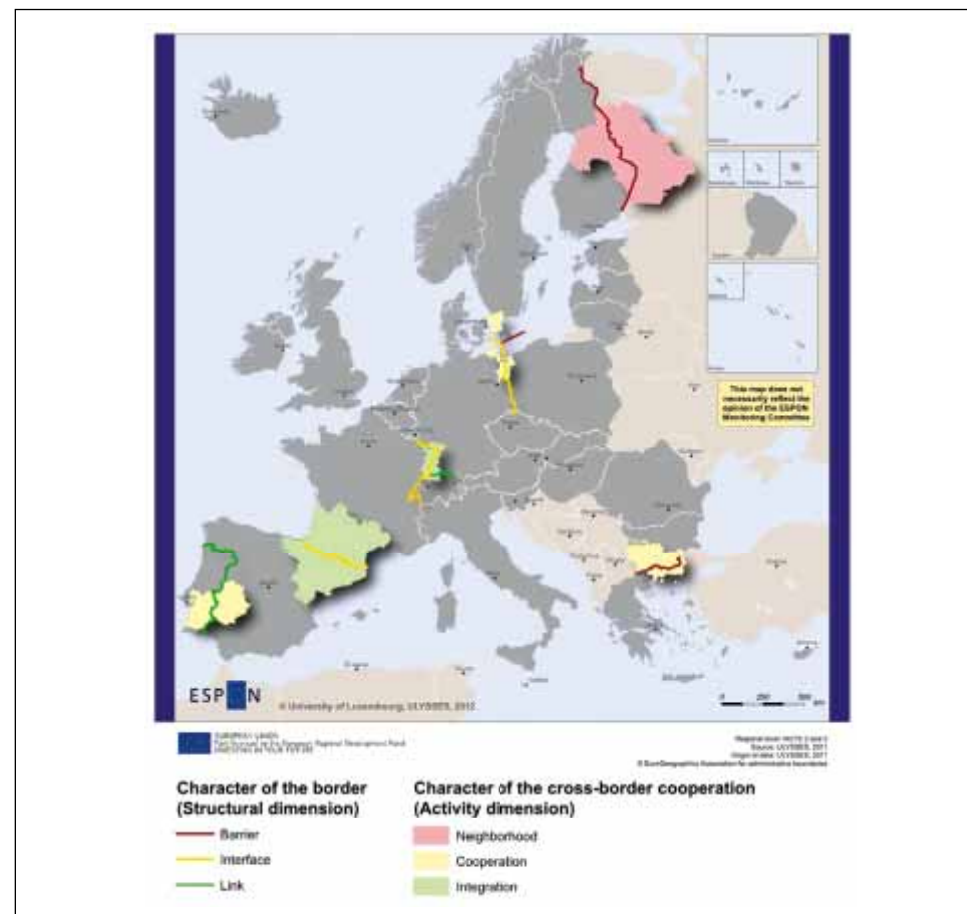
EuRegio Salzburg-Berchtesgadener Land-Traunstein (Rakousko, Německo)

Autonomous Region of Friuli Venezia Giulia (Itálie)

Working Community of the Pyrenees (Španělsko, Francie, Andorra)

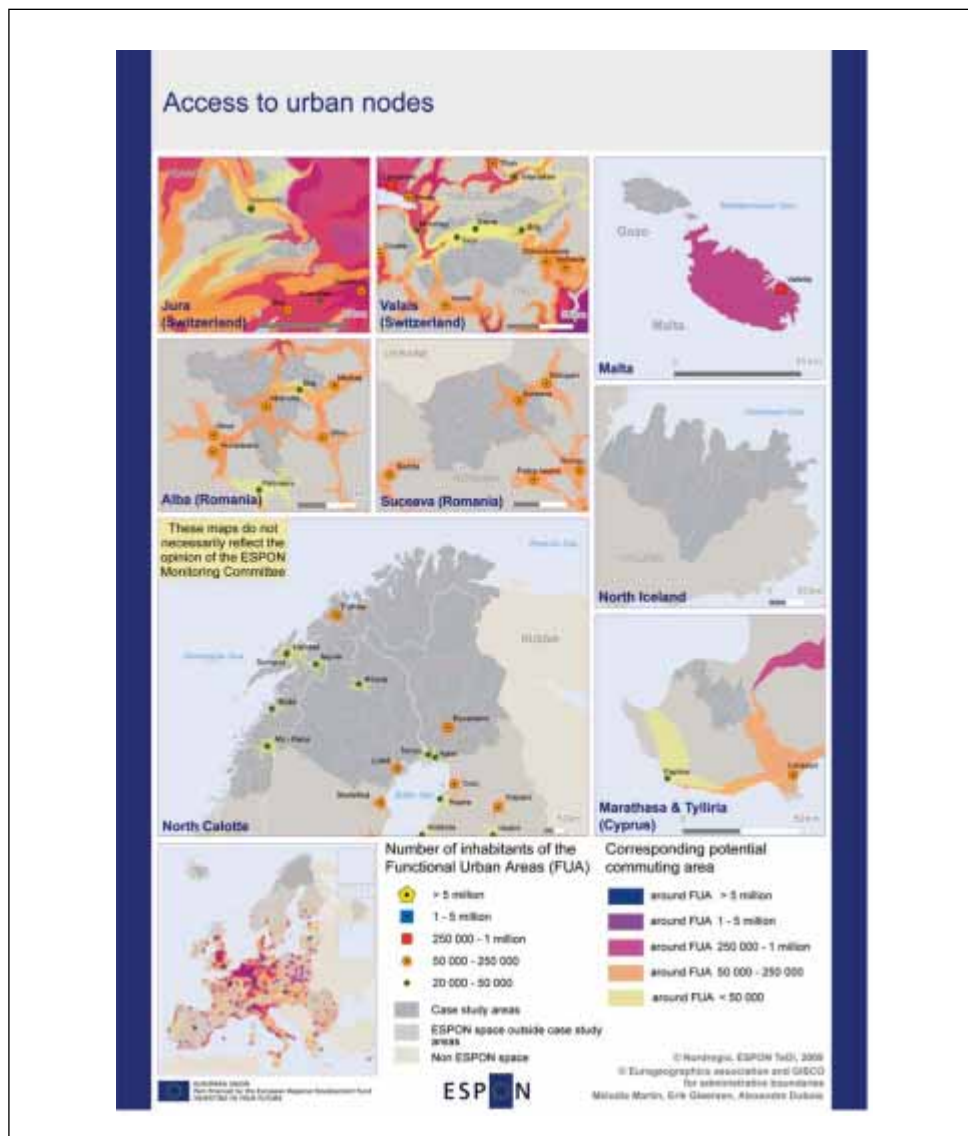
PI Nemunas Euroregion Marijampole Bureau (Litva, Polsko, Bělorusko, Rusko)

Ems Dollart Region (Nizozemí, Německo)

Strukturální dimenze a rozměr aktivity institucionálního uspořádání regionů ULYSSES

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze mapy totožná s verzí závěrečnou

Dostupnost městských uzlů

ÚZEMNÍ DIVERZITA V EVROPĚ (ESPON TeDi)

TERRITORIAL DIVERSITY IN EUROPE

Teritoriální agenda, stejně jako Lisabonská a Göteborgská strategie zdůraznily, že diverzita územních potenciálů regionů musí být – pro dosažení udržitelného rozvoje, ekonomického růstu a tvorbu pracovních míst – identifikována. K cílům stanoveným v těchto dokumentech přitom přispívají nejen metropolitní a hlavní městské oblasti, ale i regiony mimo tyto oblasti. Obecným cílem projektu ESPON TeDi je umožnit lepší porozumění rozvojového procesu v oblastech mimo pentagon, které jsou definovány jako ostrovní, horské, řídké osídlené nebo okrajové regiony. Konkrétně bude v projektu TeDi provedena identifikace určitých územních specifik (hory, ostrovy, řídké osídlené oblasti apod.). Bude také realizována analýza vzájemných vztahů mezi těmito územními specifiky a příležitostmi z hlediska ekonomického a sociálního rozvoje. Dále budou formulovány příležitosti rozvoje těchto regionů a předloženy podklady pro budoucí politické akce zaměřené na plné využití specifických potenciálů daných oblastí.

Obecně má projekt za cíl dokázat, jak mohou tyto „okrajové“ oblasti přispět k dosažení evropských cílů stanovených v Lisabonské a Göteborgské strategii.

Vedoucí partner:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Partneři:

Panteion University – Regional Development Institute (Řecko)

CEFIDEC – Training and Innovation Center for Development in the Carpathians (Rumunsko)

Geography Department – University of Geneva (Švýcarsko)

Stakeholders (zajímavé subjekty) navrhující téma výzkumu:

Ministry of Local Government and Regional Development (Norsko) – vedoucí stakeholder

Ministry of Employment and Economy (Finsko)

Swiss Federal Office for Spatial Development, ARE (Švýcarsko)

Department of Town Planning and Housing, Ministry of the Interior (Kypr)

National Rural Development Agency (Švédsko)

Malta Environment & Planning Authority (Malta)

Ministry for Development, Public Works and Housing (Rumunsko)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

METROPOLIZACE A POLYCENTRICKÝ ROZVOJ VE STŘEDNÍ EVROPĚ (POLYCE) METROPOLISATION AND POLYCENTRIC DEVELOPMENT IN CENTRAL EUROPE: EVIDENCE BASED STRATEGIC OPTIONS

Evropská komise považuje Dunajský region za jednu z nejvýznamnějších evropských oblastí, proto stanovila makro-regionální strategii posilující dlouhodobou spolupráci k využití/překlenutí široké škály politických výzev.

Hlavní města zastoupená v projektu představující klíčové faktory rozvoje – Vídeň, Praha, Budapešť, Bratislava a Lublaň – usilují o aktivní spoluúčast v této kooperaci, která by jim umožnila posílit jejich pozici v evropském a globálním měřítku. Tato města se nesnaží pouze o podporu rozvoje svého území, ale jako součást této sítě usilují o to být hnacími silami rozvoje pro celý Dunajský region jako globální zónu integrace. Aby byly identifikovány příležitosti udržitelného urbánního rozvoje na makroregionální a městské úrovni, bude v rámci projektu realizována územní analýza.

Vedoucí partner:

Vienna University of Technology – Centre of Regional Science (Rakousko)

Partneři:

University of Ljubljana, Faculty of Civil and Geodetic Engineering (Slovinsko)

Slovak University of Technology, Bratislava (Slovensko)

University of Szeged (Maďarsko)

Czech Technical University in Prague, Faculty of Architecture (Česká republika)

Charles University, Faculty of Science (Česká republika)

CEPS/INSTEAD – Centre for Populations, Poverty and Public Policy Studies (Lucembursko)

Milano Polytechnic (Itálie)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

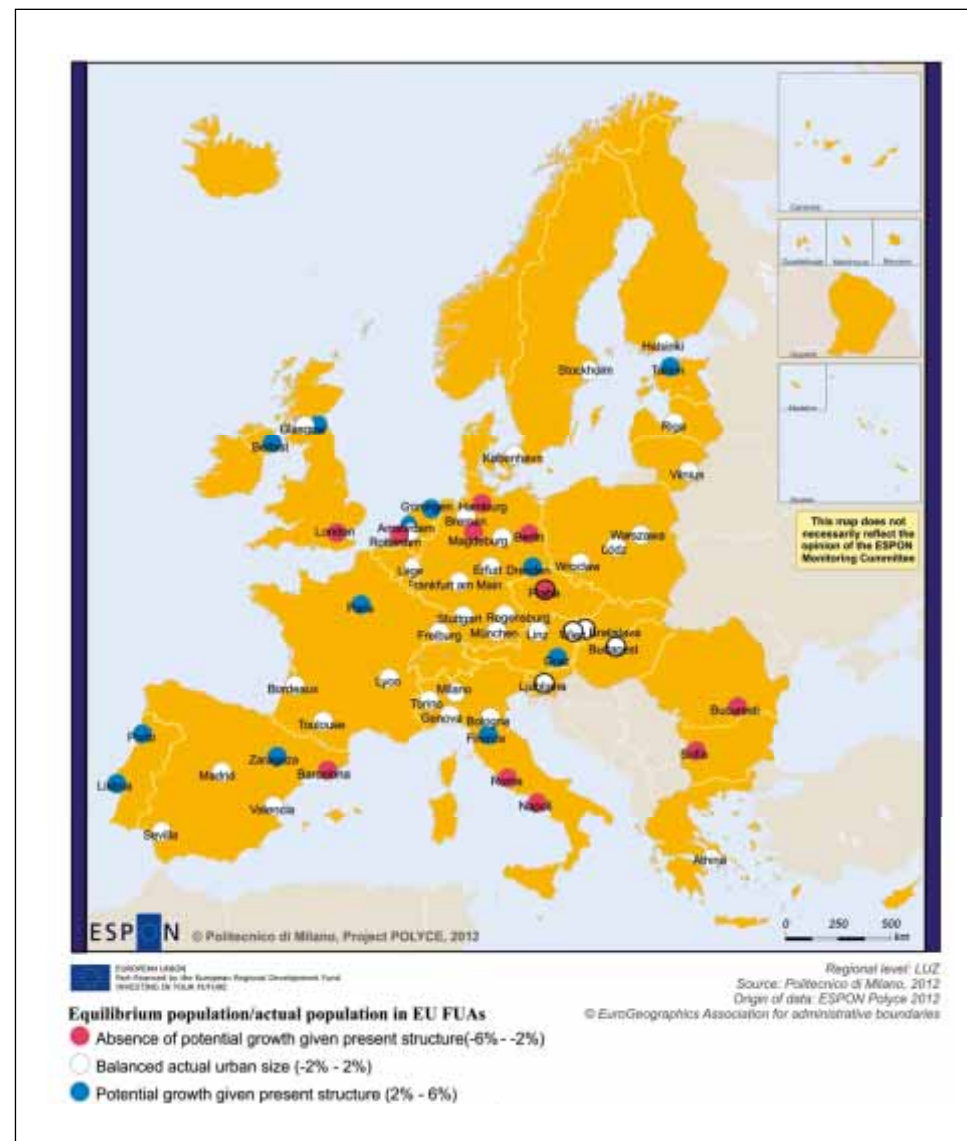
Department of Urban Development and Planning, City of Vienna (Rakousko) – vedoucí stakeholder

Department for Spatial Systems Coordination, City of Bratislava (Slovensko)

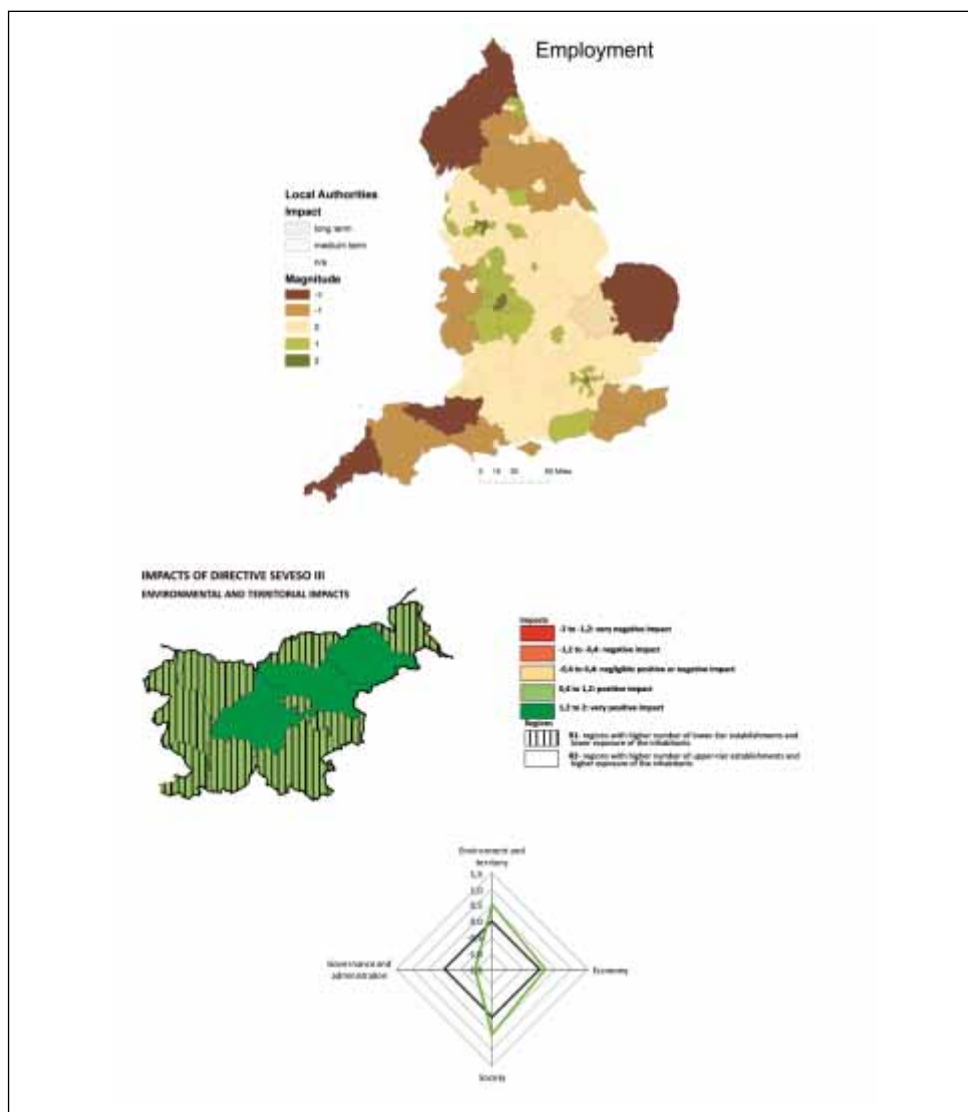
Department of Spatial Planning, City of Ljubljana (Slovinsko)

City Development Authority, City of Prague (Česká republika)

Studio Metropolitana, Nonprofit Ltd. (Maďarsko)

Potenciální populační změna v metropolitních oblastech EU

Příklady sběru dat regionálního/místního hodnocení na národní úrovni v Anglii a Slovinsku a radar chart, zobrazující agregované výsledky

ESPON A HODNOCENÍ ÚZEMNÍCH DOPADŮ (EATIA)

ESPON AND TERRITORIAL IMPACT ASSESSMENT

Evropské sektorové politiky a nařízení – často společně s jejich překladem a implementací do národních a regionálních politik – mohou mít různé dopady na teritoriální rozvoj a územní rozvojové politiky země a regionů v Evropě.

Členské státy EU a Evropská komise proto projevily zájem o hodnocení územních dopadů (Territorial Impact Assessment, TIA), které by bylo jednoduše použitelné v praxi. Toto hodnocení je členskými státy zachyceno v Územní agendě. Pro lepší pochopení nástroje TIA je jim proto umožněna participace na výzkumných a experimentálních iniciativách.

Tento projekt proto bude testovat praktické využití současných metod a nástrojů pro TIA. Prostřednictvím analytické práce a interaktivního studia bude projekt EATIA definovat možnosti implementace TIA na národní a sub-národní úrovni ve členských státech Evropské unie. Přístupy tvorby politik v Portugalsku, Slovinsku a Spojeném království budou předmětem případových studií.

Projekt se bude skládat z analytické části a interaktivního studia, které budou probíhat paralelně vedle sebe a budou se vzájemně podporovat. Analytická část poskytne následující:

- Přehled metodiky TIA vytvořené v programových obdobích 2006 a 2013 členskými státy EU a Evropskou komisí.
- Hodnocení stávajících metod a nástrojů pro TIA.
- Odhalení technických potenciálů pro implementaci metodiky TIA.
- Doporučení pro implementaci TIA v praxi.

Vedoucí partner:

University of Liverpool, School of Environmental Sciences (Spojené království)

Partneři:

University of Oporto, Faculty of Engineering (Portugalsko)

University of Ljubljana, Biotechnical Faculty (Slovinsko)

Delft University of Technology (Nizozemí)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Communities and Local Government (Spojené království) – vedoucí stakeholder

Ministry of Cities, Spatial Planning and Environment (Portugalsko)

Ministry of Environment, Spatial Planning and Energy (Slovinsko)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

NEJLEPŠÍ PODMÍNKY ROZVOJE V EVROPSKÝCH METROPOLÍCH (BEST METROPOLISES) BEST DEVELOPMENT CONDITIONS IN EUROPEAN METROPOLISES: PARIS, BERLIN AND WARSAW

Metropolitní regiony jsou základními poli růstu pro regiony i země a jsou považovány za klíčové činitele regionálního rozvoje jak v národním, tak v evropském měřítku. Metropolizace je komplexním procesem postihujícím města na územní úrovni v oblasti sociální a ekonomické. Je proto nezbytné pochopit logiku metropolitního rozvoje, aby mohlo být určeno, jaké potenciály by měly být posíleny.

Projekt se zaměřuje na proces urbánního rozvoje, kterým mnohá města a regiony v EU prošly. Důraz je přitom kladen na města srovnatelná, což umožňuje stanovit jejich podobnosti a výzvy k třem základním tématům projektu – životním podmínkám, mobilitě a governanci v metropolitním kontextu. Analýza je zaměřena na metropolitní oblasti Berlína, Paříže a Varšavy. Má za cíl přinést informace a znalosti, které mohou být využitelné v procesu plánování a rozvoje, respektive v jednotlivých krocích managementu metropolitních měst a oblastí.

Vedoucí partner:

S. Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organization (Polsko)

Partneři:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

Paris Region Planning and Development Agency (Francie)

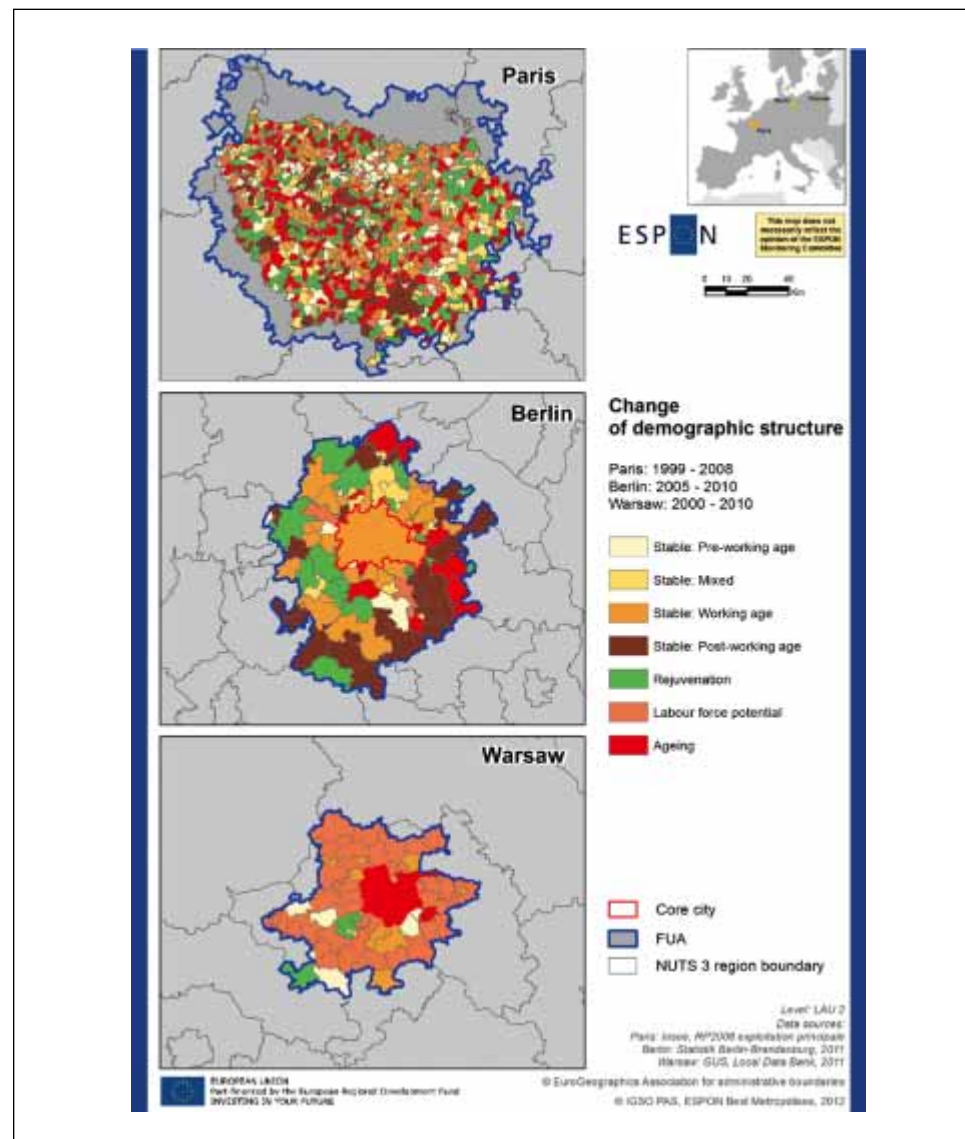
Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

European Funds Department of the City of Warsaw (Polsko) – vedoucí stakeholder

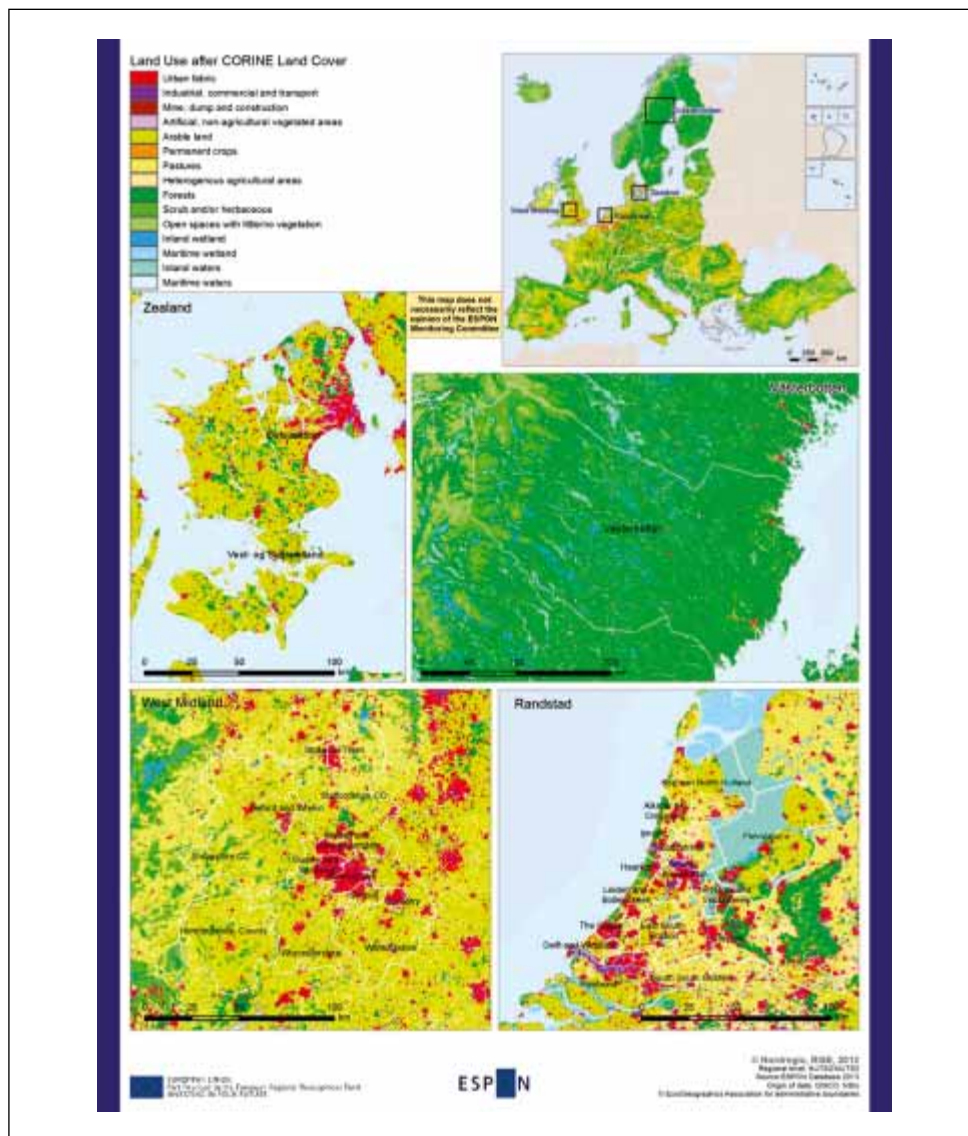
Berlin Senate Department for Urban Development (Německo)

International Relations Department, General Secretariat of the City of Paris (Francie)

Změna demografické struktury v metropolitních oblastech Paříže, Berlína a Varšavy

„CORINE Land Cover“ v regionech případové studie v roce 2006

IDENTIFIKACE A VÝMĚNA NEJLEPŠÍCH ZKUŠENOSTÍ VE TVORBĚ REGIONÁLNÍCH INTEGROVANÝCH STRATEGIÍ V EVROPĚ (RISE)

IDENTIFYING AND EXCHANGING BEST PRACTICE IN DEVELOPING REGION INTEGRATED STRATEGIES IN EUROPE

Regionální přístupy ke strategickému plánování se v rámci Evropy mění a Regionální integrované strategie (RIS) se objevují jako nové možnosti pro regiony zaměřené na soudržnost a integrovaný udržitelný rozvoj.

Ačkoliv se RIS objevují v celé Evropě, neexistuje jejich jednotný model. Naopak se skládají z kombinace několika základních tematických a územních témat, které se liší v závislosti na regionálním kontextu.

Nicméně metodologické výzvy při tvorbě a implementaci RIS zůstávají shodné a RIS mohou být použity jako vhodný nástroj pro regeneraci. Navzdory jejich rostoucímu významu existuje pouze omezená znalost o RIS a tato oblast potřebuje být hlouběji prozkoumána.

Projekt RISE se zaměřuje na čtyři různé evropské regiony: Randstad (Nizozemí), Zeeland (Dánsko), Västernorrland (Švédsko) a West Midlands (Spojené království).

Vedoucí partner:

University of Birmingham – Centre for Urban and Regional Studies (Spojené království)

Partneři:

Delft University of Technology – Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies (Nizozemí)

University of Copenhagen – Forest & Landscape (Dánsko)

University of Umeå – Centre for Regional Science (Švédsko)

NORDREGIO (Švédsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Birmingham City Council (Spojené království) – vedoucí stakeholder

Regional Council of Västernorrland (Švédsko)

Region Zeeland (Dánsko)

Randstad Region, Brussels Office (Nizozemí)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

MONITOROVÁNÍ ÚZEMNÍ VÝKONNOSTI (TPM)

TERRITORIAL PERFORMANCE MONITORING

Územní rozvoj na regionální úrovni je stále významnějším pro efektivnější určení místních a regionálních transformací, stejně jako výzev na evropské úrovni. Znalost specifických regionálních důsledků výzev makro-měřítko je nicméně omezená a odpovídající nástroje regionálního plánování jsou spíše výjimečné. Projekt Monitorování územní výkonnosti (TPM) se zaměřuje na evropské a světové výzvy se specifickými důsledky – klimatickými změnami, dodávkou energie, demografickým rozvojem a globalizací. Cílem je poskytnout znalost o tom, jak se územní dopady těchto makro-výzev projevují na regionální úrovni a jak lze s těmito výzvami efektivně pracovat. Je bezpochyby důležité sdílet zkušenosti a vyměňovat si nejlepší praktiky, které by mohly být použity k vylepšení efektivity územních strategií, jež jsou implementovány.

Vedoucí partner:

Free University of Brussels (Belgie)

Partneři:

Territorial Studies Institute (Španělsko)

Navarra de Suelo Residencial S.A. (Španělsko)

National Institute for Regional and Spatial Analysis, National University of Ireland, Maynooth (Irsko)

ILS Research Institute for Regional and Urban Development, GmbH (Německo)

KULeuven – Department of Architecture, Urbanism and Planning – Unit Planning & Development (Belgie)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

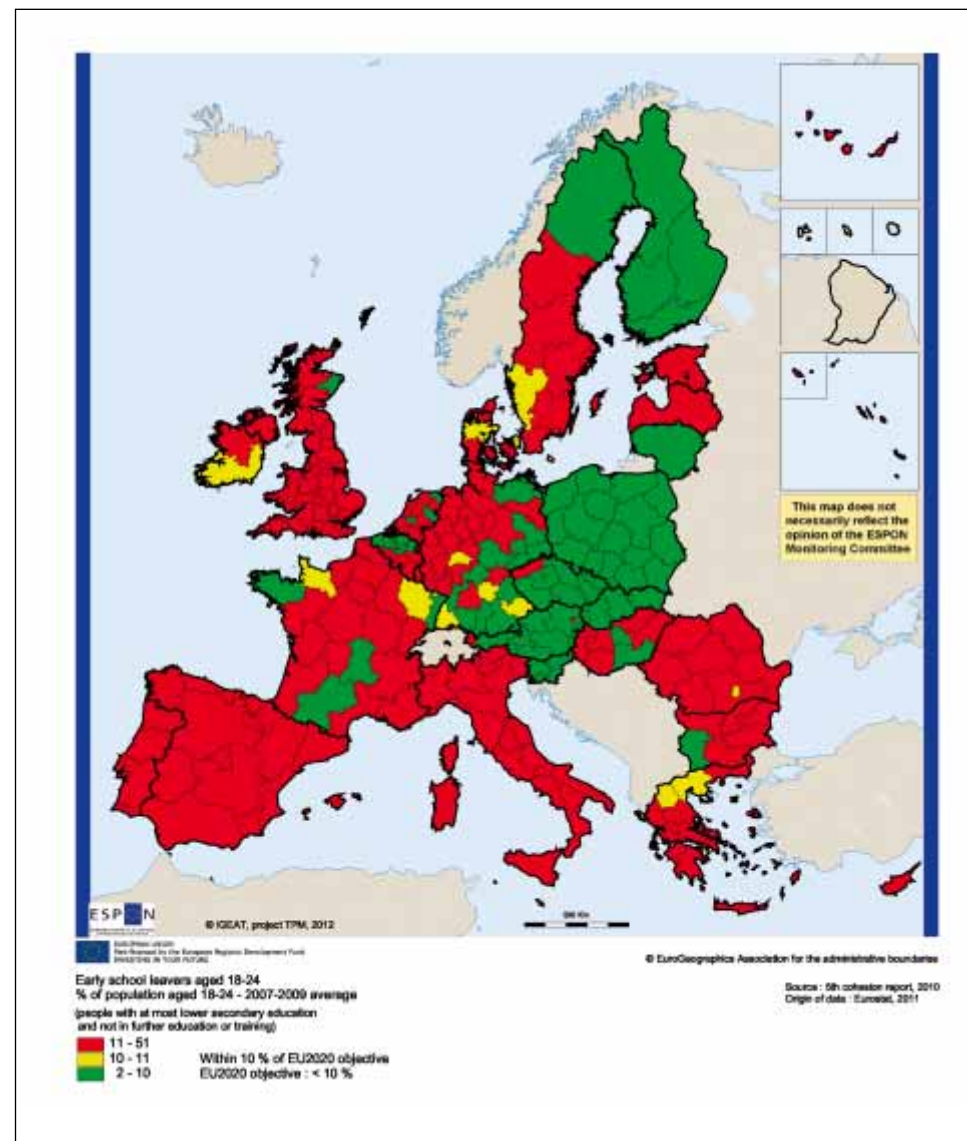
Department for Town and Country Planning, Housing Policy and Heritage, Flemish Government (Belgie) – vedoucí stakeholder

Government of Catalonia, Ministry of Town and Country Planning and Public Works (Španělsko)

Ministry of Economic Affairs and Energy of the State of North Rhine-Westphalia (Německo)

Government of Navarra, Department of Housing and Spatial Planning (Španělsko)

Dublin Regional Authority, Regional Planning Office (Irsko)

Míra odchodu ze školy vzhledem k cíli EU2020

METODA NADNÁRODNÍ PODPORY EVROPSKÉ SPOLUPRÁCE (TransSMC) TRANSNATIONAL SUPPORT METHOD FOR EUROPEAN COOPERATION

V programu INTERREG jsou tradičně projekty vytvářeny zesponu nahoru, tj. jsou založeny na vyjádření zájmu relevantních zainteresovaných subjektů. Výhoda takového přístupu je, že projekty odpovídají individuálním potřebám každého regionu. Tento princip „zdola“ ovšem ohrožuje soudržnost nadnárodních programů spolupráce. Vzhledem k jejich relativní nezávislosti nedochází vždy k jejich vzájemné provázanosti.

Program INTERREG usiluje o získání souhrnného obrázku o výsledcích individuálních projektů, čímž by mohly být projekty i rozvoj samotného programu orientovány více strategickým směrem. Z tohoto důvodu zástupci programu INTERREG IVB Severozápadní Evropa (INTERREG IVB North West Europe, NWE) vyjádřili zájem o realizaci projektu TransSMC.

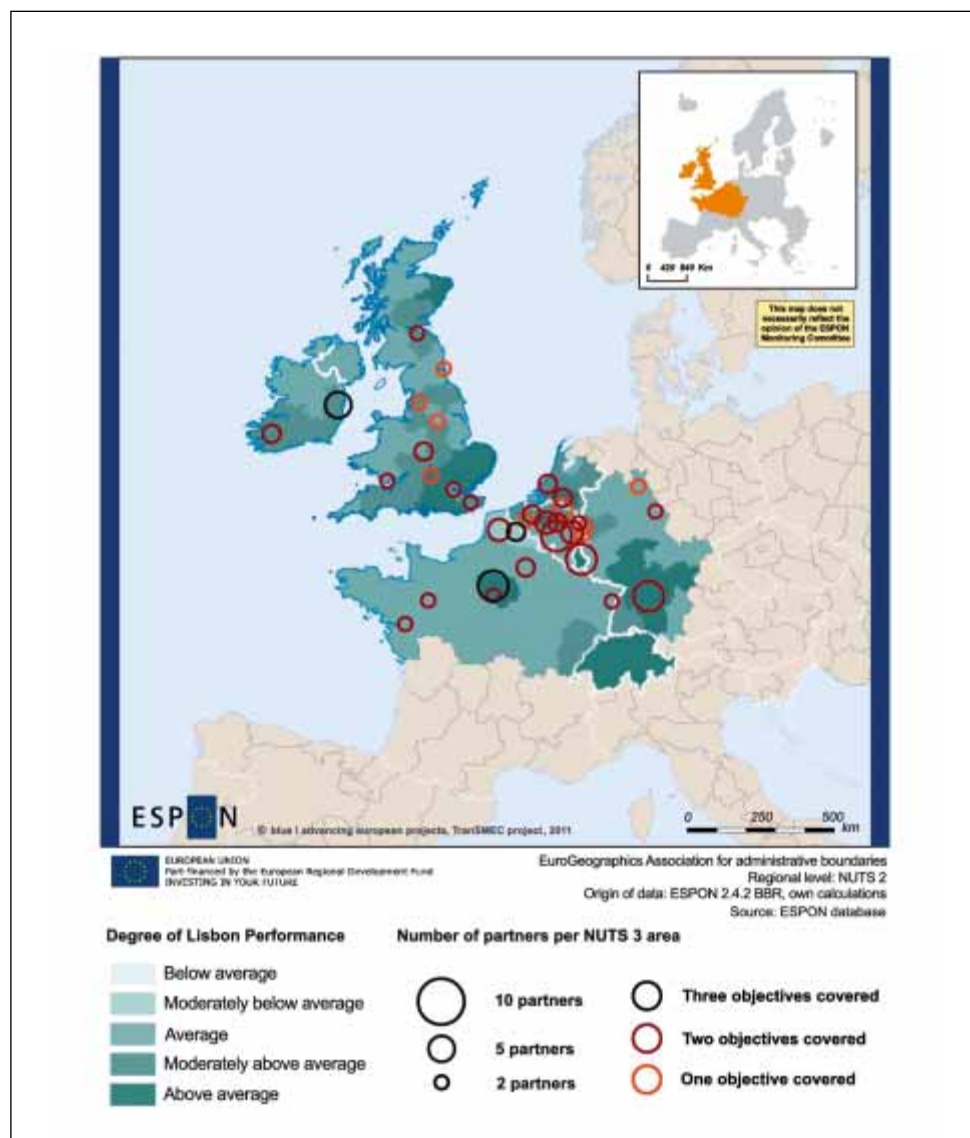
Tento projekt má konkrétně vytvořit základní metodu určující, jak mohou výsledky programu ESPON přidat hodnotu nástrojům, které podporují programy územní spolupráce a úvahy o rozvoji budoucích strategických projektů.

Vedoucí partner:

blue! Advancing European Projects (Německo)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Nord-Pas de Calais Regional Council, Department of EU Affairs (Francie) – vedoucí stakeholder

Počet partnerů zapojených v projektech NWE (INTERREG IVB)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

SELEKTIVNÍ MIGRACE A NEVYVÁŽENÝ POMĚR POHLAVÍ VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH (SEMIGRA)

SELECTIVE MIGRATION AND UNBALANCED SEX RATIO IN RURAL AREAS

Mnoho venkovských a ekonomicky slabých regionů v Evropě je postiženo populačním úbytkem a selektivní migrací. Důkazy naznačují, že zejména mladé a vysoce vzdělané ženy tyto odlehle oblasti opouštějí, což způsobuje nevyrovnanou populační skladbu. Daný efekt má silný vliv na životaschopnost, atraktivitu a konkurenceschopnost těchto oblastí.

Emigrace mladé populace je potom posuzována jako příčina i indikátor ekonomické a sociální zranitelnosti. V této souvislosti projekt SEMIGRA usiluje o identifikaci hlavních důvodů a důsledků selektivní migrace ve venkovských oblastech.

Cílem projektu je vytvořit strategie územního rozvoje, které by řešily otázku selektivní migrace a umožnily stabilizovat demografický a sociální rozvoj.

Vedoucí partner:

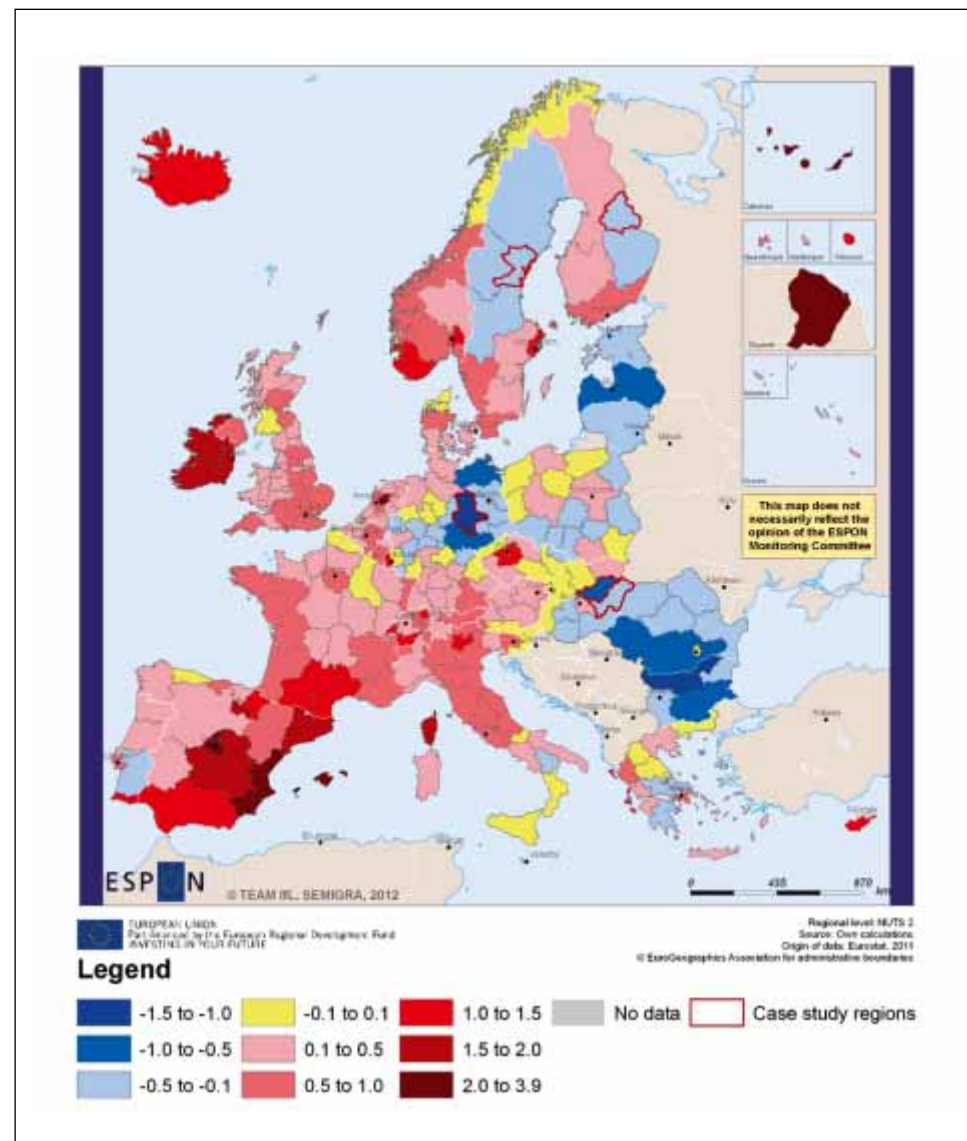
Leibniz Institute for Regional Geography (Německo)

Partneři:

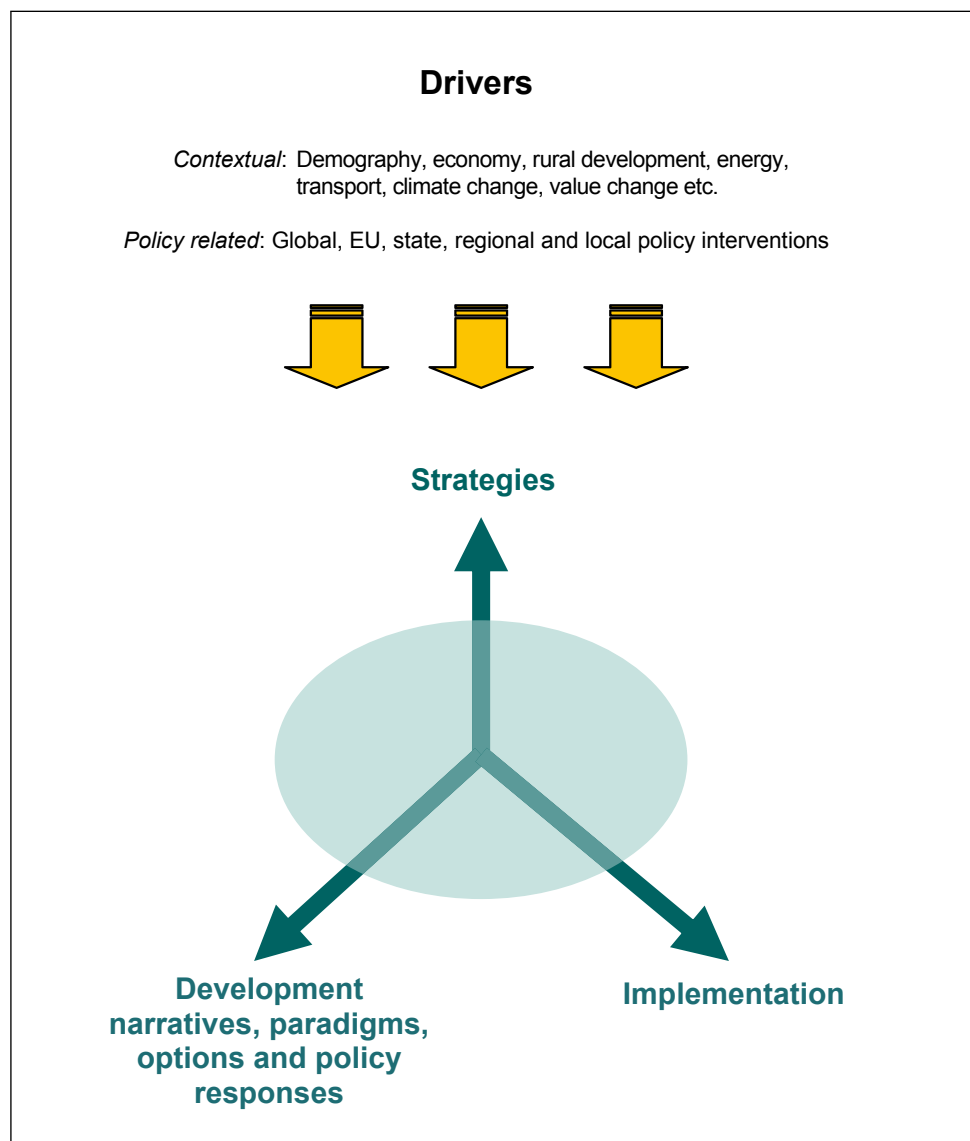
Royal Institute of Technology, Division of Urban and Regional Studies (Švédsko)
University of Oulu, Kajaani University Consortium, AIKOPA Adult and Continuing Education, Regional Research Group (Finsko)
Centre for Regional Studies of Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)
University of Miskolc, Faculty of Economics (Maďarsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Ministry for Regional Development and Transport, Federal State of Saxony-Anhalt (Německo) – vedoucí stakeholder
Észak-Alföld Regional Development Agency Non-profit Ltd. (Maďarsko)
NORDA Regional Development Agency of North Hungary Non-profit Ltd. Liability Company (Maďarsko)
Joint Authority of Kainuu Region (Finsko)
County Administrative Board of Västernorrland (Švédsko)

Průměrný roční vývoj populace na úrovni NUTS 2 v letech 2000-2010 (v %)

Základní rámec pro politický rozvoj

POTENCIÁL VENKOVSKÝCH REGIONŮ (PURR)

POTENTIAL OF RURAL REGIONS

Program ESPON stanovil jako jedno z hlavních evropských témat demografickou a ekonomickou změnu v periferních venkovských oblastech. Projekt 3.2 programu ESPON poukázal na potenciální dopad externích závislostí na tyto regiony a na potřebu inovativních akcí. Inovativní přístupy směrem k územnímu rozvoji těchto regionů jsou klíčovými faktory pro dosažení územní soudržnosti.

Cílem projektu PURR je vytvořit a otestovat nové možnosti studia územních potenciálů vybraných venkovských oblastí a malých/středně velkých měst v periferních oblastech Evropy v okolí Severního, Irského a Baltského moře.

Tyto oblasti čelí problémům, jakými jsou stárnutí populace, migrace, špatná dostupnost, restrukturalizace původního průmyslu nebo rostoucí cena energie. Mají ovšem také určitý územní kapitál vyplývající z jejich identity, přírodního a kulturního dědictví.

V rámci projektu PURR jsou využity výsledky z dříve realizovaných projektů ESPON a vytvořeny a aplikovány metodiky určené pro identifikaci územních potenciálů těchto oblastí. Na tomto základě jsou regionům navržena politická řešení zaměřená na adekvátní využití potenciálu venkovských oblastí.

Vedoucí partner:

Norwegian Institute for Urban and Regional Research – NIBR (Norsko)

Partneři:

London South Bank University (Spojené království)

Vidzeme University College (Litva)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Notodden Municipality (Norsko) – vedoucí stakeholder

Cesis District Council (Lotyšsko)

North Yorkshire County Council (Spojené království)

Welsh Assembly Government (Spojené království)

Dumfries and Galloway Council (Spojené království)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

LETIŠTĚ JAKO KLÍČOVÉ FAKTORY EKONOMICKÉHO ÚSPĚCHU V PERIFERNÍCH REGIONECH (ADES)

AIRPORTS AS DRIVERS OF ECONOMIC SUCCESS IN PERIPHERAL REGIONS

Doprava a dostupnost jsou klíčové faktory z hlediska ekonomické prosperity a dlouhodobé atraktivity. Zejména díky globalizaci byl zdůrazněn význam dostupnosti a u některých regionů se ještě posílila role letišť.

Periferní oblasti často trpí omezenou dostupností, což může potenciálně vést k nerovnoměrnému růstu a bránit polycentrickému rozvoji v Evropě.

Pro zajištění vyváženého rozvoje je proto důležité u vzdálenějších oblastí zajistit určitý stupeň dostupnosti.

Tento projekt má za cíl poskytnout lepší pochopení příležitostí a perspektiv investic do regionálních letišť v okrajových oblastech z evropské a národní perspektivy, stejně jako přispět k regionálnímu ekonomickému rozvoji.

Hlavním cílem je poskytnout podklady pro tvůrce politik o budoucích možnostech investic do infrastruktury v okrajových regionech Evropy.

Vedoucí partner:

Department of Sciences for Architecture – University of Genoa (Itálie)

Partneři:

BAK Basel Economics AG (Švýcarsko)

Knowledge and Innovation Intermediaries Consulting LTD (Řecko)

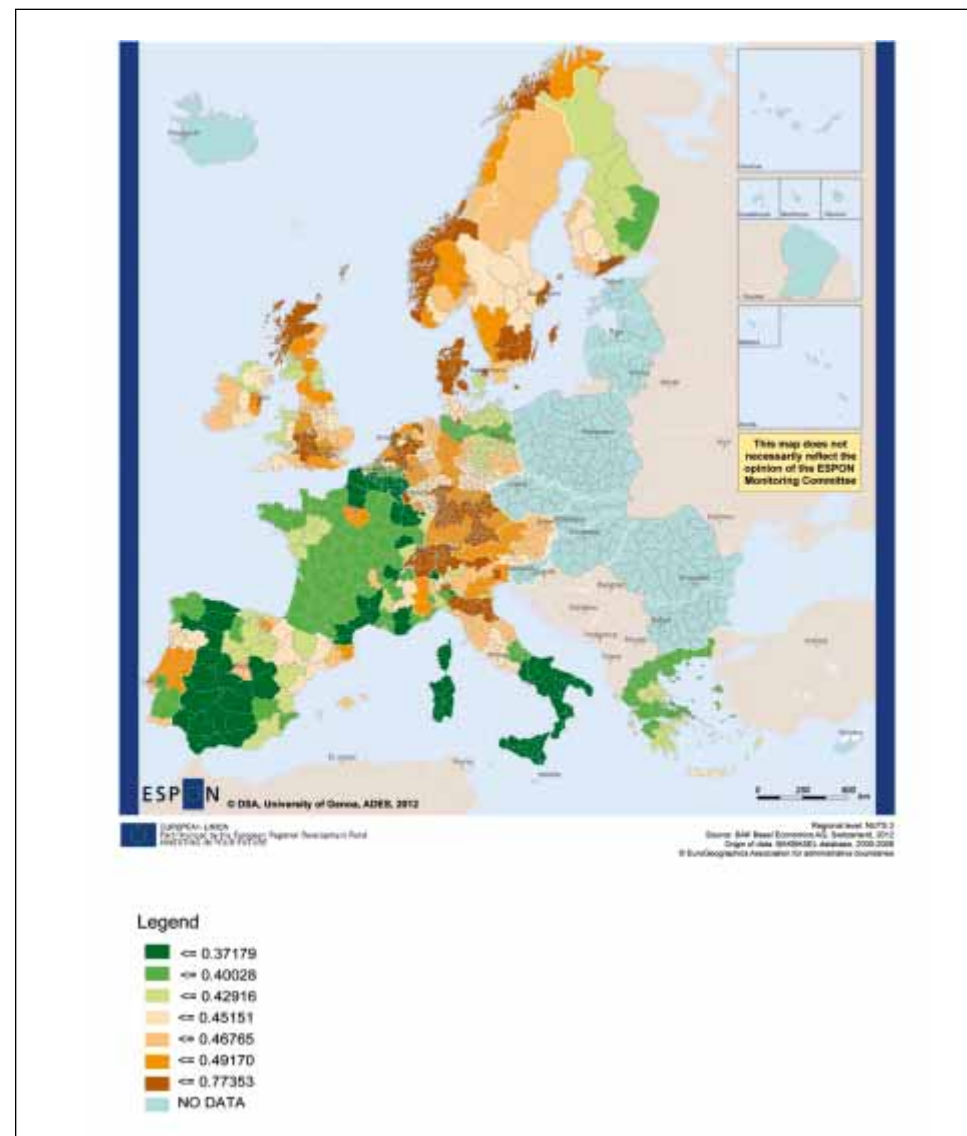
Jyväskylä University School of Business and Economics (Finsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Province of Savona (Itálie) – vedoucí stakeholder

Region of Western Greece (Řecko)

City of Jyväskylä (Finsko)

Dopravní dostupnost (T): Multimodální, Evropa, 2000-2008

SEVERNÍ MOŘE – ŠÍŘENÍ NADNÁRODNÍCH VÝSLEDKŮ (NSS – NORTH SEA STAR) NORTH SEA – SPREADING TRANSNATIONAL RESULTS

Region severního moře čelí stejným energetickým výzvám jako zbytek Evropy a nadnárodní spolupráce je používána ke sdílení znalostí a tvorbě regionálních reakcí s konečným cílem dosáhnout regionální energetické soběstačnosti.

Tento projekt má za cíl zhodnotit výsledky získané z projektu (North Sea Region) se záměrem zpracovat nejefektivnější regionální energetická doporučení, která by bylo možno v budoucích aktivitách využít. Analýza se zaměřuje na roli, kterou může v takovém rozvoji hrát územní spolupráce a jak nové modely pro implementaci klastrového projektu mohou tento proces ovlivnit a podpořit efektivní vícestupňovou správu.

Kombinace zkušeností profesionálů a využití potenciálů a výzev založených na existujících výsledcích ESPON poskytne podklady pro rozhodnutí o budoucích akcích a programových strategiích v regionu Severního moře, které by měly být zároveň použitelné pro mnoho dalších programů a témat. Navíc s ohledem na správu projektu by projekt měl zodpovědět klíčovou otázku týkající se toho, jak klastrový přístup může pomoci stimulovat regionální spolupráci, aby byly vytvořeny podklady pro tvorbu politiky zaměřené na to, jak urychlit aplikaci technologií založených na obnovitelných zdrojích energie a podporu relevantních aktivit zelené ekonomiky v regionu.

Vedoucí partner:

University of Liverpool (Spojené království)

Partneři:

Delft University of Technology (Nizozemí)

Norwegian Institute for Urban and Regional research (Norsko)

Leibniz Institute for Baltic Sea Research (Německo)

University of Oldenburg (Německo)

University Of Málaga, European Topic Centre On Spatial Information and Analysis (Španělsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

The North Sea Region Programme Secretariat (Dánsko)

POLE RŮSTU V JIHOVÝCHODNÍ EVROPĚ (GROSEE) GROWTH POLES IN SOUTH-EAST EUROPE

Ekonomika jihovýchodní Evropy zaostává za většinou Evropy. Nedávné studie upozornily na vznik druhé oblasti za pentagonem, která je charakteristická vysokou koncentrací ekonomických aktivit. Tato nově vniklá oblast se nachází ve střední Evropě, nezasahuje ovšem na území Evropy jihovýchodní.

Tento projekt se bude zabývat třemi hlavními poli růstu v jihovýchodní Evropě – Aténami, Sofií a Bukureští – jejich vztahu k jádrovým oblastem rozvoje Evropy, jejich konkurenceschopností a rolí, kterou tato tři hlavní města mohou jako klíčové ekonomické páky jihovýchodní Evropy mít jak individuálně, tak společně v evropské polycentrické síti. Stěžejním prvkem je v tomto projektu spolupráce těchto hlavních měst a jejich okolí. Projekt by měl navíc zhodnotit alternativy k překonání velkých vzdáleností, jelikož dostupnost má velký dopad na konkurenceschopnost, čímž by mohla být dostupnost a konkurenceschopnost jihovýchodní Evropy posílena.

Cíle projektu jsou v souladu s cíli klíčových politických dokumentů, jakými jsou Územní agenda 2007, Územní agenda 2020 a Zelená kniha o územní soudržnosti, jež zdůrazňují význam polycentrického rozvoje v dosahování územní soudržnosti a zvyšování konkurenceschopnosti oblastí mimo evropské jádro.

Vedoucí partner:

University of Bucharest (Rumunsko)

Partneři:

National Technical University of Athens (Řecko)

Union of Architects of Bulgaria (Bulharsko)

Alexandru Ioan Cuza University of Iasi (Rumunsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Ministry of Regional Development and Tourism (Rumunsko) – vedoucí stakeholder

Ministry for Development, Competitiveness and Shipping (Řecko)

Ministry of Regional Development and Public Works (Bulharsko)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

KLÍČOVÉ INDIKÁTORY PRO ÚZEMNÍ SOUDRŽNOST A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ (KITCASP) KEY INDICATORS FOR TERRITORIAL COHESION AND SPATIAL PLANNING

Projekt KITCASP se bude zabývat využitím územních dat při tvorbě a monitorování národních územních strategií a jiných politik územního rozvoje ve Skotsku, Irsku, Lotyšsku, na Islandu a v Baskicku, Španělsku. Bude zkoumat rozsah, do jakého jsou data programu ESPON použita ve zkoumaných strategiích, a vytvoří postupy o využití indikátorů a dat ESPON v politice územního rozvoje na národní úrovni. Konkrétní důraz je zaměřen na identifikaci klíčové sady indikátorů územní soudržnosti, ekonomické konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje, která by poskytla podklady územnímu plánování na národní úrovni, čerpající z výzkumů ESPON a sady dat dostupné v zemích projektových partnerů. V rámci projektu bude také posouzeno, jak může být posílena a na národní úrovni harmonizována kapacita pro územní analýzu, jak národní analytická zkušenost a odbornost může pomoci informovat a navázat na Územní agendu EU, stejně jako projekt zvaží důsledky pro další výzkum ESPON.

Vedoucí partner:

National Institute for Regional and Spatial Analysis (NIRSA), National University of Ireland Maynooth (Irsko)

Partneři:

London South Bank University (Spojené království)
Vidzeme University of Applied Sciences (Lotyšsko)
Technical University of Catalonia (Španělsko)
University of Akureyri Research Centre (Island)

Stakeholders (zajímavé subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Scottish Government Directorate for the Built Environment (Skotsko) – vedoucí stakeholder
Spatial Policy Unit, Department of the Environment, Heritage and Local Government (Irsko)
State Regional Development Agency, Analyses and Research Coordination Division & International Projects and Communication Division (Lotyšsko)
Icelandic National Planning Agency (Island)
Department of the Environment, Regional Planning, Agriculture and Fishing, Basque Government (Španělsko)

KRAJINNÁ POLITIKA PRO PARK TŘÍ ZEMÍ (LP3LP) LANDSCAPE POLICY FOR THE 3 COUNTRIES PARK

Tento projekt má za cíl vyzdvihnout identitu Parku tří zemí (3LP), s důrazem na jeho významnost v rámci jeho přeshraniční a polycentrické metropolitní situace, stejně jako jeho územní kapitál a potenciál v evropském kontextu. V projektu LP3LP bude krajina chápána jako kapitál pro podporu chytrého, udržitelného a inkluzivního růstu. V tomto smyslu je 3LP přeshraniční testovací půdou pro vylepšení efektivity evropské politiky územní soudržnosti.

Park tří zemí, umístěný v euroregionu Méza-Rýn (Euregio Meuse-Rhine), je přeshraniční evropskou krajinou s vysokým významem v rámci svého polycentrického metropolitního kontextu. V tomto projektu jsou použity studie a výsledky ESPON k tomu, aby zasadily tento region do evropského kontextu a identifikovaly tak potenciální dopady evropských politik a prozkoumaly unikátní územní potenciály tohoto regionu.

Tato informace má být použita k formulaci a stanovení sdílené vize o budoucí krajině v přeshraniční spolupráci účastí v přeshraniční krajině plán. Tento krajinový plán bude sloužit jako základ pro regionální (přeshraniční) politiku cílenou na ochranu a rozvoj jádrových kvalit krajiny v tomto regionu v udržitelném slova smyslu.

Propojení mezi krajinovým plánem a politikou EU poskytne přehled o tom, jak mohou být využity evropské environmentální politiky a legislativa při tvorbě soudržné evropské krajiny, což může v konečném důsledku přispět ke všeobecným evropským cílům chytrého, inkluzivního a udržitelného růstu.

Vedoucí partner:

RWTH Aachen University, Department of Landscape Architecture (Německo)

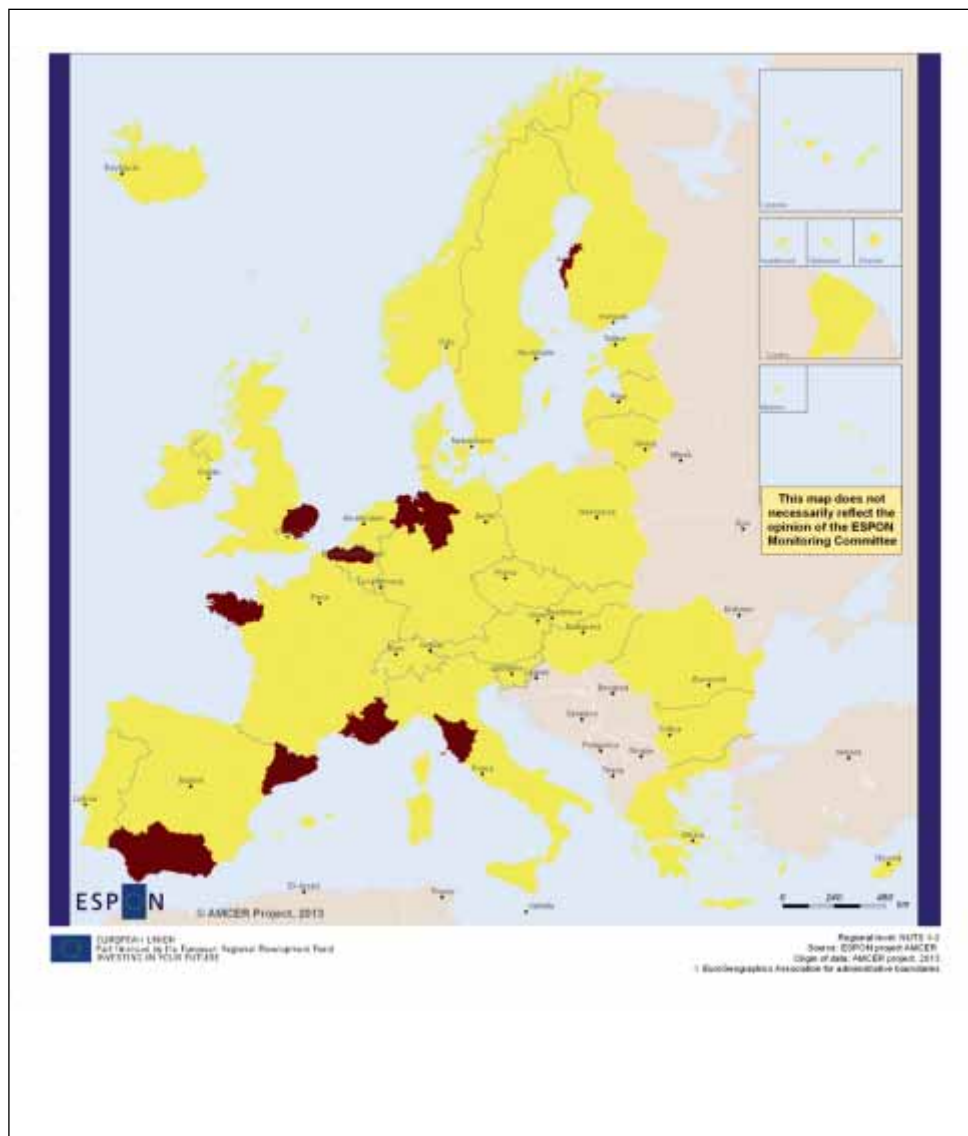
Partneři:

Wageningen University, Landscape Architecture Group (Nizozemí)
Free University of Brussels (Belgie)

Stakeholders (zajímavé subjekty) navrhuující téma výzkumu:

Province of Limburg, Department of Spatial Development (Nizozemí) – vedoucí stakeholder
The Operational General Direction for land-use planning, housing, heritage and energy of the Wallonia public service (Belgie)
The Flemish Region, The Department for Spatial Planning and Cultural Heritage (Belgie)
City region of Aachen, The Department of Building and Environment (Německo)
City of Aachen, The Department of Planning and Environment (Německo)

Mapa participujících regionů projektu AMCER

POKROČILÉ MONITOROVÁNÍ A KOORDINACE EVROPSKÝCH R&D POLITIK NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI (AMCER)

ADVANCE MONITORING AND COORDINATION OF EU R&D POLICIES AT REGIONAL LEVEL

Tento projekt má za cíl přesně informovat devět zapojených regionálních činitelů o jejich R&D systému, evropské R&D politické aktivitě a jejím územním dopadu. Tyto informace by měly poskytnout relevantním regionálním činitelům důkazy potřebné k efektivnější formulaci a řízení R&D politiky. V širším kontextu projekt poskytne harmonizovanou metodologii, kterou mohou použít i jiné regiony, a navrhne, jak může být vylepšen sběr dat, aby efektivněji podpořil řízení R&D politiky a iniciativy územní soudržnosti.

Vedoucí partner:

Innova Europe, Brussels (Belgie)

Partneři:

Technopolis (Francie)
 CERM – Magnetic Resonance Center (Itálie)
 Taso Developments (Španělsko)
 University of Vaasa (Finsko)
 Leibniz University Hannover (Německo)
 University of Sheffield (Spojené království)
 Deusto Foundation (Španělsko)
 Chamber of Commerce and Industry of Paris, ESIEE Paris (Francie)
 University of Lugano (Švýcarsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhující téma výzkumu:

Tuscany Region (Itálie) – vedoucí stakeholder
 General Directorate of Research, Technology and Enterprise of the Innovation Science and Enterprise Regional Ministry of Andalusia (Španělsko)
 Brittany Region (Francie)
 Generalitat of Catalonia – Directorate of Innovation and Internationalization (Španělsko)
 East of England Development Agency (Spojené království)
 Flemish Government – Department of Economy, Science and Innovation (Belgie)
 Ministry for Science and Culture of Lower Saxony (Německo)
 Regional Council of Ostrobothnia (Finsko)
 Provence-Alpes-Côte d'Azur Region (Francie)

ESPON 2013

PRIORITA 2 – CÍLENÁ ANALÝZA ZALOŽENÁ NA POŽADAVKU UŽIVATELE

CHYTRÉ INSTITUCE PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ (SMART-IST) SMART INSTITUTIONS FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT

Tato cílená analýza se bude zabývat institučními faktory vysvětlujícími efektivitu veřejných institucí při tvorbě a implementaci úspěšných strategií a politiky územního rozvoje v rámci politiky soudržnosti EU. Hlavním cílem tohoto projektu je vytvořit společnou metodologii zaměřenou na určení, zhodnocení a posílení efektivity institucí. Tato metodologie také podpoří identifikaci nástrojů technické podpory, která by měla být aplikována na úrovni centrální a regionální správy, aby byla posílena jejich administrativní schopnost pro implementaci politiky soudržnosti. Z tohoto hlediska identifikace úspěšných zkušeností nebo metod coby měřítko pro jiné regiony v Evropě představuje relevantní očekávané výsledky analýzy.

Projekt SMART-IST se bude zaměřovat především na vybrané oblasti Francie a Itálie. Nicméně bude rozšířen o dvě dodatečné případové studie vybrané podle jejich relevance k cíli tohoto projektu (pravděpodobně tedy o jeden ze států přistoupivších do EU v roce 2004 nebo ještě později). Identifikace dvou dodatečných případových studií bude dohodnuta během implementační fáze ve spolupráci nadnárodní projektové skupiny a zainteresovaných subjektů.

Vedoucí partner:

Dipartimento di Architettura e Pianificazione – DiAP, Politecnico di Milano (Itálie)

Partneři:

Politecnico di Torino, Dipartimento Interateneo Territorio, EU-POLIS (Itálie)

Istituto per la Ricerca Sociale – IRS (Itálie)

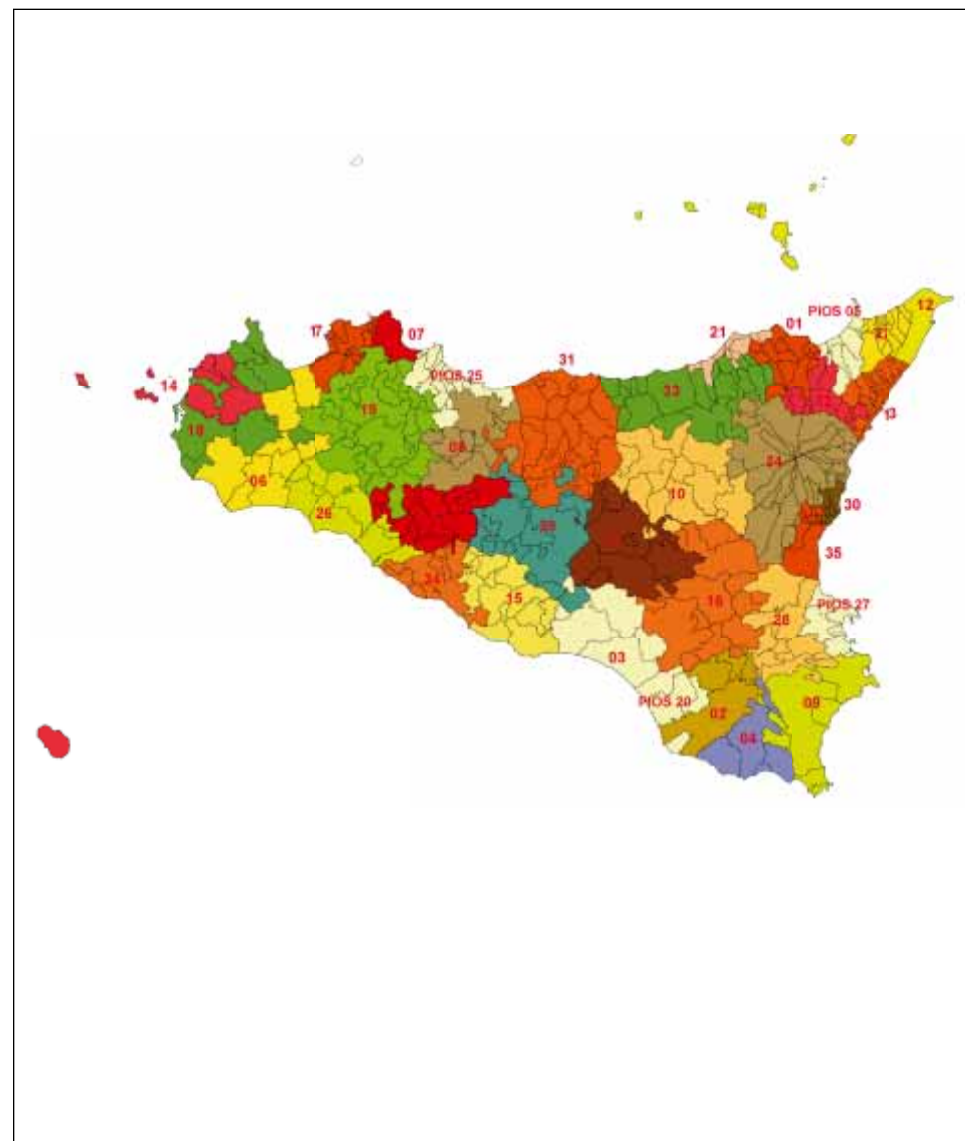
Ecole Normale Supérieure de Lyon (Francie)

Universitat Autònoma de Barcelona (Španělsko)

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma výzkumu:

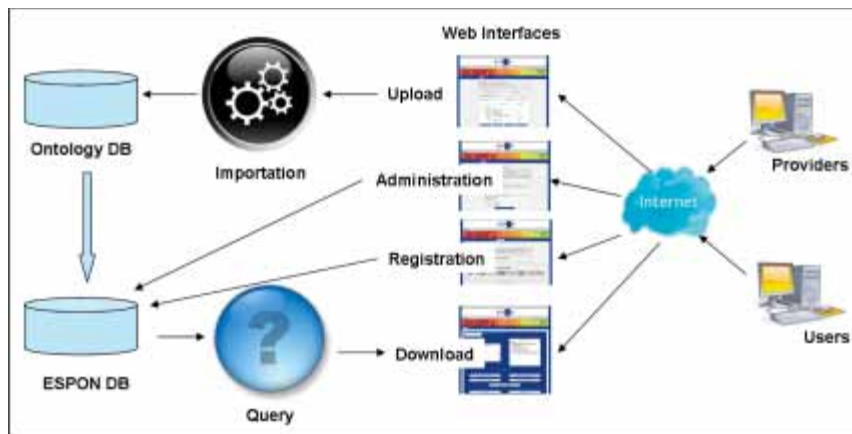
Department for Development and Economic Cohesion of the Italian Ministry of Economic Development (Itálie) – vedoucí stakeholder

Interministerial Delegation for the Development and Competitiveness of Territories (DATAR) of the French Government (Francie)

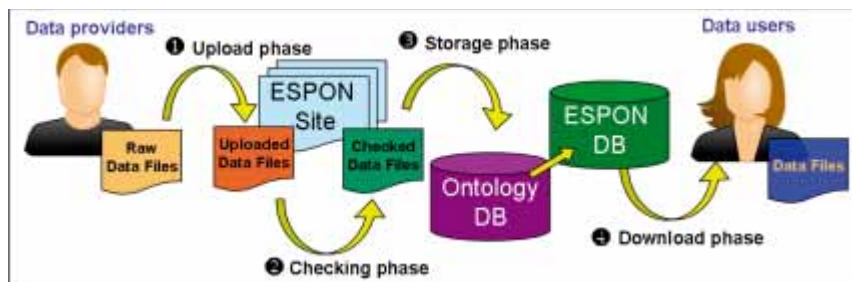

Geografické umístění územních integrovaných projektů (na Sicílii)

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze mapy totožná s verzí závěrečnou

The ESPON DB Application relies on a Web-based architecture, including two databases (ontology DB and ESPON DB) for long term storage of statistical and spatial data. Data providers and end-users interact with the ESPON DB (register, upload files, query data and download files) via Web based interfaces.

The ESPON DB Application data flow allows receiving data from ESPON Projects (acting like data providers) and returning these data to other ESPON Projects (acting as data consumers). The intermediate phases allow checking and improving data quality and are performed without no interaction with the users.

Databáze ESPON 2013 – aplikační architektura a tok dat

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze obrázku totožná s verzí závěrečnou

DATABÁZE ESPON 2013

ESPON DATABASE 2013

Na evropské úrovni vzniklo několik iniciativ zaměřených na srovnatelnost a kvalitu dat, jako např. iniciativa GMES (Global Monitoring for Environment and Security) zahájená v roce 1998, nebo směrnice INSPIRE určená pro tvorbu relevantních a kvalitních geografických informací, které budou sloužit k formulaci, implementaci, monitorování a hodnocení komunitární politiky. Databáze je považována za hlavní složku vědecké platformy programu ESPON a za nástroj poskytující vstupy pro analýzu založenou na územních indikátorech. Stejně tak je databáze důležitá jako nástroj pro průběžné územní monitorování. Proto je stěžejní ji udržet, aktualizovat, dále vyvíjet a rozšiřovat.

Databáze má za cíl integrovat data z různých územních úrovní (globální až místní) a plynoucí z různých zdrojů. Je totiž zřejmé, že mnoho politických cílů, zejména z oblasti územní soudržnosti a managementu funkčních městských oblastí, může být sledováno pouze na místní úrovni, ovšem s přihlédnutím ke globálnímu kontextu. Vzhledem k tomu, že Evropská unie není uzavřeným systémem, je třeba pozorně sledovat mnoho jejích interních dynamik a dávat je do relace s globálními trendy na celosvětové úrovni nebo na úrovni sousedních států. Databáze má ambici vytvořit nová tematická pole (výzkumy a případové studie), které by učinily ESPON vysoce inovativním – a to díky studiu nových témat a návrhů.

Vedoucí partner:

University of Paris 7 Denis Diderot – UMS2414 RIATE (Francie)

Partneři:

University Joseph Fourier, Grenoble 1 (Francie)
 Autonomous University of Barcelona (Španělsko)
 Free University of Brussels (Belgie)
 „Alexandru Ioan Cuza“ University (Rumunsko)
 CNRS Délégation Paris A – UMR Géographie-cités (Francie)
 University of Luxembourg (Lucembursko)

ESPON 2013

PRIORITA 3 – VĚDECKÁ PLATFORMA A NÁSTROJE

SHORMAŽDOVÁNÍ TYPOLOGIE ESPON

ESPON Typology Compilation

Vzhledem k vývoji v relaci k politice soudržnosti EU (Zelená zpráva o územní soudržnosti), k Lisabonské smlouvě a popisu nového evropského cíle územní soudržnosti tento projekt představuje kompilaci regionálních typologií pro oblasti, kterým tvůrci politik věnují zvláštní pozornost. Vybrané typologie reflektují typy oblastí zmíněné v § 158 Lisabonské smlouvy. Jedná se o městské/metropolitní regiony, venkovské regiony, řídce osídlené oblasti, regiony postižené průmyslovou konverzí, přeshraniční regiony, horské oblasti, ostrovy a přímořské regiony. V rámci projektu jsou zkoumány stávající regionální typy, identifikovány relevantní regionální typologie, které jsou dále testovány a postupně rozšiřovány. Budé také sestaven návrh osmi regionálních typologií pro dané typy regionů.

Kompilace typologií bude mít následující podobu:

Soupis faktů typologie ESPON
Název typologie (téma 1-8)
Označení typologie
Geografická úroveň
Stručný popis
Popis metodiky
Použité indikátory
Zdroje indikátorů
Dostupnost indikátorů
Přístup ke členění indikátorů do skupin
Stanovení homogenity
Autor
Doporučení pro použití
Požadavky na aktualizaci
Další možný vývoj
Mapy a GIS
Soubor Excel s regionálními kódy

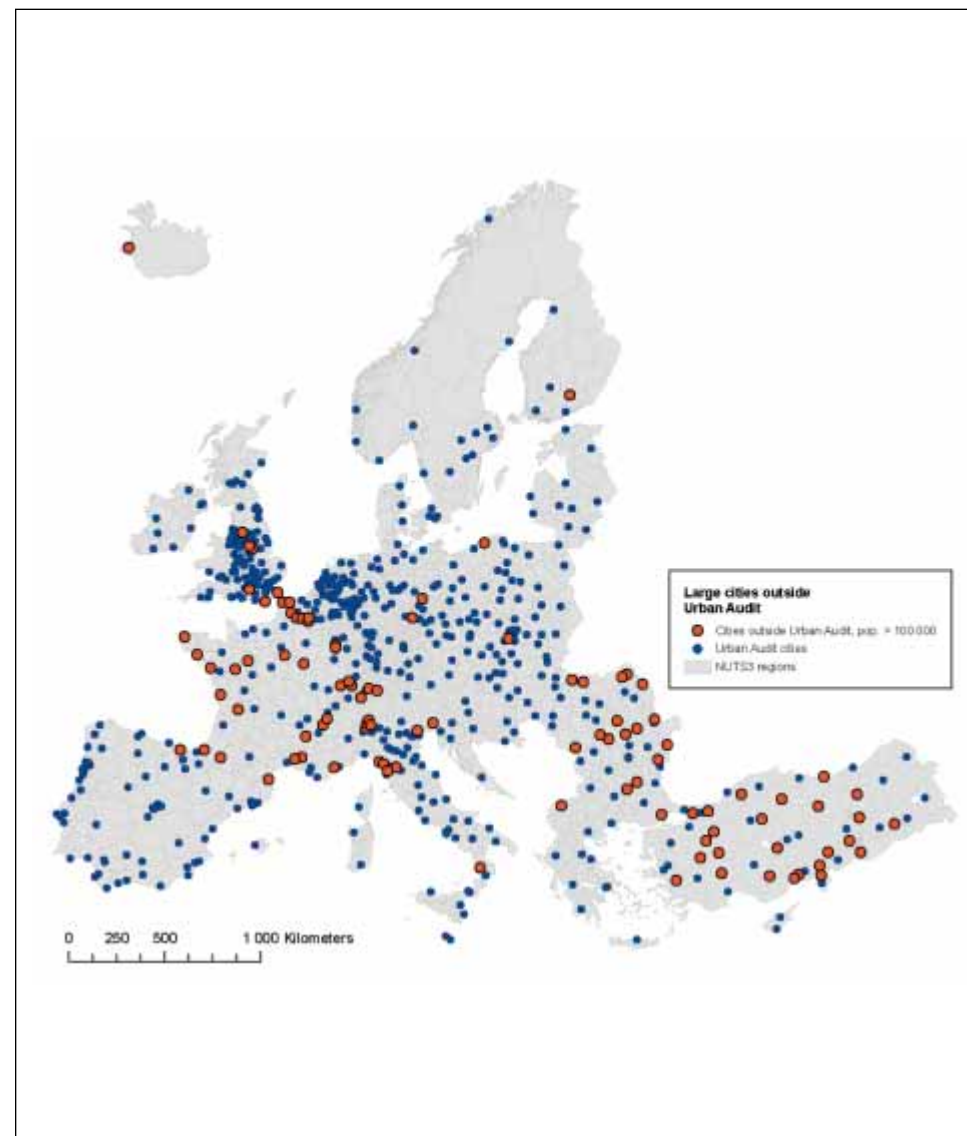
Vedoucí partner:

Spatial Foresight GmbH (Lucembursko)

Partneři:

Leibniz-Institute for Regional Development and Structural Planning – IRS (Německo)

Eurofutures Finland (Finsko)

Významná města v rozšířeném prostoru ESPON

Vzhledem k rozpracovanosti projektu nemusí být tato verze mapy totožná s verzí závěrečnou

Jednotky NUTS 2 a 3 v zemích západního Balkánu a v Turecku (kandidátských a potenciálních kandidátských zemích EU)

INDIKÁTORY ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI (INTERCO)

INDICATORS OF TERRITORIAL COHESION

Lisabonská smlouva rozšířila původní cíle Evropské unie, ekonomickou a sociální soudržnost, o další složku – soudržnost územní. Proto jsou Evropská komise a členské státy EU v procesu definování dalšího konceptu „územní soudržnosti“. Zelená kniha o územní soudržnosti (2008) přemístila toto téma na pole široké veřejné diskuse.

Aby byly pochopeny struktury, trendy a scénáře týkající se územní soudržnosti, poukazuje projekt na potřebu vylepšit důkazy a vytvořit indikátory týkající se územní soudržnosti sloužící zejména tvůrcům politik. Tyto srovnatelné a věrohodné indikátory a indexy mohou být použity pro měření územní soudržnosti, všeobecného územního rozvoje, strukturálních otázek, územních výzev a příležitostí, stejně jako územních dopadů na různé geografické úrovni a na různé typy regionů.

Do procesu vytváření indikátorů a indexů budou zapojeni odpovídající tvůrci politik a zainteresované subjekty – a to při využití výsledků z jiných projektů ESPON. Mezi hlavními územními výzvami a politickými orientacemi budou upřesněny vzájemné vztahy.

Vedoucí partner:

University of Geneva (Švýcarsko)

Partneři:

National Technical University of Athens (Řecko)

Nordregio (Švédsko)

ESPON 2013

PRIORITA 3 – VĚDECKÁ PLATFORMA A NÁSTROJE

ESPON HYPERATLAS THE ESPON HYPERATLAS

HyperAtlas ESPON byl vytvořen již pro předchozí programové období ESPON 2006. S ohledem na vysokou poptávku uživatelů (především z oblasti evropského územního rozvoje) je tento nástroj stále rozvíjen, doplňován a zdokonalován.

HyperAtlas ESPON vychází z předpokladu, že statistické zkoumání daného území je komplexní. Jakékoliv údaje jednoznačně spojené se specifickým cílem jsou výsledkem kombinací různých voleb vztahujících se k danému území, geografické úrovni a statistickým indikátorům. Z toho vyplývá, že k posouzení vybrané územní jednotky musí být brána v úvahu její individuální poloha a umístění.

HyperAtlas ESPON využívá metodologii Multiscalar Territorial Analysis, která umožňuje na jedné straně určit několik indikátorů na základě poměru dvou výchozích geografických indexů, na straně druhé realizovat analýzu a vizualizaci územních jevů v různém vyjádření.

Z praktického hlediska to znamená, že lze zmapovat odchylky konkrétních regionů pro hledaný jev na třech různých úrovních: evropské nebo specifické, střední (NUTS 0, 1 a 2) a místní. Výsledkem tohoto projektu má být elektronická verze HyperAtlasu, aktualizace původního HyperAtlasu včetně nových funkcí a interaktivní uživatelský manuál popisující použitelnost a užitečnost tohoto nástroje a jeho funkce. Předpokládají se přitom dvě verze HyperAtlasu – tištěná a elektronická.

Vedoucí partner:

Université Joseph Fourier Grenoble – LIG laboratory (Francie)

ATLAS ESPON O EVROPSKÝCH ÚZEMNÍCH STRUKTURÁCH A DYNAMIKÁCH (ESPON Atlas) ESPON ATLAS ON EUROPEAN TERRITORIAL STRUCTURES AND DYNAMICS

Projekt ESPON Atlas má za cíl zpracovat srozumitelný a detailní přehled klíčových výsledků ze všech projektů Priority 1 a 2, které představují hlavní zdroje nových faktů, důkazů a znalostí o evropských územních strukturách, trendech, perspektivách a politických dopadech. Společně s indikátory a sadami dat zahrnutými v databázi ESPON bude až do konce programového období 2007–2013 tento projekt shromažďováním „Atlasu ESPON o evropských územních strukturách a dynamikách“ podporovat cíl programu ESPON 2013 týkající se politického rozvoje.

Atlas nebude zaměřen na jednu konkrétní politiku, ale jeho cílem bude srozumitelným způsobem zachytit řadu témat ESPON. Tímto způsobem projekt umožní srovnání mezi regiony a městy a napomůže pochopení diverzity evropského území z hlediska jejich potenciálů a výzev.

Vědecká podpora politického rozvoje:

- Základní a srozumitelný přístup by měl z atlasu vytvořit užitečný a motivující nástroj k hlubšímu studiu všech témat a aspektů evropského územního rozvoje, který může být z hlediska místně-založeného přístupu zajímavý.
- Na základě vybraných a vytvořených map se od projektu předpokládá analýza a interpretace těchto map. Vybrané a vytvořené mapy by měly být doplněny krátkým textem s klíčovými informacemi a relevantními politickými poznámkami na různých geografických úrovních a pro různé typy regionů.
- Interpretace map zahrnutá v atlasu by měla být zpracována ve vysoce komunikativním a pochopitelném stylu a prezentována jednoduchým způsobem pro tvůrce politik. Díky tomu, že atlas poskytne solidní, přesná a věrohodná vysvětlení studovaných a zachycených fenoménů, by nicméně mohl sloužit i pro účely studia.

Vedoucí partner:

Federal Institute for Research on Building, Urban Affairs and Regional Development (Německo)

Partneři:

Spiekermann & Wegener Urban and Regional Research – S&W (Německo)

VÁTI Hungarian Nonprofit Limited Liability Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

DATABÁZE ESPON 2013 – II. FÁZE (2011– 2014), NÁVRH A ROZVOJ VÍCEÚROVŇOVÉ DATABÁZE (M4D)

ESPON DATABASE 2013 PHASE II (2011–2014), MULTI DIMENSIONAL DATABASE DESIGN AND DEVELOPMENT

V návaznosti na výsledky projektu Databáze ESPON 2013 (Fáze I) a závěry a diskuse z probíhajícího projektu Indikátory územní soudržnosti (INTERCO) bude tento projekt dále udržovat, rozvíjet a rozšiřovat databázi ESPON.

Z tohoto hlediska budou brány v úvahu hlavní evropské aktivity prováděné na podporu srovnatelnosti a kvality dat, konkrétně nařízení INSPIRE a program GMES (Světový monitoring životního prostředí a bezpečnosti, nyní Copernicus).

Obecně bude databáze ESPON 2013 zásobovat různé uživatele (komunitu ESPON a širokou veřejnost), včetně vědců, tvůrců politik a zainteresovaných subjektů na regionální a místní úrovni – a to daty, indikátory a (vizualizačními) nástroji v oblasti evropského územního rozvoje a soudržnosti, které jsou potřebné pro politické formulace, aplikace a monitorování na různých geografických úrovních. Data využívaná v projektu vycházejí z evropských institucí, jakými jsou EUROSTAT a EEA, a ze všech projektů ESPON. Tímto prostřednictvím bude projekt Databáze ESPON 2013 přispívat k lepšímu pochopení územních struktur, aktuální situace a minulých a budoucích trendů různých typů evropských území vzhledem k odlišným geografickým kontextům (od místního ke globálnímu) a v rámci široké škály témat.

Vedoucí partner:

UMS 2414 RIATE Université Paris Diderot Paris 7 (Francie)

Partneři:

National Centre for Geocomputation (Irsko)

University Joseph Fourier, Grenoble 1 (Francie)

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

„Alexandru Ioan Cuza“ University (Rumunsko)

Centre National de la Recherche Scientifique – CNRS, Délégation Paris A (Francie)

ONLINE MAPOVACÍ NÁSTROJ ESPON (RIMAP)

ESPON ONLINE MAPPING TOOL

Tento projekt má za cíl jednoduchým a lehce pochopitelným způsobem zpřístupnit a umožnit využití znalostní báze ESPON. Daného cíle bude dosaženo tím, že uživatelé budou moci vytvářet, vizualizovat, analyzovat a stahovat mapy a diagramy dat a indikátorů, které bezprostředně vycházejí z databáze ESPON.

Zpracováním nástroje umožňujícího vizualizaci a analýzu dat a indikátorů ESPON v mapách a diagramech by měl tento projekt vyplnit mezeru mezi šířením dat v tabulkách (v rámci databáze ESPON) a ve fixních mapách (ESPON Online MapFinder a zprávy projektů ESPON).

K dosažení obecných cílů popsaných výše budou zvaženy následující hlavní domény:

- Úložiště dat
- Vizualizace dat
- Analýza dat
- Výstupy
- Uživatelské rozhraní
- Uživatelská podpora
- Webová aplikace

Online mapovací nástroj ESPON bude vysoce interaktivním mapovacím nástrojem dostupným prostřednictvím internetu, kde budou moci uživatelé vybírat, kombinovat a překrývat indikátory z databáze ESPON, vybírat geografii, vytvořit si vlastní mapu, diagram nebo dokonce animace založené na časových řadách indikátorů.

Mapovací nástroj bude k dispozici tvůrcům politik a odborníkům na různých správních úrovních, ale také široké veřejnosti včetně vědců a univerzitních studentů. Tímto způsobem daný nástroj přispěje k využití dat a informací ESPON a konsolidaci evropského výzkumu v oblasti územního rozvoje a soudržnosti.

Vedoucí partner:

AIDICO (Španělsko)

ESPON 2013

PRIORITA 3 – VĚDECKÁ PLATFORMA A NÁSTROJE

BALÍČKY ÚZEMNÍCH DŮKAZŮ PRO PROGRAMY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ (TerrEvi) TERRITORIAL EVIDENCE PACKS FOR STRUCTURAL FUNDS PROGRAMMES

Znalostní základna ESPON je nyní zpracována do takového stupně, ve kterém dokáže významně zásobit jiné programy strukturálních fondů, což může pomoci programovým orgánům v jejich strategickém programování a implementaci.

Významná nová fakta a důkazy na evropské úrovni vyplývající z projektů ESPON mohou být přeneseny na regiony a pokud je to relevantní, mohou být agregovány do většího územního rámce, což může být naopak použito jako znalostní základna pro identifikaci místních charakteristik stejně jako územních znaků, kterými jsou například vzájemné vztahy a závislosti v rámci nebo mezi danými místy. Strategický charakter programů může být ještě zdokonalen benchmarkingem a identifikací klíčových výzev a potenciálů v evropském kontextu, což může dále podpořit stanovení priorit veřejných investic spojených s hmotnými cíli.

Projekt připraví a poskytne předpokládaný přesun územních znalostí do programů pod očekávaný cíl „Práce a růst“ (dříve cíl 1 Konvergence a cíle 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost) a pod cíl Evropské územní spolupráce. Tento projekt pokryje jak programy jednoho konkrétního regionu, tak i programy multiregionální.

Hlavní očekávané výsledky:

- Metodologický koncepční rámec pro zpracování relevantního územního benchmarkingu a analytických složek balíčků územních důkazů ESPON pro programy strukturálních fondů.
- 10 balíčků územních důkazů pro vybrané oblasti, které jsou předmětem případové studie, včetně územního benchmarkingu, analýz, map, územních indikátorů a datových sad.
- 65 listů (factsheets) srovnávajících 52 přeshraničních oblastí a 13 oblastí nadnárodní spolupráce za použití stejné sady klíčových indikátorů.

Vedoucí partner:

Metis GmbH (Rakousko)

Partneři:

t33 di Alessandro Valenza and partners (Itálie)
Faculty of Geography and Geology Iasi (Rumunsko)

ÚZEMNÍ MONITORING REGIONU BALTSKÉHO MOŘE (BSR-TeMo) TERRITORIAL MONITORING FOR THE BALTIC SEA REGION

Evropská politika a Lisabonská smlouva zahrnují cíl územní soudržnosti. Je proto třeba inovovat a vytvořit monitorovací systém územního rozvoje, který může podpořit tvůrce politik na různých úrovních, a přispět tak k evropské konkurenceschopnosti a soudržnosti.

Silnější politický záměr a lepší pochopení struktur, trendů a scénářů ovlivňujících územní rozvoj zdůrazňují potřebu zdokonalit monitorování také na makroregionální úrovni.

Tento projekt ESPON přispěje novými důkazy k územnímu rozvoji a soudržnosti v regionu Baltského moře (BSR) – a to díky zpracování monitorovacího systému založeného na indikátorech. Tento monitorovací systém bude zahrnovat politický rozměr, vztažený k podpoře územní soudržnosti v regionu Baltského moře, a metodologickou dimenzi cílenou na vytvoření nástroje (založeného na indikátorech) sloužícího k monitorování územního rozvoje v regionu Baltského moře. Toto přispěje ke zvýšení znalosti a pochopení procesu územní soudržnosti v daném regionu a zároveň umožní srovnání s jinými evropskými regiony a makroregiony. Také to napomůže přispění BSR k rozumnému, udržitelnému a inkluzivnímu růstu v Evropě, což je obsahem strategie EU2020. Vědecká podpora k politickému rozvoji:

- Ilustrovat a podpořit pochopení územních struktur a trendů na různých úrovních pro různé typy regionů v rámci BSR. Poskytnout důkazy o regionální diverzitě, situaci a vývoji hlavních územních výzev daného regionu: rozdělení východ-západ, sever-jih a město-venkov.
- Použít data evropské úrovně pro účely srovnání a regionální/místní data k zaměření se na specifické výzvy, které jsou pro region BSR nejvýznamnější.
- Poskytnout monitorovací systém založený na indikátorech, doplněný o určité kvalitativní informace, což umožní průběžný monitoring a srovnání územního rozvoje regionu BSR na evropské úrovni, ve vztahu k jiným makroregionům a interně na regionální a místní úrovni.

Vedoucí partner:

Nordregio – Nordic Center for Spatial Development (Švédsko)

Partneři:

University of Gdańsk (Polsko)
Aalto University (Finsko)
RRG Spatial Planning and Geoinformation (Německo)
Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation, Polish Academy of Sciences (Polsko)
BGI Consulting Ltd.(Litva)
Geomedia LLC (Estonsko)

ÚZEMNÍ MONITOROVACÍ SYSTÉM EU (ETMS)**EU TERRITORIAL MONITORING SYSTEM**

Silnější politická vůle integrovat územní rozměr do politiky upozornila na potřebu vytvořit evropský územní monitorovací systém, který může regulérně podpořit hlavní cílové skupiny a poskytnout jim územní informace a důkazy o klíčových trendech evropských regionů, specifických typech území, metropolitních regionech a městech ve vztahu k politickým cílům a prioritám evropských záměrů.

Cílem tohoto projektu je vytvořit praktický a operativní evropský územní monitorovací systém, který vychází zejména ze stávajících statistických informací, dat a vytvořených nástrojů (databází, mapovacích nástrojů) v rámci programu ESPON a který může sloužit jako základ pro další monitorování evropských územních trendů.

Hlavní očekávané výsledky:

- Praktický evropský územní monitorovací systém (ETMS) naplňující potřeby tvůrců politik, kteří vyžadují faktické, statistické informace o územních trendech, dynamikách, vzorcích a strukturálních změnách (nerovnosti a disparity) v evropských regionech, specifických oblastech a městech. Tento nástroj umožní srovnávání měst, regionů a území v Evropě.
- Jednoduchá a uživatelsky přátelská aplikace zajišťující jednoduchou komunikaci a umožňující výběr „monitorovacích indikátorů“ k vizualizaci a prezentaci územních rozvojových trendů v Evropě, jejích regionech a městech.
- „Zpráva o evropském územním monitoringu“ (European Territorial Monitoring Report) týkající se územních struktur a hlavního vývoje (časových řad) v evropských regionech, specifických oblastech a ve městech.
- Politicky zaměřená brožura „Územní klíčová fakta a znaky“ (Territorial Key Facts and Figures) beroucí v úvahu aktuální priority evropské politiky.

Vedoucí partner:

MCRIT (Španělsko)

Partneři:

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

Department of Geography and Environment – University of Geneva (Švýcarsko)

Nordregio (Švédsko)

GISAT (Česká republika)

ZJIŠTĚNÍ ÚZEMNÍCH POTENCIÁLŮ A VÝZEV (DeTeC)**DETECTING TERRITORIAL POTENTIALS AND CHALLENGES**

Regiony v Evropě již nejsou izolovanými entitami, ale jsou napojeny na širší územní kontext, který otevírá možnosti pro využití nového a nedostatečně využitého územního potenciálu pro rozvoj regionů a měst. Pochopení pozice konkrétního regionu nebo města v širším územním měřítku a hledání potenciálů a komparativních výhod je ve stále se zrychlující globalizaci a narůstající konkurenci nezbytné.

Znalost evropské dimenze a její zohlednění při tvorbě strategií a politik je pro tvorbu nových regionálních politických přístupů primárně důležitá. Tento projekt má uspokojit poptávku po analytických metodách a přístupech a podpořit místní a regionální odborníky a tvůrce politik hledající způsoby, jak zjistit územní potenciál zahrnující evropské hledisko a jak obrátit výzvy v potenciál.

Vědecká podpora k politickému rozvoji:

- Projekt DeTeC poskytne praktický návod, jak využít znalosti ESPON ke zjištění územního potenciálu a k přeměně výzev v potenciály vyplývající z širšího územního kontextu. Projekt bude zahrnovat konkrétní případy dobré praxe kvalitního využití územního potenciálu, založeného na srovnání se s obdobnými regiony/městy.
- Cílovou skupinou pro tento projekt jsou odborníci a tvůrce politik, zejména na regionální a místní úrovni, kterým bude nabídnut přehled a postup pro jejich každodenní práci. Obecný postup o analytických přístupech a metodách bude relevantní také pro odborníky a tvůrce politik zapojené do plánování rozvoje v případě přeshraničního, národního a nadnárodního uspořádání.

Vedoucí partner:

Nordregio – Nordic Center for Spatial Development (Švédsko)

Partneři:

Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences (Polsko)

ESPON 2013

PRIORITA 3 – VĚDECKÁ PLATFORMA A NÁSTROJE

ESPON CITYBENCH PRO SROVNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH MĚSTSKÝCH ZÓN (CityBench)

CITYBENCH – ESPON CITYBENCH FOR BENCHMARKING EUROPEAN URBAN ZONES

Města všech velikostí mohou hrát významnou roli jako kreativní, efektivní a environmentálně šetrné zdroje chytrého, udržitelného a inkluzivního územního rozvoje. Existují ale hrozby a bariéry k jeho naplnění v podobě demografických a ekonomických výzev, sociálních disparit/polarizace a suburbanizace.

Členské státy EU a Evropská komise určují urbánní politiku na evropské úrovni. V následujícím programovém období 2014–2020 by mohla hrát městská agenda významnější roli než v programech strukturálních fondů předchozího období. Tento proces bude vyžadovat důkazy o urbánních skutečnostech, což je úkol, kde je třeba mnoha iniciativ a kde může vzájemná spolupráce poskytnout přidanou hodnotu.

Na základě zvýšeného důrazu na městské komponenty a také předpokládaného nárůstu využití finančních nástrojů v kohezní politice bude v rámci tohoto projektu ESPON vytvořen webový nástroj CityBench. Tento nástroj pomůže tvůrcům politik, odborníkům, veřejným a soukromým investorům posunout ekonomickou, sociální a environmentální udržitelnost měst do popředí rozhodování. Tento nástroj jim umožní srovnávat daná města s jinými obdobnými městy – a to v otázkách, jakými jsou demografické a ekonomické výzvy, sociální disparity/polarizace, suburbanizace a emise skleníkových plynů. Tento srovnávací nástroj vytvoří příležitosti pro formování inovativních vzdělávacích sítí mezi městy. Poskytne první informaci o vhodnosti finančních nástrojů při tvorbě místně orientované politiky pro řešení rizik a příležitostí.

Vedoucí partner:

Geodan Holding (Nizozemí)

Partneři:

University Jaume I (Španělsko)

SKANDINÁVSKO-BALTSKÉ DIALOGY O NADNÁRODNÍCH PERSPEKTIVÁCH V ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ (NORBA)

NORDIC-BALTIC DIALOGUES ON TRANSNATIONAL PERSPECTIVES IN SPATIAL PLANNING

Cílem projektu NORBA je usnadnit nadnárodní dialogy o územním plánování mezi tvůrci politik a odborníky, vědci a mladými akademiky ve skandinávských a sousedních zemích.

Spolupráce mezi severskými a baltskými organizacemi, které se zabývají územním plánováním a územní soudržností, reprezentovaná instituty Víze a strategie v regionech Baltského moře (VASAB) a Severská sekce asociace regionálních věd, má potenciál vytvořit skandinávsko-baltskou komunitu v oblasti nadnárodních otázek plánování.

Díky projektu NORBA by mělo obecně dojít ke zvýšení povědomí o programu ESPON a k rozšíření výsledků ESPON vážících se k oblastem skandinávských a baltských zemí.

V průběhu trvání projektu budou realizovány nadnárodní dialogy o územním plánování mezi tvůrci politik a odborníky, vědci a mladými akademiky, čímž bude dosaženo mezigeneračního dialogu v oblasti územního rozvoje. Díky daným seminářům a konferencím budou předány výstupy z projektů ESPON a proběhne debata ohledně strategie Evropské unie pro region Baltského moře.

Vedoucí partner:

University of Eastern Finland/ Karelian Institute (Finsko)

Partneři:

University of Akureyri (Island)

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

Royal Institute of Technology (Švédsko)

University of Tartu (Estonsko)

State Regional Development Agency (Litva)

ESPON V INTEGROVANÝCH ÚZEMNÍCH STRATEGIÍCH (ESPON – INTERSTRAT)

ESPON IN INTEGRATED TERRITORIAL STRATEGIES

Cílem tohoto projektu je usnadnit a posílit využití výsledků ESPON při tvorbě a monitorování integrovaných strategií územního rozvoje a podpořit šíření užitečnosti výsledků ESPON v procesu tvorby integrovaných politik.

Zaměřením projektu je aktivní výuka, využití analýzy ESPON a souvisejících dat v rozvoji integrovaných strategií územního rozvoje na úrovni rozhodování.

Projekt má umožnit, aby byly výsledky programu ESPON snáze využitelné při tvorbě a monitorování Integrovaných strategií územního rozvoje (ITDS) a aby byly formou výuky předány informace o aktuálním a potenciálním příspěvku programu ESPON při tvorbě politik.

Tento projekt má dále usnadnit nadnárodní výměnu zkušeností a dat o rozvoji, implementaci a monitorování integrovaných územních strategií v kontextu programu ESPON. Stejně tak má za cíl vytvořit a použít nadnárodní přístup umožňující výměnu znalostí mezi vědci zúčastněnými v programu ESPON, tvůrci politik a odborníky ze členských zemí EU. Má prozkoumat užitečnost výsledků ESPON pro rozvoj ITDS a podpořit nadnárodní zájem v přípravě strategií ITDS, které by přispěly konkurenceschopnosti a soudržnosti díky rozvoji evropských regionů.

Vedoucí partner:

Royal Town Planning Institute (Spojené království)

Partneři:

Warsaw University (Polsko)

Brussels Free University (Belgie)

Ministry of Regional Development and Public Works (Bulharsko)

Panteion University of Social and Political Sciences (Řecko)

National University of Ireland, Maynooth (Irsko)

University of Rome „Tor Vergata“ (Itálie)

„Alexandru Ioan Cuza“ University of Iasi (Rumunsko)

Ministry of the Environment and Spatial Planning (Slovinsko)

ESPON 2013

PRIORITA 4 – NADNÁRODNÍ SÍŤOVÉ AKTIVITY

TVORBA NADNÁRODNÍHO ŠKOLÍCÍHO PROGRAMU K PODPOŘE ZÁJMU O ZNALOSTI

ESPON2013 (ESPONTrain)

ESTABLISHMENT OF A TRANSNATIONAL ESPON TRAINING PROGRAMME TO STIMULATE INTEREST TO ESPON2013 KNOWLEDGE

Cílem projektu ESPONTrain je šíření znalostí o programu ESPON2013 metodou nadnárodní spolupráce, která umožní praktické využití výsledků programu na regionální a místní úrovni.

Konkrétně se bude jednat o:

- Podporu aktivit nadnárodní výuky realizované jak e-learningem, tak spoluprací národních kontaktních míst zahrnutých v tomto projektu.
- Výběr cílových skupin, které budou seznámeny s filozofií ESPON, hlavními myšlenkami a výsledky tohoto programu.
- Rozšíření znalostí z dříve realizovaných projektů, ze kterých bude vytvořen výukový materiál vysoké vypovídací schopnosti.

Výstupy z programu budou utříděny do následujících šesti výukových balíčků:

- Migrace – demografie
- Venkov
- Energetické-klimatické změny a jiná rizika
- Městské & aglomerační ekonomiky
- Specifické typy regionů
- Územní spolupráce – tvorba governance

Hlavní očekávané aktivity jsou následující:

- Definování cílových skupin, identifikace školitelů a studentů
- Sběr, analýza a identifikace výukového materiálu založeného na výsledcích ESPON
- Identifikace struktury kurzů a výběr výukových scénářů
- Tvorba výukové základny a výběr z elektronických a multimediálních možností
- První cyklus výuky (pro tvůrce politik)
- Druhý cyklus výuky (pro studenty doktorského typu studia)
- Hodnocení a reportování výukových cyklů
- Závěrečná nadnárodní konference

Díky výše uvedeným aktivitám bude projekt ESPONTrain schopen zajistit angažovanost stakeholderů a poskytnout jim znalosti plynoucí z projektů programu ESPON, prostřednictvím čehož bude dosaženo multiplikačního šíření výstupů z programu.

Vedoucí partner:

Panteion University of Social and Political Sciences of Athens (Řecko)

Partneři:

University of Rome "Tor Vergata" / Department DET (Itálie)

Institute for Spatial Development (Česká republika)

"Alexandru Ioan Cuza" University (Rumunsko)

Ministry of Regional Development and Public Works (Bulharsko)

Ministry of the Environment & Spatial Planning (Slovinsko)

University of Tartu (Estonsko)

Research Institute of Territorial Planning of Vilnius Gediminas Technical University (Litva)

Town Planning and Housing Department (Kypr)

MEPA-Malta Environment and Planning Authority (Malta)

DŮKAZY ESPON V SEVEROEVROPSKÉM KONTEXTU (ENECON)**ESPON EVIDENCE IN A NORTH EUROPEAN CONTEXT**

Projekt ENECON je zaměřen na výzvy a příležitosti, kterým čelí územní rozvoj a politiky a nástroje územního plánování vztahující se zejména na rozsáhlé území severní části Evropy.

Prostřednictvím aktivního usnadnění využití důkazů ESPON a jejich kapitalizací je celkovým cílem projektu přispět k ujasnění významu evropské perspektivy v územním rozvoji a soudržnosti, a především stěžejní potřeby přístupu národní spolupráce k územní analýze, politikám a plánování v makroregionálním kontextu a perspektivě. Interakce projektu zároveň pomohou vytvořit seversko-baltskou komunitu v oblasti územního rozvoje a územního plánování. Projekt ENECON se zabývá severoevropskou makroregionální perspektivou s primárním zaměřením na severskou a baltskou oblast, která se skládá z osmi zemí – Dánska, Estonska, Finska, Islandu, Lotyšska, Litvy, Norska a Švédska, a to konkrétně tématy územního rozvoje a plánování vycházejícími z jejich obecné severské lokace a vnějších vztahů se severskými sousedy.

Hlavní výsledky z hlediska kapitalizace:

Do aktivit projektu budou zapojeny různé cílové skupiny ze seversko-baltských zemí: např. tvůrci politik, profesionální projektanti a odborníci, vědci a mladí akademici, studenti. Interakce projektu mezi těmito různými skupinami pomohou vytvořit solidní seversko-baltskou komunitu v oblasti územního rozvoje a územního plánování, která dá základ:

- Top-down přesunu evropských konceptů, perspektiv a důkazů a pohledů ESPON (tj. down-loading).
- Bottom-up přesunu národních a regionálních konceptů a perspektiv, důkazů/pohledů včetně myšlenek a zájmů (tj. uploading).
- Horizontálnímu předávání konceptů a perspektiv a důkazů/pohledů mezi národy/regiony v seversko-baltském makroregionu (tj. cross-loading).

Hlavní očekávané aktivity:

- Seversko-baltská makroregionální konference, která se uskuteční na konci realizace projektu (leden–březen 2014).
- Konference „ESPON meets the Arctic“ ve spolupráci se Severským výzkumným fórem (srpen 2013).
- Semináře malého rozsahu věnované vybraným tématům (2012–2013).
- Výukové aktivity včetně zpracování výukového materiálu určené univerzitám a akademické komunitě (září 2012–červen 2013).
- Sady publikací vycházející z konkrétní události/aktivity a finální publikace shrnující výsledky.
- Internetová stránka k usnadnění šíření informací.

Vedoucí partner:

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

Partneři:

University of Eastern Finland – Karelian Institute (Finsko)

University of Akureyri (Island)

Royal Institute of Technology (Švédsko)

University of Tartu (Estonsko)

State Regional Development Agency (Lotyšsko)

Research Institute of Territorial Planning of Vilnius Gediminas Technical University (Litva)

Danish Centre for Spatial Planning (Dánsko)

ESPON 2013

PRIORITA 4 – NADNÁRODNÍ SÍŤOVÉ AKTIVITY

KAPITALIZACE A ŠÍŘENÍ KONCEPTŮ ESPON (CaDEC)

CAPITALISATION AND DISSEMINATION OF ESPON CONCEPTS

Cílem projektu je kapitalizovat a šířit výsledky a aktivity ESPON pomocí konceptů, které jsou součástí projektů Priority 1, jako brány ke zprávám ESPON. K realizaci tohoto cíle bude projekt dodržovat následující třístupňovou strategii:

- Tvorba informační sítě mezi projektovými partnery a na národní úrovni mezi projektovými partnery a členy národních cílových skupin.
- Systematický proces diseminace založený na kombinaci top-down podkladů a bottom-up iniciativ, stejně jako interaktivního procesu sítě, který bude přispívat k identifikaci potřeb pro budoucí projekty ESPON.
- Diverzifikovaný přístup, který implikuje:
  - Zajištění určitého stupně srovnání mezi cílovými skupinami určenými v různých zemích, aby byl zajištěn nadnárodní charakter projektu.
  - Možnost volby cílových skupin vzhledem k národním souvislostem, aby bylo dosaženo optimální diseminace a kapitalizace konceptů ESPON v rámci 9 zapojených zemí v projektu.
  - Kombinaci národních a nadnárodních seminářů, aby bylo zabráněno vyloučení neanglicky hovořících jedinců.
  - Výměnu zkušeností zohledňující rozdílnot návrhů ve vztahu k různým kontextům (např. různé stupně správy v jednotlivých zemích).

Hlavní výsledky z hlediska kapitalizace:

Na základě výsledků plánovaného dotazníku předaného cílovým skupinám v jednotlivých zemích bude možné identifikovat jejich potřeby pro kapitalizaci a diseminaci. Kapitalizace bude zahrnovat:

- Výběr projektů ESPON Priority 1 ve vztahu k vybraným konceptům, což může lépe informovat členy cílových skupin o vědcích ESPON. Vybrané projekty budou stručně popsány v národních jazycích a budou dostupné členům cílových skupin.
- Syntézu výsledků z národních a mezinárodních seminářů, která bude podkladem pro zpracování nadnárodní zprávy. Tato zpráva bude identifikovat společné potřeby, společné myšlenky a návrhy pro ESPON ve vztahu k pochopení a využití konceptů vybraných v rámci projektů ESPON.

Hlavní očekávané výsledky:

- Distribuce dotazníku členům cílových skupin v jednotlivých zemích.
- Národní semináře organizované projektovými partnery doplněné o dotazníky s cílem zjistit potřeby členů cílových skupin, představit interaktivnějším způsobem projekty ESPON ve vztahu ke konceptům a identifikovat myšlenky a návrhy pro projekty Priority 2.

- Dva mezinárodní semináře:
  - Kde budou projektoví partneři a odborníci prezentovat výsledky svých aktivit (analýza dotazníků, výsledků národních seminářů) a práce (prezentace konceptů vybraných ve vztahu k národním systémům územního plánování) dalším projektovým partnerům, vybraným členům cílových skupin a externím expertům.
  - Zapojení členů cílových skupin poskytne příležitost prezentovat syntézu dílčích národních seminářů a diskutovat další požadavky, návrhy a myšlenky pro program ESPON.

Vedoucí partner:

Université Paris Diderot (Francie)

Partneři:

Netherlands Environmental Agency (Nizozemí)

Spanish Observatory for Sustainability (Španělsko)

Brussels Free University (Belgie)

“Alexandru Ioan Cuza” University (Rumunsko)

Institute for Urban Design and Spatial Planning (Slovensko)

State Regional Development Agency (Lotyšsko)

Ministry of Regional Development and Public Works (Bulharsko)

University of Rome “Tor Vergata” / Department DET (Itálie)

ROZBOR A KAPITALIZACE VÝSLEDKŮ ESPON NA RŮZNÝCH ÚROVNÍCH (SCALES) BREAKDOWN AND CAPITALISATION OF ESPON RESULTS ON DIFFERENT SCALES

Diseminace výsledků ESPON jde ruku v ruce s mnoha výzvami s ohledem na různá měřítka. Zejména zainteresované subjekty na nižších než národních úrovních často řeší pro svoje účely relevanci programu ESPON. Cílem tohoto projektu je vytvořit strategie, které by řešily výzvy různých úrovní z hlediska kapitalizace výsledků ESPON.

Startovacím bodem pro rozvoj diseminace výsledků zohledňující různé úrovně jsou následující strategie:

- Přiblížení (zooming in) – tato strategie je strategií nejjasnější, ovšem v mnoha případech je toto možné pouze přiřazením výsledků ESPON k domácím datům.
- Evropské srovnání – srovnání místní, regionální a národní pozice s větším prostorem je často vhodnější: použití evropských průměrů, evropských trendů, vícenárodních uspořádání atd. nabízí řadu poměrně „didaktických“ přístupů.
- Bi/multilaterální srovnání – srovnání na (multi-) místní, regionální, národní úrovni jsou nejpřístupnější: identifikace skupin oblastí s obdobnými výzvami nebo profily může mít pro tvůrce politik vysoký význam. Tyto oblasti mohou být sousedící nebo rozptýlené. Tato srovnání mohou sloužit jako podklady pro debaty o územní soudržnosti (regiony s konkrétními výzvami), stejně jako mohou pomoci stanovit skupiny stakeholderů s ohledem na konsorcium Priority 2.

Hlavní výsledky z hlediska kapitalizace:

Bude vytvořen manuál shrnující závěry ze seminářů. Tento manuál poskytne doporučení, jak řešit problém spojený s různými měřítka a jak použít výsledky ESPON na různých úrovních. Tento manuál bude rozdělen na dvě části, tedy určen dvěma vzájemně se doplňujícím skupinám uživatelů:

- Manuál poskytne návody k usnadnění prezentace výsledků ESPON na různých úrovních v závislosti na zemích zapojených v projektu. Bude se zabývat řadou výsledků ESPON přecházejících z místního měřítka k více evropskému a globálnímu měřítka.
- Manuál zároveň poskytne tematické návody určené specifickým evropským výzvám a zaměřené na témata seminářů. Zároveň se bude orientovat na výzvy různých úrovní z hlediska urbánních funkcí, dopravy a ekonomiky.

Hlavní očekávané výsledky:

- Seminář: města, regionální rozvoj a plánování, Lucembursko (září–říjen 2011).
- Seminář: vztahy město-venkov, Maďarsko (září–říjen 2011).
- Seminář: ekonomika, inovace a dostupnost, Švýcarsko (březen 2012).
- Seminář: rizikový management, klimatické změny a kultura, Rakousko (březen 2012).
- Závěrečný seminář: výsledky SCALES-ESPON z nadnárodního a národního hlediska, Německo (září 2012).

Vedoucí partner:

Federal Institute for Research on Building, Urban Affairs and Spatial Development – BBSR, (Německo)

Partneři:

University of Luxemburg (Lucembursko)

Federal Office for Spatial Development (Švýcarsko)

Austrian Conference on Spatial Planning (Rakousko)

VÁTI Hungarian Non-profit Limited Liability Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

Office for National Economic Planning – ONEP (Maďarsko)

ESPON 2013

PRIORITA 4 – NADNÁRODNÍ SÍŤOVÉ AKTIVITY

POUŽIJ ESPON (USESPON)

Use ESPON

Projekt USESPON podpoří využitelnost práce a výsledků programu ESPON 2013. Cílem je mezi klíčovými zainteresovanými subjekty vytvořit povědomí a osvojit si využití metod a nástrojů vytvořených v rámci programu. Strategii projektu je vycházet a čerpat z práce vytvořené ve čtyřech předchozích a stále běžících projektech Nadnárodních síťových aktivit. V tomto smyslu je klíčovou částí nadnárodní práce propojit zdroje vytvořené v daných čtyřech projektech – a to prostřednictvím jejich vedoucích partnerů. Toto zahrnuje následující cíle:

- Tvorbu a další rozšíření e-learningových platform a výukových materiálů (ESPONTrain).
- Nabídku podpory výuky prostřednictvím interaktivních seminářů (INTERSTRAT).
- Zkoumání možností, které nabízí provázanost různých územních měřítek při využití metod ESPON (SCALES).
- Kapitalizaci klíčových územních konceptů (CaDEC).

Vedoucí partneři se budou také aktivně věnovat dalším dvěma projektům Priority 4 – NORBA a ENECON – díky participaci zástupců těchto projektů na událostech ESPON a tam poskytnutým prezentacím.

Hlavní výsledky z hlediska kapitalizace:

Projekt USESPON je postaven na kapitalizaci evropské perspektivy v oblasti územního rozvoje a soudržnosti. Toho bude docíleno tím, že budou zainteresovaným subjektům nabídnuty klíčové metody k interpretaci výsledků ESPON v jejich kontextu, a zároveň jim bude představeno, jak mohou tyto metody využít. Výsledkem této činnosti bude:

- Příprava podpůrných materiálů a plánu a organizace interaktivních seminářů na základě výběru vhodných osob mezi partnery USESPON, využití čtyř předchozích a běžících projektů Priority 4 a nadnárodní spolupráce.
- Osvojení si metod a nástrojů vytvořených v rámci programu ESPON 2013 v případě klíčových stakeholderů.

Hlavní očekávané výsledky:

Díky projektu USESPON se prohloubí schopnost národních kontaktních míst (ECPS) učit se, spolupracovat a komunikovat se zainteresovanými subjekty. Tyto záměry jsou přímo spojeny s dosažením cíle a budou uskutečněny prostřednictvím následujících aktivit:

- Identifikace klíčových potenciálních stakeholderů v členských a partnerských státech EU programu ESPON 2013 reprezentovaných partnery v nadnárodních projektových skupinách, ale zároveň nadnárodními orgány zabývajícími se geografickými specifiky.

- Návrhu a zpracování podpůrných materiálů pro každou z vybraných metod. Toto budou stručné, uživatelsky přátelské, postupné návody, jak použít dané metody. Mohou sloužit jako samostatně stojící dokumenty, ale zároveň mohou být použity na seminářích, kde s nimi budou účastníci seznámeni.
- Návrhu a zpracování internetové stránky projektu, která bude zahrnovat knihovnu publikací ITPS vytvořených v rámci projektu INTERSTRAT, stejně jako ostatní podpůrné materiály.
- Přípravy balíčku VLE o metodách ESPON včetně portálu TIA, Nexus a CoZiCo. Podoba stránek zajistí plnou integraci s VLE portálem.
- Návrhu a realizace čtyř interaktivních seminářů, které se uskuteční v Německu, Lucembursku, Řecku a Polsku. Na základě cílových skupin a jejich potřeb bude každý z daných seminářů zaměřen na jednu z metod ESPON.
- Návrhu a realizace závěrečné nadnárodní konference ve Spojeném království, kde bude v širším měřítku představen souhrn práce a propagován program ESPON.

Vedoucí partner:

Royal Town Planning Institute (Spojené království)

Partneři:

UMS RIATE, Université Paris Diderot Paris 7 (Francie)

Federal Institute for Research on Building, Urban Affairs and Spatial Development (Německo)

Panteion University of Social and Political Sciences of Athens (Řecko)

Centre for European Regional and Local Studies, University of Warsaw (Polsko)

University of Luxembourg (Lucembursko)

Strana	Projekt	Označení v projektu	Originální název
5	1.1.1	Map 3.4	Polycentricity Index
6	1.1.2	Map 1.1	Urbanisation rate in European countries 1950–2000
7	1.1.3	Map 1.2	Population change 1995–2000, ESPON space land border regions, NUTS 3
8	1.1.4	Map 19	Evolution of the population 1995–2000
9	1.2.1	Map 24	Connectivity to rail stations
10	1.2.2	Map 5.4	An overall typology of combined household and business telecommunications development
11	1.2.3	Map 1	The composite index of the IS in Europe based on eEurope and NRI (2005)
12	1.3.1	Map 1	Avalanches
13	1.3.2	Map 6	Percentage semi-natural areas for NUTS 3
14	1.3.3	Figure 39	Number of historic landmarks (plus Czech Heritage UNESCO) and percentage shares of the region
15	2.1.1	Map 1.3	Change of regional welfare in scenario D2
16	2.1.2	Map ES8	The proportion of working age population with tertiary education in the EU-27 in 2000
17	2.1.3	Map 1.1	Total Pillar 1 – Support for Agricultural Work Unit, 1999
18	2.1.4	Map 1	Energy self-sufficiency in Europe in 2002 (%)
19	2.1.5	Figure 2.3	Typology of coastal regions (NUTS 3)
20	2.2.1	Map 1	Annual average Structural Fund spending as a share of GDP in 1999
21	2.2.2	Map 1–4	Average annual Pre-accession Aid spending in percentage of average annual GDP in relation to the change of average national performance measured in the change of the unemployment rate to national averages between 1999 and 2002
22	2.2.3	Map 4	Correlation between FUA typology and connectivity
23	2.3.1	Map 1	Countries' role in the ESDP drafting process
24	2.3.2	Map 1	Changes in state Structures in ESPON 29 spaces
25	2.4.1	Map 2	Usage of land in 2000
26	2.4.2	Map 3–7	Regional classification of Europe: Demography
27	3.1	Map 4	Selected result from Multiscalar Smoothing Methods
28	3.2	Figure 3	The final image 2030 of the cohesion-oriented scenario
29	3.3	Figure 2	Territorial I&R: final values at NUTS 2 (CEIS, 2006)
30	3.4.1	Map 40	Global air interactions in the World in 2000
31	3.4.2	Figure 2	Economic typology of European regions in 2002, 7 types
32	4.1.3	Map 5	Population aged more than 64 years
33	1.4.1	Map 3	European towns from 20,000 to 50,000 inhabitants
34	1.4.2	Map 1	Number of licensed physicians/doctors per 100,000 inhabitants in 2003
35	1.4.3	Figure 21	The large cities, the metropolises and the MEGAs according to their GDP
36	1.4.4	Figure 24	Transported tonnes per unit of GDP and balance of manufactured goods flows
37	1.4.5	Figure 8.1	Population-based Tourism Function Index, national level, 2003
38	3.4.3	Figure 7	GDP/inh 2000 with cartogram proportional to population (NUTS 2)
39	FOCI	Figure 4	A typology of European cities in terms of sectoral structure 2006 (6 sectors, NUTS 3 approximations of cities)

SEZNAM VYOBRAZENÍ

40	EDORA	Map 1	Dijkstra-Poelman Urban-Rural Typology
41	DEMIFER	Map 4	Impact of Migration on Population in 2050
42	ReRisk	Map 6	K-means Clustering of the Normalized and Weighted Values of the Original Indicators of Energy Poverty in EU Regions (NUTS II) – 5 Typologies
43	TIPTAP	Map 2.2.5	Territorial Impact of CAP Policy, Territorial Efficiency – TE
44	ESPON Climate	Map 7	Climate change typology
45	SGPTD	Map 2.1	The 31 Capital and 124 Second Tier Cities
46	GEOSPECS	Map 1	Massif areas in the ESPON space
47	KIT	Map 1.1.4	The Knowledge Economy in Europe
48	ARTS	Map C 23	Regions affected by Seveso Directive
49	ESaTDOR	Map 3	A typology of European Maritime Regions (Schematic Map)
50	SeGI	Map 1	Regional Typology of Economic SGI
51	ATTREG	Figure B	Regional typology by mobility of age cohorts
52	EU-LUPA	Figure 8	Land use performance regarding the Nitrate Directive policy target
53	TERCO	Map 11	Territorial co-operation in different types of regions
55	TIGER	Figure 19	Classification of cities according to the nature of their links with non European cities (with more than 500000 inhabitants)
56	SIESTA	Map 2.7	Labour productivity expressed in relation to the EU27 average (EU27=100), 2008
61	CAEE	Figure 2	Absolute Change in Gross Value Added, 1996 to 2006
62	EUROISLANDS	Figure S31.1	Land Cover of Cyprus
63	METROBORDER	Map 1	The functional urban areas (FUAs) of the cross-border polycentric metropolitan regions and the cross-border cooperation perimeters
64	SURE		Information Society performance by ESPON 123 IS index
65	SS-LR	Map 1.3.1	Annual average GDP growth rate 2005-2025 in the reference scenario
66	ULYSSES	Map 4	Structural Dimension and activity dimension of the ULYSSES regions' institutional setting
67	ESPON TeDi	Map 6	Access to urban nodes
68	POLYCE	Map 3	Potential population change in EU metropolitan areas
69	EATIA	Annex F	Examples for collection of regional/local assessment data at national level in England and Slovenia and a radar chart, showing aggregate results
70	BEST METROPOLISES	Map 2	Change of demographic structures in the Paris, Berlin and Warsaw metropolitan areas
71	RISE	Map 2	Corine Land Cover in case-study regions in 2006
72	TPM	Map 1	School drop-out rate compared to EU2020 objective
73	TranSMEC	Map 8	Number of partners involved in NWE projects (IVB)
74	SEMIGRA	Map 5	Average annual population development 2000-2010
75	PURR	Figure 5	Framework for policy development
76	ADES	Map 3	Transport accessibility (T): Multimodal, Europe, 2000-2008
79	AMCER	Figure 1	Map of AMCER regions
80	SMART-IST	Map 5	The geographical location of the ITPs in Sicily
81	DATABÁZE ESPON		The ESPON DB Application Architecture and Data Flow
82	SHROMAŽĐOVÁNÍ TYPOLOGIE ESPON	Map 1	Major cities in the enlarged ESPON space (draft)
83	INTERCO	Figure 110	NUTS 2 and 3 units of the Western Balkan countries and Turkey (CC/PCC)

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

- 1.1.1**
5 Nordregio
Box 1658
SE-111 86 Stockholm
Sweden
Kontakt: Erik Gloersen
Tel: +44 8 463 54 00
E-mail: nordregio@nordregio.se /erik.gloersen@nordregio.se
<http://www.nordregio.se>
- 1.1.2**
6 Helsinki University of Technology
Centre for Urban and Regional Studies
P.O. Box 9300
02015 Hut
Finland
Kontakt: Christer Bengs
Tel: +358 9 451 4098
E-mail: christer.bengs@hut.fi
<http://ytk.tkk.fi>
- 1.1.3**
7 KTH – The Royal Institute of Technology
100 44 Stockholm
Sweden
Kontakt: Folke Snickars
Tel: +46 8 790 7909
E-mail: Folke@infra.kth.se
<http://www.infra.kth.se>
- 1.1.4**
8 Swedish Institute for Growth Policy Studies
P.O. Box 574
SE-101 31 Stockholm
Sweden
Kontakt: Mats Johansson
Tel: +46 8 790 92 18
E-mail: matsj@infra.kth.se
URL: <http://www.itps.se>
- 1.2.1**
9 University of Tours
Avenue Monge
37200 Tours
France
Kontakt: Philippe Mathis
Tel: +33 2 4736 7055
E-mail: mathis@univ-tours.fr
<http://www.univ-tours.fr>
- 1.2.2**
10 University of Newcastle
Centre for Urban & Regional Studies (CURDS)
Newcastle upon Tyne
NE2 7RU
United Kingdom
Kontakt: Ranald Richardson
Tel: +44 191 222 8004
E-mail: ranald.richardson@newcastle.ac.uk
<http://www.ncl.ac.uk/curds>
- 1.2.3**
11 Warsaw University
Centre for European Regional and Local Studies EUROREG
Krakowskie Przedmiescie 26/28
PL-00-927 Warsaw
Poland
Kontakt: Grzegorz Gorzelak / Agnieszka Olechnicka
Tel: +48 22 826 16 54
E-mail: gorzelak@post.pl / a.olechnicka@uw.edu.pl
<http://www.euroreg.uw.edu.pl>
- 1.3.1**
12 Geological Survey of Finland
P.O. Box 96
02151 Espoo
Finland
Kontakt: Philipp Schmidt-Thome
Tel: +358 9 20 550 2163
E-mail: philipp.schmidt-thome@gsf.fi
<http://en.gtk.fi>
- 1.3.2**
13 Royal Haskoning
P.O. Box 19009
3501 DA Utrecht
The Netherlands
Kontakt: Jan Vogelijk
Tel: +31 30 230 84 24
E-mail: Jan.vogelijk@royalhaskoning.com
<http://www.royalhaskoning.com/en-GB>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

1.3.3
14

Università Ca' Foscari
Department of Economics (CAF)
Cannaregio 873
I-30121 Venezia
Italy

Kontakt: Jan van der Borg
Tel: +39 0412349135
E-mail: Jan.vanderborg@venicecard@it
<http://www.dse.unive.it>

1.4.1
33

Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (ÖIR)
Franz-Josefs-Kai 27
1010 Vienna
Austria

Kontakt: Peter Schneidewind
Tel: +43 1 533 87 470
E-mail: oir@oir.at
www.oir.at

1.4.2
34

Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (ÖIR)
Franz-Josefs-Kai 27
1010 Vienna
Austria

Kontakt: Erich Dallhammer
Tel: +43 1 533 87 47 51
E-mail: dallhammer@oir.at
www.oir.at

1.4.3
35

Free University of Brussels
IGEAT – Institut de Gestion de l'environnement et d'aménagement du territoire
Campus de la Plaine CP246
Bd. Du Triomphe (A5)
1050 Bruxelles
Belgium

Kontakt: Christian Vandermotten
Tel: +32 2 650 50 72
E-mail: igeat@admin.ulb.ac.be
<http://www.ulb.ac.be>

1.4.4
36

S&W – Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research
Lindemannstrasse 10
D 44137 Dortmund
Germany

Kontakt: Klaus Spiekermann / Michael Wegener
Tel: +49 231 755 24 01
E-mail: ks@spiekermann-wegener.de
www.spiekermann-wegener.de

1.4.5
37

EuroFutures Frederiksson & Partners AB
Box 415
SE – 10128 Stockholm
Sweden

Kontakt: Hallgeir Aalbu
Tel: +46-8-6130800
E-mail: hallgeir.aalbu@eurofutures.se
<http://www.sweco.se/eurofutures>

2.1.1
15

Christian-Albrechts-Universität zu Kiel
Institute of Regional Research
Olshausenstr. 40
24098 Kiel
Germany

Kontakt: Johannes Bröcker
Tel: +49 431 880 3276
E-mail: broecker@economics.uni-kiel.de
<http://www.bwl.uni-kiel.de>

2.1.2
16

ECOTEC
Research and Consulting Ltd. (Brussels)
13B Avenue de Tervuren
1040 Brussels
Belgium

Kontakt: Adrian Healy, Simon Roy
Tel: +32 2 743 89 49
E-mail: ESPON_212@ecotec.co.uk
<http://www.ecotec.com>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

- 2.1.3**
17
University of Aberdeen
Arkleton Centre for Rural Development Research
St Mary's, King's College
Aberdeen AB24 3UF
United Kingdom
Kontakt: Mark Shucksmith
Tel: +44 1224 272 360
E-mail: m.shucksmith@abdn.ac.uk
<http://www.abdn.ac.uk/arkleton>
- 2.1.4**
18
CEEETA
António Cândido, 10 – 4
1050-076 Lisboa
Portugal
Kontakt: Gabriela Prata Dias
Tel: +351 21 319 48 50
E-mail: gdias@ceeeta.pt
<http://www.ceeeta.pt>
- 2.1.5**
19
NIBR – Norwegian Institute for Urban and Regional Research
Sinsenveien 47 B2
P.O.Box 44 Blindern
N-0313 Oslo
Norway
Kontakt: Ove Langeland
Tel: + 47 22 95 89 72
E-mail: ove.langeland@nibr.no
<http://en.nibr.no>
- 2.2.1**
20
Nordregio
Holmamiralens väg 10
Box 1658
111 86 Stockholm
Sweden
Kontakt: Kaisa Lähteenmäki-Smith
Tel: +46 8 463 54 35
E-mail: kaisa.lahteenmaki-smith@nordregio.se
<http://www.nordregio.se>
- 2.2.2**
21
Institute for Regional Development and Structural Planning
Flakenstrasse 28 – 31
15537 Erkner
Germany
Kontakt: Hans Joachim Kujath
Tel: +49 33 62 793 152
E-mail: KujathH@irs-net.de
<http://www.irs-net.de>
- 2.2.3**
22
ECOTEC
Research and Consulting Ltd.
13B Avenue de Tervuren
1040 Brussels
Belgium
Kontakt: Adrian Healy
Tel: +32 2 743 89 49
E-mail: adrian.healy@ecotec.co.uk
<http://www.ecotec.com>
- 2.3.1**
23
Nordregio
Box 1658
SE-11186 Stockholm
Sweden
Kontakt: Sigrid Hedin
Tel: +46 8 463 5458
E-mail: sigrid.hedin@nordregio.se
<http://www.nordregio.se>
- 2.3.2**
24
University of Valencia
Department of Geography
Avenida Blasco Ibanez, 28
46010 Valencia
Spain
Kontakt: Joaquin Farinos
Tel: +34 96 386 4237
E-mail: Joaquin.Farinos@uv.es
<http://www.uv.es>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

- 2.4.1**
25
GTK – Geological Survey of Finland
P.O. Box 96
02151 Espoo
Finland
Kontakt: Philipp Schmidt-Thomé
Tel: + 358 9 20 550 2163
E-mail: philipp.schmidt-thome@gsf.fi
<http://www.gtk.fi>
- 2.4.2**
26
Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR
Deichmanns Aue 31-37
D-53179 Bonn
Germany
Kontakt: Peter Schön
Tel: +49 1888 401 2329
E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de
<http://www.bbr.bund.de>
- 3.1**
27
Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR
Deichmanns Aue 31-37
53179 Bonn
Germany
Kontakt: Peter Schön
Tel: +49 1888 401 2329
E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de
<http://www.bbr.bund.de>
- 3.2**
28
Free University of Brussels – IGEAT
C.P. 246
Boulevard du Triomphe
1050 Bruxelles
Belgium
Kontakt: Moritz Lennert
Tel: +32 2 650 56 16
E-mail: moritz.lennert@ulb.ac.be
<http://www.ulb.ac.be>
- 3.3**
29
University of Rome “Tor Vergata”
CEIS – Centre for International Studies on Economic Growth
Faculty of Economics
Centre for International Studies on Economic Growth (CEIS)
Via Columbia 2
00133 Rome
Italy
Kontakt: Maria Prezioso
Tel: +39 06 72595936
E-mail: maria.prezioso@uniroma2.it
<http://web.uniroma2.it>
- 3.4.1**
30
UMS 2414 RIATE (CNRS-DATAR-Université Paris 7)
Université Paris 7
UFR GHSS Case courrier 7001
2, place Jussieu
75251 Paris Cedex 05
France
Kontakt: Claude Grasland
Tel: + 33 1 44 27 99 83
E-mail: grasland@parisgeo.fr
<http://www.ums-riate.com>
- 3.4.2**
31
IGEAT – Université Libre de Bruxelles
Campus de la Plaine CP 246
Boulevard du Triomphe
B – 1050 Bruxelles
Belgium
Kontakt: Moritz Lennert
Tel: +32 2 650 5616
Email: moritz.lennert@ulb.ac.be
<http://www.ulb.ac.be>
- 3.4.3**
38
UMS 2414 RIATE (CNRS-DATAR-Université Paris 7)
Université Paris 7
UFR GHSS Case courrier 7001
2, place Jussieu
75251 Paris Cedex 05
France
Kontakt: Claude Grasland
Tel: +33 1 44 27 99 83
E-mail: grasland@parisgeo.fr
<http://www.datar.gouv.fr>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

4.1.3

32

Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR
Deichmanns Aue 31-37
53179 Bonn
Germany

Kontakt: Peter Schön
Tel: +49 1888 401 2329
E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de
<http://www.bbr.bund.de>

ADES

76

Department of Sciences for Architecture – University of Genoa
Via Balbi 5
16126 Genova
Italy

Kontakt: Federica Alcozer
Tel: +39(0) 102 480 049
Email: studio.gap@libero.it
<http://www.studiogap.it>

AMCER

79

Innova Europe
Avenue des Arts 24
B-1000 Brussels
Belgium

Kontakt: Gavriel Avigdor
Tel: +32 280 803 22
E-mail: g.avigdor@innova-europe.eu
<http://www.innova-europe.eu/>

ARTS

48

Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning
Franz-Josefs-Kai 27
1010 Vienna
Austria

Kontakt: Erich Dallhammer
Tel: +43 1 533 87 47-51
E-mail: dallhammer@oir.at
<http://www.oir.at>

ATTREG

51

University ‚Rovira i Virgili‘
Carrer de l'Escorxador
43003 Tarragona
Spain

Kontakt: Antonio Russo
Tel: +34 666 66 52 64
E-mail: antonio.russo@urv.cat
<http://www.urv.cat>

BEST METROPOLISES

70

S. Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organization
Twarda 51/55
00 818 Warszawa
Poland

Kontakt: Mirosław Grochowski
Tel: +4822 697 88 44
E-mail: mgrochow@twarda.pan.pl
<http://www.igipz.pan.pl/>

BSR – TeMo

86

Nordregio
Box 1658
SE-111 86 Stockholm
Sweden

Kontakt: Gunnar Lindberg
Tel: +46 8 463 5405
E-mail: Gunnar.Lindberg@nordregio.se
<http://www.nordregio.se/>

CaDEC

92

Université Paris Diderot
UFR GHSS – Case 7001
5 rue Thomas Mann
75205 Paris Cedex 13
France

Kontakt: Frédéric Santamaria
Tel: +33 157 276 536
E-mail: santamaria@ums-riate.fr
<http://www.univ-paris-diderot.fr>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

CAEE 61	University of Manchester School of Social Sciences Institute for Political Economics Governance (IPEG) Humanities Bridgeford Street 2.13Y Manchester M13 9PL United Kingdom	Kontakt: Alan Harding Tel: +44 161 275 7439 E-mail: alan.harding@manchester.ac.uk http://socialsciences.manchester.ac.uk
CityBench 88	Geodan Holding President Kennedylaan 1 1079 MB Amsterdam Netherlands	Kontakt: Eduardo Dias Tel: +31 (0)20 - 5711 311 Email: eduardo.dias@geodan.nl http://www.geodan.com/
DEMIFER 41	Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI) Lange Houtstraat 19 NL 2611 CV The Hague The Netherlands	Kontakt: Joop de Beer Tel: +31 70 356 52 34 E-mail: beer@nidi.nl http://www.nidi.knaw.nl
DeTec 87	Nordregio Box 1658 SE-111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Lukas Smas Tel: +46 8 463 5425 E-mail: Lukas.smas@nordregio.se http://www.nordregio.se/
EATIA 69	University of Liverpool, School of Environmental Sciences Liverpool L69 3BX United Kingdom	Kontakt: Thomas B. Fischer Tel: +44 151 794 3112 E-mail: fischer@liverpool.ac.uk http://www.liv.ac.uk/
EDORA 40	Research Office, UHI Millennium Institute Ness Walk IV3 5SQ Inverness Scotland	Kontakt: Andrew Copus Tel: +44 1467 642 944 E-mail: andrew.copus@uhi.ac.uk http://www.uhi.ac.uk
ECR2 57	Cardiff University Park Place Cardiff CF10 3AT United Kingdom Vyhledávání tras	Kontakt: Gillian Bristow Tel: +44 292 087 5388 Email: BristowG1@cardiff.ac.uk http://www.cardiff.ac.uk/

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

ENECON 91	Norwegian Institute for Urban and Regional Research (NIBR) Gaustadalléen 21 0349 Oslo Norway	Kontakt: Olaf Foss Tel: +47 22958944 E-mail: olaf.foss@nibr.no http://www.nibr.no
ESaTDOR 49	University of Liverpool Liverpool L69 3BX United Kingdom	Kontakt: David Shaw Tel: +44 151 794 3114 E-mail: daveshaw@liv.ac.uk http://www.liv.ac.uk/
ESPON Atlas 84	Federal Institute for Research on Building, Urban Affairs and Spatial Development (BBSR) Deichmanns Aue 31–37 53179 Bonn Germany	Kontakt: Volker Schmidt-Seiwert Tel: +49 228 99401-2246 E-mail: Volker.Schmidt-Seiwert@BBR.Bund.de http://www.bbr.bund.de
ESPON Climate 44	TU Dortmund University Geschossbau III August-Schmidt-Str. 10, R. 115b 44221 Dortmund Germany	Kontakt: Stefan Greiving Tel: +49 231 755 2213 E-mail: Stefan.greiving@tu-dortmund.de http://www.tu-dortmund.de
ESPON DATABASE 2013 81	UMS 2414 RIATE Université Paris Diderot Paris 7 UFR GHSS – Case 7001 75205 Paris Cedex 13 France	Kontakt: Claude Grasland Tel: +33 157 276 535 E-mail: claude.grasland@parisgeo.cnrs.fr http://www.univ-paris-diderot.fr/
ESPON DATABASE PHASE II 85	UMS 2414 RIATE Université Paris Diderot Paris 7 UFR GHSS – Case 7001 75205 Paris Cedex 13 France	Kontakt: Claude Grasland Tel: + 33 157 276 535 E-mail: claude.grasland@parisgeo.cnrs.fr http://www.cnrs.fr/
ESPON HYPERATLAS 84	Université Joseph Fourier Grenoble (LIG laboratory), BP 72 38402 Saint Martin d'Hères Cedex France	Kontakt: Jérôme Gensel Tel: +33 4 76 82 72 80 E-mail: jerome.gensel@imag.fr http://www-lsr.imag.fr/users/Jerome.Gensel
ESPON TeDi 67	Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development Box 1658 SE-111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Erik Gløersen Tel: +44 8 463 54 00 E-mail: erik.gloersen@nordregio.se http://www.nordregio.se

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

ESPONTrain

90

Panteion University of Social and Political Sciences of Athens
Syngrou Ave. 136
171 74 Kallithea, Athens
Greece

Kontakt: Stella Kyvelou
Tel: +30 210 92 21 066
E-mail: kyvelou@panteion.gr
<http://www.panteion.gr/>

ESPON Typology Compilation

82

Spatial Foresight GmbH
7, rue de Luxembourg
L-7330 Heisdorf
Luxembourg

Kontakt: Kai Böhme
Tel: +352 691 87 32 49
E-mail: kai.boehme@spatialforesight.eu
<http://www.spatialforesight.eu>

ET2050

60

MCRIT
Salvador Espriu
83 08005 Barcelona
Spain

Kontakt: Andreu Ulied
Tel: +34 93 225 03 13
E-mail: ulied@mcrit.com
<http://www.mcrit.com/>

ETMS

87

MCRIT
Salvador Espriu
83 08005 Barcelona
Spain

Kontakt: Andreu Ulied
Tel: +34 93 225 03 13
E-mail: ulied@mcrit.com
<http://www.mcrit.com/>

EU-LUPA

52

Labein-Tecnalia- Technology Centre
Parque Tecnológico de Bizkaia
Edificio 700 C/Geldo
48 160 Derio
Spain

Kontakt: Efrén Feliú
Tel: +34 94 607 33 00
E-mail: efeliu@labein.es
<http://www.labein.es>

EUROISLANDS

62

University of the Aegean
Laboratory of Local and Islands Development
University Hill, Mytilene, 81100,
Greece

Kontakt: Spilanis Ioannis
Tel: +30 22510 36229
E-mail: mkou@env.aegean.gr
<http://www3.aegean.gr>

FOCI

39

Free University of Brussels
50 Av. Roosevelt
1050 Brussels
Belgium

Kontakt: Moritz Lennert
Tel: +32 2 650 56 16
E-mail: moritz.lennert@ulb.ac.be
<http://www.ulb.ac.be>

GEOSPECS

46

University of Geneva – Geography Department
Uni Mail, 40 Bd du Pont-d'Arve
CH-1211 Geneve 4
Switzerland

Kontakt: Erik Gløersen
Tel: +41 22 379 89 55
E-mail: erik.gloersen@unige.ch
<http://www.unige.ch>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

GRECO

59

Tecnalia
Parque Científico y Tecnológico de Bizkaia – C/Geldo
Edificio 700
E – 48160 Derio
Spain

Kontakt: Carlos Tapia
Tel: +34 946 430 850
E-mail: carlos.tapia@tecnalia.com
<http://www.tecnalia.com/>

GROSEE

77

Universitatea din București
Bdul M. Kogălniceanu nr. 36-46 sector 5
050107 București
România

Kontakt: Ioan Ianos
Tel: +4 021 313 84 10
E-mail: ianos50@yahoo.com
<http://www.unibuc.ro>

ITAN

58

CNRS – Centre national de la recherche scientifique
3, rue Michel-Ange
75794 Paris Cedex 16
France
Vyhledávání tras

Kontakt: Pierre Beckouche
Tel: +33 1 44 07 76 19
E-mail: pierre.beckouche@univ-paris1.fr
<http://www.univ-paris1.fr/>

INTERCO

83

University of Geneva – Département de géographie
Unimail – Université de Genève
40, Bd du Pont d'Arve
CH-1211 Genève 4
Switzerland

Kontakt: Hy Dao
Tel: +41 22 379 95 82
E-mail: hy.dao@unige.ch
<http://infogeo.unige.ch>

INTERSTRAT

89

Royal Town Planning Institute
41 Botolph Lane
London EC3R 8DL
United Kingdom

Kontakt: Jenny Crawford
Tel: +44 20 7929 9496
E-mail: jenny.crawford@rtpi.org.uk
<http://www.rtpi.org.uk>

KIT

47

Politecnico di Milano – Dipartimento BEST
Via Bonardi 3
20133 Milano
Italy

Kontakt: Roberta Capello
Tel: +3902 2399 2751
E-mail: roberta.capello@polimi.it
<http://www.polimi.it>

KITCASP

78

National Institute for Regional and Spatial Analysis (NIRSA)
National University of Ireland
Maynooth, Co. Kildare
Ireland

Kontakt: Gavin Daly
Tel: + 353 1 708 6210
E-mail: Gavin.Daly@nuim.ie
<http://www.nuim.ie/nirsa/>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

LP3LP

78

RWTH Aachen University
Department of Landscape Architecture
Jakobstr. 2
52056 Aachen
Germany

Kontakt: Matti Wirth
Tel: +49 241 809 5056
E-mail: wirth@la.rwth-aachen.de
<http://www.la.rwth-aachen.de/>

METROBORDER

63

University of Luxembourg
Faculty of Language and literature, Humanities, Arts and Education
Route de Diekirch
L-7220 Walferdange
Luxembourg

Kontakt: Christian Schulz
Tel: +352 46 66 44 6327
E-mail: christian.schulz@uni.lu
<http://www.uni.lu>

NORBA

89

University of Eastern Finland / Karelian Institute
Aurora, Yliopistokatu 2 B, Joensuu
P.O.Box 11, FI-80101
Finland

Kontakt: Heikki Eskelinen
Tel: +358 50 5958 180
E-mail: Heikki.Eskelinen@uef.fi
<http://www.uef.fi/uef/home>

NSS – NORTH SEA STAR

77

School of Environmental Sciences, University of Liverpool
Jane Herdman Building
Liverpool L69 3GP
United Kingdom

Kontakt: David Shaw
Tel: +44 15 17 94 31 14
Email: david.shaw@liverpool.ac.uk
<http://www.liv.ac.uk/>

POLYCE

68

Vienna University of Technology – Centre of Regional Science
Karlsplatz 13
1040 Wien
Austria

Kontakt: Robert Kalasek
Tel: +43 58801 280 236
E-mail: robert.kalasek@tuwien.ac.at
<http://ar.tuwien.ac.at/index.php?id=3&L=2>

PURR

75

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (NIBR)
Gaustadalléen 21
N-0349 Oslo
Norway

Kontakt: Steinar Johansen
Tel: +47 22 95 89 33
E-mail: steinar.johansen@nibr.no
<http://www.nibr.no/>

ReRisk

42

INNOBASQUE
Parque Tecnológico de Zamudio
Laida Bidea.Edificio 214
E48170 Zamudio
Spain

Kontakt: Oihana Blanco Mendizabal
Tel: +34 94 420 94 88
E-mail: oblanco@innobasque.com
<http://www.innobasque.com>

RIMAP

85

AIDICO
Av. Benjamin Franklin 17
46980 Paterna, Valencia
Spain

Kontakt: Sergio Muñoz
Tel: +34 961 318 278
E-mail: sergio.munoz@aidico.es
<http://www.aidico.es>

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

RISE 71	University of Birmingham – Centre for Urban and Regional Studies JG Smith Building B15 2TT Edgbaston United Kingdom	Kontakt: Stewart MacNeill Tel: +44 121 414 5007 E-mail: s.macneill@bham.ac.uk http://www.curs.bham.ac.uk/
SCALES 93	Federal Institute for Research on Building, Urban Affairs and Spatial Development (BBSR) Deichmanns Aue 31–37 53179 Bonn Germany	Kontakt: Peter Schön Tel: +49 228 99401-2130 E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de http://www.bbr.bund.de
SeGI 50	Royal Institute of Technology Valhallavägen 79 114 27 Stockholm Sweden	Kontakt: Göran Cars Tel: +46 8 790 7938 E-mail: goran.cars@abe.kth.se http://www.kth.se/en
SEMIGRA 74	Leibniz Institute for Regional Geography Schongauerstr. 9 04329 Leipzig Germany	Kontakt: Karin Wiest Tel: +49 89 775 205 E-mail: K_Wiest@ifl-leipzig.de http://ifl-leipzig.com/
SGPTD 45	Liverpool John Moores University – European Institute for Urban Affairs 51 Rodney Street Liverpool L1 9AT United Kingdom	Kontakt: Michael Parkinson Tel: +44 151 231 5172 E-mail: M.H.Parkinson@ljmu.ac.uk http://www.ljmu.ac.uk/
SIESTA 56	Reitoría da USC Praza do Obradoiro, s/n 15782 Santiago de Compostela Spain	Kontakt: Rubén Camilo Lois González Tel: +34 981 56 31 00 E-mail: rubencamilo.lois@usc.es http://www.usc.es/
SMART-IST 80	Politecnico di Milano Dipartimento di Architettura e Pianificazione (DiAP) Via Ampere 2 20133 Milano Italy	Kontakt: Carolina Pacchi Tel: +3902 2399 5469 E-mail: carolina.pacchi@polimi.it http://www.polimi.it/
SS-LR (SPAN-3) 65	Polytechnics of Milan – DIG Piazza L. da Vinci, 32 I-20133 Milan Italy	Kontakt: Roberto Camagni Tel: +39 02 2399 2744 E-mail: roberto.camagni@polimi.it http://www.polimi.it

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

SURE 64	University of Naples "Federico II" Interdepartmental Research Centre L.U.P.T. Corso Umberto I 80138 Napoli Italy	Kontakt: Guglielmo Trupiano Tel: + 39 81 2531 111 E-mail: trupiano@unina.it http://www.international.unina.it/
TANGO 57	Nordregio Box 1658 SE-111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Lisa Van Well Tel: +46 8 463 54 46 Email: lisa.van.well@nordregio.se http://www.nordregio.se/
TERCO 53	Warsaw University Centre for European Regional and Local Studies EUROREG Krakowskie Przedmiescie 26/28 PL-00927 Warsaw Poland	Kontakt: Grzegorz Gorzelak Tel: +48 22 826 16 54 E-mail: gorzelak@post.pl http://www.euroreg.uw.edu.pl/
TerrEvi 86	Metis GmbH Donau City Str. 6 1220 Vienna Austria	Kontakt: Peter Schneidewind Tel: +43 1 997 15 70 19 Email: schneidewind@metis-vienna.eu http://www.metis-vienna.eu/
TIGER 55	Free University of Brussels – Faculté des Sciences CP 245 Boulevard du triomphe 1050 Brussels Belgium	Kontakt: Gilles Van Hamme Tel: +32 2 650 50 74 E-mail: gvhamme@ulb.ac.be http://www.ulb.ac.be
TIPSE 59	Nordregio Box 1658 SE-111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Petri Kahila Tel: +46 8 463 54 24 E-mail: petri.kahila@nordregio.se http://www.nordregio.se/
TIPTAP 43	Polytechnics of Milan – DIG Piazza L. da Vinci, 32 I-20133 Milan Italy	Kontakt: Roberto Camagni Tel: +39 02 2399 2744 E-mail: roberto.camagni@polimi.it http://www.polimi.it
TOWN 60	KU Leuven – Department ASRO Kasteelpark Arenberg 51 – box 2431 3001 Leuven Belgium	Kontakt: Loris Servillo Tel: +32 163 213 31 E-mail: Loris.Servillo@asro.kuleuven.be http://www.kuleuven.be

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

TPM
72

Free University of Brussels
CP 245
Boulevard du triomphe
1050 Brussels
Belgium

Kontakt: Moritz Lennert
Tel: +32 2 650 56 16
E-mail: Moritz.Lennert@ulb.ac.be
<http://www.ulb.ac.be/>

TRACC
54

Spiekermann & Wegener Urban and Regional Research (S&W)
Lindemannstrasse 10
D 44137 Dortmund
Germany

Kontakt: Klaus Spiekermann
Tel: +49 231 755 24 01
E-mail: ks@spiekermann-wegener.de
<http://www.spiekermann-wegener.de>

TranSMEC
73

Blue!
Obere Hauptstraße 29
85354 Freising
Germany

Kontakt: Marianne Badura
Tel: +49 8161 144 368
E-mail: m.badura@the-blue.net
<http://www.the-blue.net/>

ULYSSES
66

TECNALIA
Mikeletegi 2
20009 San Sebastián
Spain

Kontakt: Efrén Feliu
Tel: +34 94 607 33 00
E-mail: efren.feliu@tecnalia.com
<http://tecnalia.com>

USES PON
94

Royal Town Planning Institute
41 Botolph Lane
London EC3R 8DL
United Kingdom

Kontakt: Michael Harris
Tel: +44 20 7929 9493
Email: Michael.harris@rtpi.org.uk
<http://www.rtpi.org.uk/>

Projekty programu ESPON

Informační publikace o realizovaných projektech programu ESPON

Publikace vychází ze závěrečných zpráv projektů programu ESPON připravených nadnárodními projektovými skupinami výzkumných pracovníků a specialistů, kteří pro program ESPON implementují projekty aplikovaného výzkumu, cílených analýz, vědecké platformy, nástrojů a nadnárodních síťových aktivit.

Informace o programu a projektech ESPON, kompletní zprávy a seznam zapojených partnerů lze najít v angličtině na webové adrese www.espon.eu.

Webové stránky ESPON vždy informují o nejnovějším stavu a vývoji programu ESPON a o výstupech vyplývajících z projektů ESPON. Nabízejí příležitost podrobně si prostudovat publikace a nástroje ESPON, projektové zprávy a ukazatele dostupné v databázi ESPON.

© Program ESPON 2013 a uvedení partnerů projektů

Program ESPON je řízen Odborem územního plánování a rozvoje Ministerstva udržitelného rozvoje a infrastruktury Lucemburského velkovodství.

Reprodukce tohoto materiálu je povolena za předpokladu, že v ní budou uvedeny zdroje a kopie bude zaslána Koordináční jednotce ESPON:

ESPON Coordination Unit
4, rue Erasme
L-1468 Luxembourg - Kirchberg
Grand Duchy of Luxembourg
e-mail: info@espon.eu

Textové a grafické zpracování: Elena Fedrová a Lubor Fridrich (s použitím materiálů OP ESPON)

Spolupráce: Jana Huberová, Milada Hroňková, Kamila Matoušková, Alena Navrátilová

Překlady: Petr Martykán, Kateřina Kuchařová, Elena Fedrová, Lubor Fridrich

Vydává: Ústav územního rozvoje

Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropské územní spolupráce

Aktualizované třetí vydání, srpen 2013

DTP práce a tisk: GRAFEX-AGENCY s.r.o.

ISBN 978-80-87318-25-6

